

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

MİMARLIK ANABİLİM DALI

**DIŞA KAPALI SİTELERDE MİMARİYE DAYALI YAŞAM KALİTESİNİN
İRDELENMESİ: İSTANBUL ÖRNEĞİ**

DOKTORA TEZİ

Yüksek Mimar Şengül YALÇINKAYA EROL

**HAZİRAN 2011
TRABZON**

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

DIŞA KAPALI SİTELERDE MİMARİYE DAYALI YAŞAM KALİTESİNİN
İRDELENMESİ: İSTANBUL ÖRNEĞİ

Yüksek Mimar Şengül YALÇINKAYA EROL

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünde
"DOKTOR (MİMARLIK)"
Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 20.04.2011
Tezin Savunma Tarihi : 02.06.2011

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Ayhan KARADAYI

Trabzon 2011

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü

Mimarlık Ana Bilim Dalında

Şengül Yalçınkaya Erol Tarafından Hazırlanan

**DIŞA KAPALI SİTELERDE MİMARİYE DAYALI YAŞAM KALİTESİNİN
İRDELENMESİ: İSTANBUL ÖRNEĞİ**

**Başlıklı bu çalışma, Enstitü Yönetim Kurulunun 26 / 04 / 2011 gün ve 1402/2 sayılı
kararıyla oluşturulan jüri tarafından 02 / 06 / 2011 tarihinde yapılan sınavda**

DOKTORA TEZİ

olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

Başkan : Prof. Dr. Sonay ÇEVİK

Üye : Prof. Dr. Ayşe SAĞSÖZ

Üye : Prof. Dr. Öner DEMİREL

Üye : Prof. Dr. Nur ESİN

Üye : Yrd. Doç. Dr. Ayhan KARADAYI

Prof. Dr. Sadettin KORKMAZ

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Dışa Kapalı Sitelerde Mimariye Dayalı Yaşam Kalitesinin İrdelenmesi: İstanbul Örneği adlı bu çalışma, KTU Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı'nda Doktora Tezi olarak hazırlanmıştır.

Çalışmada başta tez danışmalığımlı üstlenen ve bana emek veren değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Ayhan KARADAYI olmak üzere, tez izleme jürimde yer alan zamanını ve ilgisini benimle paylaşan Prof. Dr. Öner DEMİREL ve Prof. Dr. Ayşe SAĞSÖZ'e, alan çalışmam sırasında desteğini gördüğüm başta eşim Murat EROL, kayınpederim Ahmet EROL, kayınvalidem Emine EROL, kayınbiraderim Hamdi EROL ve Ali ÖZTÜRK' e, anket verilerinin girişinde beni yalnız bırakmayan ağabeyim Barış YALÇINKAYA'ya, yaşamım boyunca bana her konuda destek olan, tez çalışmam sırasında da bu desteklerini fazlasıyla hissettiğim annem Saadet YALÇINKAYA, babam Necati YALÇINKAYA ve kardeşim Ayşegül YALÇINKAYA' ya, çalışmaların sırasında zaman zaman ihmal ettiğim oğlum Ahmet Demir EROL 'a ve tez çalışması süresinde görüş ve önerilerine başvurduğum değerli hocalarım ve arkadaşlarıma sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Şengül YALÇINKAYA EROL
Trabzon 2011

TEZ BEYANNAMESİ

Doktora Tezi olarak sunduğum “ DIŞA KAPALI SİTELERDE MİMARİYE DAYALI YAŞAM KALİTESİNİN İRDELENMESİ: İSTANBUL ÖRNEĞİ ” başlıklı bu çalışmayı baştan sona kadar danışmanım Yrd.Doç.Dr. Ayhan KARADAYI ‘nın sorumluluğunda tamamladığımı, verileri/örnekleri kendim topladığımı, deneyleri/analizleri ilgili laboratuarlarda yaptığımı/yaptırdığımı, başka kaynaklardan aldığım bilgileri metinde ve kaynakçada eksiksiz olarak gösterdiğimi, çalışma sürecinde bilimsel araştırma ve etik kurallara uygun olarak davrandığımı ve aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ederim. 16/06/2011

Şengül YALÇINKAYA EROL

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖNSÖZ	III
TEZ BEYANNAMESİ.....	IV
İÇİNDEKİLER	V
ÖZET.....	IX
SUMMARY.....	X
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	XI
TABLolar DİZİNİ.....	XIV
SEMBOLLER DİZİNİ.....	XIX
1. GENELBİLGİLER.....	1
1.1. Giriş.....	1
1.2. Çalışmanın Amacı ve Kapsamı.....	2
1.3. Tezin Kavramsal ve Kuramsal Çerçevesi.....	3
1.3.1. Türkiye’de Konutun Gelişimi.....	3
1.3.1.1. 1980 Öncesi Dönem.....	4
1.3.1.1.1. Cumhuriyet Öncesi Dönem (1839–1923)	4
1.3.1.1.2. Cumhuriyetin İlanından 1950’ye Kadar Geçen Dönem (1923–1950)..	6
1.3.1.1.3. 1950’lerden 1980’lerin Başına Kadar Geçen Dönem.....	7
1.3.1.2. 1980 ve Sonrası.....	8
1.3.2. Dışa Kapalı Siteler.....	8
1.3.2.1 Dışa Kapalı Site Kavramı.....	10
1.3.2.2 Dışa Kapalı Sitelerin Oluşumunda Etkili Olan Faktörler.....	12
1.3.2.3. Dışa Kapalı Sitelerin Genel Özellikleri.....	13
1.3.2.4. Dışa Kapalı Sitelerin Avantaj ve Dezavantajları.....	15
1.3.2.5. Dünyadaki Dışa Kapalı Siteler.....	16
1.3.2.6 Türkiye’deki Dışa Kapalı Siteler	18
1.3.2.7. İstanbul’daki Dışa Kapalı Siteler	20
1.3.3. Yaşam Kalitesi.....	22
1.3.3.1. Mimaride Yaşam Kalitesi.....	23

1.3.3.1.1	Konutta Yaşam Kalitesinin Belirlenmesinde Kriterleri Temel Alan Yaklaşım.....	24
1.3.3.1.1.1	Konut Alanları ile İlgili Özellikler.....	24
1.3.3.1.1.1.1.	Konutun Kent Ölçeğindeki Yeri.....	26
1.3.3.1.1.1.2.	Konutun Yakın Çevresi.....	27
1.3.3.1.1.1.3.	Konut.....	36
1.3.3.1.2.	Konutta Yaşam Kalitesinin Belirlenmesinde Kullanıcıyı Temel Alan Yaklaşım.....	40
1.3.3.1.2.1.	Konut Memnuniyeti Kavramı.....	40
1.3.3.1.2.2.	Konut Memnuniyetini Etkileyen Faktörler.....	42
1.3.3.1.2.2.1.	Dışsal Faktörler.....	42
1.3.3.1.2.2.2.	Belirleyiciler.....	43
1.3.3.1.2.3.	Memnuniyet ile İlgili Modeller.....	44
1.4.	Bölüm Sonucu.....	49
2.	YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	51
2.1.	Araştırmanın Tasarımı.....	51
2.2.	Örneklemin Belirlenmesi ve Tanıtımı.....	53
2.3.	Değerlendirme Modellerinin Oluşturulması.....	55
2.3.1.	Kalite Kriterlerine Dayalı Model.....	55
2.3.1.1.	Kalite Kriterlerine Dayalı Modelin İçeriği.....	55
2.3.1.1.1.	İşlevsel Kalite.....	56
2.3.1.1.2.	Psiko-Sosyal Kalite.....	56
2.3.1.2.	Dışa Kapalı Sitelerde Kalite Kriterlerinin Belirlenmesi ve Uygulanması.....	57
2.3.1.2.1.	İşlevsel Kalite.....	57
2.3.1.2.2.	Psiko-Sosyal Kalite.....	59
2.3.1.3.	Kalite Kriterlerine Dayalı Modelin Değerlendirilmesi.....	60
2.3.2.	Kullanıcı Memnuniyete Dayalı Model.....	62
2.3.2.1.	Kullanıcı Memnuniyetine Dayalı Modelin Oluşturulması.....	62
2.3.2.2.	Kullanıcı Memnuniyetine Dayalı Modelin Uygulanması.....	64
2.3.2.2.1.	Görüşme Formunun Oluşturulması.....	64

2.3.2.2.1.2	Görüşme Formunun İçeriği.....	66
2.3.2.2.2.	Örneklem Sayısının Belirlenmesi.....	67
2.3.2.3.	Kullanıcı Memnuniyetine Dayalı Modelin Değerlendirilmesi.....	68
3.	BULGULAR.....	69
3.1	Kalite Kriterlerine Dayalı Model ile İlgili Bulgular.....	69
3.1.1.	İşlevsel Kalite.....	69
3.1.2.	Psiko-Sosyal Kalite.....	83
3.2	Kullanıcı Memnuniyetine Dayalı Model ile İlgili Bulgular	88
3.2.1.	Dışsal Değişkenler ile İlgili Bulgular.....	88
3.2.1.1.	Kullanıcı ile İlgili Bulgular.....	88
3.2.1.2	Nesnel Çevresel Değişkenler ile İlgili Bulgular.....	92
3.2.2	Belirleyiciler.....	94
3.2.2.1.	Davranışsal Değişkenler ile İlgili Bulgular.....	94
3.2.2.2.	Beklentisel Değişkenler ile İlgili Bulgular.....	104
3.2.2.3.	Deneyimsel Değişkenler ile İlgili Bulgular.....	109
4	İRDELEMELER.....	119
4.1.	Kalite Kriterlerine Dayalı Model ile İlgili İrdemeler.....	119
4.2.	Kullanıcı Memnuniyetine Dayalı Model ile İlgili İrdemeler.....	123
4.2.1	Sıralama ve Likert Ölçeği Kullanılan Sorulara Ait İrdemeler....	124
4.2.2	Davranışsal Değişkenlerle İlgili Sıralama Sorularına Ait İrdemeler.....	124
4.2.3	Deneyimsel Değişkenlerle İlgili Likert Ölçeği Kullanılan Sorulara Ait İrdemeler.....	126
4.2.4	Memnuniyet Üzerinde Etkili Olan Değişkenlere Ait İrdemeler.....	131
4.2.4.1	Dışsal Değişkenler Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi.....	131
4.2.4.2	Deneyimsel Değişkenlerin Dışsal Değişkenler ile Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi	132
4.2.4.2.1.	Kullanıcı Değişkenlerinin Deneyimsel Değişkenler ile Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi	133
4.2.4.2.2	Nesnel Çevresel Değişkenlerin Deneyimsel Değişkenler ile Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi	144
4.2.4.3.	Davranışsal Değişkenlerin Dışsal Değişkenler ile Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi.....	169

4.2.4.4.	Deneyimsel Değişkenlerin Davranışsal Değişkenler ile Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi.....	172
5.	TARTIŞMA.....	186
5.1.	Kalite Kriterlerine Dayalı Model ile İlgili Tartışma.....	186
5.2.	Konut Memnuniyet Dayalı Model ile İlgili Tartışma.....	188
5.3.	Memnuniyet Üzerinden Etkili Olan Değişkenler ile İlgili Tartışma.....	193
6.	SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	204
7.	KAYNAKLAR.....	212
8.	EKLER.....	219
ÖZGEÇMİŞ		

Doktora Tezi

ÖZET

DIŞA KAPALI SİTELERDE MİMARİYE DAYALI YAŞAM KALİTESİNİN
İRDELENMESİ: İSTANBUL ÖRNEĞİ

Şengül YALÇINKAYA EROL

Karadeniz Teknik Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Mimarlık Anabilim Dalı
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ayhan KARADAYI
2011, 218 Sayfa, 37 Sayfa Ek

1980 sonrası yaşanan toplumsal, kültürel, siyasi ve ekonomik gelişmeler mekanın kurgusunun ve anlamının değişmesinde etkili olmuştur. Yaşanan gelişmeler ile gelen yeni yaşam biçimi, tüketim alışkanlıkları, daha kaliteli yaşam isteği yeni mekanların oluşmasına, var olanların ise dönüşümüne neden olmuştur. Bu değişim sürecinden insanın günlük yaşamını geçirdiği konut da etkilenmiştir. Dışa kapalı siteler ortaya çıkmıştır. Kentteki sayıları, kapladıkları alan ve sahip oldukları nüfus göz önüne alındığında belli bir yaşam biçimi ve kent ile kurulan sınırlı ilişki üzerine kurgulanmış olan bu sitelerdeki yaşam kalitesi araştırılmaya değer görülmüştür. Bunun için Türkiye'deki yeri ve sahip olduğu özelliklerinden dolayı, İstanbul ili çalışma alanı olarak belirlenmiştir. Çalışmada yaşam kalitesinin tespitine yönelik bir araştırma modeli oluşturulmuştur. Bu araştırma modeli "kalite değerlendirme modeli" ve "konut memnuniyeti modeli" olmak üzere iki alt modelden oluşmaktadır. Kalite değerlendirme modeli ile yaşam kalitesini etkileyen olumlu ve olumsuz yönler ölçütlere bağlı olarak ortaya konulmuştur. Değerlendirme sonucunda sitelerde konfor koşullarının diğer özelliklere göre daha iyi sağlandığı görülmektedir. Konut memnuniyeti modeli ile kullanıcı değerlendirmesine bağlı olarak yaşam kalitesi tespit edilmiş ve yaşam kalitesini etkileyen faktörler ortaya konulmuştur. Öncelikle sitelerde konut birimi diğer özelliklere göre daha olumlu bulunmuştur. Konut yakın çevresi ile ilgili olarak mevcudun geliştirilmesi ve daha çeşitli olanakların sağlanması yönünde beklenti öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dışa kapalı siteler, Yaşam kalitesi, Kalite ölçütleri, Konut memnuniyeti, Kullanıcı

PhD. Thesis

SUMMARY

EVALUATION OF THE QUALITY OF LIFE BASED ON ARCHITECTURE IN
GATED COMMUNITIES: ISTANBUL EXAMPLE

Şengül YALÇINKAYA EROL

Karadeniz Technical University
The Graduate School of Natural and Applied Sciences
Architecture Graduate Program
Supervisor: Asst. Prof. Dr Ayhan KARADAYI
2011, 218 Pages, 37 Pages Appendix

After 1980, social, cultural political and economical developments have been effective on changes in organization and meaning of space. New life style, came along with these developments led to new consumption habits, more qualified life style and new environments, also to the change of old ones. Housing, where people spend their daily lives was effected by this period of change. So, gated communities have appeared. Regarding their numbers in the city, their size and their population, these gated communities have been considered worth investigating with their certain life style and limited relations with the city. Due to its position and features, Istanbul is selected as the work space. In this study, a research model focused on quality of life has been developed. This model has two sub-models: “quality evaluation” and “housing satisfaction”. In quality evaluation model, positive and negative parameters effecting the quality of life are revealed. As a result of the evaluation, in gated communities, comfort conditions are provided better than the other characteristics. Housing satisfaction model presents quality of life, determined according to users’ assessment and effective factors. Primarily, housing units in gated communities are found more positive than the other specialities. Housing increases people’s expectations towards developing the current situations and providing various possibilities.

Key Words: Gated Communities, Quality of Life, Quality Criteria, Housing Satisfaction, User

ŞEKİLLER DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 1. Yayaların uzaklıkla ilişkili mekânsal etkinlik sınırları.....	25
Şekil 2. Konut çevresinde hareket.....	25
Şekil 3. Konut çevresindeki uzaklık ve zaman ilişkisi.....	25
Şekil 4. Konut yüksekliğine bağlı kullanıcı tercihleri.....	26
Şekil 5. İşaret ve yönlendiricilerin okunaklılığı için kullanılan sembol büyüklükleri.....	34
Şekil 6. Birleşmiş Milletler'deki insanların genel olarak yürümeye istekli oldukları yürüme mesafesi.....	35
Şekil 7. Düzeltilmiş geçiş grafiği örneği.....	37
Şekil 8. Francescato ve arkadaşlarını modeli, 1974.....	45
Şekil 9. Marans ve Sprackelmeyer'in modeli,1982.....	45
Şekil 10. Weidemann ve Anderson'un Tümlşik Modeli, 1985.....	46
Şekil 11. Francesto ve arkadaşlarını amprik yol modeli, 1979.....	47
Şekil 12. Ajzen ve Fishbein'in tavır modeli, 1980.....	48
Şekil 13. Francescato, Weidmann ve Anderson'un tavır-davranış modeli.....	49
Şekil 14. Çalışma alanının belirlenmesi.....	53
Şekil 15. Sitelerin genel görünümü.....	54
Şekil 16. Kalite kriterlerine bağlı mevcut durumun tespitine yönelik model.....	56
Şekil 17. Dışa kapalı sitelerde kullanıcı memnuniyetine dayalı kalite modeli.....	62
Şekil 18. My Town sitesindeki açık ve yeşil alan olanakları.....	71
Şekil 19. Aquacity sitesindeki açık ve yeşil alan olanakları	72
Şekil 20. Palmiye sitesindeki açık ve yeşil alan olanakları.....	72
Şekil 21. Ardıçlı evleri açık ve yeşil alan olanakları.....	73
Şekil 22. My Town sitesindeki donatım olanakları.....	74
Şekil 23. Aquacity sitesindeki donatım olanakları	75
Şekil 24. Palmiye sitesindeki donatım olanakları.....	75
Şekil 25. Ardıçlı donatım olanakları.....	76
Şekil 26. Sitelerdeki konut tipleri.....	77

Şekil 27.	My Town sitesindeki okunabilirliğin gösterimi.....	80
Şekil 28.	Aquacity sitesindeki okunabilirliğin gösterimi.....	81
Şekil 29.	Palmiye sitesindeki okunabilirliğin gösterimi.....	81
Şekil 30.	Ardıçlı evlerindeki okunabilirliğin gösterimi.....	82
Şekil 31.	Sitelerin deprem bölgeleri	83
Şekil 32.	My Town yerleşmesinin çevresindeki yapılaşma.....	85
Şekil 33.	Aquacity yerleşmesinin çevresindeki yapılaşma.....	85
Şekil 34.	Palmiye sitesinin çevresindeki yapılaşma.....	85
Şekil 35.	Ardıçlı evlerinin çevresindeki yapılaşma.....	86
Şekil 36.	Sitelerdeki donatı örnekleri.....	87
Şekil 37.	Yurtiçi ve yurtdışı gezilerine çıkış sıklığı.....	92
Şekil 38.	Hane halkının işe/okula gidişlerinde kullandıkları ulaşım türü.....	92
Şekil 39.	Site dışına iş hariç çıkış sıklığı.....	95
Şekil 40.	Mevsimsel kullanım; Havuz.....	99
Şekil 41.	Mevsimsel kullanım; Tenis.....	99
Şekil 42.	Mevsimsel kullanım; Basketbol.....	99
Şekil 43.	Mevsimsel kullanım; Voleybol.....	100
Şekil 44.	Mevsimsel kullanım; Futbol.....	100
Şekil 45.	Mevsimsel kullanım; Yürüyüş.....	101
Şekil 46.	Mevsimsel kullanım; Çocuk oyun alanı.....	102
Şekil 47.	Mevsimsel kullanım; Dinlenme alanı.....	102
Şekil 48.	Mevsimsel kullanım; Otopark.....	103
Şekil 49.	Uyku dışında geçirilen zaman	103
Şekil 50.	Konut planında değişiklik yapma/yapma isteği.....	104
Şekil 51.	Hane halkının işe/okula gidiş süresi.....	109
Şekil 52.	Sitedeki donatıların ihtiyacı karşılamadaki yeterliliği.....	110
Şekil 53.	Çocuk oyun alanlarının değerlendirilmesi.....	111
Şekil 54.	Sitenin teknik ve alt yapı hizmetleri açısından değerlendirilmesi.....	113
Şekil 55.	Mekan büyüklükleri bakımından değerlendirme.....	115
Şekil 56.	Konut ile ilgili değerlendirme.....	117
Şekil 57.	Sitelerin genel kalitesinin oransal değerleri.....	119
Şekil 58.	Sitelerin işlevsel kalite ve bileşenlerinin oransal değerleri	121

Şekil 59. Sitelerin psiko-sosyal kalite ve bileşenlerinin oransal değerleri	122
Şekil 60. Donatımların deneğin ihtiyaçlarını karşılama düzeyinin aritmetik ortalama dağılımları.....	127
Şekil 61. Sitedeki çocuklar açısından oyun alanları ile ilgili maddelerin aritmetik ortalama dağılımları.....	127
Şekil 62. Sitede yaşlı ve engelliler ile ilgili maddelerin aritmetik ortalama dağılımları.....	127
Şekil 63. Sitenizden teknik ve alt yapı hizmetleri ile ilgili maddelerin aritmetik ortalama dağılımları.....	128
Şekil 64. Konut ile ilgili maddelerin aritmetik ortalama dağılımları.....	129
Şekil 65. Konut yakın çevresi ile ilgili yeterlilik/karşılama/memnuniyet aritmetik ortalama dağılımları.....	129
Şekil 66. Konut mekanlarının büyüklük düzeylerinin aritmetik ortalama dağılımları.....	130
Şekil 67. Sıfat çiftlerinin aritmetik ortalama dağılımları.....	130
Şekil 68. Konut memnuniyet modelinin geçerliliğinin doğrulaması.....	211

TABLolar DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 1. Türkiye’de konutun dönem koşullarına göre geçirmiş olduğu değişim.....	9
Tablo 2. Dünyadaki dışa kapalı sitelerin ortaya çıkış nedenleri.....	17
Tablo 3. Kullanıcı yaş grubuna bağlı olarak konut değerini arttıran koşullar.....	24
Tablo 4. Çocuk yaş gruplarına göre oyun alanlarının nitelikleri.....	31
Tablo 5. Yetişkin yayaların ortalama yürüme hızları.....	35
Tablo 6. Konut mekanlarının yıllara göre aritmetik ve genel aritmetik ortalamaları.....	37
Tablo 7. Düzeltilmiş geçiş grafiği üzerinden plan analiz örneği.....	39
Tablo 8. Araştırma Modeli.....	52
Tablo 9. Değerlendirmede kullanılan değer ve puanlama.....	61
Tablo 10. Delphi anketinde panel grubunda yer alanların listesi.....	65
Tablo 11. Dışa kapalı siteler ve çevresi.....	70
Tablo 12. Açık ve yeşil alanların varlığı ve sayıları.....	73
Tablo 13. Konut dışındaki diğer kapalı mekânların varlığı	76
Tablo 14. Sitelerdeki mekan büyüklüklerinin genel ortalama ile karşılaştırılması.	78
Tablo 15. Yerleşmelerin kentin önemli yerlerine olan erişim süre ve mesafeleri..	79
Tablo 16. Sitelerin RRA değerleri ve ortalamaları.....	83
Tablo 17. Konutların RD değeri ve ortalamaları.....	84
Tablo 18. Denek ile ilgili özellikler.....	89
Tablo 19. Nesnel çevresel değişkenler ile ilgili veriler.....	93
Tablo 20. Siteyi seçme nedenleri.....	94
Tablo 21. Sitede hafta içi zaman değerlendirmeyle ilgili tercihler.....	95
Tablo 22. Sitede hafta sonu zaman değerlendirmeyle ilgili tercihler.....	96
Tablo 23. Sitede sunulan donatımların kullanılma sıklığı	97
Tablo 24. Sitedeki açık ve yeşil alanların kullanım sıklığı	97
Tablo 25. En çok kullanılan mekanlar	104

Tablo 26.	Konut mekanlarında yapılan değişiklerin türleri.....	108
Tablo 27.	Sitenin denek ve ailesinin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılama durumu.....	109
Tablo 28.	Sitede sağlanan can ve mal güvenliğinin yeterli olma durumu.	110
Tablo 29.	Konuttan memnuniyet durumu.....	114
Tablo 30.	Site ile ilgili genel değerlendirme.....	118
Tablo 31.	Kalite kriterlerine bağlı sitelerin değerlendirilme sonuçları.....	120
Tablo 32.	Sitelerin denek tarafından seçilme nedenlerine ait önem düzeyi sonuçları.....	124
Tablo 33.	Sitede hafta içi zamanın değerlendirilmesi ile ilgili önem düzeyi sonuçları.....	125
Tablo 34.	Sitede hafta sonu zamanın değerlendirilmesi ile ilgili önem düzeyi sonuçları.....	125
Tablo 35.	Aritmetik ortalamalar ve katılım düzeyi sıralaması.....	126
Tablo 36.	Eğitim durumu ile konut tipi arasındaki ilişkiye ait ki-kare sonucu.....	131
Tablo 37.	Eğitim durumu ile konut tipi arasındaki ilişkiye ait çapraz tablo sonucu.....	132
Tablo 38.	Anova (Güvenlik düzeyinin kullanıcı özelliği ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	133
Tablo 39.	Anova (deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyinin kullanıcı özellikleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	134
Tablo 40.	Bağımsız Örneklem T Testi (kullanıcının sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlik düzeyinin kullanıcı özellikleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	135
Tablo 41.	Anova (Sitedeki donatılara ait yeterliliğin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	136
Tablo 42.	Anova (Çocuk oyun alanlarına ait maddelerin yeterlilik düzeyinin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	137
Tablo 43.	Anova (konut memnuniyet düzeyinin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	138
Tablo 44.	Bağımsız Örneklem T Testi (konut memnuniyet düzeyi değişkeninin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	139
Tablo 45.	Anova (Teknik ve alt yapı hizmetlerine ait maddelerin memnuniyet düzeyinin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi).....	140
Tablo 46.	Bağımsız Örneklem T Testi (Teknik ve alt yapı hizmetleri açısından memnuniyet düzeyinin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	141

Tablo 47.	Anova (Konut birimine ait maddelerin katılım düzeyinin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	142
Tablo 48.	Anova (siteye ait özelliklerin sıfat çiftlerine bağlı değerlendirme düzeyinin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	143
Tablo 49.	Bağımsız Örneklem T Testi (siteye ait özelliklerin sıfat çiftlerine bağlı değerlendirme düzeyinin kullanıcı değişkeni ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	144
Tablo 50.	Anova (Güvenlik düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	145
Tablo 51.	Bağımsız Örneklem T Testi (Güvenlik düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	146
Tablo 52.	Anova (deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	146
Tablo 53.	Bağımsız Örneklem T Testi (deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	147
Tablo 54.	Anova (Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	148
Tablo 55.	Bağımsız Örneklem T Testi (Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılama düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	149
Tablo 56.	Anova (sitedeki donatımların yeterliliği ile nesnel çevresel değişkenler arasındaki ilişkisinin değerlendirilmesi)	150
Tablo 57.	Bağımsız Örneklem T Testi (sitedeki donatımlar ile ilgili yeterlilik değişkeninin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	151
Tablo 58.	Anova (çocuk oyun alanlarına ait maddelerin yeterlilik düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	153
Tablo 59.	Bağımsız Örneklem T Testi (çocuk oyun alanlarına ait maddelerin yeterlilik düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	154
Tablo 60.	Anova (yaşlı ve engelliler ile ilgili maddelere katılım düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	156
Tablo 61.	Bağımsız Örneklem T Testi (yaşlı ve engelliler ile ilgili maddelerin katılım düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	159
Tablo 62.	Anova (Teknik ve alt yapı hizmetlerine ait maddeler ile ilgili memnuniyet düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	161

Tablo 63.	Bağımsız Örneklem T Testi (Teknik ve alt yapı hizmetlerine ait maddeler ile ilgili memnuniyet düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	163
Tablo 64.	Anova (Konut birimine ait maddelere katılım düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	165
Tablo 65.	Anova (Siteye ait özelliklerin sıfat çiftlerine bağlı değerlendirme düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	167
Tablo 66.	Bağımsız Örneklem T Testi (siteye ait özelliklerin sıfat çiftlerine bağlı değerlendirme düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)	168
Tablo 67.	Dışsal değişkenler ile davranışsal değişkenler arasındaki ilişkiye ait ki-kare sonucu.....	170
Tablo 68.	Kullanıcı değişkenleri ile davranışsal değişkenler arasındaki ilişkiye ait çapraz tablo sonucu.....	170
Tablo 69.	Nesnel çevresel değişkenlerin davranışsal değişkenler ile arasındaki ilişkiye ait çapraz tablo sonucu.....	171
Tablo 70.	Anova (sitenin can ve mal güvenliği açısından yeterlilik düzeyinin davranışsal değişkenler arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi)	172
Tablo 71.	Anova (açık ve yeşil alanların yeterlilik düzeyinin davranışsal değişkenler ile arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi)	174
Tablo 72.	Anova (donatımların yeterlilik düzeyinin davranışsal değişkenler ile arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi)	176
Tablo 73.	Anova (Yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemeler ile davranışsal değişkenler arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi)	178
Tablo 74.	Anova (konut birimine ait maddelere katılım düzeylerinin davranışsal değişkenler ile arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi)	181
Tablo 75.	Anova (Sıfat çiftlerine bağlı siteye ait özellikleri değerlendirme düzeyi ile davranışsal değişkenler arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi)	183
Tablo 76.	Dışsal değişkenlere ait hipotezlerin özet gösterimi.....	193
Tablo 77.	Deneyimsel değişkenlerin kullanıcı değişkenleri ile arasındaki ilişkiye ait hipotezlerin özet gösterimi.....	194
Tablo 78.	Davranış değişkenleri ile nesnel çevresel faktör arasındaki ilişkiye ait hipotezlerin özet olarak gösterimi.....	197
Tablo 79.	Deneyimsel değişkenler ile dışsal faktör arasındaki ilişkiye ait hipotezlerin özet gösterimi.....	202
Tablo 80.	Deneyimsel değişkenler ile davranışsal faktör arasındaki ilişkiye ait hipotezlerin özet olarak gösterimi.....	202
Tablo 81.	H ₁ hipotezi destekleyen değişkenler (dışsal değişkenler)	208

Tablo 82.	H ₂ hipotezini destekleyen değişkenler (davranışsal ve dışsal değişkenler)	208
Tablo 83	H ₃ hipotezi destekleyen değişkenler (deneyimsel ve dışsal değişkenler)	209
Tablo 84.	H ₄ hipotezi destekleyen değişkenler (deneyimsel ve davranışsal değişkenler)	210

SEMBOLLER DİZİNİ

df:	Serbestlik derecesi
dk:	Dakika
Ft	Feet
N:	Kişi sayısı
Ort:	Aritmetik ortalama
P:	Anlamlılık düzeyi
Std. sap.:	Standart sapma

1. GENEL BİLGİLER

1.1. Giriş

İnsanın yerleşik hayata geçişiyle başlayan barınma sorunu 21.yy. a gelindiğinde de önemini korumuştur. Günümüze kadar yaşanan ekonomik, politik, siyasi, kültürel ve doğal koşullar ile birlikte değişen konut, süreç içerisinde en köklü değişimi 20. yy.da yaşamıştır. Bu köklü değişimin nedenlerinin başında endüstriyel devrim, I. ve II. Dünya Savaşı ve modernleşme hareketi gelmektedir. Türkiye’de ise konutun değişiminde bu etkilerin yanı sıra Cumhuriyetin kurulması ve kalkınma hamlesi de etkin rol oynamıştır.

Yaşanan gelişmelere bağlı olarak konut üretim şekli değişmiş, 20. yy. sonlarına doğru kullanıcının doğrudan kendisi için ürettiği ya da bölgesel yapı ustalarına yaptırdığı konutun yerini kitlesel sunumlarla özel girişimci tarafından üstlenilen konutlar almıştır (Gür, 2000). Özellikle kentlerde artan nüfusun konut sorununu karşılamak için değişik gelir gruplarına hitap eden, çeşitli konut üretim biçimleri oluşturulmuştur. Başta alt ve orta gelir grubuna yönelik yapı sektörü, sonrasında üst gelir grubuna yönelik konut üretmeye başlamıştır.

Dünya ve Türkiye’de üst gelir grubuna yönelik üretilen bu konutlar, modern kapitalist şehirlerde dışa kapalı siteler olarak ortaya çıkmıştır. Dışa kapalı sitelerin kökeni, İngiltere’de İ.Ö. 300’lere kadar dayanmaktaysa da, bugünkü anlamda dışa kapalı siteler, ilk olarak 19. yy.da Amerika’da ortaya çıkmış, daha sonra da buradan diğer Avrupa ülkelerine ve dünyaya yayılmıştır. Bugün dışa kapalı sitelerin ortaya çıkışının temel nedenleri arasında; kentin sorunlarından uzaklaşarak, daha alt sınıflardan ayrışarak, daha güvenli, prestijli ve homojen bir sosyal çevrede yaşama isteği yer almaktadır. Bu istekler göz önüne alınarak, güvenlik esasına dayalı ana barınma işlevinin yanında ölçeğine bağlı olarak çeşitli sosyal ve kültürel donatılar (kafe, restoran, fitness center ve sinema vb.) ile zengin açık ve yeşil alanlara sahip siteler tasarlanmaktadır.

Konut ve insanın etkileşim içinde olduğu düşünüldüğünde ortaya çıkan bu konut sunum biçimlerinin, kullanıcının gereksinim ve eğilimlerini karşılaması, sağlıklı toplumların oluşması için ön koşul olarak görülmektedir. Kullanıcının fiziksel ve psikolojik ihtiyaçlarının karşılandığı yaşanabilir konut alanları oluşturmak, konut tasarımında beklenen bir yaklaşımdır. Yalnız günümüzde üretilen konutlar serbest pazar

ilişkilerinin ve kitlesel üretimin bir sonucu olarak anonim bir karaktere bürünmüş (Gür, 2000), yaşam kalitesi düşük konut alanları oluşturulmuştur.

Dışa kapalı siteler, konut ve yakın çevresinde sunduğu olanaklar ile günümüz koşulların kentlerde kaybolan bazı olanaklara konutta ulaşma imkanı vermektedir. Oluşturulan ortam ile spor ve sosyal faaliyetlerinin yapılabilirdiği bir çevre oluşturulmaktadır. Dışa kapalı siteler kent üzerinde bazı olumsuz etkiler oluşturmalarına karşın oluşturulan ortam diğer gelir gruplarına yönelik konutlara da taşınabilir.

Özellikle büyük kentlerde, dışa kapalı sitelerin kent ölçeğinde kapladıkları alan, hızla artan sayıları ve sahip oldukları nüfusu göz önüne alındığında, kullanıcılarına sunduğu yaşam kalitesinin düzeyi çalışmanın araştırma konusu olmuştur. Dışa kapalı sitelerde yaşam kalitesi; kent, konut yakın çevresi ve konut ölçeğini de içine alan bir çerçevede, kullanıcı memnuniyetine ve kalite kriterlerine bağlı olarak değerlendirilmektedir.

1.2. Çalışmanın Amacı ve Kapsamı

Günümüzde değişen yaşam koşulları, beraberinde insanların yaşamdaki beklentilerini ve önceliklerini değiştirmiştir. Artık insanlar daha iyiyi istemekte, yaşam kalitesini arttıracak çözümler aramaktadır. Konutun insan için önemi göz önüne alındığında, kaliteli yaşamın odağında konut bulunmaktadır. Konut ve yakın çevresi, bireyin ve ailesinin fiziksel ve psiko-sosyal gereksinimlerini karşılayabildiği, kullanıcılarını tatmin edebildiği ölçüde kalitelidir. Bunun için de kullanıcının gereksinimlerinin iyi bilinmesi gerekmektedir.

Bu noktada dışa kapalı siteler, yüksek konut standartlarına ve boş zaman aktivitelerine sahip izole bir ortamda seçkin bir yaşam b kullanıcı ve onların ihtiyaçları ile beklentileri göz önüne alınarak tasarlanmış sitelerdir. Bu veriler doğrultusunda ortaya çıkan ürünün sağladığı yaşam kalitesinin tespiti ve oluşturulan modellerin geçerliliğinin ortaya konulması çalışmanın ana amacını oluşturmaktadır.

Çalışmada ana amaca yönelik olarak;

- Dışa kapalı sitelerde mevcut durumun tespitine yönelik kalite kriterleri belirlenmesi,

- Kalite kriterlerinin bir model yardımı ile çalışma alanlarına uygulanarak; durum tespiti yapılması ve modelin kullanılabilirliğinin ortaya konulması,

- Yaşam kalitesinin ölçülmesinde kullanıcıyı temel alan konut memnuniyeti modelinin oluşturulması,

- Konut memnuniyetine dayalı modelin çalışma alanına uygulanması; konuttan memnuniyet düzeyinin ortaya konulması, memnuniyet üzerinde etkin faktörlerin belirlenmesi ile modelin geçerliliğinin ortaya konulması şeklinde bir yol izlenmiştir.

Böylece, çalışmada oluşturulan araştırma modeli ile durum tespiti ve konut memnuniyetine dayalı olarak yaşam kalitesi çok boyutlu olarak ortaya konulmaktadır. Oluşan ürünlerin değerlendirilmesi ve kullanıcı faktörü göz önüne alınarak memnuniyetin ölçülmesi ile tasarımların olumlu ve olumsuz yönleri ortaya konulmaktadır. Böylece hem var olan alanlarda sorunların saptanması ile yaşam kalitesinin yükseltilmesine yardımcı olunması hem de elde edilen bilgilerle daha sonraki mimari tasarımlarda kullanılacak veriler elde edilmesi hedeflenmektedir.

1.3. Tezin Kavramsal ve Kuramsal Çerçevesi

Bu başlık altında çalışmanın kurgusunu ve alt yapısını oluşturan kavram, bilgi ve açıklamalara yer verilmiştir. Öncelikle konutun gelişim süreci ve bu süreçte son dönemde etkileri çokça hissedilen dışa kapalı siteler konusuna değinilmiştir. Yaşam kalitesinin tespitine yönelik kurgulanan araştırma modelinin temelini oluşturan kavramsal ve kuramsal bilgilere yer verilmiştir.

1.3.1. Türkiye’de Konutun Gelişimi

Bu bölümde, 1980 sonrası ortaya çıkan dışa kapalı siteleri daha iyi anlayabilmek ve bu noktaya gelene kadar konutun geçirdiği değişimi gözlemlemek amacıyla Türkiye’de konutun değişiminde yaşanan süreç üzerinde durulmuştur. Süreç, konutun değişiminde etkin olan siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik gelişmeler ile birlikte ele alınmıştır. Böylece dönemler, oluşumlarında etkin olan koşullarla birlikte değerlendirilmektedir. Süreç, Tanzimat’la birlikte başlayan ve günümüze kadar olan dönemi kapsamaktadır. Bu dönem aynı zamanda Türkiye’de modernleşmenin görüldüğü zaman dilimiyle örtüşmektedir.

Yakın dönem Türkiye tarihi için 1980 öncesi ve sonrası net bir çizgi ile ayrıldığı için çalışmada konutun geçirdiği değişim 1980 öncesi ve sonrası olarak ele alınmıştır. 1980

sonrasının ayrı bir dönem olarak ele alınmasının temelinde II. Dünya Savaş sonrasında kentleşmede yaşanan doygunluk; dünyadaki yapılanmanın yön kazanması, 1980 yılında Türkiye’de yaşanan 24 Ocak ekonomik kararları ve 12 Eylül askeri darbesi yer almaktadır (Tekeli, 1998). Ayrıca 1980 sonrası serbest piyasa ekonomisine dönülmüş olması da bu etkenler arasındadır.

1.3.1.1. 1980 Öncesi Dönem

Çalışmada 1980 öncesi ve sonrası şeklinde ele alınan konut gelişiminde, 1980 öncesi dönemde konutun değişiminde, Türkiye’de Cumhuriyetin kurulması, köyden kente göç hareketi, beş yıllık kalkınma planları ve çıkarılan yasalar belirleyici olmuştur. 1980 öncesi dönemde yaşanan bu olaylar, dönemin de kendi içinde alt dönemlere ayrılmasına neden olmuştur. Bu alt dönemler genel olarak literatürde yer aldığı şekliyle Cumhuriyet öncesi dönem, Cumhuriyetin ilanından 1950’lere kadar geçen dönem ve 1950’lerden 1980’lerin başına kadar geçen dönem olarak ele alınmaktadır.

1.3.1.1.1. Cumhuriyet Öncesi Dönem (1839–1923)

Bu dönem, göreceli olarak modernleşmenin yaşandığı (Bilgin, 2002b), Osmanlı İmparatorluğu dönemindeki Tanzimat Fermanıyla Cumhuriyetin ilanı arasındaki zaman dilimini kapsamaktadır. Avrupa’da başlayan modernleşme 1840’lardan sonra Osmanlı ekonomisini ve kurumsal yapısını da etkilemeye başlamış, bu da kent mekanında değişime neden olmuştur. Bu değişimleri;

- Kent merkezinde yaşanan büyüme, işlevsel açıdan çeşitlenme ve toplumda modern ve geleneksel kesimler arasında ortaya çıkan farklılaşma,
- Kent içi ulaşımda, yaya ulaşımının yerini toplu taşımanın alması,
- Yeni ekonomik ilişkiler ve ortaya çıkan yapılanmalar sonucunda toplumda var olan ulus esaslı farklılaşmanın yanı sıra sınıf esaslı bir farklılaşmanın başlaması,
- Kent içi ulaşımdaki gelişmeler, kentsel nüfusun artışı ve yeni toplumsal tabakalaşma biçimi ile kentlerin çevreye yayılması,
- Yaşanan gelişmeler sonucunda yeni arazi kullanım türlerinin ortaya çıkması şeklinde sıralanabilir.

Bu değişimler Anadolu'da liman kentlerinde ve demiryolu ulaşım ağlarına yakın olan kentlerde etkisini gösterirken, diğer bölgelerde mevcut durum sürmüştür. (Bilgin, 2002b).

Kent ölçeğinde yaşanan bu değişim konut birimine yansımıştır. Kentlerde göçe bağlı artan nüfus yoğunluğu, batılılaşmanın beraberinde getirdiği sosyal ve ekonomik yaşamdaki değişimler, ulaşımda yaşanan gelişmeler ve yangınlarla ortaya çıkan konut sorununu çözme amaçlı ortaya çıkan yeni konut tipleri (Yücel, 1996):

- Geleneksel ahşap konutlarının değişime uğramasıyla oluşan tipler
- Sıra evler
- Apartmanlar
- Bahçe içinde banliyö evleri (Sayfiye konutları) ve köşkler şeklinde sınıflandırılabilir.

Var olan konut tiplerinden farklı olan bu tipler ilk olarak İstanbul'da görülmüştür. Bu dönemde ortaya çıkan yeni yaşam tarzına uygun olarak orta-üst gelir grubuna yönelik yapılmışlardır ve diğer ülkelerdeki konutlarla da benzerlik göstermektedirler (Bilgin, 2002).

Ayrıca ülkemizdeki ilk toplu konut uygulamaları bu dönemde Yenikapı, Kumkapı ve Küçük Ayasofya civarında uygulanmıştır. İlk apartman tipi toplu konut 1918 yılında yapılan Harikzedegan apartmanlarıdır. 19.yy.ın ikinci yarısından itibaren İstanbul başta olmak üzere büyük kentlerde belirli kullanıcıya yönelik örgütlü bir konut üretiminin olduğu görülmektedir (Sey, 1998).

Yeni orta tabakaları barındıran apartman ve sıra-ev tipleri Ebniye kanununa göre parsel-yapı adası-cadde-meydan hiyerarşisine göre düzenlenmekteydi. Aile apartmanları ise bitişik nizam apartman tipi içerisine giren ve çekirdek aile ile geniş ailenin bir araya getirdiği sistemi ile Osmanlı'ya özgü bir özellik taşımaktadır (Bilgin, 2002) .

Bahçeli banliyö konutları 19. yüzyıl Avrupa şehirlerindeki alt-kent yerleşme biçimleri ile benzerlik göstermektedir. Her ikisi için de ortak nokta üst gelir grubuna yönelik ve ulaşım hattı üzerinde olmaları iken farklılaşma bahçeli banliyö konutlarının mevsimlik sayfiye konutu olarak kullanılmasından kaynaklanmaktadır.

1.3.1.1.2. Cumhuriyetin İlanından 1950'ye Kadar Geçen Dönem (1923–1950)

Bu dönemde Türkiye Cumhuriyetinin kurulmasıyla birlikte ülkede radikal modernleşme süreci yaşanmıştır (Bilgin, 1996). 1. Dünya Savaşı ve sonrasında dünyada ve Türkiye'de yaşanan ekonomik, sosyal ve politik değişimler İstanbul'da 1950'lerde yaşanan göç dalgasına kadar nüfus kaybına ve küçülmeye neden olurken, Cumhuriyetin yeni başkenti Ankara ve çevresindeki kentlerde nüfusun artmasına ve yeni konut ihtiyacı doğmasına neden olmuştur. Önceki dönemde ortaya çıkan apartmanlaşma ülke genelinde hızla artarken, ortaya çıkan konut ihtiyacının bu dönemde bireysel konut üretimi ile karşılanılamaması üzerine iki yeni sunum biçimi ortaya çıkmıştır;

- Lojman konutları
- Kooperatifçilik

Bu iki sunum biçimi toplu konut üretimi modelinin temelini oluşturmaktadır (Bilgin, 2002). Bu dönemdeki konutlara Anadolu kentlerinde yer alan büyük ve orta ölçekli gelir grubuna sahip kesim yön vermiştir.

Lojman konutları, Türkiye'de öncelikle askeri personel ve bürokratlar için yapılmıştır. Ankara'daki Saraçoğlu Mahallesiindeki konutlar üretilen ilk örneklerdendir. Konutlar, sanayileşmeye de öncülük eden devlet eliyle üretilerek modern toplumun inşasına katkıda bulunmaktadır. 19. yy.da erken dönemli ortaya çıkan lojman yerleşmeleri arkasında modernist bir görüş yer almaktadır (Bilgin, 2002).

Bu dönemde batıdan alınan ve sonraki dönemde de etkinliğini koruyan ikinci toplu konut üretim modeli ise kooperatiftir. Ankara'daki Bahçelievler kooperatifi ilk örneklerdendir. Yine bu dönemde halka düşük faizli, uzun vadeli kredi sağlamak için Emlak ve Eytam Bankası kurulmuştur.

Gerek lojman, gerekse de kooperatif yerleşmeleri, az katlı ve düşük yoğunluklu yerleşme biçimleriyle kendilerini göstermiş, ilerleyen zamanlarda ortaya çıkacak olan daha büyük ölçekli yerleşmelerin izlerine henüz rastlanmamıştır. Ayrıca bu dönemin II. Dünya savaşı sonrasına rastlayan kısmında köyden kente göç dalgası doğmuş ve ilk gecekondu mahalleleri ortaya çıkmıştır.

1.3.1.1.3. 1950'lerden 1980'lerin Başına Kadar Geçen Dönem

Popülist modernleşmenin yaşandığı bir dönem olarak nitelendirilen üçüncü dönemde, çok partili siyasal yaşama geçiş, hızlı kentleşme ve sanayileşme ile birçok alanda önemli değişimler yaşanmıştır. (Sey, 1998). Bu dönemde nüfus artışı ve nüfus yoğunlaşması ile birlikte kitlesel konut talebi ortaya çıkmıştır. Önceki dönemlerde ortaya çıkan modeller, bu dönemde yaşanan kitlesel konut talebini karşılayacak yeterliliğe sahip değildi. Bu dönemde konut talebine bağlı olarak ortaya çıkan konut sunum biçimleri;

- Yap-satçı üretim
- Kooperatif üretimi
- Gecekondu üretimi şeklinde sıralanabilir.

Yap-satçı üretim ve konut kooperatifçiliği, apartmanlaşma ve bu dönemde yasalaşan kat mülkiyeti ile işlevsellik kazanmıştır (Tekeli, 1998). Kat mülkiyeti yasası ile bir parsel üzerinde yalnızca tek mal sahibinin konut yapabilmesi kuralı değişmiş ve alt ve orta sınıfın içindeki insanların konut sahibi olmasına olanak tanınmıştır.

Yap-satçı üretim, küçük sermaye sahibi, arsa sahibi ve birikim sahibinin bir araya gelmesiyle, genellikle kent içinde mevcut imarlı alanlarda konut üretildiği sistemdir. O dönemki konut arzının %45'i bu yolla üretilmiştir. Bu yöntem geçerliliğini hala korumaktadır.

Kooperatif üretim de düşük, ancak düzenli gelir garantisi olan gruplara sunulan imkanlar yardımı ile bu grupların konut edinmelerini sağlanmıştır. Bu dönemde üretilen konutların % 10'unu oluşturmaktadır.

Bu dönemdeki diğer konut üretim biçimi ise yasa dışı sunum biçimlerinden gecekonduudur. Bu dönemdeki konutların % 40'luk kısmını oluşturmaktadır. Kentlerin imarlı alanlarının dışındaki kamu arazilerinde, sanayi bölgelerinin civarlarında kendilerine yer bulmuşlardır. Göçler ile kente gelen ve alım gücü az olan insanların tercih etmek zorunda kaldıkları bu sunum biçimi, yürütülen popülist politikaların sonucunda yaygınlık kazanmıştır. Gecekondu Cumhuriyet döneminde ilk olarak Ankara'da görülmüştür.

Bu dönemde her üç sunum biçimi için de vurgulanması gereken başlıca ayırt edici özellik, yeni konut alanlarının önceki dönemlerle kıyaslanamayacak ölçekleri, yani kitlesel özeliğidir. Apartmanlaşma süreci büyük ölçekli konut üretimine doğru yönelmiştir.

1.3.1.2. 1980 ve Sonrası

Modernleşmenin bunalımı olarak nitelendirilen bu dönemin sonuçları, henüz daha yaşanan bir süreç olması nedeniyle tam olarak kestirilememektedir (Bilgin, 2002). 1980’li yıllar Türkiye’yi önceki dönemlerden ayıran yıllar olmuştur. Bu dönemde yaşanan kapitalistleşme süreci ve sanayileşme yolunda ekonomik anlamda dışa açılma çabaları, uygulanan 24 Ocak ekonomik kararları ve arkasından gelen 12 Eylül 1980 askeri darbesi, bu dönemin önceki dönemlerden ayrılmasındaki temel nedenlerdir. Yaşanan bu gelişmeler doğrultusunda ülkemizde kapitalizmin etkileri görülmeye başlanmıştır. Ekonomideki bu değişim, kent üzerinde de etkili olmuş, kentin değişim ve dönüşümüne sebep olmuştur. Yeni tüketim alışkanlıklarının ortaya çıkmasıyla, yeni hizmet mekanlarına ihtiyaç duyulmuştur. Ayrıca bu dönemde kentlerde sosyal sınıf farklılıkları daha belirgin hale gelmiştir.

Kentlerde artık önceki dönemde hâkim olan sunum biçimleri, ihtiyaca karşılık verememektedir. Yap-satçı ve gecekondular sunum biçimlerinin yetersiz olması üzerine yapılan yasal düzenlemelerle ve özel sektörün de konut piyasasına çekilmesiyle büyük ölçekli konut üretimi yoluna gidilmiştir. Bu amaçla Toplu Konut Yasası ve Konut Fonu oluşturulmuş, Toplu Konut İdaresi kurulmuştur. Bu dönemde devlet kanalıyla toplu konut üretimi TOKİ, kooperatif birlikleri ve belediyeler tarafından yapılmıştır. Üretilen ilk örnekler Avrupa’daki diğer örneklerle benzerlik göstermektedir. Diğer toplu konut üreticisi olarak özel sektör görülmektedir. Ancak özel sektörün ürettiği örnekler genellikle yüksek standartlara sahiptirler. Başlangıçta orta sınıf için tasarlanan projeler sonradan üst gelir grubuna yönelik tasarlanmıştır. Sayıları gittikçe artan bu sitelerdeki konutlar çok yüksek fiyatlara satılmalarına rağmen, 1990 sonrasında konut piyasasının en canlı kesimini oluşturmuştur (Sey, 1998).

Konutun geçirdiği bu süreçte konut talebi dünyada ve ülkemizde yaşanmış olan ekonomik, sosyal ve kültürel olaylara bağlı olarak ortaya çıkan farklı sunum biçimleri ile karşılanmaya çalışılmıştır. Bu dönemlerde yaşananlar, Tablo 1 ‘de kısaca özetlenmiştir.

1.3.2. Dışa Kapalı Siteler

Çalışmada, İstanbul ili başta olmak üzere Türkiye’de sayıları hızla artan ve kentsel yaşamdaki etkileri hissedilmeye başlanan siteler yaşam kalitesi açısından incelenmektedir. Bu bölümde çalışmaya konu olan dışa kapalı sitelerle ilgili genel bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 1. Türkiye’de konutun dönem koşullarına göre geçirmiş olduğu değişim

Dönem	Siyasi olaylar (Bilgin,2002)		Kuruşlar ve Yasal düzenlemeler	Konut sunum biçimleri	Konut Tipleri
	Dünya	Türkiye			
1839-1923	Sanayi kapitalizminin etkilerinin dünya’ya yayılmaya başlaması ve 1. Dünya savaşı	Osmanlı İmparatorluğu Tanzimat’tan Cumhuriyet’e	Ebniye Kanunu	<ul style="list-style-type: none"> Bireysel konut üretimi 	<ul style="list-style-type: none"> Geleneksel ahşap konutların değişime uğraması ile oluşan tipler Sıra evler Apartmanlar Bahçe içinde banliyö evleri (Sayfiye konutları), köşkler Apartmanlar
1923-1950	İki savaş arası kriz ve belirsizlik dönemi	Cumhuriyet’in kuruluşu ve tek partili devlet eliyle sanayileşme	<ul style="list-style-type: none"> Emlak ve Eytam Bankası Mübadele ve iskân Vekâleti Umumi Hıfzısıhha Kanunu Bina Yapımı Teşvik Kanunu Memura Konut edindirme yardımı Memura Kooperatif kurma hakkı 	<ul style="list-style-type: none"> Bireysel konut üretimi Lojman Konut Kooperatifçiliği 	
1950-1980	İki kutuplu ekonomik ve kurumsal bütünleşme; sermaye, sanayi+teknoloji ihracı dönemi	Çok partili, populist, ithal ikameci sanayileşme dönemi	<ul style="list-style-type: none"> Kat Mülkiyeti Yasası 1.,2.,3. ve 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı Gecekondu yasası 	<ul style="list-style-type: none"> Yap-satçı üretim Kooperatif Üretimi Gecekondu üretimi 	<ul style="list-style-type: none"> Çok dairesli tek bloktan oluşan apartmanlar
1980-? 1980 Sonrası	Çok kutuplu, global, dezorganize, iletişim merkezli dönem	Komünikasyon teknolojisinin dünya standartlarında kullanıldığı, ithal ikameci sanayileşmeden uzaklaşıp, liberal para politikalarının ve ihracatın öne çıktığı dönem	<ul style="list-style-type: none"> Toplu Konut İdaresi Toplu Konut Fonu Toplu Konut Yasası 	<ul style="list-style-type: none"> Kooperatif Üretimi Dışa kapalı siteler Yap-satçı üretim 	<ul style="list-style-type: none"> Büyük ölçekli toplu konut üretimi

1.3.2.1. Dışa Kapalı Site Kavramı

Bir Amerikan şehir olgusu olarak ortaya çıkan siteler, 1980 sonrası dünyada yaşanmaya başlanan küreselleşmenin de etkisiyle birçok ülkede görülmüştür. İlk olarak Amerika Birleşik Devletleri'nin Kaliforniya eyaletinde görülen dışa kapalı siteler, daha sonra ülkenin diğer bölgelerinde ve dünya genelinde belirli kentlerde kendisini göstermeye başlamıştır (Kurtuluş, 2005-b). Farklı nitelikte ve büyüklükte olabilen bu siteler, günümüzde kentlerin şekillenmesinde etkin rol oynamaktadır. Ortaya çıkışlarının temelinde yaşanan ekonomik ve sosyal dönüşümlerin etkileri mevcuttur.

Bu siteler ile ilgili olarak ortak bir terim ve tanım bulunmamaktadır. Dışa kapalı site olgusuyla ilgili olarak yabancı ve yerli literatürde birçok terim kullanılmaktadır. Bu siteler için "korunaklı adacıklar" (fortified enclaves), "kapalı yerleşmeler" (gated communities), "korunaklı bölgeler" (fortified territories), "kurtarılmış bölgeler" (enclave cities) , sınır şehirler (edge cities), "kapalı komşuluklar" (enclosed neighborhoods) gibi terimler önerilmektedir (Işık ve Pınarcıoğlu, 2005; Levent ve Gülümser, 2004). Bu tanımlamalarda dayanılan temel nokta, kent içinde ya da kent çevresinde oluşturulmuş, kentin geri kalanından ayrılmış fiziksel bir oluşumun varlığıdır.

Bu sitelerle ilgili tanımlamalar ise farklılık gösterebilmektedir. Ana prensip olarak benzerlik içermelerine rağmen, buldukları yerin koşullarına uyum göstermektedirler. Kent içinde veya kent çevresinde gelişen dışa kapalı siteler, dıştan gelebilecek etkilere karşı korunaklı, farklı ve çoklu fonksiyonların üst üste ya da yan yana geldiği yerleşmelerdir. Bu yerleşmelerin sadece konut birimi bulunduranların yanı sıra; içerisinde golf sahası, sinema, çarşı, okul gibi değişik işlevleri barındıranları da vardır. Burada önemli olan hitap ettiği kitle ve onlar için kurgulanan izole yaşam biçimidir.

Küreselleşmenin yaşandığı şehirlerde daha yaygın olarak görülen sitelerin genel olarak ortaya çıkış nedenlerinin başında; kentlerdeki güvensiz ortam, suça maruz kalma korkusu, devletin vatandaşlara sunduğu temel hizmetlerdeki eksiklikler, toplumdaki sosyal eşitsizlikler, sosyal kutuplaşma olarak sıralanabilir (Işık ve Pınarcıoğlu, 2005). Dışa kapalı sitelerin ortaya çıkış nedenleri ve buna karşı geliştirdikleri kente ve ötekilere karşı kapalılık, bu topluluğun toplumun geri kalanından ayrışmasına neden olmaktadır.

Dışa kapalı sitelerden kent çeperinde gelişenleri için farklı dillerde "banliyö, suburb ve altkent" kavramları kullanılmaktadır. Alt kentleşme, sanayi toplumunda 18.yy'da orta sınıfların hafta sonları geçirdikleri kır yerleşmelerinin sürekli yerleşime dönüşmesiyle

başlayan bir olgudur. Kent merkezinde arazi fiyatlarının yükselmesi, yatırımcıyı kentleri çevreleyen kır arazilerine yönlendirmiştir. (Kurtuluş, 2005-a). Alt kentleşmenin yeni bir boyutu olarak görülebilen sitelerin; kamu alanına getirdiği sınır, özel mülkiyet olarak inşa edilmesi gibi taşıdığı özelliklerle “alt kent” kavramından farklı bir olgu olduğu anlaşılmaktadır. Yeni bir “güvenlik ihtiyacı” sorunsalına dayanan yaklaşım, dışa kapalı siteleri, modern kentin klasik orta sınıf alt kentlerinden çok, yüksek duvarlarla çevrili antik şehirlere ya da ortaçağın yine duvarlarla korunan şehirlerine benzetmektedir (Blakely ve Synder, 1997). Bu yapılaşma modern kent gelişiminden tamamen farklı, küreselleşmenin etkisiyle oluşmuş, üretilmesi ile toplumsal, yönetsel ve mekansal açıdan farklılaşma içermektedir.

Alt kentler kavramı, ilk ortaya çıktığı dönemlerde kent merkezine bağımlı, küçük ev semtlerini tanımlamada kullanılıyordu. Günümüzde ise bu kavram, kentle bitişik olarak yapılmış herhangi bir alanı belirtmede kullanılmaktadır. Bugünkü görünümüleriyle banliyöler, kent merkezinde yaşanabilecek sorunlardan uzak, daha konforlu ve ekonomik anlamda belli bir güce sahip kişilerin yerleştikleri yerlerdir (Arslanoğlu, 2002).

Dışa kapalı siteler günümüzde kent içerisinde iki şekilde kendilerine yer bulmaktadırlar. Birincisi kentin merkezinde, büyük sermaye yatırımlarıyla soylulaştırma yapılarak orta ve üst orta sınıflara sunulan eski bina ve bina kompleksleri, ikincisi ise daha geniş ve uygun arsaların olduğu metropolitan alanların çeperlerinde, yüksek maliyetli çevre düzenine sahip dışarıya kapalı lüks konutlardır (Kurtuluş, 2005-a).

Bu yerleşmeler küresel tüketim kültürünün birer göstergesi haline gelmişlerdir. Özellikle 1990’lı yıllardan sonra kentlerde hızla artış gösteren bu yerleşmeler, kentin seçkinleri için tasarlanmış kusursuz, ideal yerleşmeler olarak pazarlanmaktadır. Orta ve üst gelir grubu için yeni bir yaşam tarzının sunulduğu alanlar olmuşlardır. Bu yerleşmeler, iş dışında geri kalan zamanın geçirileceği aktivitelerle birlikte düşünülmüştür ve güvenlik esasına dayanmaktadır. Bu alanlarda bütün sosyal etkinliklerin içerde toplanması ile günümüzde sınırlı olan zamanın daha iyi değerlendirilmesine, zamanın daha yavaş akmasına imkân vermektedir. Bu konutlar ayrıca kendi değerlerini koruyabildikleri için iyi bir yatırım aracı olarak da görülmektedir.

1.3.2.2. Dışa Kapalı Sitelerin Oluşumunda Etkili Olan Faktörler

Bugün dünyada ve Türkiye’de yaygın olarak görülmekte olan dışa kapalı sitelerin oluşumunda etken olan faktörleri; güvenlik, kentteki yaşanan olumsuz koşullar, sunulan yaşam biçimi, sosyal, kültürel ve sınıfsal farklılaşma olarak sıralanabilir.

Güvenlik; dışa kapalı sitelerin ortaya çıkış nedenlerinden biri olan ve en çok vurgulanan etken faktördür. Özellikle dünyada önde gelen ülkelerde kentlerde yaşanan güvenlik sorunu ve suçların artması nedeniyle bu sitelere yönelme olmuştur. Bu yerleşmeler içerdiği topluluğu, sosyal ve fiziksel olarak, toplumun geri kalanından ayırmaktadır. Bu ayırım fiziksel olarak yerleşme çevresinin duvarlarla veya tel örgülerle sarılması ve çeşitli güvenlik sistemleri ile sağlanmaktadır.

Kentte yaşanan olumsuz koşullar ve dünyada endüstrileşme sonrasında kent nüfusunda yaşanan hızlı artış, beraberinde kentte bazı sorunların yaşanmasına neden olmuştur. Kentlerin birden kalabalıklaşması ve heterojen bir topluluk oluşturması, suç oranlarındaki artış, nitelikli konut üretilmemesi, yapılaşma yoğunluğunun artması, yeşil alan ve altyapı eksikliği gibi sorunlar insanları yeni arayışlara itmiştir. Günümüzde bu arayışlardan biri de üst gelir grubu için kaçış noktaları olarak değerlendirilen dışa kapalı sitelerdir.

Sunulan yaşam biçimiyle; konut biriminin yanında, kamusal mekanlar da konut ile birlikte tasarlanmakta ve kullanıcının temel ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Bu yaklaşımda kitlenin yaşam tarzı ve tüketim alışkanlıkları önem taşımaktadır (Başar, 2006). Dışa kapalı sitelerde vurgulanan en önemli nokta, satın alınan şeyin yalnızca bir konut olmadığı, bir “yaşam biçimi” olduğudur. Zamanın hızla aktığı günümüzde, yoğun iş temposu içinde kişinin özel zevklerine zaman ayırması ve ailesi ile kaliteli zaman geçirebilmesi için gerekli ortamın sağlanması önemlidir. Konut, kullanıcısına çevresindeki spor alanları, kişinin zevk ve uğraşlarına yönelik olarak tasarlanmış mekânları ile birlikte sunulmaktadır. Böylece kişi konut alanı içinde kendi gibi olanlarla belli standardın yakalandığı bir çevrede yaşama imkânı bulabilmektedir.

Bu sitelerde konut edinen kişilere konut birimi dışında sunulan spor ve boş zaman değerlendirme aktiviteleri ile "nezih ve seçkin bir ortam" sağlanmaktadır. Bu da konutun yanında "ayrıcılıklar dünyası" şeklinde özetlenebilen bir katma değeri de satın alma anlamına gelmektedir. Özellikle üst gelir grubu için konut ve konut çevresinin sosyal ve fiziki özellikleri, konut seçiminde önemli yer tutmaktadır (Bali, 2002).

Modern yaşam ile birlikte edinilen yaşam biçimi ve alışkanlıklar, konuta yeni işlevlerin eklenmesine neden olmaktadır. Özellikle üst gelir grubuna yönelik konutlarda standartların üzerinde salon büyüklükleri, önceden salon ile birlikte düşünülen ayrı bir yemek odası, yatak odalarında banyo ve giyinme odaları, kış bahçeleri, hobi odası, sauna, hizmetli odası gibi ek işlev alanlarının da yer aldığı görülmektedir.

Sosyal, kültürel ve sınıfsal farklılaşma ile birlikte, toplum içerisindeki ekonomik sınıflar arasında ortaya çıkan belirgin fark nedeniyle üst gelir grubu fiziksel, kültürel, toplumsal ve işlevsel açıdan diğer sınıflardan kendini ayırma yoluna girmiştir. Üst gelir grubuna giren kişilerin, kendi homojen toplulukları içinde, kendi sosyal düzenlerine uygun bir ortamda yaşamak istemeleri dışa kapalı sitelerin ortaya çıkışındaki diğer bir nedendir. Bu düşünce ya kent içinde yüksek güvenlik ve teknolojiyle üretilmiş konutlarda ya da kent dışında hitap ettiği kitleye göre şekillenmiş bir yaşam biçimine hizmet edecek mekânlardan oluşan yerleşmelerde kendini göstermektedir. Bu sitelerde konutla birlikte düşünülen sosyal yaşam tamamen yalıtılmıştır. Konut burada sadece barınma için kullanılan bir araç olmaktan çıkmış bir statü göstergesi durumuna gelmiştir. Çevresiyle birlikte bir yaşam biçimini simgeleyen bu yerleşmelerde oturmak ve ötekilerden ayrılmış olmak, yaşayan kişiye kendini “seçkin ve ayrıcalıklı” hissettirmektedir.

Ayrıca bu tür yerleşmelerin kent dışında olanlarını kentle bağlantısının sağlamadaki önemli bir etmen de olan özel araç kullanımındaki artıştır. Bu tür siteler için özel araç, zorunluluk olarak görülmektedir.

Dışa kapalı sitelerin Türkiye’de ortaya çıkış nedenleri de yukarıda belirtilen nedenlerle paralellik gösterir. Yalnız dışa kapalı siteler Türkiye’de, güvenlik kaygısından çok sunduğu yaşam biçimi yüzünden tercih edilmektedir. Bu tür dışa kapalı siteler kent içinde çöküntü alanlarının dönüştürülmesiyle, kent dışında da uygun büyüklükte arazi parçalarının bulunmasıyla yapılmaktadır.

1.3.2.3. Dışa Kapalı Sitelerin Genel Özellikleri

Genel olarak dünyada yer alan dışa kapalı siteler buldukları ülke veya bölgelere göre farklılık göstermektedirler. Kuruldukları alan, hedef kitleler, içinde yer aldıkları toplumun kültürü gibi faktörler sitelerin biçimlenmesinde etkin rol oynamaktadır. Bunun yanında bu tür dışa kapalı sitelerin taşıdığı bazı ortak özellikler vardır.

Dışa kapalı sitelerin temel çıkış noktasını da oluşturan “suç korkusu ve güvenlik” kavramı yerleşmelerin en temel özelliğidir. Kentlerin kalabalıklaşmasıyla artan suç oranları üst gelir grubunu, kendisini güvende hissedeceği alanlar oluşturmaya itmiştir. Güvenlik; ileri düzeyde teknolojik sistemler kullanarak, kontrollü kapılar oluşturularak ve özel güvenlik görevlileriyle sağlanmaktadır. Bu güvenlik önlemleri dışa kapalı sitelerin niteliğine bağlı olarak daha katı veya yumuşak olabilmektedir. Güvenlik kavramı ile sitelerde yaşayanlar (seçkinler) dışarıdakilerden (davetsiz misafir) kendilerini ayırmaktadırlar.

Dışa kapalı sitelerde hedef kitlesine göre çeşitli “yaşam biçim”leri sunulmaktadır. Zamanı kısıtlı, kent merkezinden ayrılmak istemeyen, genelde gelir düzeyleri yüksek meslek sahiplerinin, sık sık seyahat eden üst düzey yöneticilerin ve yalnız yaşayanların oluşturduğu gruba otel donanımında konutlar sunulmaktadır. Bu konutlarda 24 saat güvenlik, sekreterlik, sağlık, ambulans, çamaşır yıkama, daire içi temizlik, CCTV, teknik destek, spor merkezi ve aynı zamanda alışveriş, restoran, toplantı salonları, misafir oteli, açık ve kapalı otopark gibi hizmetler sunulmaktadır (Levent ve Gülümser, 2004; Bali, 2007). Diğer yandan kentin kalabalığından, trafik ve kirliliğinden uzaklaşmak isteyen, ailesiyle güvende yaşayabileceği bir ortam arayan kullanıcıya ise kent dışında ama kente kolay erişilebilme, aile yaşamı odaklı alanlar sunulmaktadır. Bu yerleşmeler barınma dışında eğitim, sosyal-kültürel, sağlık gibi hizmetleri de ölçek elverdiğince sunarak, yaşayanların kentle olan ilişkisini iş dışında en aza indirmektedir.

Konutlarda istenen diğer bir özellik de değerlerini koruyabilmeleridir. Konut değerini; kullanım, değişim ve statü olmak üzere üç bileşen belirlemektedir. Konutun kullanıcının temel ihtiyacını karşılama düzeyi onun kullanım değerini, alım satımdaki talep değişim değerini, konutun sahip olduğu nitelikler ise onun statü değerini gösterir (Çizmecici ve Çınar, 2007). Günümüz koşullarında dışa kapalı siteler genel olarak bu üç değeri de taşımaktadırlar.

Bu siteler yarı özerk bir yapıya sahiptirler. Kendilerine özel kuralları ve uygulamaları vardır. Kullanıcılar bu kuralları başlangıçta kabul ederek sitelerde otururlar. Bu sitelerde yazılı kuralların dışında bazı uygulamalara da rastlamak mümkündür. Belli bir gelir grubuna yönelik yapılan bu sitelerde, satın alma gücü yetmesine rağmen, kültürel olarak genel yapıyla örtüşmeyen kullanıcılar sitelerden konut alamamaktadırlar ,(Kurtuluş, 2005-b). Bu yaklaşım kendini bazı yerleşmelerde konut satın alınabilmesi için yerleşmede yaşayan iki oturandan referans alınması ya da konutu satın alan kişinin beğenilmemesi

durumunda satışın durdurulması şeklinde göstermektedir. Böylece dışa kapalı siteler, benzer değer yargılarına sahip, aynı kültürün içinde yetişmiş insanların yaşadığı alanlar olmaktadır.

Ayrıca bu sitelerde yaşayan kişilerde kente duyulan aidiyet duygusunun yerini mekâna bağlı bir cemaat aidiyeti duygusu almaktadır (Kurtuluş, 2004). Bu sitelerde kentten yalıtılmışlık, kentten kopuşa ve aidiyet duygusunun kaybolmasına neden olmaktadır (Süer ve Sayar, 2002). Kullanıcılardaki kentten karşı duyulan aidiyet hissinin yerini sitelere karşı duyulan aidiyet hissi almaktadır.

1.3.2.4. Dışa Kapalı Sitelerin Avantaj ve Dezavantajları

Dışa kapalı siteler kentli ve kullanıcısı için birçok avantaj ve dezavantaj sağlamaktadır. Kullanıcı açısından dışa kapalı siteler şehrin olumsuz koşullarından uzakta, güvenlik kaygısı olmadan yaşanabilecek bir ortamdır. Site içinde sosyal ve kültürel ihtiyaçlara yönelik imkanlar bulunmaktadır. Burada kurgulanmak istenen yaşam, kolaylıkla ulaşabilecekleri sosyal alanlar ve kendi ev ve bahçelerinde özel yaşantılarına imkan verecek yüksek yaşam kalitesine sahip bir ortamdır (Bali, 2007). Yerleşmeleri kullanıcının özel zevklerine ve aile yaşamına yönelik tasarlanmış mekânlar olarak görülebilir.

Kullanıcı açısından diğer öne çıkan avantaj ise özellikle kent dışında tasarlanan yerleşmelerdeki yeşil alanların kentle karşılaştırıldığında yüksek bir orana sahip olmasıdır. Genelde bu yerleşmeler bir göl kıyısında, orman içinde veya yapay olarak üretilmiş iyi bir açık alan kurgusuyla sunulmaktadır. Yerleşmenin sahip olduğu bu özellikler kullanıcısı için bir statü göstergesi olmaktadır. Bu yerleşmeler belli bir alım gücüne sahip gelir grubuna yöneliktir. Bu da burada yaşayanlara ayrıcalık ve seçkinlik getirmektedir. Ayrıca bu konutların, taşıdıkları özelliklerden dolayı mülk değerlerini korumaları mülk sahibi için bir avantaj oluşturmaktadır.

Diğer taraftan sunulan bütün bu olanaklara rağmen bu alanlar kentsel anlamda bir çeşitlilik içermemekte ve yerleşmelerde her gün iş ve ev arasında alınan yolun uzunluğundan kaynaklanan yorgunluk ve masraf kullanıcı açısından dezavantaj olarak görülmektedir (Özgür, 2006; Daniş, 2001). Ayrıca sunulan yaşam biçimi, kenti tanımayan bir topluluğun oluşmasına neden olmakta ve bu topluluğu kentin sorunlarına karşı daha

duyarsız hale getirmektedir. Bu durumun ise kente duyulan aidiyet hissini azalttığı görülmektedir (Kurtuluş, 2005-a).

Dışa kapalı sitelerin kent ve kentli açısından bakıldığında dezavantajının daha fazla ve ciddi boyutlarda olduğu görülmektedir. Bu tip sitelerin şehirle ve onun kamusal hayatı ile kurdukları ilişki kentsel ayrışmayı pekiştirmektedir (Bartu, 2001).

Ayrıca sitelerdeki dışa kapalılık ve kontrollü erişim, modern kentlerin tasarlanma ilkesiyle de çelişmekte ve kenti birbirine kapalı öbekler haline dönüştürmektedir (Kurtuluş, 2004). Kent içinde yan özerk alanların oluşmasına neden olmaktadır. Genelde bu tür yerleşmeler kent çevresindeki su havzalarının bulunduğu, ormanlık alanlarda ya da çiftlik arazilerinde kurulmakta, bu da kentin hayati kaynaklarına zarar vermektedir.

Kentli için sağladığı avantajlar ise; oluşan sitelerde hizmet sektöründe çalıştırılmak üzere insan iskân edilmesi, bazı sitelerin kentin çeperlerinde yer alması ve bu noktalara kadar alt yapı hizmetinin gitmesi ile bu hizmetlerden site çevresindeki diğer kentlilerinde de yararlanabilmesidir.

1.3.2.5. Dünyadaki Dışa Kapalı Siteler

21.yy.da en hızlı gelişen konut tipi olan dışa kapalı siteler kentlerde yaşam standardının ve fiziksel çevrenin dönüşümüne neden olmuştur. Etkileri, kente sosyal ve fiziksel olarak yansımıştır. Yerleşmeler, piyasadaki boşluktan ve kullanıcı gereksiniminden ortaya çıkan, özellikle kendine yetebilen, topluluk duygusunu oluşturan yerlerdir. Diğer taraftan dışa kapalı siteler; spor, sosyal ya da kültürel aktiviteleri kullanıcıya sunarak yerleşmeden ayrılmadan günlük yaşamını devam ettirmesinin sağlanmasına imkan vermektedirler.

Günümüzde dünyanın her yerinde görebildiğimiz yerleşmeler özellikle oluşum sebepleri açısından ülkeden ülkeye farklılık gösterirler. Tablo 2’de dünyadaki dışa kapalı sitelerin oluşum nedenleri verilmiştir. Bu yerleşmeleri görmek ABD, Kanada, Brezilya, Arjantin, Meksika, Endonezya, Avusturya, Yeni Zelanda gibi dünyada bütün kıtalara dağılmış kentlerde mümkündür.

ABD, Latin Amerika, Avrupa, Asya ve Güney Afrika’nın kentlerinin biçimlenmesinde dışa kapalı siteler etkili olmuştur. Avrupa’da, Avustralya’da ve Yeni Zelanda’daki dışa kapalı siteler diğer yerlerdeki kadar yaygın değildir, yalnız bu yerlerde farklı tipleri görülmektedir (Blandy vd., 2003).

Tablo 2. Dünyadaki dışa kapalı sitelerin ortaya çıkış nedenleri (Gülümser, 2005)

Kıta	Ülke	Oluşum Nedeni
Afrika	Güney Afrika	Güvenlik
Asya	Hindistan	Etnik
	Suudi Arabistan	Etnik
	Endonezya	Güvenlik, Prestij, Etnik
Avrupa	Avusturya	Prestij
	Birleşik Krallık	Prestij
	İspanya	Mevsimlik kullanım
	Fransa	Mevsimlik kullanım
	Hollanda	Güvenlik, Prestij
Okyanusya	Avustralya	Yüksek hayat standardı
	Yeni Zelanda	Yüksek hayat standardı
Güney Amerika	Brezilya	Güvenlik, Prestij
	Arjantin	Güvenlik, Prestij
	Meksika	Güvenlik, Prestij
Kuzey Amerika	Kanada	Yüksek hayat standardı
	ABD	Güvenlik, Prestij, Etnik, Özel Hayat

Dışa kapalı siteler konumları ve gelişim sebepleri ile dünyadaki ülkelerde kentlerin gelişimini etkilemişlerdir. Örneğin ABD’li ve Avrupalılar için artan yaşam standartlarının karşılandığı yerler olurken, Asya ve Afrikalılar için ise daha çok günlük yaşam ve problemler bu konutların tercih edilmesine neden olmaktadır (Gülümser, 2005). Bu sitelerin tercih edilmesinde güvenliğin yanında prestijli bir yaşam isteği de neden olarak görülmektedir.

Dışa kapalı site olgusu ilk olarak Kaliforniya, Florida gibi ABD şehirlerinde “güvenlik ve etnik” nedenlerden dolayı ortaya çıkmıştır. Yaşanan göçler ve ortaya çıkan kültürel farklılıklar kentsel ortamın yapısını değiştirmiş, dışa kapalı siteler üst gelir grubunun tercih ettiği konutlar haline gelmiştir.

Kuzey Amerika’da yer alan Kanada’da da üretilen ilk örnekler daha kapsamlı iken günümüzde proje maliyetini düşürmek amacı ile duvar ve kapılar dışında, birkaç özellikle sunulmuş kapsamları daraltılmıştır (Gülümser, 2005). Dışa kapalı siteler üst gelir grubuna yönelik boş zaman aktivitelerini değerlendirebilecekleri alanlar olarak inşa edilirken daha sonra kontrolsüz olarak gelişmelerinin önü alınamamıştır. Siteler kentlerde önemli bir alan kaplamakta ve kayda değer bir nüfus barındırmaktadır.

Avrupa’da özel konut semtleri ABD’ye göre oranla daha azdır fakat bu yerleşmeler özellikle Birleşik Krallık ve Hollanda gibi Kuzey Avrupa ülkelerinde, Fransa, İspanya gibi Batı Avrupa’nın Akdeniz sahilinde yoğun olarak gözlemlenmektedir. Bu semtler özellikle büyük şehirlerde yaşayan orta ve üst gelir grubunu çekmektedir. Onlara konutlarında en iyi

yaşam standardı sunulmakta ve homojen bir toplum içinde güvende hissedeceklerine vurgu yapılmaktadır.

Avrupa'nın en önde gelen ülkelerinden olan Birleşik Krallıktaki dışa kapalı sitelerin ortaya çıkış süreci ve oluşum nedenleri Avrupa'dakilerle benzerlik gösterir. Birleşik Krallıktaki yerleşmeler ABD'dekilerle de genel olarak uyuşur. Birleşik Krallıkta süreç daha yavaş ilerlemiştir fakat kapalılık ve toplumsal ayrışmayla ilgili eğilim burada da görülmüştür. Hollanda'da ise yerleşmeler semt ölçeğinde bulunmamaktadır. Hollanda'daki dışa kapalı siteler ABD'dekilerden farklı olarak küçük ölçekli ve çok sayıdadır. Hollanda'da konut alanları genel olarak sonradan duvarlarla ve bariyerlerle çevrelenmiştir (Aalbers, 2003).

Asya'da gelir dağılımındaki dengesizlik ile üst ve üst-orta gelir grubunun talepleri dışa kapalı sitelerin gelişiminde önemli bir rol oynamaktadır. Prestij ve modern yaşam gereksinimi bu gelir grubunu, özellikle ABD'deki yeni eğilimi ithal etmeye itmiştir. Bunun yanında ırkçılık, etnik köken ve göçler de önemli etkenlerdir (Gülümser, 2005). Dışa kapalı siteler Asya'da Avrupa'ya göre daha yaygındır. Bu kavram Asya için yeni değildir. Fakat bugünkü yapılaşma Avrupa ve Amerika'daki gibi ırkçılık, gelir dağılımı uluslararası göç gibi benzer sebeplerden oluşmaktadır.

Afrika'da özellikle Güney Afrika'da dışa kapalı siteler dünyadaki diğer örneklere çok benzemektedir. Güney Afrika'nın çoğu kesimi için güvenlik önemli bir sorundur. Bu nedenle sitelerin ortaya çıkışlarının temelinde güvenlik vardır ve buralarda farklı konut tiplerine rastlanmak mümkündür (Landman, 2003).

1.3.2.6 Türkiye'de Dışa Kapalı Siteler

Birinci bölümde de değinildiği gibi Türkiye'deki konutun değişiminde siyasi, ekonomik, sosyal vb. olaylar etkin olmuş, en büyük değişim 1980 sonrasında yaşanmıştır. Endüstrileşmeyle beraber kentlerde artan iş imkânları kitleler halinde insanları kentlere çekmiştir. Bu durum kentlerde ciddi bir barınma sorunu doğurmuştur. Bu soruna çözüm olarak yasal ve yasa dışı yeni konut sunum biçimleri ortaya çıkmış, konut ihtiyacı yap-satçı üretim ve kooperatifleşme ve gecekondulaşma ile giderilmeye çalışılmıştır.

1980'li yıllar, Türkiye'de kentleşme sürecinde yaşanan farklılaşmalar sonucunda ayrışmanın ortaya çıktığı dönemlerdir. Toplumdaki ayrışma kent mekanına fiziksel olarak da yansımıştır. Kent mekanında, kent çeperlerinde kent yoksulları, arada bir yerlerde

kooperatifler yoluyla kentteki paylaşım kavgasına katılan orta sınıf ve yüksek duvarların ardında yaşayan üst gelir grubuna ait kişiler yer almaktadır (Işık ve Pınarcıoğlu, 2005). Üst gelir grubu daha önce mekandan çok konumuyla kendisine sağladığı prestiji, günümüzde barınma işlevinin yanında farklı işlevlerde tasarlanmış, kendi gibi olanlarla birlikte yaşadığı dışa kapalı sitelerde edinmektedir.

Türkiye’de özellikle büyük kentlerde hızlı kentleşme ile birlikte kentler; yoğun yapılaşmanın olduğu, küçük parsellere bölünmüş, alt yapı sorunlarının üst düzeye ulaştığı, kozmopolit bir toplumu barındıran yerler olmuşlardır. Betonlaşma oranının yüksek oluşu, kişi başına düşen yeşil oranının standartların altında kalması, fiziksel ve görsel olarak kirlenmişlik, yapılaşmış çevrenin niteliksel olarak yetersizliği kentleri sağlıklı bir ortama çevirmiştir.

Oluşan bu olumsuz kent koşulları, dünyada küreselleşme ile yaygınlaşan tüketim alışkanlıkları, üst gelir grubunu kendisi için prestijli ve ayrıcalıklı konut alanları aramaya itmiştir. Yasal alt yapısı 1 Mart 1984 tarihinde yürürlüğe giren Toplu konut yasası ile kurulan dışa kapalı siteler ortaya çıkmıştır. Bu olgu Türkiye’de ilk olarak yazlık yörelerdeki mevsimlik konut yerleşmelerinde, daha sonra ise büyük kentlerde kendisini göstermiştir.

Dışa kapalı siteler Türkiye örneğinde iki temel biçimde görülmektedir. İlk biçime ait örnekler, üst gelir sınıfında özellikle kent merkezine yakın olmak isteyen gruba yönelik olarak, kent içinde boş kalmış arazi parçalarında veya dönüşüm ve soylulaştırma gibi yöntemlerle eski kullanımların tasfiye edilmesiyle elde edilen arsalarla kurulan sitelerdir. Diğer biçim ise kent dışında, kentin olumsuzluklarından uzak hitap ettiği kitleye uygun yaşam tarzının sunulduğu sitelerdir (Işık ve Pınarcıoğlu, 2001).

Küreselleşmenin etkilerinin yaşandığı kentlerde daha çok görülen dışa kapalı sitelerin ortaya çıkış nedenleri ABD ve Avrupa’da daha çok güvenlik, yaşam biçimi ve mülkiyet değerini korumasıdır. Ülkemizde ise kentlerdeki suç oranlarının daha düşük olması bu yerleşmelerin daha çok “yaşam biçimi”nden kaynaklı olarak ortaya çıktığını göstermektedir.

Türkiye’de bu yerleşmeleri çok farklı büyüklüklerde, yoğunluklarda ve özelliklerde görmek mümkündür. Ana işlevi barınma olmakla birlikte ülkemizde hedef seçtiği kitleye bağlı olarak farklı işlevleri taşıyan yerleşmeler vardır. Ülkemizde barınmanın yanında, sadece spor tesisi bulunan örneklerin yanı sıra alt kent diyebileceğimiz derecede, farklı

işlevleri bünyesinde barındıran örnekler de mevcuttur. Ayrıca girişlerin kontrollü olduğu bu yerleşmelerin, ziyaretçi olarak bile girmenin çok zor olduğu örnekleri de vardır.

Kullanıcı açısından birçok artı değer taşıyan bu tür yerleşmeler ülkemizde kontrolsüz olarak gelişmekte, kent için yaşamsal önem taşıyan ormanlık alanlar, su havzaları ya da çiftlik arazilerinde kurulmalarına izin verilmektedir. Büyük bir rantı elinde tutan bu yerleşmeler yasal boşluklardan da yararlanılarak kentin gelişimini olumsuz etkileyecek kararlar alınmasına neden olmaktadır. Ayrıca kimi zaman medyada da kendine yer bulan, yapılaşma yasağı bulunan alanların bir gecede imara açılması olayları, dönüşüm adı altında değerli kent arazilerinin üst gelir grubuna yönelik olarak konut üretiminde kullanılması ülkemizde sıkça görülen tavırlar olmuştur.

1.3.2.7. İstanbul'daki Dışa Kapalı Siteler

1980'den sonra ülkede uygulanan liberal ekonomi ve küreselleşmenin etkisiyle özellikle 1990'lardan sonra İstanbul'daki dışa kapalı sitelerin sayısı hızla artmıştır. Yaşam biçimi olarak yurt dışındaki örnekleriyle benzerlik gösteren bu yapılaşmalar üst gelir grubunu kapsamaktadır.

İstanbul kentindeki yaşam kalitesine bakıldığında, sahip olduğu sosyal ve kültürel değerlerin yanında aldığı göçler ile artan nüfus ve yürütülen yanlış politikalar nedeni ile çevre kirliliği, yoğun ve sağlıklı yapılaşma, suç oranlardaki artış vb. nedenlerin yanında deprem riski üst gelir grubunu dışa kapalı siteleri tercih etmeye yönlendirmiştir.

İstanbul'da dışa kapalı sitelerin kentteki dağılımlarına bakıldığında, daha çok kent çeperlerinde buldukları görülmektedir. Çeşitli yasal boşluklar ve bu alanların genellikle belde belediyeleri içinde kalması, yapıcı firmanın daha rahat hareket etmesini sağlamaktadır. Ayrıca dışa kapalı site anlayışına uygun olarak kent çeperlerinde uygun büyüklükte ve fiyatta arazi bulmak daha kolaydır. İstanbul çevresindeki orman arazileri, su havzaları ve çiftlik arazileri bu amaçla kullanılmıştır. Genel olarak Avrupa yakasında daha yoğun görülen dışa kapalı siteler kent içinde kendilerine sınırlı alanlar bulabilmektedirler.

Dışa kapalı siteler, gelişen merkezi iş alanlarının çevresinde; Avrupa yakasında Sarıyer, Göktürk-Kemerburgaz, Zekeriyaköy-Demirciköy, Bahçeşehir, Büyükçekmece, Anadolu yakasında ise Beykoz, Çekmeköy-Dudullu, Riva ve Ömerli'de yeni konut bölgeleri olarak gelişim göstermiştir (Levent ve Gülümser, 2004).

İstanbul'da oluşturulan dışa kapalı sitelerin gösterdikleri tipoloji ise Levent ve Gülümser'in ve Kurtuluş'un çalışmalarında farklı açılardan ele alınarak sınıflandırılmıştır. Levent ve Gülümser'in çalışması İstanbul'da yatay, yarı yatay, dikey ve karma olmak üzere dört farklı tipolojide korumalı yerleşme gelişimini ortaya koymaktadır (Levent ve Gülümser, 2004). Bunlar;

- **Dikey Korumalı Yerleşmeler:** Bu tip yerleşmeler genellikle şehir merkezinde veya merkezi iş alanına yakın alanlarda konumlandırılmış yüksek katlı binalardır. Rezidans ve otel olarak adlandırılabilirler. Genellikle bir alışveriş merkezi veya ofis kuleleri ile birleştirilmiş ve kent seçkinleri için inşa edilmişlerdir.

- **Yatay Korumalı Yerleşmeler:** Müstakil birimlerdir. Boyutlarına göre geniş alanlara ihtiyaç duyarlar, genellikle şehir çeperlerine yerleşmişlerdir. Birimler bitişik, ayrık nizam müstakil evlerdir. Üst ve üst orta gelir grubu çocuklu aileler için inşa edilirler.

- **Yarı-Yatay Korumalı Yerleşmeler:** Apartman bloklardır. Gerek şehir içi gerekse şehir dışında kurulabilirler.

- **Karma Tip Korumalı Yerleşmeler:** Yeni yerleşmeler ve uydu kentlerin bir tipidir. Diğer tip korumalı yerleşmelerin en az 2 ve/veya 3'ünü birlikte bünyelerinde barındırırlar. Temelde kendi kendine yetebilen küçük kasabalardır ve herhangi bir gelir sınıfı için inşa edilebilirler.

Kurtuluş'un çalışmasında ise üç tipte ele alınmıştır (Kurtuluş, 2004). Bunların birincisi geniş alt kentler diyebileceğimiz, Batı'daki orta sınıf Suburb'lere benzer uydu kentlerdir. Bu tipte kentin seçkinleri için tasarlanmış ve diğerlerine kapalı bir uydu kent oluşturulmuştur. Bahçeşehir bu yerleşmenin tipik bir örneğidir.

Kurtuluş'a göre İstanbul'da ortaya çıkan güvenli konut alanlarının ikinci tipi, gelirleri kısa sürede hızla artan yeni bir kentli sınıf için yaratılan sitelerdir. Lüks apartman blokları ve orta büyüklükteki villalardan, ortak yüzme havuzundan ve fitness alanından, profesyonel olarak yapılan çevre düzeninden oluşan sitelerdir. Çoğu zaman kamusal hizmetlerin kentten sağlandığı, güvenlik elemanlı, kameralı kapılar ve duvar ya da demirlerle çevrili olmasına karşın çok sıkı bir güvenlik sisteminin olmadığı sitelerdir.

İstanbul'da kapalı cemaatler olarak adlandırılacak üçüncü tip yerleşmeler ise tam bir ayrışmaya işaret eden, sıkı önlemlerle dışarıya kapalı sitelerdir (Kurtuluş, 2004).. Belirli sayıda lüks ve büyük villa-köşk-konaktan oluşan, sınıfsal ve kültürel olarak birbirine yakın yerleşimcilerden oluşan yerleşmedir. Bu yerleşmeler en belirgin iki örnek Kemer Country ve Beykoz Konaklarıdır.

1.3.3.Yaşam Kalitesi

Kalite kavramı, 20.yy son çeyreği itibarıyla artık her alanda karşımıza çıkmaktadır. Türk Dil Kurumu'nun Türkçe Sözlüğü'nde (1) bir ürün veya sözcüğün belli bir ihtiyacı karşılama özellikleri veya karakteristikleri; (2) bir şeyin iyi veya kötü olma özelliği, niteliği şeklinde tanımlanmalar yer almaktadır (URL1). Kavram kullanıldığı alana bağlı olarak farklı şekillerde tanımlanabilmesine karşın temelinde kullanıma uygunluk yer almaktadır.

Günümüzde yaşamın ayrılmaz bir parçası haline gelen kalite, artık yaşamın kendisinde de aranmaya başlanmıştır (Evcil Türksever, 2001). Yaşam kalitesi ekonomik, sosyal, kültürel, politik ve mekansal faktörler gibi farklı yönleri içinde barındırmaktadır. Bu nedenle kavram ile ilgili tanımlamalar çalışma alanlarına bağlı olarak farklılaşmaktadır. Liu'a göre yaşam kalitesi kişilerin refahı ve yaşadıkları çevredir (Aydemir, 2008). Diener ve Suh ise yaşam kalitesini, yaşam memnuniyeti ile ilişkilendirmektedir (Kamp vd., 2003). Szalai ise yaşam kalitesi üzerinde objektif gerçekler ve etkenlerle bireysel algı ve değerlendirmelere dayalı sübjektif etkenlerin belirleyici olduğunu vurgulamıştır (Marans, 2007). Tanımlamalara bağlı olarak içerisinde yaşanan çevre koşulları ve bireysel özelliklerin yaşam kalitesi üzerinde etkili olduğu görülmektedir.

Yaşam kalitesi, çok boyutlu bir yapıya sahip olduğu için amaca bağlı olarak farklı ölçek ve boyutlarda ortaya konulabilmektedir. Yaşam kalitesinin belirlenmesinde yaşanan çevre koşulları ile ilgili olarak sınırsız sayıda faktör etken olmaktadır. Bu noktada kalitenin belirlenmesinde kullanılacak faktörler araştırma alanına ve kapsamına bağlı olarak tercih edilmektedir. Yaşanan çevre koşullarının iyi ya da kötü olmasına bağlı olarak, çevre koşullarının kötü olması durumunda temel gereksinimleri ne ölçüde karşıladığına, daha iyi koşullarda ise üst düzey insan gereksinimlerinin ne ölçüde karşıladığı araştırılmaktadır. Ayrıca belirlenen kriterlerin ölçümünde nesnel ve öznel göstergelerden yararlanılabilmektedir. Nesnel göstergeler araştırma konusu ile ilgili kişisel değerlendirmeden bağımsız sayısal verileri, ölçümleri ve istatistiksel değerleri kapsar. Öznel göstergeler ise kişisel memnuniyeti içerir.

Yaşam kalitesi ile ilgili değerlendirme bireyden bireye geçişebildiği için bireyin kalitenin belirlenmesinde etkin bir rolü vardır. Bunun temelindeki neden, değerlendirmenin bireyin algısına bağlı olmasıdır. Birey çevresini geçmiş deneyimleri, geleceğe yönelik

beklentileri, içerisinde bulunduğu toplum yapısı, iş ve aile yapısı vb. durumlara bağlı olarak değerlendirmektedir.

1.3.3.1. Mimaride Yaşam Kalitesi

Yaşam kalitesinde, yaşanan çevre koşulları ile ilgili en çok ele alınan konu mekandır. Mekanın kalitesi fiziksel, estetik, teknik, sosyal ve kültürel vb. açıdan kullanıcı ihtiyaçlarını ne ölçüde karşıladığı şeklinde farklı boyutlarda ele alınabilmektedir. Yaşam kalitesinde mekanı ele alan ilk çalışma Perloff tarafından 1969 yılında yapılmıştır (Üçer, 2009). Çalışmada yaşam kalitesinin belirlenmesinde doğal ve yapılı çevrenin karşılıklı etkileşim içerisinde olduğunu belirtmiştir.

Mimarlık, yapılı çevrenin biçimlendirilmesi aracılığı ile yaşam kalitesi üzerinde etkili olmaktadır. Yapılı çevrenin hizmet ettiği kullanıcı grubuna uygun olarak tasarlanmış olması, kullanıcının istek ve beklentilerine cevap vermesi beklenmektedir. Mimari ürünler için kalite, kullanıcının gereksinimlerini ne ölçüde karşıladığı ile ilişkilidir. Bu noktada uygun tasarımın yapılması ve geliştirilmesi için yine kullanıcının mekanı nasıl değerlendirdiği noktası önem kazanmaktadır. Mimaride kalitenin ölçülmesinde farklı teknikler kullanılmasına karşın yapılan çalışmalarda çoğunlukla kullanıcı tatmini kriter olarak alınmaktadır

Yapılı çevrenin kullanıcı temelli değerlendirilmesinde amaç, kullanım sırasındaki tatminsizlik nedenlerini saptayarak, yeni tasarımlar için bina programlarını ihtiyaçlara uygun olarak yeniden oluşturmak (Esin Altaş, 2010) ve mevcut yapının aksayan yönlerini belirleyip alanı kullanıcının istek ve beklentilerine bağlı olarak daha yaşanabilir kılmaktır.

Mimaride kalitenin değerlendirilmesinde diğer bir yöntem ise binanın performansını ölçmeye yönelik olarak oluşturulan ölçülebilir kriterler yardımı ile yapılı çevrenin değerlendirilmesidir (Esin Altaş, 2010). Burada, her mimari ürünün sahip olması gereken temel özelliklerin olduğu noktadan yola çıkılarak değerlendirme yapılmaktadır.

1.3.3.1.1. Konutta Yaşam Kalitesinin Belirlenmesinde Kriterleri Temel Alan Yaklaşım

Bu başlık altında dışa kapalı sitelerdeki yaşam kalitesinin belirlenmesine yönelik olarak alan çalışmasında kullanılan kriterlerin belirlenmesinde yardımcı olabilecek kavramsal ve kuramsal bilgilere yer verilmiştir.

1.3.3.1.1.1. Konut Alanları ile İlgili Özellikler

Raport'a göre konut, zaman ve mekan içerisinde organize olmuş, çeşitli aktiviteleri içinde barındıran bir sistemdir (Soygeniş, 1995). Barınma, beslenme, dinlenme, eğlenme, aile ve arkadaşlarla ilişki kurma gibi gereksinimlere karşılık gelmesinin yanı sıra kullanıcısının toplumdaki yerini ve statüsünü de yansıtmaktadır.

Konutun kendisi kadar devamı niteliğinde olan çevresi de kullanıcı için önem taşımaktadır. Konut çevresinin sahip olduğu mekansal ve sembolik özelliklerin kullanıcının fiziksel ve zihinsel ihtiyaçlarını karşılaması beklenmektedir. Konut çevresinin bireylerin bir araya gelerek sosyalleşmesine, ilişkilerin güçlenmesine imkan verecek şekilde tasarlanmış olması önem taşımaktadır.

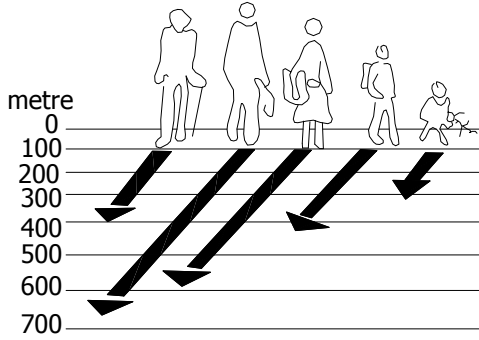
Konut ve çevresinin üslendiği temel yükümlülükler genelde kullanıcılar için aynı olsa da kullanıcı özelliklerine (yaş, boş zaman miktarı ve alışkanlıklar vb.) bağlı olarak farklılık gösterebilmektedir. Tablo 3'te kullanıcıların yaş gruplarına bağlı olarak konut ve yakın çevresi ile ilgili olarak öncelikli gereksinimlere yer verilmiştir (Giritlioğlu, 1998).

Tablo 3. Kullanıcı yaş grubuna bağlı olarak konut değerini arttıran koşullar

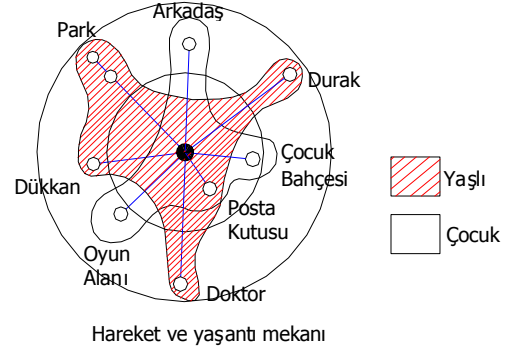
Gereksinimler	Yaş grubu				
	Çocuk	Genç	Orta Yaşlı	Emekli Yaşı	Emekli Sonrası
Tanınan çevre, sosyal kontrol	-	X	X	-	-
Konut ile dış mekân arasında doğrudan ilişki	-		X	X	-
Etkin olarak kullanılabilen açık alan	X	-	-		
Özel bahçe	-		-	-	
Aktif şehirselsel çevre		-	-	X	X
Sakin doğal çevre	X			X	X
Manzara			-	-	-
Konut çevresinin düzenli olması	X	-	-	-	-
Donatımların tam olması	-	-	-	-	-
Hava kirliliğinden korunmuş çevre	-	-	-	-	-

X Çok önemli gereksinimler ; - Arzu edilen gereksinimler

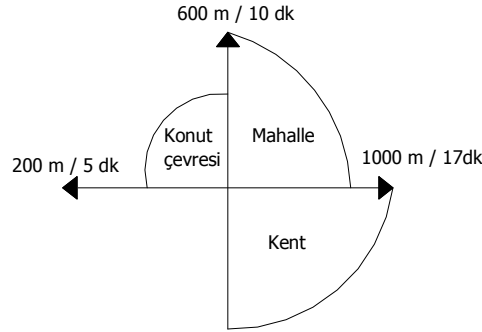
Konut çevresinde kullanıcının özelliklerine bağlı olarak kullanıcının tercihleri ve uzaklıkları farklılık göstermektedir. Şekil 1’de kullanıcının konut çevresinde yaya olarak tercih edebileceği uzaklığa yer verilmiştir. Şekil 2 ve 3’te ise konut çevresinde gitmeyi tercih edecekleri yerler konusunda ve zaman-mesafe konusunda genel kabullere yer verilmiştir.

Şekil 1. Yayaların uzaklıkla ilişkili mekânsal etkinlik sınırları (Bakan ve Konuk, 1987)

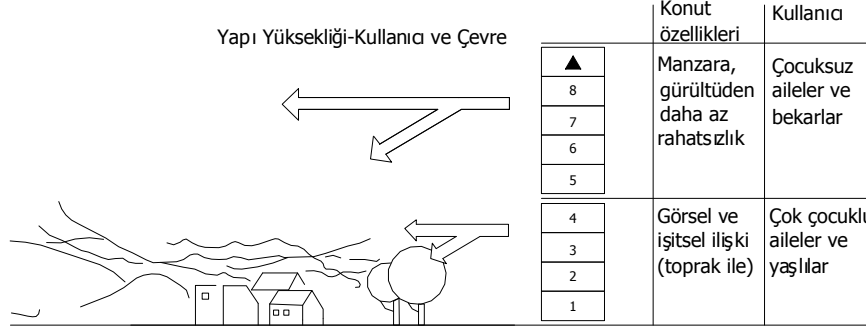

Şekil 2. Konut çevresinde hareket (çıkış noktası konut) (Bakan ve Konuk, 1987)

Şekil 3. Konut çevresindeki uzaklık ve zaman ilişkisi (Bakan ve Konuk, 1987)

Ayrıca çevre ile ilişkilerde yataydaki ulaşılabilirliğin yanında düşeydeki ulaşılabilirlik de kullanıcı grubuna göre farklılık gösterir. Çocuklu aileler ve yaşlılar için; çevre ile görsel ve işitsel ilişkilerin kurulabilmesine imkan sağlayan dört kata kadarki yapı yüksekliği tercih edilmektedir. Daha yüksek konutlar ise çocuksuz ve genç kullanıcılar için önemli olan, manzaradan yararlanma ve gürültüden daha az etkilenmeye imkan verdiği için tercih edilmektedir (Şekil 4) (Giritlioğlu, 1998, Bakan ve Konuk, 1987).

Şekil 4. Konut yüksekliğine bağlı kullanıcı tercihleri

Kısaca konut yerleşmelerinde daha yaşanabilir bir ortamın oluşturulmasında belli koşulların sağlanması gerekmektedir. Bu durum da konutun sadece iç kurgu olarak düşünülmemesi; kent ölçeğindeki konumu, konut yakın çevresi ve konut olmak üzere üç ölçekte de değerlendirilmesi gerekmektedir.

Kent ölçeğinde konut ele alındığında, kentsel konumu, konutun erişebilirliği (ana ulaşım merkezlerine ve ulaşım aksları ile ilişkileri, toplu taşıma hizmetleri erişim kolaylığı vb), kentin önemli merkezlerine (sosyal ve kültürel merkezlerine, alış-veriş merkezlerine) olan uzaklığı konutun, kent ölçeğindeki kalitesini yansıtmaktadır.

Konut yakın çevresinde, konutun yer aldığı çevredeki yerleşme yerinin konumu ve nitelikleri önemlidir. İnsanlara daha iyi çevre sağlamak için konut biriminin yakın çevresiyle (yol, yeşil alan, park, bahçe, dinlenme ve spor alanları vb) olan ilişkisi, organizasyon ve çevre düzeni, barınma konforunun yüksek ve sağlıklı olması için göz ardı edilmeyecek ilişkilere sahiptir (Bakan ve Konuk, 1987).

Konut ölçeğinde ise konut biriminin örgütlenmesi önem kazanmaktadır. Plan düzleminde konutta bulunan farklı mekânlar, bu mekânların birbiri ile olan ilişkileri ve boyutları, kullanıcının memnuniyetini dolayısıyla konutun konfor ve koşullarını etkilemektedir.

1.3.3.1.1.1. Konutun Kent Ölçeğindeki Yeri

Konutun şehir içerisinde bulunduğu konum yaşam kalitesini doğrudan etkiler. Foote'ye göre konutun bulunduğu semtin kalitesini belirleyen üç faktör vardır (Kuşkan, 2001). Bunlar şehirselsel, fiziksel ve sosyal çevre açısından konumdur. Şehirselsel konum açısından değerlendirmede, şehir merkezine ve kentteki önemli merkezlerine olan uzaklıklar dikkate alınır. Ayrıca transit ulaşım yollarına olan yakınlık da önem

taşımaktadır. Fiziksel çevre açısından değerlendirildiğinde ise konutun bulunduğu semtteki yoğunluk, çevredeki yapılaşmanın niteliği, yeşil miktarı, konutun istenen güneş ve rüzgarı alma durumu, çevresel temizlik gibi faktörler de sıralanabilir. Sosyal çevre açısından değerlendirmede kriter olarak çevrede yaşayan ailelerin özellikleri öne çıkmaktadır. Benzer sosyal ve kültürel yapı, kullanıcılar arasındaki ilişkiyi güçlendirmektedir.

1.3.3.1.1.1.2. Konut Yakın Çevresi

Konut yakın çevresi ile ilgili olarak açık ve yeşil alanlar, donatılar, erişim ve alanın algılanabilirliği üzerinde durulmaktadır.

Açık ve yeşil alanlar: Sitede bulunan konut ve benzeri kapalı mekânların dışında kalan alanları kapsamaktadır. Bu alanlar; estetik ve işlevsel açıdan kente katkıda (Açıksöz, 1993) bulunmalarının yanında rekreatif ve sportif etkinliklerin yapılması yoluyla da kişilerin psikolojik ve bedensel olarak sağlıklı gelişmelerine olanak vermektedirler (Ersoy, 1994).

Kişiden kişiye değişebilen açık ve yeşil alan ihtiyacı, yaşam kalitesinin artmasıyla daha çok talep edilir hale gelmiştir. Kentlerdeki yoğun yapılaşma, azalan yeşil miktarı ve beraberinde ortaya çıkan hava, gürültü kirliliği gibi etkenler, sosyal yaşamdaki değişim, kişilerin iyi düzenlenmiş ve yeterli açık ve yeşil alanlara olan ihtiyaçlarını daha da artırmıştır.

Literatürde açık ve yeşil alanlar; yeşil alan hakimiyetine, kullanım biçimine, ekolojik işlevine, mülkiyete, üstlendiği rekreatif işleve göre vb. şekillerde sınıflandırılmaktadır. Çalışmada, konut yakın çevresindeki açık ve yeşil alanlar, “üstlendiği rekreasyon işlevine göre sınıflandırma” şeklinde aktarılacaktır.

Site çevresinde yer alan yaya alanları, bisiklet yolları, parklar, oyun ve spor alanları, su yüzeyleri ve en az bir yüzeyi dışı açık alanlar (balkon, teras) açık alan kapsamında ele alınmıştır (Anonim). Ayrıca açık ve yeşil alan kavramında, her yeşil alan bir açık alan olarak kabul edilirken, her açık alanda yeşil alan olarak kabul görmektedir. Bu nedenle çalışmada açık alan terimi açık ve yeşil alan olarak kullanılmaktadır.

Çalışmada konut yakın çevresinde yer alan açık alan türleri,

1. Çocuk oyun alanları
2. Spor alanları
3. Park ve dinlenme alanları

başlıkları altında incelenirken, yaya, taşıt ve otopark alanları, sirkülasyon başlığı altında ele alınmıştır.

Çocuk oyun alanı, spor alanı vb. açık alanların tasarımında dikkat edilmesi gereken üç temel ilke bulunmaktadır. Bu ilkeler;

- Erişebilir olması; mahalle ve alt ölçeklerde yaya erişimi uzaklığında olmalıdır.
- Büyükülüğün kullanım amacına uygun olması; kullanıcıdan uzaklaştıkça alan büyüklüğü ve olanak verdiği eylem çeşitliliğinin artması gereklidir.
- Amacına uygun tasarlanması; talebe duyarlılık, ergonomi, güvenlik, estetik, vb. ilkelere uygunluk ve kullanımda çok amaçlılığın dikkate alınması gereklidir (Aydemir vd., 1999).

Bir sonraki bölümde konut yakın çevresinde yer alan açık ve yeşil alanların her biri için yukarıda belirtilen tasarım kriterleri başlıkları gözetilerek, bu alanlar için literatürde yer alan normlar, kullanıcıya bağlı olarak değişen mesafeler ve özellikler üzerinde durulmaktadır..

Çocuk oyun alanları: Çocukların oyun türlerine göre örgütlenmiş, çevreden yalıtılmış, küçük yaştaki çocukların büyüklerin denetimi altında kullandıkları açık mekânlardır (Gür ve Zorlu, 2002). Oyun alanları çocukların duyuşsal, fiziksel, zihinsel ve sosyal olarak gelişimine katkıda bulunur. Oyun eylemi fiziksel yönden kaslarının gelişmesine olanak sağlar. Sosyal açıdan toplumsal ilişki kurma, beraber bir arada yaşama becerisini geliştirici bir araçtır. Oyun, çocuğun aktivite sırasında karşılaştığı güçlükler karşısında problemi çözme, dikkatini verebilme gibi zihinsel yeteneklerinin gelişmesine yardımcı olan önemli bir unsurdur (Uz ve Çabuk, 2008). Çocuk oyun alanlarının üstlendiği bu görevleri yerine getirebilmesi için iyi tasarlanmış olması gerekmektedir. Tasarımda erişilebilirlikten, yaş grubuna, farklı işlevleri içermesinden kullanılan malzemeye kadar birçok faktör etkilidir. Çocuk oyun alanlarında genel amaç iyi kurgulanmış ve sağlıklı bir ortamda çocuğun kaliteli, konforlu, güvenli bir ortamda oyun oynamasını sağlamaktır.

Ülkemizdeki standart malzemelerle donatılmış, farklı kullanımlara imkân vermeyen geleneksel çocuk oyun alanları bulunmaktadır. Bu oyun alanları çocuğun yaratıcılığını geliştirmede etkili olacak aktiviteleri genel olarak barındırmamaktadırlar (Tandoğan ve Ergün, 2008).

Çocuk oyun alanlarının tasarımında dikkat edilmesi gereken belli noktalar vardır. Bunlar erişilebilirlik, konum, çeşitlilik, boyut, gürültü, güvenlik, malzeme, bakım ve onarım ve nitelik olarak sıralanmaktadır.

Erişilebilirlik; oyun alanlarının yer seçiminde hizmet edeceği yaş grubu önemlidir. Alan kolay ulaşılabilir olmalı ve tercihen ulaşımı kolaylaştırmak açısından mümkün olduğunca alanın orta bölgesine yerleştirilmelidir.

Konum; oyun mekânı iyi güneşlenir konumda olmalı ve istenmeyen rüzgâr etkilerine karşı korunaklı olmalı (Aydemir vd., 1999). 2-5 yaş grubu oyun alanları güneye yönlenmeli ancak gölgelenme olanağı sağlanmış olmalıdır (Evyapan ve Tokol, 2000).

Çeşitlilik; oyun alanlarında çocuğun yaratıcılığının gelişmesi için farklı oyun imkânları sunulmalıdır.

Boyut; oyun alanlarının büyüklüğünün belirlenmesinde kullanıcı sayısı ve yaşına, eylem çeşitleri için uygun nitelikte olmasına dikkat edilmelidir. Ayrıca oyun alanları yetişkinlerin görme ve işitsel uzaklık sınırına uygun boyutlandırılmalı ve biçimlendirilmelidir. Örneğin bir yetişkin en fazla 20–25 metre uzaklıktan yüz ifadelerini seçebilir. İşitme uzaklığı ise en fazla 35 metredir (Acar, 2003). Bu nedenle, hizmet vereceği yaş grubuna bağlı olarak oyun mekânının derinliği tek taraflı denetleniyorsa 25 metreden, çift taraflı denetleniyorsa 50 metreden büyük olmamalıdır (Aydemir vd., 1999).

Gürültü; konut bölgelerinde önemli bir gürültü kaynağı da oyun alanlarıdır. Bu alanların, tasarımında belirli noktalara dikkat edilerek sorun en aza indirilebilir. Oyun alanının zeminin normal zemin seviyesinden düşük tutulması, alan çevresinde yeşil bant oluşturulması, zeminde kum, ahşap vb. gibi malzemelerin seçilmesi bu önlemlerin bazılarıdır.

Güvenlik; çocuk oyun alanlarında en önemli nokta güvenlidir. Çocuk oyun alanlarında yaşanan kazaların çoğu, oyun aletlerinin çocukların yaş grubuna uygun boyutta ve zorlukta seçilmemesinden kaynaklanmaktadır. Oyun aletlerinin seçiminde çocuğun antropometrik ölçüleri dikkate alınmalıdır. Ayrıca çocuk oyun alanlarında bulunan 60 cm den yüksek her platformda korkuluk kullanılması gerekmektedir (Yolsever, 2003).

Güvenlikte diğer bir nokta, oyun alanının araç trafiğinden net olarak ayrılması ve taşıt yollarından uzakta olmasıdır. Alanda ayrıca okul öncesi çocukların mutlaka ebeveynlerinin gözlemi altında oynaması öngörülmektedir. Alan çevresinde ebeveynler için uygun yerlere oturma elemanları yerleştirilmelidir. Küçük yaş grubu için tasarlanmış oyun alanlarında oturma elemanları alana daha yakın, büyük yaş grubu için ise daha uzak seçilebilir.

Malzeme; çocuk oyun alanlarında güvenlik, konfor ve bakım kolaylığı göz önüne alınarak malzeme seçimi yapılmalıdır. Oyun alanlarındaki zeminlerde darbeyi azaltıcı

malzeme olarak toprak, kum, kauçuk gibi malzemeler kullanılabilir. Fiziksel engelli çocukların kullanımına yönelik olarak da zeminde ahşap fiber, plastik esaslı döşeme gibi malzemeler kullanılır. Ayrıca zeminde farklı renk ve dokudaki malzeme seçimi de engelli çocuklar için kullanımı kolaylaştırır (Korkmaz, 2008).

Bakım ve Onarım; alan içinde kullanılan donatı, oyun aletleri, zemin döşemesi gibi malzemelerin seçiminde açık alanda olmasından kaynaklı olarak iklim ve atmosfer şartları göz önünde bulundurulmalı ve bu malzemelerin belli aralıklarla bakımı yapılmalıdır.

Nitelik; çocuk oyun alanlarının yeri, boyutu, niteliğinin belirlenirken dikkate alınması gereken belirli kıstaslar bulunmaktadır. Çocuk oyun alanlarının yeri; yaş grubuna, toplumun yapısına, toplumun uzaklık tercihine vb. kriterlere bağlı olarak belirlenir.

Çocuğun çevresini tanıma yeteneği ancak 6 yaşında yeterli düzeye ulaşmakta ve çocuğun anne babaya bağımlılığı azalmaktadır. Bu nedenle ebeveynler özellikle okul öncesi yaş çocuğunun ev dışında görme ve işitme uzaklığı içinde kalmasını isterler. Batılı ülkelerde, çocuğun evden uzaklaşmasına izin verilen mesafe; okul çağı çocuk (5-10 yaş) için genelde yaklaşık 330 m (5 dak), en fazla 800 m (12dak) iken, okul öncesi çağ çocuğu (2-4 yaş) için ülkeden ülkeye değişmekle birlikte 80-150 m kadardır. Ülkemizde ise güvenli olarak algılanan mesafe batı ülkelerine göre daha kısadır (Aydemir vd., 1999).

Çocuk oyun alanının boyutu ise kullanıcı sayısına ve işlevine bağlı olarak belirlenir. Lewis'e (1956) göre bulunan yerin nüfusunun %20'si çocuk oyun alanlarında kullanıcı olarak düşünülmekte ve bunların %30'unun aynı anda alanda mevcut olduğu kabul edilmektedir (Acar, 2003). Ayrıca çocuklar için alanda 10 çocuğa bir tuvalet, anneler için bir oturma düzeneği sağlanmalıdır.

Çocuk oyun alanları, yaş gruplarına göre çocuk oyun yeri ve çocuk oyun alanları olarak sınıflandırılabilir. Birincisi 0-3 yaş grubu çocukları kapsarken diğeri ise 3 yaş grubundan ergene kadar olan yaş grubunu kapsar.

Tablo 4'te yaş gruplarına bağlı olarak oyun alanlarının niteliği, mesafe ve boyutları ile ilgili özetleyici bilgi verilmiştir. Tablo 4'te verilen normlar ve değerler var olan durumun değerlendirilmesinde bir araç olarak kullanılmaktadır. Kesin sınırlar olarak verilemeyeceği toplumların yapısına bağlı olarak bu değerlerin değişebileceği de göz önüne alınmalıdır.

Tablo 4. Çocuk yaş gruplarına göre oyun alanlarının nitelikleri (Bakan ve Konuk, 1987; Çınar, 2003; Acar, 2003; Gür ve Zorlu, 2002)

Türü	Yaş grubu	Nitelik	Mesafe	Etki çapı	Süre	Kişi başına
Çocuk oyun yeri	0-1 yaş grubu	-	Mekânsal açıdan oyunun önemi yoktur	-	-	-
	1-4 yaş grubu	Çimen veya kum havuzu	Konuta çok yakın/konut bahçesi	50-100m	Max 1-2 dk	Min 0.2-0.5 m ² 7-10 m ²
Çocuk oyun alanı	4-8 yaş grubu	Donanımlı	Konuttan görülebilecek mesafede	100-200m	1-2 dk max 3-4 dk	Min 6.5m ² 10-15 m ²
	8-15 yaş grubu	Oyun amaçlı kentsel mobilyalarla donatılmış	Konutla ilişkisi dolaylı	200-400m	5-17dk	6-7 m ² 800kişi için = 4-5 hektar

Spor alanları: Konut alanı içerisinde yer alan spor alanlarının kolay ulaşılabilir olması, alandan yalıtılmış olmaması ve oyun esnasında ortaya çıkabilecek gürültünün rahatsızlık vermeyecek şekilde alanda konumlanması gerekmektedir. Genel olarak ulaşılabilirlik açısından 250-300 m mesafede ortalama 2-3 dk yürünecek bir konumda olması istenir.

Spor sahalarının gün boyu etkin kullanılabilmesi için yönlendirme önemlidir. Spor türüne göre küçük farklılıklar göstermekle birlikte, genellikle sahaların kuzey-güney yönünde yönlendirilmesi gerektiği söylenebilir. Ayrıca sahalar hâkim rüzgar yönüne açık olmamalı, gerekirse rüzgar perdelenmelidir. Seyir yerlerinin doğuya yönlendirilmesi tercih edilir (Aydemir vd., 1999).

Parklar ve dinlenme alanları: Hem öznel, hem topluca kullanımlar için, bitkilerle gölgelenmiş ve diğer gerekli alt iklimsel koşulları sağlanmış sakin, dingin, açık dinlenme-oturma alanları sağlanmalıdır. (Evyapan ve Tokol, 2000). Bu alanlar kullanıcılarına dinlenme, seyir, bir arada olma, satranç, dama gibi oyun olanaklarının sağlandığı yerler olmalıdır. Genel alan içindeki konumlarının belirlenmesinde max 100 m mesafe ve 50-100 m² alanlar önerilmektedir.

Kent mobilyaları: Açık alan tasarımlarında doğru ve kaliteli mekânlar oluşturmak için önemli faktörlerden biri de kent mobilyalarıdır. Kent mobilyaları çeşitli oturma elemanları, banklar, çöp kutuları, bitki kasaları, saksılar, tanıtım yön ve işaret levhaları, posta kutuları, sokak saatleri, satış kulüpleri, duraklar, çeşmeler, aydınlatma elemanları, döşeme kaplamaları, süs havuzları, vb. donatı elemanlarından oluşan çok değişik alanlarda

ve farklı amaçlar için kullanılan elemanlardır (Altınçelik ve Koç, 2003). Genel nitelikleri ise birçoğunun kentsel çevrede küçük ölçekte ve genellikle çok sayıda olmalarıdır (Evyapan ve Tokol, 2000).

Yaşadığımız çevrede genel ya da özel kullanım alanlarında yer verilen, konforun ve çevre kalitesinin göstergesi durumundaki oturma, barınma, korunma, kuşatma, ulaşım, danışma, aydınlatma, iletişim, oyun ve spor gibi temel fonksiyonları destekleyip güçlendiren, toplumsal yaşamı kolaylaştıran elemanlardır (Topçu ve Işıklı, 2008).

Kent mobilyalarının fiziksel ve psikolojik açıdan belli konforları sağlaması gerekir. Mobilyalar, fiziksel olarak açık havaya maruz kaldıkları için doğa koşullarına karşı dayanıklı olmalı, kullanımda sıcağı, soğuşu ve nemi fazla tutan malzemeler seçilmemelidir. Kolay temizlenen hatta kir toz tutmayan malzemeler tercih edilmelidir. Bakım ve onarımı kolay olmalıdır. Psikolojik olarak da antropometrik ölçülere uygun tasarlanmalıdır. Kullanıcı grupları dikkate alınarak ergonomik ve fiziksel özelliklere dikkat edilmeli, çeşitlilik sağlanmalı, belli bir estetik değere de sahip olmalı ve işlevinin yanında görsellik de içermelidir. Mobilyaların bulunduğu çevreyle uyumlu olarak tasarlanmış olması artı bir değer olmaktadır.

Konut çevresinin günün her saati canlı ve hareketli olması için aydınlatma elemanları kullanılır. İyi bir aydınlatma yapılarak konut çevresinin gece kullanımının sağlanması ile fizyolojik ve psikolojik açılardan görsel konfor koşulları oluşturulmuş olur. Aydınlatmanın alan içerisinde genel olarak üstlendiği beş işlev vardır. Bunlar aktivite aydınlatması, koruma aydınlatması, güvenlik aydınlatması, acil aydınlatma ve estetik aydınlatmadır. Bu özellikleri ile aydınlatma elemanları alana işlevsel olduğu kadar estetik değer de katmaktadır.

Sokak ve caddelerin aydınlatılmasında önem taşıyan konu yaya ve araç yollarının tehlikesiz şekilde kullanımının sağlanmasıdır. Bu husus aydınlatma direklerinin yüksekliği, aralarında bulunan mesafe ve uygulanan ışık kaynaklarının çeşidine bağlı olarak düzenlenmektedir. Aydınlatma direklerinin yüksekliğinin en az 6.5 m olması istenmektedir. Genelde yaya yollarının aydınlatması araç yollarının aydınlatmasından %50 az olmalıdır (Demirel, 2008).

Oturma elemanlarında ise; mekân konforunun sağlanması için elemanların yer seçimi, tasarımı, çeşitliliği, bakım ve onarım kolaylığı önemlidir. Oturma elemanlarının tasarımında kullanılacak malzemeden, boyutlandırmaya kadar birçok faktör etkilidir.

Boyutlandırmada kullanıcı yaş grubu da dikkate alınarak ergonomik gereksinimler göz önünde tutulmalıdır. Örneğin banklar için önerilen oturma yüksekliği 42.5cm, arkalık yüksekliği 50 cm ve oturma genişliği ise 35-40 cm arasındadır. Ayrıca banklarda arkalıklar ve korkulukların kullanımı fiziksel konforu artıracaktır. Oturma elemanın uzunluğu kişi başına 60 cm olmalıdır (Yücel, 2004). Bankların uzunluğunun uzanma eylemine olanak vermemesine dikkat edilmelidir. Ayrıca tekerlekli sandalye kullanan engelliler için ise oturma elemanın yanında 90 cm genişliğinde düz alan bırakılmalıdır.

Oturma elemanlarının yerlerini seçerken öncelikle alan içerisinde çocuk oyun alanı, spor alanları, dinlenme alanları, satış birimi gibi etkinlik alanlarında mutlaka oturma elemanları bulunmalıdır. Oturma elemanları düzenlenirken doğa koşulları dikkate alınarak güneş, rüzgâr, gürültü vb. gibi etmenlere dikkat edilmelidir. Düzenlemelerde ayrıca grup ya da yalnız oturma gibi farklı oturma seçenekleri ve çeşitliliği sağlama adına farklı tipte oturma elemanları kullanılmalıdır.

Oturma elemanlarında metal, beton, taş, tuğla, ahşap, fiberglas gibi malzemeler kullanılabilir. Önemli olan, kullanım yerinin niteliğine, çevrenin yapısına ve kullanım amacına uygun malzemenin seçimidir (Giritlioğlu, 1998). Ayrıca malzeme seçiminde açık hava koşullarına uygun (paslanmayan, çürümeyen vb.) ve bakım ve onarımı kolay malzeme olmasına dikkat edilmelidir.

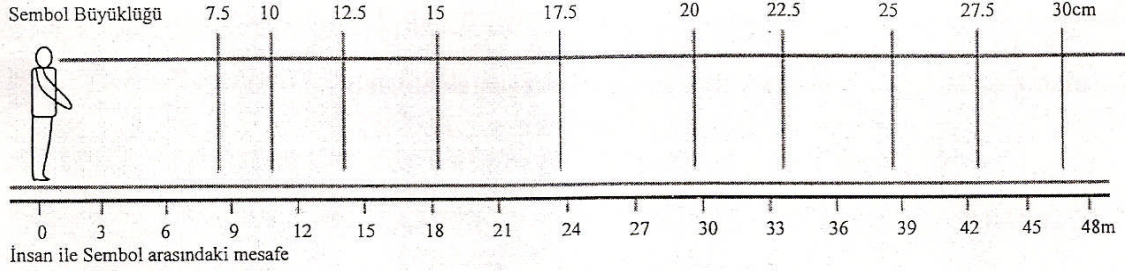
Diğer bir kent mobilyası ise alandaki çöp kutularıdır. Çöp kutuları, sağlığı olumsuz etkileyen atıkların ortamdaki uzaklaştırılmasını sağlayan elemanlardır. Çöp kutularının tasarımının muhafazalı, çevreye yayılabilecek sıvı ve kokuları önleyebilecek şekilde olması gerekir (Aksoy, 2003). Malzeme olarak işlevine de uygun olarak beton, metal, suni malzemeler ve ahşap kullanılabilir. Yer seçiminde genel olarak alanda yaya yoğunluğunun çok olduğu etkinlik alanlarına ve yaya yollarının üzerine yerleştirilmelidir.

Çöp kutularının birbiri ile olan mesafelerinin ise 50-100 m arasında olması doğru olur. Bu öğelerin yerden yüksekliğinin ortalama 40-50 cm. olması kullanım kolaylığı bakımından yararlı olur (Giritlioğlu, 1998).

İşaretler ve yönlendiriciler alanı kullananlar için yönlendirici ve bilgi veren elemanlardır. Elemanların okunaklılığı ve alan içinde fark edilebilmesi için belli ölçütlere dikkat etmek gerekir.

Yayaların normal halde çevresini algılama dikkati, çoğunlukla göz yüksekliği seviyesi ile onun altında yoğunlaşmaktadır. İnsanların sabit göz yüksekliği ile görüş açısı düşey yönde yaklaşık 30 derece, yatay yönde 60 derecedir. Göz seviyeleri ve görüş konisi

özellikle yaya işaretlerinin yerleştirilmesi ve düzenlenmesi bakımından önemlidir (Şekil 5). Yayaların kullanacakları işaretlerin tasarımı ve yerleştirilmesinde görüş alanı, harflerin büyüklüğü, harflerin uyumu ve arka plan ile harflerin uyumu ve arka plan ile harfler arasındaki tonal kontrast göz önüne alınarak düzenleme yapılması gerekmektedir (Demirel, 2008).

Şekil 5. İşaret ve yönlendiricilerin okunaklılığı için kullanılan sembol büyüklükleri

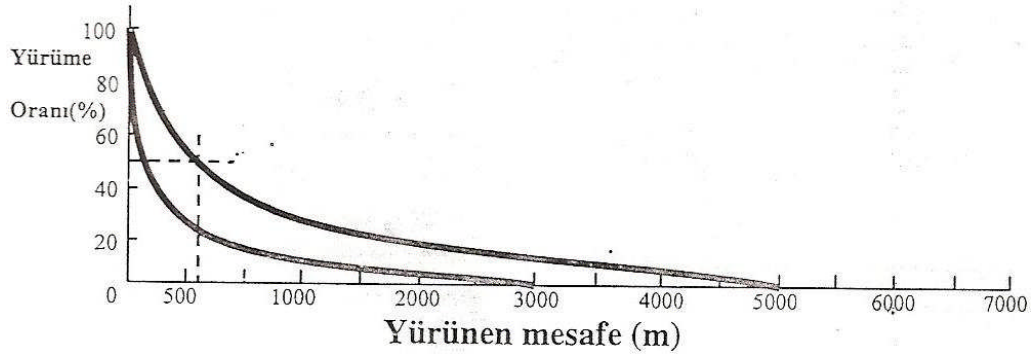
Konut yakın çevresinde sirkülasyon: Konut yerleşmelerinde alan içinde yaya ve taşıt sirkülasyonunun etkili bir şekilde tasarlanmış olması, alanın daha iyi kullanılmasını, dolayısıyla kaliteyi arttıracaktır. Sirkülasyonda rahatlık, güvenli ve sağlıklı bir dolaşım ağının oluşturulmuş olması, dolaşımın sağlaması gereken öncelikleri arasındadır. Sirkülasyon, işlev yönünden uygunluk kavramı ile ölçülür. Yönlendirme ve geçişler için ise yaya ve taşıt yollarının genişliği ve yolların bağlantı noktalarındaki açıklık önemlidir.

Yaya yolunun planlanmasında işlevsel ve mekânsal başlangıç noktasının konut olduğu kabul edilir. (Bakan ve Konuk, 1987). Konuttan alan içindeki her yere güven içinde rahat bir şekilde kesintisiz olarak ulaşılabilmesi önemlidir. Diğer önemli nokta ise uzaklıktır. Kullanıcının hedefe ulaşma isteği göz önüne alınarak yaya yollarının tasarımında yayanın alan içerisinde dolaştırılması veya kestirme dönüşlerle hedefine ulaşması sağlanmalıdır.

Yerleşmenin tasarımında dikkat edilmesi gereken diğer bir nokta ise yayanın tercih edeceği yürüme mesafeleridir (Şekil 6). Yayanın yaş grubuna göre değişebilecek bu mesafe ayrıca alan içerisindeki eğime, merdiven olup olmamasına, yaya yolların kesim noktalarının çokluğuna, yaya yoğunluğuna vb koşullara bağlıdır (Tablo 5). Örneğin yaya yolunun %6'dan fazla eğimli olduğu durumlarda yayanın yürüme hızı azalır. Ayrıca yaya yollarının genişliği belirlenirken her yaya için 60 cm gereklidir. Ortalama bir yaya yolunun

genişliği 1,2 m 'den az olmamalıdır. Kot farklılıklarının olduğu yerlerde ise çocuklar, engellikler ve yaşlılar göz önüne alınarak rampalar kullanılmalıdır.

Taşıt ve yaya yollarının birbiri ile olan ilişkisinde ise başlangıçta motorlu trafiğin yaya yollarından tamamen ayrılması tercih edilmiştir. Günümüzde yapılan çeşitli düzenlemeler, iki trafik türünün gereken yerlerde bir arada yer alması şeklinde tasarlanmaktadır. Araç trafiği ile yaya trafiği tamamen farklıdır ve farklı biçimlendirme gerektirir (Evyapan ve Tokol 2000).

Şekil 6. Birleşmiş Milletler'deki insanların genel olarak yürümeye istekli oldukları (otopark alanından aktivite alanlarına ya da aktiviteler arasındaki mesafe) yürüme mesafesi

Tablo 5. Yetişkin yayaların ortalama yürüme hızları (Seçkin, 1997)

Tip	Ft/dk	m/dk	km/dk
Normal yetişkin	260	72	4.3
Yaşlılar (75 yaş)	215	67	4
Grup olarak	200	61	3.7
Merdivenden inişte	152	46	2.8
Merdivenden çıkışta	113	34	2

Bisiklet yolları; bisiklet yolunun genişliği bir şerit için en az 1,00 m ve iki şerit için de 2,00 m olmalıdır Bisiklet yolunun eğimi %5 'ı aşmamalıdır. (Çınar, 2003). Bisiklet yolunun yaya ve taşıt yolundan ayrılmış olması gerekmektedir.

Otopark; otoparklar, taşıtların park etmesi için düzenlenmiş alanlardır. Alan içerisinde otoparkların düzenlenmesinde ulaşılabilirlik, estetik, yaya yolları, konut ve aktivitelerle olan ilişkileri önemlidir. Otoparktan yaya yoluna geçiş ve konuta ulaşım en kısa mesafede sağlanmalıdır. Ayrıca otopark ile seviye farkı kullanılarak yaya ve taşıt birbirinden ayrılmalıdır.

Otoparklarından konuta ve diğer aktivitelere ulaşım site sakinlerinin rahatı bakımından en uzak konuttan 60 m'lik bir mesafe içinde olmalıdır. Ayrıca 1 adet konut için 0.5-0.7 oranında otopark alanı önerilmektedir (Seçkin, 1997)

Park edilmiş alan içerisinde araçlar estetik açıdan olumsuz görünüm oluştururlar. Otopark; yeşil öğeler, sınırlayıcı mobilyalar, çitler ve tepeciklerle hem yaya yollarından ayrılabilir hem de ortaya çıkan olumsuz görünüm azaltılabilir.

Alanın algılanabilirliği; Kaplan ve Kaplan (1982)'a göre okunabilirlik, bir kişinin kaybolmadan çevresini kapsamlı bir şekilde keşfetmesini sağlayan çevre özelliğidir (Erem ve Erkman, 2003). Bu özellik alanın etkili kullanımına ve kullanıcının kendini güvende hissetmesine imkan vermektedir. Okunaklılığı artırmak için alan içerisinde hatırlanabilir bileşenlerin kullanılması gerekmektedir.

Kevin Lynch okunabilirliğin analizi için bellek haritalarını kullanarak bir yöntem ortaya koymuştur (Lynch, 1960). Bu yöntemde okunabilirlik yollar, düğüm noktaları, anıtsal öğeler, bölgeler ve sınırların anlaşılabilirliği ile açıklanmaktadır. Çalışmada, konut yakın çevresinin okunabilirliği Lynch'nin tekniği kullanılarak değerlendirilmiştir.

1.3.3.1.1.1.3. Konut

Bu bölümde konut ile ilgili olarak konut mekan büyüklüklerine ve morfolojik analiz yöntemlerinden sentaktik analize değinilmiştir.

Konutlardaki mekan büyüklükleri: Konutlar süreç içerisinde gelişen koşullar ve toplum yapısına bağlı olarak değişime uğramaktadır. Zaman içerisinde konut büyüklüklerinden, konut mekanlarının yüklenmiş oluşu işlevlere kadar birçok şeyin değişime uğradığı görülmektedir.

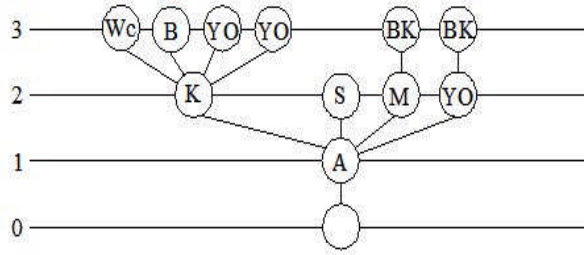
Konut mekanının, üstlenmiş olduğu işlevleri yerine getirebilmesi için belli bir büyüklüğü sağlaması gerekmektedir. Bu noktada Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yapılan çalışmadan elde edilen konut mekan büyüklüklerinin yıllara bağlı geçirdiği değişime ve genel ortalamalara Tablo 6'da yer verilmiştir.

Sentaktik analiz: Konutta planın daha iyi okunabilmesine imkan tanıyan yöntem, mekanların birbiri ile ilişkilerini ortaya koymaya yardımcı olmaktadır. Bu analizde plan sayısallaştırılmaktadır.

Tablo 6. Konut mekanlarının yıllara göre aritmetik ve genel aritmetik ortalamaları (Gür, 2000)

Mekan	1960-69 Aritmetik Ortalama (m ²)	1970-79 Aritmetik Ortalama (m ²)	1980-89 Aritmetik Ortalama (m ²)	1990+ Aritmetik Ortalama (m ²)	Genel Ortalama
Mutfak	8,50	9,30	10,60	11,20	9,87
Salon	12,72	19,65	21,39	27,00	20,19
Oturma O	12,40	10,50	13,30	14,20	12,60
Yatak O. 1	11,30	12,20	14,40	15,00	13,20
Yatak O. 2	12,68	10,04	11,98	12,18	11,70
Banyo	2,80	3,60	4,20	4,80	3,80
WC	2,51	2,00	2,26	2,28	2,26

Düzeltilmiş Geçiş Grafiği; düzeltilmiş geçiş grafiğinde her mekân bir daire ile temsil edilmektedir. Referans mekânına göre her mekâna derinlik değeri verilmekte, geçişler ise çizgiler ile gösterilmektedir. Bu grafikler, plan düzleminin daha rahat okunması sağlamakta ve planın sayısal olarak ölçülmesine olanak vermektedir (Şekil 7).

Şekil 7. Düzeltilmiş geçiş grafiği örneği

Grafiğin oluşturulmasında referans olarak seçilen bir mekândan herhangi bir mekana ulaşmak için gereken kapı sayısını gösterecek şekilde her mekan yatay çizgiler üzerinde gösterilir. Yatay çizgiler 0, 1, 2, 3 şeklinde numaralandırılır ve bu numaralar mekan derinliklerini gösterir. Mekanlar buldukları derinliğe bağlı olarak uygun yere yerleştirilir ve A; Antre, S; Salon şeklinde isimlendirilir. Aynı derinliğe sahip mekânlar, referans mekânın üzerinde aynı yatay çizgi üzerinde sıralanır (Songur, 2001).

Derinlik değeri bize mekânın, referans alınan mekâna göre ne kadar özel veya genel olduğu ile ilgili fikir verir. Derinlik değeri arttıkça mekân genelden özele doğru yaklaşır. Ayrıca yine derinlikle ilişkili olarak dışarıdaki bir noktadan yapının birçok mekânına eşit kolaylıkla erişilebilme veya binanın antresine, oradan daha birçok noktaya aynı anda erişilebilme geçirgenlik grafiğinin maksimum derecede “simetrik olması” anlamına

gelmektedir. “Dağılıma” özelliği ise bir mekâna birçok noktadan ulaşılabilme durumudur (Gür, 2000).

Düzeltilmiş geçiş grafiğinden sayısal olarak “mekân sayısı, en derin mekânın derinliği, tüm mekânların ortalama derinliği, rölatif ortalama derinlik, maksimum nokta değeri, maksimum nokta değerli mekân, döngü değeri gibi mekân örgütlenmesi ile ilgili sayısal veriler elde edilebilir.

Çalışmada konutun erişilebilirliğini (simetrik/asimetrik olma durumu) ve mahremiyetini (dağılımlı/dağılımsız olma durumu) belirlemeye yönelik olarak “Gerçek Rölatif Asimetri ve Rölatif Döngü Değerleri hesaplanmıştır.

Gerçek Rölatif Asimetri (RRA) değeri farklı mekan sayılarına sahip yapıların erişilebilirliğini göstermektedir. Bu değer $RRA = RA/Dk$ formülü ile bulunmaktadır. 0 dan başlayıp 1 in üzerine de çıkmaktadır. 0 dan 1 e yaklaştıkça yapının erişilebilirliği azalır.

$$RRA = RA/Dk$$

RRA: Gerçek Rölatif Asimetri

RA: Rölatif Asimetri ($RA = 2(MDDO-1)/p-2$)

MDDO: Mekânsal Derinlik Değeri Ortalaması ($MDDO = \text{Her bir mekanın derinlik değeri toplamı}/p-1$)

p: Mekân sayısı

Dk: Hiller ve Hanson tarafından mekân adedine bağlı bir “ D” değeri tablosu oluşturulmuştur. Dk değeri bu tablodan hazır olarak alınmıştır (Gür, 2000).

Bir mekândan çıkıp kenarlarda birleşerek tekrar o mekâna dönülmesi “döngü” olarak adlandırılır. Döngü değeri mekânlara ulaşımında alternatif yolların varlığını göstermektedir. Bu değer ile bir mekânda yer alan giriş veya çıkış çokluğu o mekânın kontrolünü azaltacağı için mekânın mahremiyetini olumsuz etkileyecektir. Rölatif asimetri ile simetri/asimetri boyutu elde edilirken, rölatif döngü dağılımlılık ve dağılmamışlık boyutunu gösterir (Songur, 2001).

$$RD = \sum \text{Reel Ring} / 2p-5$$

RD: Rölatif Döngü

Reel Ring: Ring sayısı

P: Mekân sayısı

Düzeltilmiş geçiş grafiğinden ayrıca aşağıda belirtilen değerler de ölçülebilmektedir.

Mekân Sayısı: Planı oluşturan hücrelerin (mekânların) toplam sayısıdır.

En Derin Mekânın Derinliği: Diyagramın en üst seviyesindeki mekân veya mekânların bulunduğu yeri ifade eder.

Mekânsal Derinlik Değeri Ortalaması: Yapıda bulunan her bir mekânın dış mekâna göre mekan derinliklerinin toplamının, sistemdeki mekan sayısına bölünmesiyle elde edilir.

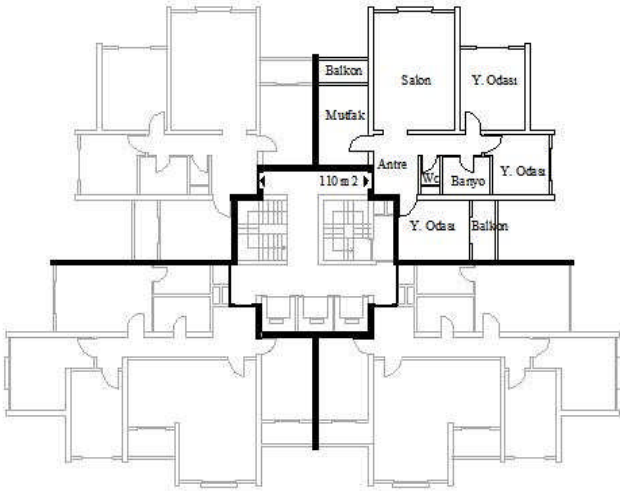
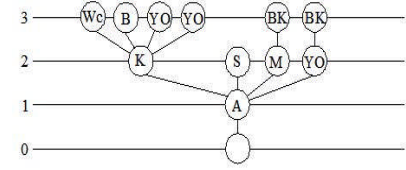
Maksimum Nokta Değeri: Planda o mekâna kaç girişin ya da çıkışın olduğunu ifade eder. Maksimum nokta değeri bir derinlik grafiğinde en fazla kenar çıkışına sahip noktanın değeridir.

Maksimum Nokta Değerli Mekân: En fazla çıkış noktasına sahip mekândır.

Döngü Değeri: Bir mekândan çıkıp tekrar o mekâna dönülmesini gösterir. Bir grafikte bunlardan kaç adet olduğu döngü değerini verir.

Örnek Uygulama (Tablo 7);

Tablo 7. Düzeltilmiş geçiş grafiği üzerinden plan analiz örneği

Plan	Düzeltilmiş geçiş grafiği	
		
	Mekân sayısı	11
	En derin mekân derinliği	3
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	2.7
	Mak. Nokta Değeri	5
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	0
	RD	0
	RRA	1.25

Tüm Mekânların Ortalama Derinliği (MDDO)= Her bir mekanın derinlik değeri toplamı/p-1

$$\begin{aligned} \text{MDDO} &= (3+3+3+3+3+3+2+2+2+2+1) / 11-1 \\ &= 27/10 \\ &= 2.7 \end{aligned}$$

Rölatif Döngü (RD)= \sum Reel Ring/2p-5

$$\begin{aligned} &= 0 / (2.11-5) \\ &= 0 \end{aligned}$$

Gerçek Rölatif Asimetri (RRA) = RA/Dk

$$= (2(\text{MDDO}-1)/p-2) / \text{Dk}$$

$$\begin{aligned}
&= (2 (2.7-1) / 11-2) /0.295 \\
&= (2 \times 1.7/9) /0.295 \\
&= 1.25
\end{aligned}$$

1.3.3.1.2. Konutta Yaşam Kalitesinin Belirlenmesinde Kullanıcıyı Temel Alan Yaklaşım

Bu bölümde dışa kapalı sitelerdeki yaşam kalitesinin belirlenmesine yönelik olarak kullanıcının temel alındığı konut memnuniyet kavramına yer verilmiş, memnuniyet üzerinde etken faktörlere değinilmiştir. Ayrıca daha önceki çalışmalarda yer alan memnuniyet modelleri ile ilgili bilgi verilmiştir.

1.3.3.1.2.1.Konut Memnuniyeti Kavramı

Literatürde konut memnuniyeti ile ilgili olarak farklı tanımlamalar yer almaktadır. Galster'e göre, kullanıcı algısına dayalı konut çevresinin değerlendirilmesi için bir ölçüttür (Galster, 1987). McCray ve Day'e göre mevcut konut durumunun kişi veya aile bireyi tarafından deneyimlenen tatmin derecesidir (Jaafar vd., 2010). Ogu ise kullanıcı memnuniyetinin kapsamını kullanıcının konut birimi ve çevresi için algılarının ve hissettiklerinin değerlendirmesi olarak tanımlamaktadır (Ogu, 2002). Wiedemann ve Anderson ise kalite ve konut hareketliliğinin ölçülmesinde bir araç olarak görmekte ve yaşanılmış bir yere karşı üretilen bir duygu olarak değerlendirmektedir (Weidemann ve Anderson, 1985). Beklenen şey ile geçerli şey arasında değerlendirilen bir süreçtir (Parker ve Malhews, 2001: aktaran Jaafar vd., 2010). Burie ise bireyin konut durumu ile ilgili duygusal tepkisi olarak tanımlamıştır (Burie, 1972). Konut memnuniyeti ile ilgili bu tanımlamalara bağlı olarak, kavramın temelinde insanın/kullanıcının yer aldığı söylenebilir.

Konut salt bir barınak olmadan öte insanın biyolojik, fizyolojik ve psiko-sosyal gereksinimlerinin karşılandığı bir mekandır. Üstlenmiş olduğu bu görev ile kullanıcının dolayısı ile toplumun yapısını etkilemektedir. Konut ile insanın etkileşim içinde olduğu düşünüldüğünde konut memnuniyeti kavramının da kullanıcının temel alınması, memnuniyet üzerinde yapılan çalışmaları daha değerli kılmaktadır.

Konut memnuniyeti kullanıcının mevcut mekanı / çevreyi nasıl algıladığı ile ilişkilidir. Bu algılamada kullanıcının dünya görüşü, kültürel değer ve normları, yaşam

biçimi, konut deneyimleri ve beklentilerine vb özelliklere bağlı olarak değişmektedir. Mekan algısına dayalı memnuniyetin kullanıcılar arasında farklılaşabileceğine hatta kullanıcının zaman içerisinde kendi görüşünün de değişebileceğine işaret edilmektedir. Bu noktada belirtilmesi gereken, memnuniyetin kişiden kişiye değişebilmesine karşın, memnuniyetsizliğin temelinde genel anlamda ortak nedenlerin bulunabilmesidir (Erol, Karadayı ve Sancar, 2010).

Memnuniyete bağlı olarak yapılan araştırmaların temel amacı, tasarım aşamasında veya tamamlandıktan sonra binayı değerlendirmektir. Bu araştırmaların kısa dönemli faydası mevcut projenin problemlerini hemen çözebilmesi, orta dönemli faydası gelecek projelerde bina döngüsü için bilgi sağlanması ve uzun dönemli faydası ise tasarım kriteri geliştirmek için ileriye dönük besleme yapmaktır (Liu, 1999). Endüstri devriminden bu yana, konutun fiziksel düzenine kullanıcının yapabileceği doğrudan katkının azaldığı görülmektedir (Eruzun, 2002). Böylece memnuniyet kavramı ile kullanıcının dolaylı da olsa tasarım sürecine tekrar katılması sağlanmaktadır.

1960'lı yıllardan beri konut memnuniyeti kavramı araştırılmaktadır. Bu araştırmalar iki farklı grupta toplanmıştır (Weidemann ve Anderson, 1985). Bunlar konut kalitesi ve konut hareketliliğidir. Memnuniyeti konut kalitesinin değerlendirmesinde ölçüt olarak kullanan araştırmacıların başında Marans ve Rodgers (1975), Galster ve Hesser (1981), Bonaiuto vd., (1999), Cutter (1982), Gifford (1987), Parkes vd., (2002), Pinquart ve Burmedi (2004) (Adriaanse, 2007); Weidemann vd., (1982), Amerigo ve Aragones (1997) gelmektedir. Bu çalışmalarda konutun başarılı ya da başarısızlığı (kalitesi) kullanıcıların duygusal tepkisine bağlı olarak açığa çıkmaktadır (Yanal, 1994). Diğer ölçüt ise konut memnuniyetini davranışın bir göstergesi olarak görmektir. Burada evden taşınma veya evi geliştirme davranışı önceden tespit edilebilmektedir. Bu yaklaşım beklenti ve gereksinimler üzerindeki uyumsuzluğu ortaya koymakta ve mevcut konuta alışılabilme / konut düzeltilebilme veya taşınarak kısmen sorun giderilmektedir (Galster, 1987; Wolpert, 1984 aktaran Adriaanse, 2007). Bu ikinci grupta Speare (1974), Newman ve Duncan (1979) başta gelmektedir (Adriaanse, 2007).

Genel olarak bu çalışmalarda kullanıcı özellikleri ya da çevre özellikleri fiziksel ve sosyal boyutta ele alınmıştır. Fakat Wiesenfeld 'a göre çok az çalışmada bu değişkenlerin araştırması ve analizi için bir model oluşturulmuş, model aracılığı ile değişkenlerin birbiri ile ilişkisi sorgulanmıştır (Amerigo and Aragones, 1997). Memnuniyetin nesnel ve öznel koşulları kapsayan geniş bir dizi tarafından etkilendiği görülmüştür (Theodori, 2001).

1.3.1.2.2. Konut Memnuniyetini Etkileyen Faktörler

Memnuniyetin algıya dayalı olması, kullanıcının demografik özelliklerine, ihtiyaç ve beklenti gibi faktörlerden etkilenmesine, zaman içerisinde değişebilmesine ve/veya kullanıcıdan kullanıcıya farklılık göstermesine neden olmaktadır. Bu nedenle konut tatminini çok farklı faktörler etkilemektedir. Tatminin açıklanmasında bu faktörler araştırmacılar tarafından farklı şekilde yorumlanarak, sınıflandırılabilir. Çalışmada da Francescato ve diğerlerinin (1989) kullandığı dışsal ve belirleyici değişkenler sınıflaması, çalışmanın amacına uygun olarak yeniden yorumlanarak kullanılmıştır. Dışsal ve belirleyici değişkenler arasındaki uyum konut memnuniyetini şekillendirmektedir. Ayrıca konut memnuniyetinde salt konut birimi değil konut yakın çevresi ve kent ile konut ilişkisi de etkili olmaktadır.

1.3.1.2.2.1. Dışsal Faktörler

Dışsal faktörler, kullanıcı özelliklerini ve konut ve çevresi ile ilgili nesnel değişkenleri kapsamaktadır.

Kullanıcı özellikleri: Kullanıcının ve hane halkının temel demografik ve bireysel özellikleri konut memnuniyetinin oluşmasında belirleyicidir. Kullanıcıya ait bu özelliklerin konut memnuniyetiyle ilişkileri çeşitli çalışmalarda ortaya konulmuştur. Bunlar yaş (Varady ve Preiser, 1998; Varady vd., 2001; Baker, 2003), medeni durumu (Tan ve Hamzah, 2001 aktaran Jaafar vd., 2010; Baker, 2003), aile büyüklüğü ve çocuk sayısı (Miller ve Crader, 1979 aktaran Theodori, 2001), sosyo-ekonomik durum (gelir, eğitim, meslek vb.) (Brown, 1993; Freeman, 1998 aktaran Varady vd., 2001; Baker, 2003), konaklama süresi (Brown, 1993; Marans ve Rogers, 1975 aktaran Theodori, 2001; Varady ve Preiser, 1998), cinsiyet (Lu, 1999; Baker, 2003), aile yapısı ve yaşam gidişi evresidir (Baker, 2003; Lu, 1999; Hourihan, 1984).

Nesnel çevresel özellikler: Konut memnuniyetinin oluşmasında nesnel çevresel özellikler konut, konut yakın çevresi ve kent ile ilişki şeklinde gruplandırılmıştır. Memnuniyet ile ilgili olarak konutun birçok özelliğinin etkili olduğu bilinmektedir. Çalışmalarda öne çıkan faktörler arasında, konut mekânının yeterliliği ve kullanılabilirliği (Loo, 1986; Lu, 1999; Türkoğlu, 1997), konut büyüklüğü ve oda sayısı (Clark ve Onaka, 1983, Kintrea ve Clapham, 1986 aktaran Özgür, 2009; Türkoğlu, 1997), konut tipi

(müstakil, apartman dairesi) (Michelson, 1977, Tognoli, 1987 aktaran Özgür,2009) yer almaktadır. Ayrıca binanın bakımlı ve sağlam oluşu, altyapı açısından yeterliliği, ışık ve havadarlık durumu, yalıtım ve ısınma durumu gibi konutun fiziksel özellikleri ve konfor koşulları da memnuniyeti etkilemektedir (Jaafar vd., 2010).

Konut memnuniyetinde konut birimi kadar konut yakın çevresi de etkilidir. Özellikle konutun bulunduğu semtin sahip olduğu fiziksel özellikler konut memnuniyetini etkiler (Baker, 2003). Bu özellikler arasında araç trafiği ve otopark sorunu, nüfus ve yapı yoğunluğu, yakın çevredeki yapılaşmanın niteliği, yeşil alan miktarı, işlevsel açıdan çeşitlilik, olanaklara erişim kolaylığı ve güvenlik gibi faktörler öne çıkmaktadır (Adriaanse, 2007; Amerigo ve Aragonés, 1997; Kellekci ve Berköz, 2006; Loo, 1986; Türkoğlu, 1997; Weideman ve Anderson, 1982). Ayrıca konutun aile ve arkadaş çevresine yakın oluşu ve komşuluk ilişkilerinin güçlü oluşu, konut bölgesinde yaşayanların benzer yapıda olması (ekonomik, sosyal, eğitim vb.) ve konut bölgesinin prestijli oluşu da konut memnuniyetini artıran faktörler arasındadır.

Konut memnuniyetinde kent ile ilişkide öne çıkan faktörler erişilebilirlik ve güvenlidir. Erişilebilirlikte hane halkının işe ve okula, kentte yer alan sosyal ve kültürel olanaklara, eğlence ve dinlenme alanı gibi kentte yer alan önemli noktalara yakınlığı memnuniyeti etkilemektedir (Kellekci ve Berköz, 2006).

Kent ile ilgili diğer bir özellik ise güvenlidir. Konut sel, deprem gibi doğal afetlerden, bataklık ve çöp bölgesi olmaktan kaynaklı ortaya çıkabilecek hastalıklardan ve istenmeyen tehditkar canlılardan korunmuş olmalıdır (Gür, 1996). Güvenlik insanın en temel gereksinimlerindedir ve Maslow'un insan gereksinimleri piramidinde ikinci basamakta yer almaktadır. Bu nedenle memnuniyetin oluşmasında temel faktörler arasında yer almaktadır (Amerigo ve Aragonés, 1997; Weideman ve Anderson, 1982).

1.3.3.1.2.2.2. Belirleyiciler

Konutun ve kullanıcının sahip olduğu özelliklerin yanında alanın kullanımı sonucu ortaya çıkan değerlendirme de konut memnuniyetinin belirlenmesinde etkilidir. Konut tatmininde kullanıcı konutu ve çevresini algılamakta ve sahip olduğu beklenti, arzu ve geçmiş deneyimleri gibi birikimler ile mevcut durum ile karşılaştırma yoluna giderek bir sonuca varmaktadır. Ortaya çıkan sonuca bağlı olarak göstermiş olduğu tutum, davranışa ve beklentiye dönüşmektedir. Kullanıcı memnun olup olmama durumuna bağlı olarak

mevcut haliyle ya da bazı değişiklikler yaparak konutta yaşamaya devam edebilir ya da konut ve çevresini değiştirebilir.

Belirleyiciler araştırmaya bağlı olarak farklı başlık, içerik ve kapsamda ele alınabilmektedir. Çalışmada ise belirleyiciler davranışsal, deneysel ve beklentisel değişkenler şeklinde tanımlanmıştır. Bu kavramlar birbirini tamamlar bir niteliğe sahiptir.

- Davranışsal değişkenler; alanın kullanıcı tarafından nasıl kullanıldığını ve memnuniyetsizlik durumunda kullanıcının göstermiş olduğu davranışı kapsar. Bu grupta konutta oturma veya konuttan taşınma isteği, sosyal yaşama katılım ve etkileşim (Jaafar vd., 2010; Francescato vd., 1989) başlıca incelenilen değişkenlerdir. Burada alanın kullanıcı tarafında ne ölçüde kullanıldığı, mekanda değişiklik yapıp/yapmadığı ve konuttan taşınma isteğinin olup olmadığının araştırılmaktadır.

- Deneysel değişkenler; kullanıcının alanı nasıl algıladığını kapsamaktadır. Bu algının oluşumunda daha önce yaşanan konut deneyimleri, konuta yüklenen anlam ve kurulan duygusal ve yararsal ilişki, bireyin yaşam yoğunluğu ve bireyin öz imgesi etkilidir (Gür,2000). Konut ve çevresi ile ilgili nesnel çevresel değişkenlerle kullanıcının memnuniyet derecesi araştırılmaktadır.

- Beklentisel değişkenler; konut ve yakın çevresinin algılanması sonucu kullanıcının ihtiyaç ve özlemleri ile uyuşmayan noktaların ortaya konulmasını ve sorunların giderilmesi ile ilgili ipuçlarını içerir. Burada konut ve yakın çevresi ile ilgili memnuniyetsizliğe neden olan noktalar araştırılmaktadır.

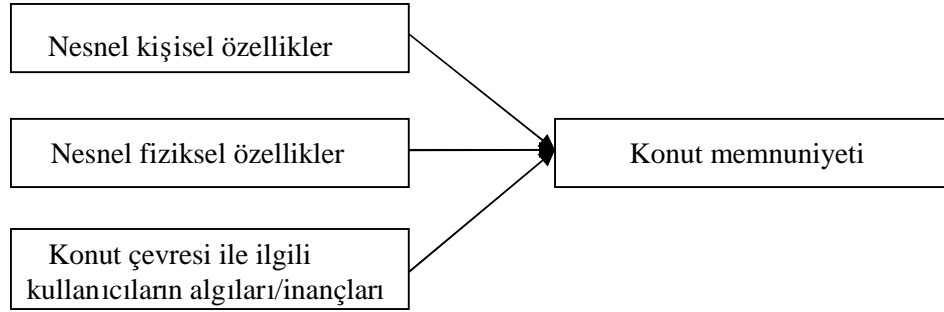
1.3.3.1.2.3. Memnuniyet ile İlgili Modeller

Memnuniyet, konut çevresinin kalitesini değerlendirmek davranış göstergesi olarak çok sayıdaki çalışmaya konu olmuştur. Fakat konut memnuniyeti ile ilgili kavramsal modeller, 1970’li yılların ortalarından itibaren oluşturulmaya başlanmıştır. Bu bölümde literatürde yer alan belli başlı modellere değinilerek, geçirilen süreç aktarılmakta böylece varılan noktanın daha iyi anlaşılması amaçlanmaktadır.

Konut memnuniyeti konusunda erken modeller arasında yer alan Francescato ve arkadaşları tarafından önerilen ilk model olan çalışma Şekil 8’de gösterilmiştir. Bu model kullanıcıların duygusal tepkileri üzerine yoğunlaşmıştır (Yanal, 1995) Bu modelde konut memnuniyeti üç farklı kategorideki değişken ile ilişkilendirilerek tanımlanmıştır. Bunlar kullanıcının nesnel kişi özellikleri (yaş, cinsiyet, önceki ev deneyimi, vb.), konut

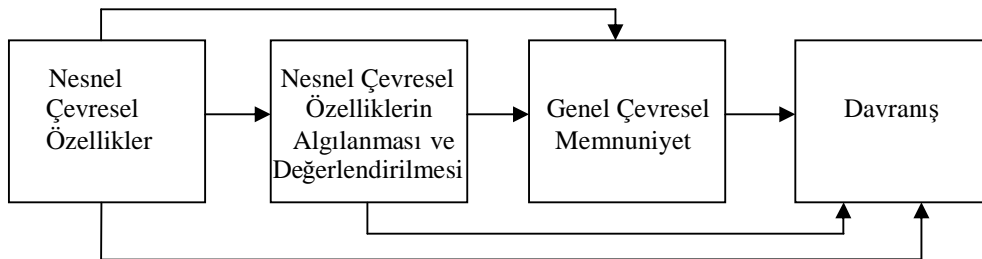
çevresinin nesnel fiziksel karakteri (yoğunluk, konut büyüklüğü, vb.) ve kullanıcının konut çevresi ile ilgili algı ve inançlarıdır (fiziksel çevre, konut yönetimi ve diğer kullanıcılar) (Chin, 1990). Bu model sonraki modeller için bir iskelet konumundadır.

Diğer bir model ise Marans ve Sprackelmeyer tarafından davranış, konut memnuniyeti, kişisel deneyimler ve fiziksel çevrenin nesnel koşulları arasındaki ilişkiyi anlamak için kavramsal bir model sunulmaktadır (Şekil 9). Konut memnuniyeti nesnel çevre niteliklerinin değerlendirilmesi ve algılanmasından etkilendiği için bu modelde kişi davranışının çevre memnuniyeti tarafından etkilendiği belirtilmektedir (Chin, 1990). Bu modelde bireysel özellikler ayrıca değerlendirme kapsamına alınmamakta, farklılıklar kullanıcıların algı farklılıkları ile ölçülmektedir (Yanal, 1995).

Şekil 8. Francescato ve arkadaşlarının modeli, 1974

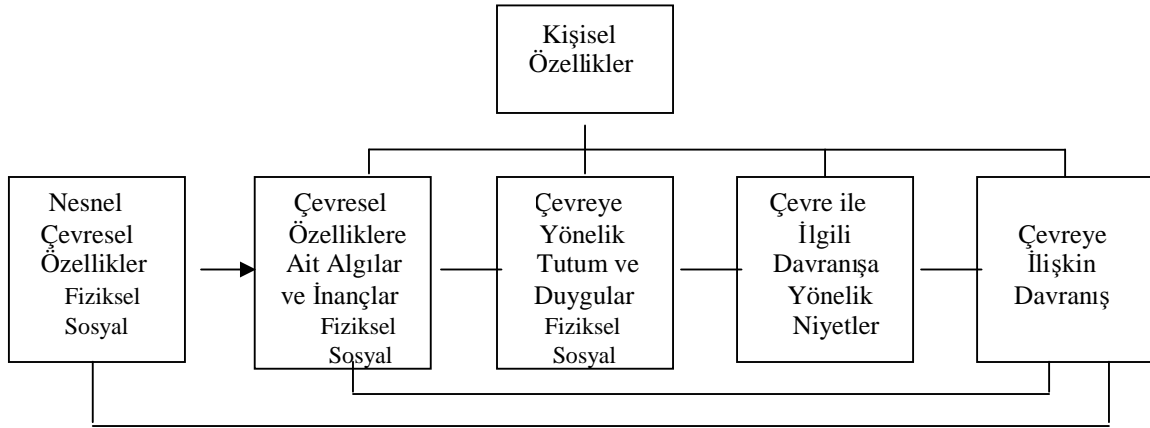
İnsan davranışı ve tepkisi arasındaki bağlantıyı ilave olarak önerdiği için Marans ve Sprackelmeyer'in modeli Francescato ve arkadaşlarının önerdiği ilk modele göre daha kapsamlı bir çalışmadır (Francescato, 1989). Buna karşın modelde davranış ön plana çıkarken tavır-davranış arasındaki farkın dikkate alınmaması modelde gözlemlenen eksikliklerdir.

Şekil 9. Marans ve Sprackelmeyer'in modeli, 1982

Tavır ve davranış arasındaki fark ilk olarak Fishbein ve Ajzen tarafından kullanılan müdahil değişken ile ortadan kaldırılmış ve davranış niyeti olarak ifade edilmiştir (Francescato, 1989). Davranış niyeti kişinin gerçek davranışı ve duygusal hissi arasındaki bir arabulucu olarak görülmektedir. Nesne ile ilgili olumsuz bir görüşüne karşın halen taşınma niyeti olmaması bu durumu ifade etmek için kullanılabilir bir örnektir. Buna bağlı olarak Weidemann ve Anderson (1985) birleştirici bileşen olan davranış niyetini modele dahil ederek daha ayrıntılı bir konut memnuniyet modeli önermiştir (Şekil10).

Model, konut memnuniyetinin konut çevresi ile ilgili kullanıcının duygusal cevabını içermekte ve kullanıcının yaşadığı yer olan konutlarına pozitif ya da negatif davranışını yansıtmaktadır (Francescato, 1989). Model nesnel çevresel özelliklerin yanında duygu, bilişim ve davranış tavır türlerinin üçünü de kapsamaktadır. Böylece model, alanın öznel ve nesnel değerler ile değerlendirilmesine imkan vermektedir.

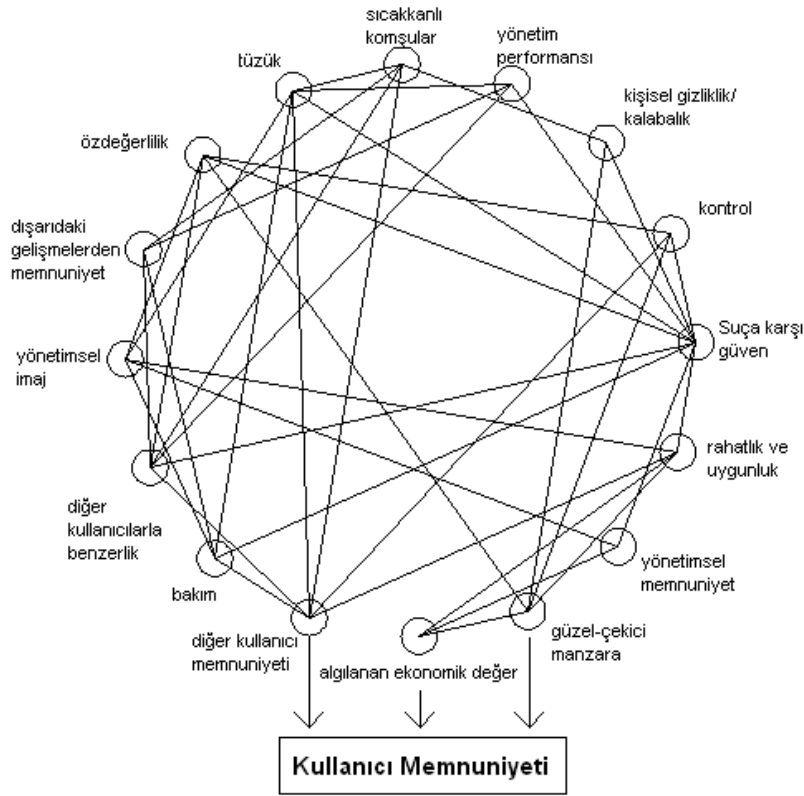
Şekil 10. Weidemann ve Anderson'un Tümüleşik Modeli, 1985

Model ile ilgili diğer önemli nokta ise bundan önceki erken modellerde (Francescato vd.'nin modeli, 1974; Marans ve Sprackelmeyer'nin modeli, 1982) tek yönlü bir nedensellik varken bu model daha kompleks ve iki taraflı ilişkiler içermektedir.

Daha sonra Weidemann ve Anderson bu modeldeki çevresel değişkenleri; toplum, komşuluk birimi, konut çevresi, konut birimi ve oda şeklinde detaylandırarak daha kapsamlı bir model önermiştir. Bu model bazı noktalarda eleştirilse de sonraki modeller için bir adım sayılmaktadır.

Diğer bir model ise deneysel modellerden biri olan ve Francesco ve arkadaşları tarafından geliştirilen modeldir (Şekil 11). Bu model konut memnuniyetini yol analizi ile test etmekte ve nedensel hiyerarşik bir düzen içermektedir. Burada R^2 değerleri düğüm noktalarını, yollar ise ilişkileri göstermektedir (Chin, 1990). Bu model, beklenti arasındaki ilişkilerin tanımlanması ile sınırlı tutulmuştur. Davranış ile ilgili herhangi bir hipotez ve açıklama yapılmamıştır.

Diğer bir model ise Ajzen ve Fishbein tarafından geliştirilen tavırsal modeldir (Şekil 12). Bu modelde demografik değişkenler, kişisel özelliklerin yanında amaca yönelik tavırsal değişkenler ve dışsal değişkenler olarak ele alınmaktadır.

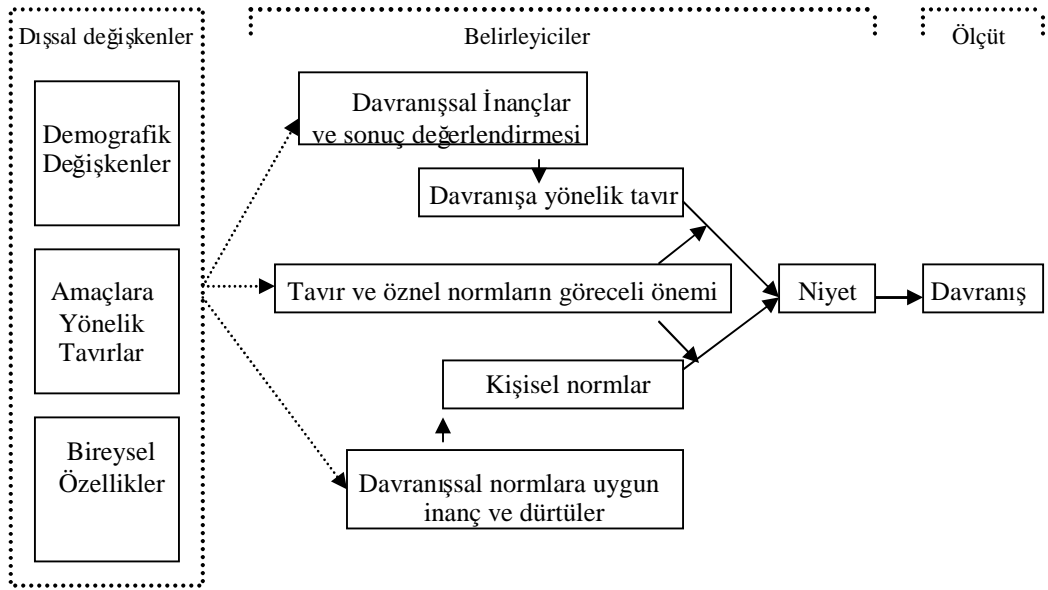
Şekil 11. Francesco ve arkadaşlarının ampirik yol modeli, 1979

Ajzen ve Fishbein insanın psikolojik nesneye karşı değerlendirmesini tavır kavramı ile sınırlandırmaktadır. Burada inanç, tavır, niyet ve davranışlar arasında açık bir ayrıma gidilmektedir. Buna dayanarak konut memnuniyetini oluşturan yapıyı kompleks ve çok boyutlu bir sistem olarak değerlendirmektedir. Konut memnuniyetin kullanılan bilişsel-

duygusal-davranışsal bileşenlerden oluşan bu sistemin ortaya çıkardığı tavır ile değerlendirilmektedir (Francescato, 1989).

Ajzen ve Fishbein tavır, hedeflere karşı geliştirilen tavırlar ve davranışa yönelik tavırlar olmak üzere iki grupta toplamıştır. Hedefe yönelik tavırlar (konuta yönelik) davranışı dolaylı olarak etkilerken, davranışa yönelik tavırlar ise davranışın tahmininde etkili olmaktadır (Yanal, 1995).

Francescato, Weidemann ve Anderson'ın geliştirmiş olduğu diğer bir model de tavır-davranış modelidir (Şekil 13). Bu modelde değişkenler dışsal ve belirleyici olmak üzere iki grupta toplanmıştır. Dışsal değişkenler nesnel çevresel değişkenler, demografik değişkenler ve bireysel özelliklerden oluşmaktadır. Belirleyiciler ise bilişsel, duygusal ve davranışsal değişkenlerden oluşmaktadır.

Şekil 12. Ajzen ve Fishbein'ın tavır modeli, 1980

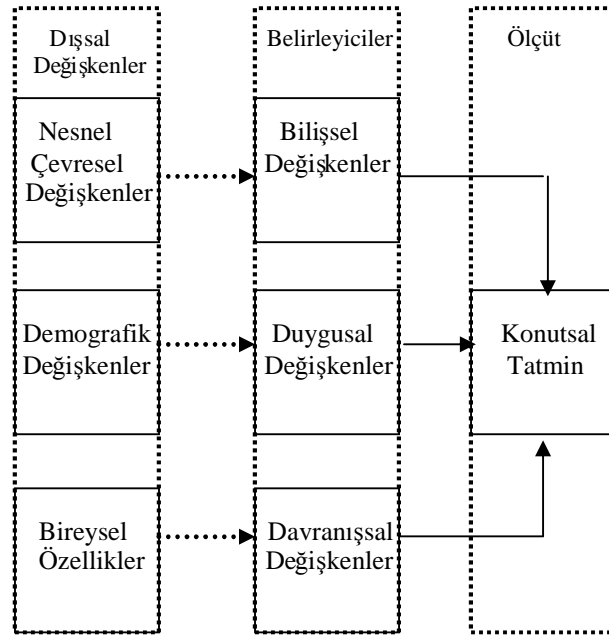
Modelde nesnel çevre değişkenleri ile dışsal değişkenler arasında yüksek derecede etkileşim önerilmektedir. Konut memnuniyeti üzerinde doğrudan etkili değişkenler dışında yaş, cinsiyet, gelir, eğitim, yaşam statüsü gibi farklılıkların da aynı nesnel çevresel koşullardan yaşayan insanların memnuniyet düzeylerinde farklılıklar ortaya çıkartacağı öne sürülmektedir (Francescato, 1989).

İnançlar, topluluğun fiziksel çevresi, konut kompleksi ve konut hakkında; komşular ve komşular arasındaki davranış, norm önerileri ve yönetim politikaları, kuralları ve

uygulamaları kapsar. Bu inançlar geçmiş deneyimler ile karşılaştırılır ve gelecek hakkındaki tahminler tarafından güçlü şekilde etkilenmektedirler (Fancescato vd., 1989).

Duygusal değişkenler insanın evi ile ilgili sembolik değerleri kapsayabilir. Bunlar ise önceki yaşam deneyimleri ve çocukluk anıları ile şimdiki evi karşılaştırma, koruma duygusu, estetik duygusu, mevcut konutun sosyal ve fiziksel özelliklerine yapılan göndermeler, umutlar, beklentiler ve isteklerdir (Fancescato vd., 1989).

Davranış niyeti, konutta kalma ya da taşınma isteği, organizasyonlara ve aktivitelere katılma isteği, mekanı kişiselleştirme ve konutu değiştirme eğilimi, bakım ve güvenlik için görev alma, vandalizm gibi olumsuz aktivitelere katılma vb. eğilimler davranış kapsamında değerlendirilmektedir (Fancescato vd., 1989). Çalışmada kullanılan memnuniyet modeli bu model temel alınarak oluşturulmuştur.

Şekil 13. Francescato, Weidemann ve Anderson'un tavrı-davranış modeli

1.4. Bölüm Sonucu

Çalışmanın ilk kısmında tezin amaç ve kapsamına yer verilmiştir. Tezin amacı dışa kapalı sitelerdeki yaşam kalitesinin tespiti ve tespite yönelik oluşturulan modellerin geçerliliğinin ortaya konulmasıdır. Bunun için bir araştırma modeli oluşturulmuş ve bu

modelin uygulanmasına yönelik tespit ve anket çalışmasını içeren bir alan çalışması yapılmıştır.

Çalışmada, konut grubu olarak dışa kapalı sitelerin tercih edilme nedenini ortaya koyma adına öncelikle geçmişten günümüze konutun geçirdiği sürece kısaca değinilmiştir. Daha sonra dışa kapalı siteler ile ilgili ortaya çıkış nedenleri, avantaj ve dezavantajları gibi genel bilgilere ve Dünya ve Türkiye'deki dışa kapalı site yaklaşımlarına yer verilmiştir. Burada insanın en çok etkileşim içerisinde bulunduğu mekanlardan konutun, günün koşullarına bağlı olarak göstermiş olduğu değişim ve gelişim üzerinde durulmuştur.

Özellikle Endüstri devrimi ve sonrasında yaşanan küreselleşme ile konut fiziksel ve anlamsal olarak değişim göstermiştir. Değişik gelir gruplarına hitap eden, çeşitli konut üretim biçimleri ortaya çıkmıştır. Üst gelir grubuna yönelik olarak da güvenlik esasına dayalı ana barınma işlevinin yanında ölçeğine bağlı olarak çeşitli sosyal ve kültürel donatılar ile zengin açık ve yeşil alanlara sahip konut alanları tasarlanmıştır.

Ayrıca çalışmada yaşam kalitesi de diğer bir inceleme konusu olarak belirlenmiştir. Yaşam kalitesi kavramı üzerinde durulmuştur. Mimaride yaşam kalitesinin tespitinde bina performansına yönelik olarak oluşturulan kriterler yanında kullanıcıyı temel alan bir yaklaşım da mevcuttur (Esin Altaş, 2010). Çalışmada bu iki yaklaşım da kullanılmıştır.

Öncelikle çalışmada bina performansının belirlenmesine yönelik kriterlerin oluşturulmasında yardımcı olacak konut alanları ile ilgili özellikleri kapsayan bilgilere yer verilmiştir. Konutların taşınması gereken özellikler; kent ölçeğindeki yeri, konut yakın çevresi ve konut başlıkları altında ele alınmıştır. Konutlarda yaşam kalitesinin belirlenmesinde üç boyutun da belirleyici olduğu ortaya çıkmıştır.

Diğer bir yaklaşım olan kullanıcı temelli konut memnuniyetine dayalı kalitenin tespiti ile ilgili olarak da konut memnuniyeti ve memnuniyeti etkileyen faktörler üzerinde durulmuş, memnuniyet ile ilgili daha önceden oluşturulmuş modellere yer verilmiştir. Burada konut memnuniyeti kullanıcı temelli bir kavramdır. Kavram kullanıcının çevresini nasıl algıladığı ile ilgilidir. Çevrenin algılanmasında kullanıcı özelliklerinin ve nesnel çevresel özelliklerin etkili olduğu ortaya konulmuştur. Bunun yanında kullanım sonucu ortaya çıkan değerlendirmenin de konut memnuniyetinde etkili olduğu görülmektedir. Konut tatmininde kullanıcı konutu ve çevresini algılamakta ve sahip olduğu beklenti, arzu ve geçmiş deneyimleri gibi birikimler ile mevcut durum ile karşılaştırma yoluna giderek bir sonuca varmaktadır.

2. YAPILAN ÇALIŞMALAR

Bu bölümde çalışmanın amacına yönelik olarak oluşturulan araştırma modeli anlatılmıştır. Öncelikle örneklemin belirlenmesindeki ölçütlere yer verilmiş ve seçilen örnekler tanıtılmıştır. Daha sonra araştırmayı oluşturan iki alt modelin içeriği, uygulanması ve değerlendirilmesi ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Tasarımı

Dışa kapalı sitelerde yaşam kalitesinin tespitine yönelik olarak yürütülen çalışmanın süreci Tablo 8'de verilmiştir. Bu süreç içerisinde birbirini tamamlar nitelikte iki değerlendirme modeli (kullanıcı memnuniyeti modeli ve kalite değerlendirme modeli) kullanılmıştır. Bu iki modelin temelini anket formu ve kalite kriter formu oluşturmaktadır (Ek 5 ve Ek Tablo 1).

Yaşam kalitesinin belirlenmesinde önemli bir yere sahip mevcut durumun tespiti, çalışmada oluşturulan kalite kriter formu ile araştırılmıştır. Formun oluşturulmasında konut ve kalite üzerine yapılmış çalışmaların incelenmesi sonucu elde edilen bilgilerden yararlanılmıştır. Oluşturulan formun çalışma alanlarına uygulanması sonucu dışa kapalı sitelerdeki yaşam kalitesini etkileyen olumlu ve olumsuz yönlerin ortaya konulması amaçlanmıştır.

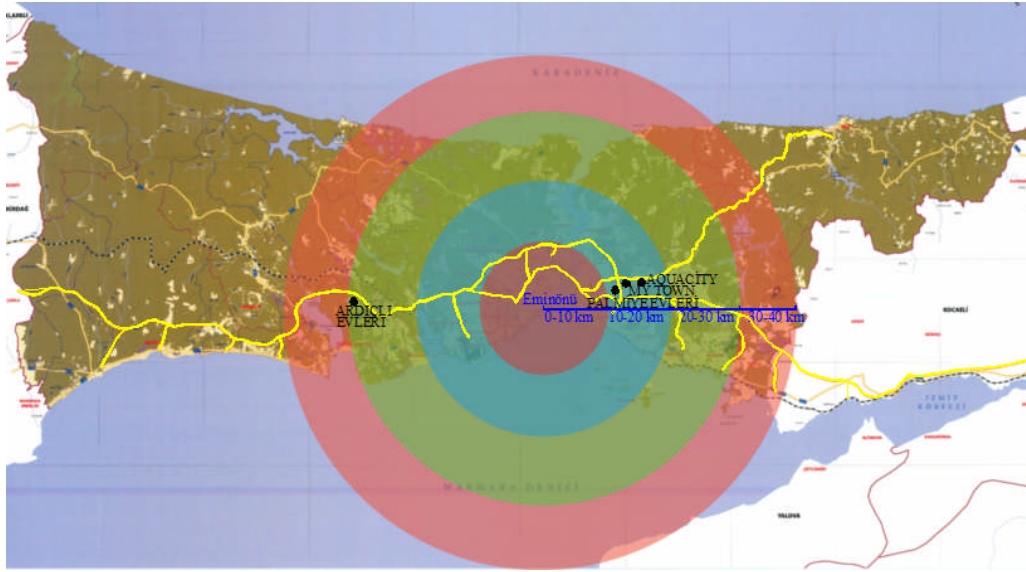
Diğer bir yöntem ise kullanıcının memnuniyet düzeyinin belirlenmesidir. Bunun için çalışmada kullanıcıya yönelik bir anket formu oluşturulmuştur. Anket formunun oluşturulmasında delphi tekniği kullanılmıştır. Anketin uygulanması sonucu kullanıcının demografik ve kişisel özellikleri, konut ve yakın çevresinin ne ölçüde kullanıldığı, memnuniyet düzeyi ve kullanıcıların beklentileri ve memnuniyet üzerinde etkili faktörlerin tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

Tablo 8. Araştırma modeli

	Araştırmanın Süreci	Yöntem	Amaç
1. Aşama	<p>Bilgi toplama</p> <p>Sorunun Tanımlanması</p>	Literatür Taraması Sorunun Tespiti	Dışa kapalı sitelerde yaşam kalitesinin belirlenmesi. Buna yönelik konutlarda yaşam kalitesini etkileyen kriterlerin tespiti
2. Aşama	<p>Örneklerin Belirlenmesi</p>	Literatür Taraması İrdeleme	Dışa kapalı sitelerde yaşam kalitesinin belirlenmesine yönelik araştırmada kullanılacak örneklerin seçimi
3. Aşama	<p>Kullanıcı memnuniyetine bağlı model oluşturma</p> <p>Kalite kriterlerine bağlı model oluşturma</p>	Literatür Taraması	Dışa kapalı sitelerde yaşam kalitesinin tespiti için model oluşturmak - Kalite kriterlerine bağlı mevcut durumun değerlendirilmesi - Kullanıcı memnuniyetine dayalı sitelerin değerlendirilmesi
4. Aşama	<p>Anket Çalışması</p> <p>Örneklerin Analizi</p>	Alan Değerlendirme Formu Erişim Grafiği Algısal Yapı Analizi Soru Kağıdı Delphi Tekniği	Anket çalışması ile kullanıcı memnuniyetine dayalı yaşam kalitesinin tespit edilmesi. Kalite kriterlerine bağlı alanın yaşam kalitesinin tespit edilmesi
Sonuç	Konutlarda yaşam kalitesi	Değerlendirme	Dışa kapalı sitelerde yaşam kalitesinin algılanma düzeyinin ve etkili faktörlerin ortaya koyulması

2.2. Örneklemin Belirlenmesi ve Tanıtımı

Örneklemin belirlenmesinde İstanbul ili çalışma alanı olarak seçilmiştir. İstanbul kentinin seçilmesinin temelinde, çok farklı büyüklüklerde ve özelliklerde dışa kapalı siteleri barındırması, ülkenin en büyük metropolü ve en kalabalık nüfusuna sahip olması, tarihi değerleri ve taşıdığı ekonomik, sosyal ve kültürel özellikler yer almaktadır. Sitelerin seçiminde üst gelir grubuna yönelik konut grubu olmasına dikkat edilmiştir. Kullanıcıların değerlendirilmesinin daha doğru yapılabilmesi için, seçilen konutların 2000-2005 yılları arasında yapılmış olma koşulu aranmıştır. Diğer taraftan alanların yerleri belirlenirken Eminönü ilçesi baz alınarak, merkezden dışarıya doğru 0-10 km, 10-20 km ve 20-30 km, 30-40 km yarıçaplı daireler çizilmiştir. 0-10 km alan şehrin ilk kurulduğu ve yoğun yapılaşmanın olduğu tarihi bölge olması nedeniyle çalışmada bu alan yer almamıştır. 30-40 km uzaklıktaki alan ise merkeze uzak olması nedeniyle göz ardı edilmiştir.

Şekil 14.Çalışma alanının belirlenmesi

Alan seçiminde kullanılan diğer bir kriter ise İstanbul'da bulunan ana ulaşım akslarıdır. TEM, E-5 gibi otoyollar üzerinde olma veya yakın olma koşulu da aranmıştır. Yerleşmelerin kuruluş mantığından yola çıkılarak bu kriter ile merkeze olan uzaklık ve yıl faktörü kesiştirilerek alan içinde kalan bölgelerden kriterlere uygun siteler arasından çalışma alanları seçilmiştir (Şekil 14). Çalışma alanları 3'ü Anadolu, 1'i ise Avrupa

yakasında olmak üzere 4 tane dışa kapalı siteden oluşmaktadır. Bu siteler My Town, Ardıçlı Evleri, Palmiye Sitesi ve Aquacity I'dır (Şekil 15).

Şekil 15. Sitelerin genel görünümü

My Town sitesi İstanbul ilinin Anadolu yakası Ümraniye ilçesi Aşağı Dudullu semtinde Tepeüstü mevkiinde yer almaktadır. Kent ile bağlantısı, İstanbul'un ana ulaşım ağı olan TEM otoyolu ile sağlanmaktadır. Alanın çevresinde konut bölgesi, kendisi gibi dışa kapalı siteler, Meydan, İKEA, Carrefour Vega gibi alışveriş merkezleri bulunmaktadır. Ağaoglu inşaat firması tarafından projelendirilen site 2003-2005 yılları arasında yaklaşık 41 dönüm arazi üzerine inşa edilmiştir. Alanda iki tip apartman bloğu olmak üzere 9 kat üzerinden 14 adet blok bulunmaktadır. Sitede 10 farklı plan tipi sunulmuştur. 3200 m² kapalı sosyal tesisi bünyesinde barındırmaktadır. 560 daireden oluşan sitede çeşitli sosyal ve kültürel tesisler yer almaktadır.

Ardıçlı evleri İstanbul ili Avrupa yakası Büyükçekmece ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. İstanbul'un iki ana ulaşım ağı E-5 ve TEM otoyolları ile kent ile bağlantısı sağlanmaktadır. Bulunduğu bölge Bahçeşehir yerleşmesi ile komşudur. Eston firmasının yaptığı yerleşmenin çevresinde de kendisi gibi dışa kapalı siteler mevcuttur. Üç etap olarak yapılan yerleşmeye 1999'da başlanmış ve 2005 yılında tamamlanmıştır. Proje toplamda yaklaşık 1000 dönümlük arazi üzerinde yapılmıştır. 724 tane villalardan oluşan yeni bir kent projesidir. Yerleşme 13 farklı dubleks ve tripleks bahçeli tipte villa bulunmaktadır. Alan içerisinde açık ve kapalı yüzme havuzu, spor merkezi gibi üniteleri içeren 3400 m²'lik bir sosyal tesis bulunmaktadır (URL 2).

Palmiye Sitesi İstanbul ili Anadolu yakası Ümraniye ilçesi sınırları içerisinde Yenişehir mevkiinde yer almaktadır. Site 320.000 m² alan üzerine 5 ayrı siteden oluşan bünyesinde yaklaşık 2900 konut bulunan Soyak Yenişehir yerleşim kompleksinde yer

almaktadır. Yerleşmede Şelale Evleri 1000 konut, Palmiye Evleri 895 konut, Manolya Evleri 350 konut, Bambu Evleri 250 konut, Kibele Evleri 326 konuttan oluşmaktadır. Kent ile bağlantıları TEM ve E-5 köprüleri ile sağlanmıştır (URL 3). Soyak firmasının projelendirdiği Palmiye sitesi 1999-2002 yılları arasında tamamlanmıştır. Site 44.000 m² alan içerisinde 13 bloktan oluşmakta bir bloğun 18 katlı olduğu sitede diğer bloklar 17 katlı olarak planlanmıştır. Sitede 14 farklı plan tipi sunulmuştur. Ayrıca site içerisinde çeşitli sosyal ve kültürel imkanlar da bulunmaktadır.

Aquacity I sitesi İstanbul ili Anadolu yakası Ümraniye ilçesi Çekmeköy semti Aşağı Dudullu mahallesinde yer almaktadır. Aquacity I ve II olmak üzere iki ayrı siteden oluşan Aquacity iki etap halinde yapılmış ve 217.000 m² alan üzerinde 1164 konuttan oluşmaktadır. Aquacity kent ile bağlantısını TEM ve E-5 yolları ile sağlamakta ve Çamlıca- Şile otoyolu üzerinde yer almaktadır. Sinpaş firmasının projelendirdiği Aquacity I 1999-2001 yılları arasında tamamlanmıştır. Sitede villalar, 5 katlı "Meridyen Blokları" ve 8 katlı "Park Blokları" olmak üzere üç farklı tipte 47 blok bulunmaktadır. Kullanıcısına 3 farklı tipte villa ve 9 farklı tipte daire planı sunulmuştur. Sitede açık ve kapalı sosyal ve kültürel tesisler bulunmaktadır.

2.3. Değerlendirme Modellerinin Oluşturulması

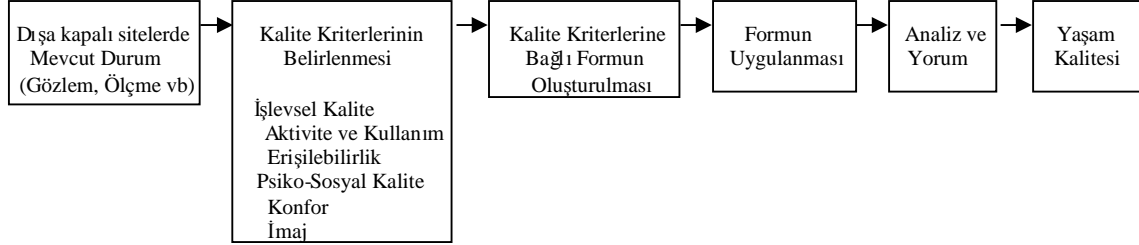
2.3.1. Kalite Kriterlerine Dayalı Model

Bu çalışmada, çalışma alanlarının mevcut durumunun tespiti ve değerlendirilmesi ile yaşam kalitesinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaca yönelik bir model oluşturulmuştur (Şekil 16). Bu kriterlerin belirlenmesinde, çağdaş konut alanı planlama ve tasarım yaklaşımlarından, konut alanlarında kalite ve konfor göstergelerinden, var olan standartlardan ve normlardan yararlanılmıştır. Oluşturulan form çalışmanın yapıldığı 4 dışa kapalı siteye uygulanmış ve böylece bu sitelerdeki öncelikler ve göz ardı edilen faktörler ortaya konulmuştur.

2.3.1.1. Kalite Kriterlerine Dayalı Modelin İçeriği

Konutlarda yaşam kalitesini etkileyen birçok faktör vardır. Literatürde, bu faktörler araştırma konusuna bağlı olarak farklı gruplamalarla değerlendirilmeye alınmıştır. İyi bir

konutun, yüklenmiş olduğu işlevi yerine getirmenin yanında, kullanıcısının psiko-sosyal gereksinimlerini de karşılaması gerekmektedir. Bu nedenle modelin kapsamı işlevsel ve psiko-sosyal kalite kriterlerini içerecek şekilde oluşturulmuştur.

Şekil 16. Kalite kriterlerine bağlı mevcut durumun tespitine yönelik model

2.3.1.1.1. İşlevsel Kalite

Gür'e göre binanın üstlenmiş olduğu görevi aksatmadan yerine getirmesi önemli bir kaygıdır (Gür, 1996). Dışa kapalı sitelerin kullanıcısının barınma gereksinimini yerine getirmesinin yanında, ortaya çıkış nedenleri ve kullanıcıya sunduğu yaşam biçimi göz önüne alındığında, üstlenmiş olduğu görevleri ne derece yerine getirdiği bu başlık altında değerlendirilmektedir. İşlevsel kalite; aktivite ve kullanım, erişilebilirlik alt başlıklarından oluşmaktadır.

Aktivite ve kullanım; fonksiyonel ihtiyaçları, yoğunluk, mekan büyüklükleri, sayıları, çeşitlilikleri ve boyutları gibi konuları kapsamaktadır.

Erişilebilirlik; konut alanına erişim, site içerisinde yol-yön bulma ve alanın herkes için erişilebilirliği ve konut içi erişim gibi faktörlerden oluşmaktadır.

2.3.1.1.2. Psiko-Sosyal Kalite

Binanın; kullanıcının fizyolojik gereksinimlerini karşılamasının yanında, psikolojik gereksinimleri de karşılaması gerekmektedir. Bu başlık altında konfor ve imaj konuları irdelenmiştir.

Konfor; güvenlik, mekanların bakımı, temizliği ve mahremiyeti kapsamaktadır.

İmaj; alanın estetiği ve çevresi ile uyumundan oluşmaktadır.

2.3.1.2. Dışa Kapalı Sitelerde Kalite Kriterlerinin Belirlenmesi ve Uygulanması

Dışa kapalı sitelerde yaşam kalitesinin belirlenmesine yönelik olarak sitelerin mevcut durumunun tespiti ve değerlendirilmesi için hazırlanan değerlendirme listesi aşağıda verilmiştir. Kalite kriterleri “Kent Ölçeği, Konut Yakın Çevresi Ölçeği ve Konut Ölçeği” başlıklarında ele alınmıştır.

Oluşturulan değerlendirme listesi belirlenen sitelere araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Değerlendirmede çalışma alanında yapılan gözlemler, tespit çalışmaları ve proje dokümanlarının yanında, daha önce yapılmış olan bilimsel çalışmalardan, çalışma alanları ile ilgili kitap, dergi, internet vb. yerlerde yer alan bilgi ve belgelerden yararlanılmıştır. Değerlendirme sonuçları puanlama ile sayısallaştırılmıştır.

2.3.1.2.1. İşlevsel Kalite

Aktivite ve kullanım:

Kent ölçeğinde;

1. Site mevcut ya da gelişen konut alanı içerisinde yer almaktadır.
2. Yürüme mesafesinde kullanıcının temel ihtiyaçlarını sağlayacak ticaret, kültür ve eğlence tesisleri yer almaktadır.
3. Site düşük yoğunluklu bir bölgede yer almaktadır.
4. Sitenin çevresine verdiği yoğunluk göz önüne alındığında ve sitenin sağlıklı işleyişinin sağlanması için konut sayısı uygun oranlarda tutulmuştur.
5. Site, ihtiyaca bağlı olarak değişiklik yapmaya ve büyümeye imkan verebilecek özelliğe sahiptir.

Konut yakın çevresi;

1. Konutun yakın çevresinde otopark alanı yeterli büyüklüktedir.
2. Açık ve yeşil alan olarak çeşitlik içermektedir.
 - Farklı yaş gruplarına yönelik oyun alanları mevcuttur.
 - Alan içerisinde çeşitli dinlenme alanları tasarlanmıştır.
 - Alan farklı spor olanaklarını içermektedir.
3. Açık alanlarda ilişkili işlevlere sahip mekanlar birbirine yakın konumlandırılmıştır.
4. Donatılar alan içerisinde sayıca yeterli miktarda ve konumdadır.
 - Alanda yeterli sayıda aydınlatma elemanı mevcuttur.

- Yeterli sayıda sabit ve hareketli oturma birimleri mevcuttur.
- Oturma birimleri topluca ve daha kişisel oturmaya elverişli şekilde tasarlanmıştır.
- Site içerisinde yeterli sayıda, işaret ve bilgi levhası vardır.
- Alanda yeterli sayıda çöp kutusu bulunmaktadır.

5. Site, donatım olanakları konusunda kullanıcılarına çeşitlilik sunmaktadır.

6. Sitedeki donatım olanakları yeterli büyüklüktedir.

7. Donatımlarda ilişkili işlemlere sahip mekanlar birbirine yakın konumlandırılmıştır.

Konut ölçeğinde;

1. Sitede karma konut tipi bulunmaktadır.
2. Sitede çeşitli plan tipleri mevcuttur.
3. Sitede farklı büyüklüklerde konut bulunmaktadır.
4. Konutlardaki mekan büyüklükleri standartların üstündedir.
5. Konutlarda standart mekanların yanında ek mekanlar sunulmaktadır.

Erişilebilirlik:

Kent ölçeğinde;

1. Site kent merkezine yakın bir konumdadır.
2. Toplu taşıma ve özel araç ile transit yol bağlantısı kullanılarak kent merkezine ulaşım imkanı bulunmaktadır.

Konut yakın çevresi;

1. Konutlar yakın çevresindeki olanaklara yürüme mesafesindedir.
 - Donatımlar erişim mesafesi olarak uygun konumlanmıştır.
 - Açık ve yeşil alanların erişim mesafesi uygun ölçülerdedir.
 - Konut çevresinde otoparkların dağılımı uygun şekilde planlanmıştır.
2. Alan kolaylıkla okunabilmektedir.
 - Site algısal yapı özelliklerini taşımaktadır.
 - Yol-yön bulmayı sağlamak için dış görünüş, alan düzenlemesi ve başka yardımcı öğelerden yararlanılmıştır.
 - Sitenin algılaması kolay bir vaziyet planı vardır.
3. Site, herkes için engellerden arındırılarak ulaşılabilir kılınmıştır.
 - Engelli insanlar, çocuk arabalı ebeveynler ve yaşlılar için konut girişlerinde uygun düzenlemeler yapılmıştır.

- Engelli insanlar, çocuk arabalı ebeveynler ve yaşlılar için site içerisinde açık ve yeşil alanlara rahatlıkla ulaşabilecekleri düzenlemeler yapılmıştır.
- Engelli insanlar, çocuk arabalı ebeveynler ve yaşlılar için site içerisinde donatılara rahatlıkla ulaşabilecekleri düzenlemeler yapılmıştır.
- Konutların giriş kapısına kadar taşıt gidebilmektedir.

Konut ölçeğinde;

1. Konutta bulunan mekanlar erişilebilirdir.

2.3.1.2.2. Psiko-Sosyal Kalite

Konfor:

Kent ölçeğinde;

1. Site depreme karşı güvenilirdir.
 - Sitede depreme karşı güvenlik önlemleri alınmıştır.
 - Site düşük riskli deprem bölgesinde yer almaktadır.
 - Sitede yüksek katlı binalar bulunmamaktadır.
2. Çevrede koku, gürültü vb. kaynağı bulunmamaktadır.

Konut yakın çevresi;

1. Site bakımlı ve temizdir.
 - Açık ve yeşil alanlar bakımlı ve temizdir.
 - Donatılar bakımlı ve temizdir.
 - Donatım mekanları bakımlı ve temizdir.
 - Konut birimleri bakımlı ve temizdir.
2. Sitede gerekli güvenlik önlemleri alınmıştır.
 - Site genelinde kapalı devre dijital kamera sistemi mevcuttur.
 - Site çevresi yüksek duvarlarla çevrilidir.
 - Sitede özel güvenlik görevlileri bulunmaktadır.
 - Sitede koruma köpekleri vardır.
 - Sitede belli noktadan kontrollü giriş ve çıkış sağlanmaktadır.

Konut ölçeğinde;

1. Konut içerisinde mahremiyet sağlamıştır.

İmaj:

Kent ölçeğinde;

1. Site, çevresine uygun biçimde tasarlanmıştır.

- Site, kimlik olarak sürekliliğin sağlanması gereken bir alanda yer almaktadır.
- Site, bulunduğu alana kimlik katmaktadır.

2. Site bulunduğu çevreye olumlu bir katkı sağlar (Ergenoğlu, 2006).

- Site, güven duygusu uyandırır.
- Site, kaliteli görünür.
- Sitenin olumlu bir havası vardır.
- Sitenin silueti hoşadır.
- Site, dışarıya konut bloğu olduğunu görsel olarak iletir.

Konut yakın çevresi;

1. Konut yakın çevresi kullanıcılara çekici gelecek şekilde tasarlanmıştır (Ergenoğlu, 2006).

- Konut yakın çevresi bir manzara oluşturur.
- Konut yakın çevresi mümkün olduğunca yeşil alanlara ayrılmıştır
- Dış mekanlarda kullanılan donatılar 'çekici' dir.
- Ağaç, çalı ve çiçekler, yılın her mevsiminde renkli ve çiçekli olacak şekilde düşünülmüştür.
- Donatılar özgündür.

2. Site estetik bir görünüme sahiptir (Ergenoğlu, 2006).

- Sitenin tümü birbiriyle uyumlu tasarlanmıştır.
- Sitenin insan ölçeğinde bir dış görünüşü vardır.
- Sitenin formu estetik duygulara hitap eder.
- Sitede tasarımını zenginleştiren renk ve dokular kullanılmıştır.
- Sitenin tasarımında hoş giden yenilikler/ilginçlikler vardır.

2.3.1.3. Kalite Kriterlerine Dayalı Modelin Değerlendirilmesi

Kriterler ana kriter ve buna bağlı alt kriterlerden oluşmaktadır. Değerlendirme formu Ek Tablo 1'de verilmiştir. Ana kriterlerin değerlendirilmesinde, 5 ile 0 puan aralığında bir değerlendirilme ölçütü kullanılmıştır. Alt kriterler ise Evet 'E' ve Hayır 'H' şeklinde

değerlendirilmiştir. Ana kriterlerin puanlamasında alt kriterlerin değerlendirilmesi göz önüne alınmıştır. Sonuçta iki ana başlıkta toplanan puan, alanın kalite kriterleri açısından sayısal olarak bir yorumunu yansıtmaktadır. Yapılan puanlama 5 puan: Çok iyi; 4 puan: İyi; 3 puan: Orta düzeyde; 2 puan: Orta düzeyin altında; 1 puan: Zayıf; 0 puan: Olumlu bir yön içermeme durumunu ifade etmektedir. Puanlama sonucunun değerlendirilmesinde Maksimum Puan, Toplanan Puan, Ağırlık Değeri, Oransal Değer kullanılmıştır.

Maksimum Puan: Faktörlerin değerlendirmesi sonucu alınabilecek en yüksek puandır (Tablo 9).

Toplanan Puan: Faktörlerin değerlendirilmesi sonucu alınan puandır.

Ağırlık Değeri: Faktörlerin 100 üzerinden öncelik derecelerine göre aldıkları değerdir (Tablo 9).

Oransal Değer: Faktörlerin ağırlık değerleri göz önüne alınarak aldıkları değerdir. Oransal değer, toplanan puanın ağırlık değeri ile çarpımının maksimum puana bölünmesinde elde edilmektedir (Kuruçelik, 2009).

$$\text{Oransal Değer} = \frac{\text{Toplanan Puan} \times \text{Ağırlık Değeri}}{\text{Maksimum Puan}}$$

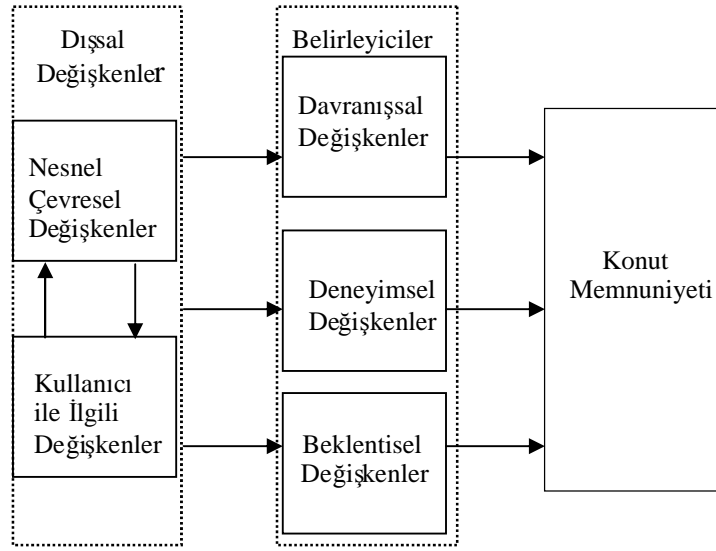
Tablo 9. Değerlendirmede kullanılan değer ve puanlama

Kriterlere Ait Puan/Değer	İŞLEVSEL KALİTE	Aktivite ve Kullanımlar	Erişilebilirlik	PSİKO-SOSYAL KALİTE	Konfor	İmaj
Max. Puan (160)	115	85	30	45	25	20
Ağırlık Değeri (100)	60	40	20	40	20	20

2.3.2. Kullanıcı Memnuniyete Dayalı Model

2.3.2.1. Kullanıcı Memnuniyetine Dayalı Modelin Oluşturulması

Çalışmada dışa kapalı sitelerde yaşam kalitesini belirlemeye yönelik olarak kullanıcı memnuniyeti temel alınarak bir model oluşturulmuştur. Model, literatürde yer alan modellerin incelenmesi ve yeniden yorumlanması ile ortaya çıkmıştır (Şekil 17).

Şekil 17. Dışa kapalı sitelerde kullanıcı memnuniyetine dayalı kalite modeli

Modelde dışsal değişkenler ve belirleyicilerin etkileşimi sonucu ortaya çıkan kullanıcı tatmini ile yaşam kalitesi ve kaliteyi etkileyen faktörler ortaya konulmaktadır. Dışsal değişkenler kullanıcı, konut ve konut yakın çevresi ile ilgili değişkenlerden oluşurken, belirleyiciler ise davranışsal, deneysel ve beklentsel değişkenleri kapsamaktadır. Çalışma; oluşturulan model ile kullanıcı ve konut/konut yakın çevresi temel alınarak alanın algılanması ve değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan tutum, beklenti, tercih ve hoşnutlukların davranış, beklenti ve deneyim boyutunda ortaya konulmasıdır. Modelde kullanılan veriler, anket formunun uygulanması sonucu elde edilmiştir.

Çalışmada bu model ile amaçlananlar aşağıda verilmiştir.

- Konutlarda yaşam kalitesini etkileyen çok sayıda faktör bulunmaktadır, model ile dışa kapalı sitelerdeki yaşam kalitesi ile ilgili az ama yeterli sayıda faktör ile kalitenin tespitini sağlamak,
- Yaşam kalitesi çok boyutlu bir yapıya sahip olduğu için çalışmanın daha sistemli şekilde yürütülmesi ve okunmasını sağlamak,
- Dışa kapalı sitelerde yaşam kalitesini kullanıma dayalı ortaya koymak,
- Kullanıcıdan alan ile ilgili alınan bilgileri, bundan sonraki tasarımlarda veri olarak kullanmak,

Modelde dışa kapalı sitelerde yaşam kalitesini belirlemeye yönelik faktörlerin belirlenmesinde, bir konutun sağlaması gereken özelliklerin yanında sitelerin taşıdığı anlam ve yapılış amaçları göz önüne alındığında daha siteye özgü, özelleşmiş konular da dikkate alınmıştır. Çalışmada sitelerin belirli bir gelir grubuna yönelik yapılıyor olması, bu sitelerin yer seçiminde ve sunumunda öne çıkan özellikler ile kullanıcıya sunmuş olduğu yaşam biçiminin uygulamadaki yansımalarının yaşam kalitesine etkisi de araştırılmaktadır.

Modelde yer alan dışsal değişkenlerden kullanıcı ile ilgili olanları, demografik ve kişisel özelliklerden oluşmaktadır. Bunlar arasında mülkiyet durumu, konutta oturma süresi, yaş, cinsiyet, gelir düzeyi, aylık masrafı, eğitim düzeyi, aile tipi, meslek, konutta yaşayan kişi sayısı gibi özellikler sayılabilir.

Diğer bir dışsal değişken olan nesnel çevresel değişken, konut ve çevresi ile ilgili özellikleri kapsamaktadır. Bu değişkenler arasında ev tipi, oda sayısı, balkon sayısı, konutun kullanım alanı gibi özellikler sayılabilir.

Davranışsal, deneyimsel ve beklentisel değişkenlerden oluşan belirleyiciler, alanın kullanımı sonucu ortaya çıkan değerlendirmeyi kapsamaktadır. Bu kavramlar birbirini tamamlar niteliktedir. Davranışsal değişkenler alanın kullanıcı tarafından nasıl kullanıldığını, deneyimsel değişkenler kullanıcının alanı nasıl algıladığını ve beklentisel değişkenler ise alanın algılanması sonucu ortaya çıkan olumsuzlukların ortaya konulmasını içerir. Bu değerlendirme sonucunda da alan ile ilgili yaşam kalitesi ortaya konulmuş olmaktadır.

Davranışsal değişkenler; kullanıcının alan ile ilgili geliştirdiği tepkinin olumlu veya olumsuz olmasına bağlı olarak gösterdiği davranış biçimi ile farklılaşabilir. Davranış

biçimleri, konut alanlarında kendini; mekanı kullanmayı tercih etme/mekanı kullanma, değiştirme veya taşınma şeklinde gösterebilir.

Deneyimsel değişkenler; kullanıcı konut ve konut yakın çevresini bugüne kadar oluşturmuş olduğu değer yargıları, deneyimleri, anıları ve bilgi birikim ile algılaması ve değerlendirmesidir.

Beklentisel değişkenler; kullanıcının memnun olmadığı durumlarda mevcut olandan daha iyisini arzu etmesi olarak değerlendirilebilir.

2.3.2.2. Kullanıcı Memnuniyetine Dayalı Modelin Uygulanması

2.3.2.2.1. Görüşme Formunun Oluşturulması

Dışa kapalı sitelerde yaşam kalitesini belirlemeye yönelik olarak anketin oluşturulmasında delphi tekniği kullanılmıştır. Delphi tekniği ile uzman kişilerin bilgi ve deneyimlerinden yararlanılarak anket formu hazırlanmıştır.

Anket formunun hazırlanmasında teknik üç aşamalı olarak uygulanmıştır.

- Birinci delphi uygulaması: Öncelikle delphi tekniği için konu ile ilgili olduğu düşünülen meslek gruplarından oluşan 14 kişilik bir panel grubu oluşturulmuştur (Tablo 10). İlk anket, araştırmacı tarafından yapılan literatür taraması sonucunda hazırlanmıştır. Birinci Delphi Anketi belirlenen çalışma takvimi uyarınca panel grubuna e-posta yolu ile Ocak 2008 tarihinde gönderilmiştir. Panel grubuna anket ile birlikte gönderilen ön yazı ile çalışma ile ilgili bilgi verilmiş ve anketin içeriği, soru ve maddeleri ile ilgili yorum ve değerlendirilmelerinin beklendiği belirtilmiştir (Ek 1). Panel grubunda yer alan katılımcıların her birinin anketleri değerlendirip, araştırmacıya ilemesiyle Şubat 2008 tarihinde Birinci delphi uygulaması tamamlanmıştır.

- İkinci delphi uygulaması: Birinci delphi anketine gelen yorum ve eleştiriler doğrultusunda ikinci delphi anketi araştırmacı tarafından düzenlenmiştir. Panel grubuna, grubun yorumları ile oluşturulan bu ankette yer alan her bir soruya hangi düzeyde katıldığı sorulmuştur (Ek 2). Sorularla ilgili olarak katılımcıdan yeterlilik ve yorum istenmiştir. Katılımcıların yeterliliği, verilen 5’li likert tipi ölçek ile 1=hiç katılmam, 5=Tam katılım derecelendirmesi ile değerlendirmesi beklenmiştir (Şahin, 2001). Ayrıca yorum kısmına da katılıp/katılmama gerekçesini yazması istenmiştir. Panel grubunda yer alan katılımcıların

anketi değerlendirip, araştırmacıya Nisan 2008 tarihinde iletmesi ile ikinci Delphi uygulaması tamamlanmıştır.

Tablo 10. Delphi anketinde panel grubunda yer alanların listesi

No	Ad Soyad	Kurum	Uzmanlık alanı	Delphi uygulaması		
				I.Adım	II. Adım	III. Adım
1.	Şengül Ö.GÜR	KTU	Mimarlık	X	X	X
2.	Ayşe SAĞSÖZ	KTU	Mimarlık	X	X	X
3.	Nur ESİN	İTU	Mimarlık	X	-	-
4.	Ayhan KARADAYI	KTU	Mimarlık	X	X	X
5.	Nihan SÖNMEZ	Gazi	Mimarlık	X	X	X
6.	Öner DEMİREL	KTU	Peyzaj Mimarlığı	X	X	X
7.	Halim PERÇİN	Ankara Ü.	Peyzaj Mimarlığı	X	X	-
8.	Saliha AYDEMİR	KTU	Şehir ve Bölge Planlama	X	X	X
9.	Kerim EDİNSEL	OMÜ	Psikoloji	X		
10.	Kerim FAZLIOĞLU	KTU	Psikoloji	X	X	X
11.	Köksal ALVER	Selçuk Ü.	Sosyoloji	X	X	X
12.	Nazmiye ÖZGÜÇ	İstanbul Ü.	Coğrafya	X	-	-
13.	Harun TERZİ	KTU	İşletme	X	X	X
14.	Salih CEPNİ	KTU	Eğitim Bilimleri	X	X	-

• Üçüncü delphi uygulaması: İkinci ankete panel grubunda yer alan uzmanlar tarafından verilen yeterlilik maddeleri SPSS programında istatistiksel olarak değerlendirilmiştir. İstatistiksel değerlendirmede çeyrekler arası genişliği 1.2'den az olan maddeler üzerinde uzlaşma olduğu kabul edilir (Şahin, 2001). İkinci Delphi uygulamasından çıkan istatistiksel verilere bağlı olarak ankette yer alan 43 sorudan 10 tanesi üzerinde uzlaşmaya varılamadığı görülmüştür.

Üçüncü Delphi anketinde ise ikinci Delphi anketinin aynısı gönderilmiş, yalnız ikinci anketin istatistiksel analizleri, sorulara verilen en yüksek ve en düşük puanlar ve yorumlar ankete eklenmiştir (Ek 3). Üçüncü ankette, uzmanlardan ikinci ankette verdikleri cevapları tekrar gözden geçirmeleri beklenmektedir. Yorum ve değerlendirmeleri tekrar istenmektedir. 11 kişiye gönderilen anket Haziran 2008 tarihinde 9 kişinin geri dönmesi ile sonuçlandırılmıştır. Üçüncü Delphi anketinin değerlendirilmesinde ikinci ankette kullanılan istatistiksel yöntem kullanılmıştır. Bu aşamada ankette yer alan 43 sorudan 7'sinde uzlaşma sağlanamamıştır. İkinci anketin sonuçlarında da yer alan 17, 31 ve 41. sorularda yine uzlaşmaya varılamamıştır. Anket; istatistiksel veriler, II. ve III. ankete gelen yorumlar dikkate alınarak yeniden düzenlenmiştir (Ek 4).

Pilot çalışması: Anketin delphi tekniği ile hazırlanması sonucunda hazırlanan anket, alan çalışması yapılmadan önce İstanbul Soyak Şelale evlerinde yaşayan 6 kişilik bir gruba uygulanmıştır. Anket bu pilot çalışmanın sonucunda son şeklini almıştır (Ek 5).

2.3.2.2.1.2. Görüşme Formunun İçeriği

Dışa kapalı sitelerde yaşam kalitesinin tespitine yönelik olarak hazırlanan anket formu 6 bölümden oluşmaktadır. Ankette yer alan sorular sırası ile genel özellikler, kent ile ilişkiler, yaşam biçimi, site ile ilgili genel yaklaşım, konut kullanımı ile ilgili bilgiler ve kullanıcı profili şeklinde gruplandırılmıştır.

Anketin kapsamını ise, modele bağlı olarak konut memnuniyetinin tespiti oluşturmaktadır. Konut memnuniyetinin belirlenmesi için dışsal değişkenlerin (kullanıcının demografik ve kişisel özellikleri ve nesnel çevresel değişkenler) ve belirleyicilerin (deneyimsel, beklentisel ve davranışsal değişkenler) belirlenmesi gerekmektedir. Buna göre ankette yer alan sorular ve sorgulanan değişkenler aşağıdaki gibidir.

Kullanıcı ile ilgili değişkenler: Kullanıcının demografik ve kişisel özellikleri belirlenmektedir. Buna yönelik olarak ankette 1, 2, 9, 11 ve 38. sorulara yer verilmiştir. Bu sorular içerik olarak kullanıcının mülkiyet durumunu; konutta oturma süresini; işe-okula giderken kullandığı ulaşım türünü; yurtiçi ve yurtdışı gezilerine gidiş sıklığını; yaşını, cinsiyetini, gelir düzeyini, aylık masrafını, eğitim düzeyini, aile tipini, mesleğini, konutta yaşayan kişi sayısını, ailede çalışan kişi sayısını, taşıt sayısını, daha önce oturduğu il ve semtini, daha önceki oturduğu ev tipini kapsamaktadır.

Nesnel çevresel değişkenler: Konut ve yakın çevresi ile ilgili özellikler belirlenmektedir. Anketten 3, 4 ve 10. sorularda ev tipi, oda sayısı, balkon sayısı, konutun kullanım alanı ve hane halkı işe/okula gidiş süresi ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Davranışsal değişkenler: Konut ve yakın çevresinin kullanıcı tarafından kullanımının tercih edilip edilmemesi ve değişiklik yapma isteğinin olup olmaması araştırılmaktadır. Ankette yer alan 8, 12, 17, 19, 20, 27, 29 ve 34. sorular ile oturduğu konutu tercih etme nedeni, site dışına çıkış sıklığı, sitedeki olanaklardan ve açık ve yeşil alanlardan yararlanma sıklığı, sitede hafta içi ve hafta sonu zamanını nasıl kullandığı, uyku dışında evde geçirdiği zaman, hafta içi ve hafta sonu konutta en çok kullandığı mekân, konutta plan değişikliği yapıp yapmadığı veya yapma isteği araştırılmaktadır.

Deneyimsel değişkenler: Kullanıcının alan ile ilgili kişisel yoruma dayalı görüşleri yer almaktadır. Ankette yer alan 6, 13, 15, 21, 23, 25, 32, 33, 35 ve 37 sorular ile kullanıcıdan sitedeki sağlanan can ve mal güvenliğinin yeterliliği, sitenin kullanıcının ve ailesinin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılayıp karşılamadığı, sitede sunulan olanakların karşılayıp karşılamadığı, alan içerisindeki çocuk, yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelerin varlığı, teknik ve alt yapı hizmetleri açısından memnuniyet, konuttan memnuniyet, konutu ve mekan büyüklüklerini ve genel olarak siteyi değerlendirmesi istenmektedir.

Beklentisel değişkenler: Kullanıcının memnun olmadığı durumlar değerlendirilmektedir. Bu durum ankette kullanıcının orta ve daha az yeterli bulduğu çeşitli maddeler ile ilgili nedenlerin sorulması sonucu elde edilen verilerden ve konut mekanında değişiklik yaptığı/ yapmayı istediği mekanlardan oluşmaktadır. Kullanıcıya sitede sağlanan can ve mal güvenliği, kendisinin ve ailesinin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarının karşılanması, sunulan olanaklar, oyun alanları ve yaşlılar ve engelliler ile ilgili düzenlemeler, teknik ve alt yapı hizmetleri konularındaki beklentileri 7, 14, 16, 22, 24 ve 26. soruda yöneltiştir. Ayrıca hangi mekanda ve yapılan değişiklik tipide 35. soru ile tespit edilmiştir.

2.3.2.2.2. Örneklem Sayısının Belirlenmesi

Alan çalışması için seçilen dışa kapalı sitelerde anketin uygulanmasında istatistiksel olarak sağlıklı bir sonuç elde edebilme adına denek sayısının belirlenmesinde sitede yer alan konut sayısına bağlı olarak % 95 güvenilirlik ve % 10 hata payı gözetilerek aşağıdaki formül kullanılmıştır (Özdamar, 2001). P ve Q değerleri bilinmediği için n sayısının en yüksek çıkmasını sağlamak için olayın oluşma ihtimali % 50 olarak alınmıştır. Buna bağlı olarak Q değeri de $Q=1-P$ 'ye eşittir.

Sitelerde bulunan konut sayısına bağlı olarak formül yardımıyla toplam örneklem büyüklüğü hesaplanmıştır. Elde edilen örneklem büyüklüğü sitelerin konut sayısı ile ilişkili olarak dağıtılmıştır. Buna göre My Town (506) 18, Eston Ardıçlı Evleri (724) 33, Palmiye Sitesi (895) 35 ve Sinpaş Aquacity (508) 18 anket olmak üzere toplam 104 anket yapılmıştır. Anket basit rastlantısal örnekleme yöntemi ile uygulanmıştır.

$$n = \frac{Z^2 \times N \times P \times Q}{N \times D^2 + Z^2 \times P \times Q} = 92$$

Z=Güvenlik düzeyi (% 95 güvenilirlik =1.96)

N=Toplam konut sayısı (2633)

P=Olayın oluşma ihtimali (% 50 olayın oluşma ihtimali= 0.5)

Q=Olayın oluşmama ihtimali ($Q=1-P$, $Q=1-0.5=0.5$)

D= Hata payı (% 10 hata kabul oranı = 0.1)

n= Görüşmeci sayısı

2.3.2.3. Kullanıcı Memnuniyetine Dayalı Modelin Değerlendirilmesi

Anketlerden elde edilen veriler uygun kodlamalar ile bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Veriler SPSS for Windows (Statistical Package for Social Sciences) programında analiz edilmiştir. Ayrıca SPSS for Windows programından elde edilen yüzde değerleri Microsoft Excel kullanılarak grafiğe dönüştürülmüştür. Çalışmada Ki-kare, Anova ve Bağımsız Örneklem T Testi kullanılmıştır. Testler, verilerin elde edilmesinde kullanılan ölçeklere bağlı olarak seçilmiştir. Likert ölçeği kullanılan soruların değerlendirilmesinde Anova ve Bağımsız Örneklem T Testi uygulanmıştır (Kalaycı, 2009). İki ayrı grup arasındaki farkın (kadın- erkek) araştırıldığı verilerde Bağımsız Örneklem T Testi, ikiden fazla grup arasında farkın (yalnız-çekirdek -geniş aile) araştırıldığı verilerde Anova testi kullanılmıştır. Likert ölçeği dışındaki verilerin değerlendirilmesinde kategorik veri olmaları nedeni ile Ki-kare testi kullanılmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde öncelikle kalite kriterleri ile ilgili modele bağlı olarak siteler değerlendirilmiştir. Değerlendirmede sitelerin belirlenen kriterleri taşıyıp taşımadığı üzerinde durulmuştur.

Ayrıca konut memnuniyetine dayalı modelin değerlendirilmesi ile ilgili de anketten elde edilen dışsal ve belirleyici değişkenler ile ilgili yüzde değerlerine ve denek görüşlerine değinilmiştir.

3.1. Kalite Kriterlerine Dayalı Model ile İlgili Bulgular

3.1.1. İşlevsel Kalite

Aktivite ve kullanım:

Kent ölçeği;

- Sitenin mevcut ya da gelişen konut alanı içerisinde yer alması;

My Town, Aquacity ve Palmiye siteleri Anadolu yakası Ümraniye ilçe sınırları içerisinde yer almaktadır. Sitelerin çevrelerinde, dışa kapalı siteler ve konut bölgeleri yer almaktadır. Ardıçlı evleri ise Avrupa yakası, Büyükçekmece ilçe sınırları içerisinde yer almaktadır. Bahçeşehir güvenli yerleşme alanına komşu olmasının yanında, çevresinde benzer dışa kapalı siteler bulunmaktadır (Tablo 11).

- Ticaret, kültür ve eğlence aktivitelerinin yürüme mesafesinde olması;

My Town sitesinin bulunduğu alan çevresinde konut bölgesinin yanında, ticaret alanları, sosyal ve yeşil alan bulunmaktadır. Site, çevre kullanımı açısından çeşitlilik içermektedir. Aquacity ve Ardıçlı sitelerinin çevresinde konut bölgesinin yanında yeşil alan bulunmaktadır. Palmiye sitesinin çevresinde ise konut ve sosyal alan bulunmaktadır. Bu üç sitenin çevresinde yürüme mesafesinde daha sınırlı bir çeşitlilik yer almaktadır (Tablo 11).

- Sitenin çevresine verdiği yoğunluk göz önüne alındığında ve sitenin sağlıklı işleyişinin sağlanması için konut sayısı uygun oranlarda tutulması;

My Town sitesinde 508 adet daire bulunurken, Aquacity’de 26 adet villa ve 480 daire olmak üzere toplam 506 adet birimden oluşmaktadır. Palmiye sitesinde 895 adet daire, Ardıçlı evlerinde 724 adet villa bulunmaktadır.

Tablo 11. Dışa kapalı siteler ve çevresi

Site Adları	My Town	Ardıçlı Evleri	Palmiye Evleri	Aquacity
Yerleşmenin Çevresindeki Yapılaşma Bölgeleri	Konut bölgesi Alış-veriş merkezi Yeşil alan Dışa kapalı siteler	Dışa kapalı siteler Konut Bölgesi	Dışa kapalı siteler Konut Bölgesi Sosyal alan	Dışa kapalı siteler Yeşil Alan Konut Bölgesi

- Sitenin, ihtiyaca bağlı olarak büyümesine imkan verebilecek alana sahip olması;
Çalışma alanlarında Ardıçlı ve Aquacity sitelerinde ihtiyaca bağlı olarak gelişme alanı içermektedir. My Town ve Palmiye sitesinde gelişme alanı bulunmamaktadır.

Konut yakın çevresi;

- Konut yakın çevresinde otopark alanının yeterli büyüklükte olması;

My Town’da geçici duraklama yapılabilecek yüzey otoparklarının yanında kapalı otopark tasarlanmıştır. Sitede toplamda 728 otopark bulunmaktadır ve daire başına 1.43 otopark düşmektedir.

Aquacity’de villa bölümünde 41, park kısmında 122 ve meridyen kısmında 140 olmak üzere alanda toplam 303 adet kapalı otopark bulunmaktadır. Ayrıca 62’i misafir

otoparkı olmak üzere toplam 292 adet açık otopark bulunmaktadır. Alanda toplam 595 otopark yer almaktadır. Alanda toplam 506 ayrı birim bulunmaktadır ve birim başına 1.18 oranında otopark düşmektedir.

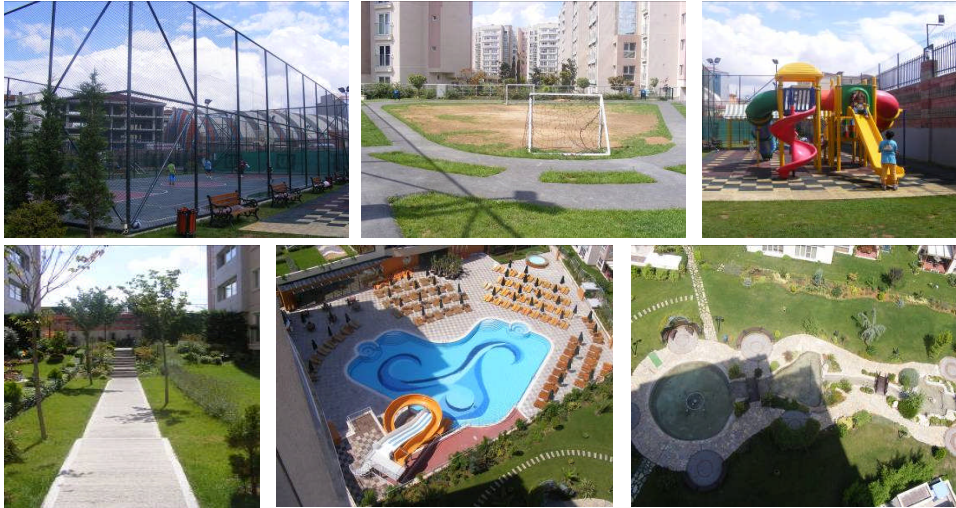
Palmiye sitesinde 551 tane açık otopark bulunmaktadır. Burada daire başına 0.62 otopark düşmektedir.

Ardıçlı evlerinde, misafir otoparklarının dışında 1448 otopark bulunmaktadır. Villa başına 2 otopark düşmektedir.

- Açık ve yeşil alan çeşitliliğinin sağlanması;

My Town sitesinde birer adet açık yüzme havuzu, oyun alanı, güneşlenme terası, basketbol sahası, tenis kortu, mini futbol sahası, ayrıca dinlenme alanları, görsel yeşil alanlar ve su ögesi yer almaktadır. Alan içerisindeki açık ve yeşil alanlarda kısmen yaş grupları gözetilerek düzenlenmiştir (Şekil 18).

Aquacity sitesinde, birer adet ortak kullanılan yüzme havuzu ve güneşlenme terasının yanında, alanda yer alan 26 villanın kendilerine özel havuzları bulunmaktadır. Ayrıca amfiteatr, çocuk parkı, basketbol-voleybol sahası, 3 potalı basketbol alanı, 2 adet tenis kortu, mini golf alanı, evcil hayvan gezdirme alanı, dinlenme alanı, görsel yeşil ve su ögesi kullanılmıştır. Alan içerisindeki açık ve yeşil alanlar da kısmen yaş grupları gözetilerek düzenlenmiştir (Şekil 19).

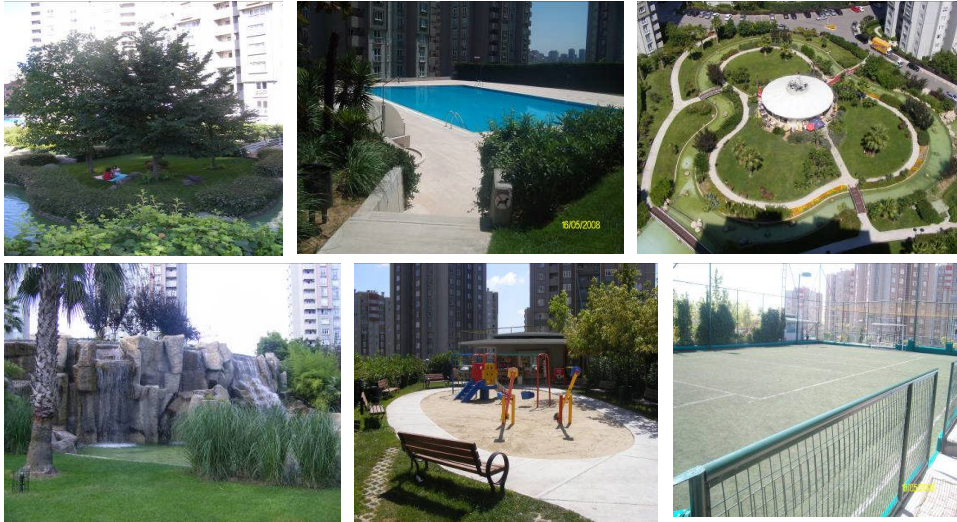
Şekil 18. My Town sitesindeki açık ve yeşil alan olanakları

Şekil 19. Aquacity sitesindeki açık ve yeşil alan olanakları

Palmiye sitesinde, 5 adet açık yüzme havuzu ve güneşlenme terası, 2 çocuk oyun alanı, 2 adet tenis kortu, birer adet basketbol sahası, voleybol sahası, paten sahası, futbol sahası, köpek tuvaleti/oyun alanı, dinlenme alanları, görsel yeşil alanlar ve su ögesi kullanılmıştır. Alan içerisindeki açık ve yeşil alanlarda kısmen yaş grupları gözetilerek düzenlenmiştir (Şekil 20).

Ardıçlı evlerinde, 1 adet genel havuz, her mahallede bir havuz olacak şekilde kurgulanmış 25 adet açık yüzme havuzu ve güneşlenme terasları yer almaktadır. Yerleşmede tenis kortu, dinlenme alanı ve görsel yeşil kullanılmıştır. Diğer yerleşmelere göre daha az çeşitlilik içermektedir (Şekil 21).

Şekil 20. Palmiye sitesindeki açık ve yeşil alan olanakları

Şekil 21. Ardıçlı evleri açık ve yeşil alan olanakları

Sitelerde bulunan açık ve yeşil alan olanakları Tablo 12’de özet olarak verilmiştir.

Tablo 12. Açık ve yeşil alanların varlığı

Açık Alan	My Town	AquaCity	Palmiye S.	Ardıçlı E.
Açık Yüzme Havuzu	√	√	√	√
Oyun Alanı	√	√	√	√
Dinlenme Alanı	√	√	√	√
Güneşlenme Terasları	√	√	√	√
Basketbol sahası	√	√	√	√
Tenis Kortu	√	√	√	-
Voleybol Sahası	-	√	√	-
Fulbol Sahası (Halı Saha)	-	-	√	-
Mini futbol Sahası	√	-	-	-
Paten Sahası	-	-	√	-
Amfiteatr	-	√	-	-
Küçük golf sahası	-	√	-	-

- Açık ve yeşil alanda ilişkili işlevlerin birbirine yakın olması;

My Town sitesinde spor alanı ve çocuk oyun alanı sitenin dış cephesine yerleştirilirken, diğer öğeler sitenin orta aksında çözümlenmiştir. Aquacity sitesinde eğlence ve dinlenme alanlarının bir kısmı dış cepheye yerleştirilirken, diğer öğeler ağırlıklı olarak alanın orta aksına yerleştirilmiştir. Palmiye sitesinde spor alanları ve çocuk oyun alanları dış cephede konumlandırılırken, diğer birimler sitenin orta kısmına yerleştirilmiştir. Ardıçlı’da ise her mahallede havuz olmanın dışında ortak kullanım alanları orta aksta çözülmüştür.

- Donatıların alan içerisinde sayı olarak yeterli miktarda ve uygun konumda olması;
My Town, Palmiye ve Aquacity sitelerinde gece kullanımını için yeterli aydınlatılma elemanı kullanılırken, Ardıçlı evleri için aydınlatma yetersiz bulunmuştur.

My Town, Palmiye ve Aquacity siteleri ile Ardıçlı evlerinde sabit oturma elemanları yer alır iken alanda hareketli oturma elemanları düşünülmemiştir. Sabit oturma elemanları da My Town ve Palmiye siteleri dışındaki sitelerde yetersizdir. Ayrıca My Town ve Aquacity sitelerinde topluca oturmaya elverişli birimlerin yanında ve daha kişisel oturma birimleri de oluşturulmuştur.

My Town ve Palmiye sitelerinde çöp kutuları yeterli miktarda ve konumda bulunurken, diğer sitelerde yetersizdir.

My Town ve Palmiye siteleri ile Ardıçlı evlerinde alan içerisinde yeterli miktarda ve konumda bilgi ve yönlendirici işaret ve bilgi levhaları bulunurken, Aquacity sitesinde kısmen daha yetersizdir.

- Donatım olanaklarının çeşitli olması;

My Town sitesinde kafe-bar, restaurant, kuaför, kuru temizleme, fitness center, sauna, buhar odası, spa merkezi/ masaj odası, masa tenisi, kapalı yüzme havuzu, yönetim birimi, emlak ofisi, jakuzi ve çocuk kulübü bulunmaktadır. Yerleşmenin sınırında, yürüme mesafesinde kreş ve market bulunmaktadır (Şekil 22).

Şekil 22. My Town sitesindeki donatım olanakları

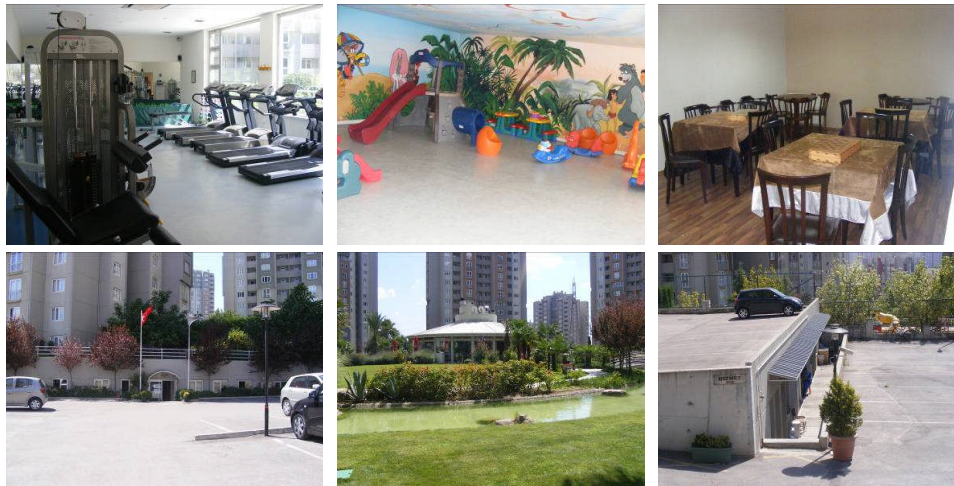

Şekil 23. Aquacity sitesindeki donatım olanakları

Aquacity’de kapalı yüzme havuzu, kafe-bar, fitness center, sauna, büfe ve yönetim birimi bulunmaktadır (Şekil 23).

Palmiye sitesinde kapalı ortak kullanım alanları olarak kafe-bar, satış büfesi, lokal, fitness center, squash, yönetim birimi, hizmet binası ve çocuk oyun kulübü bulunmaktadır. Yerleşmede yürüme mesafesinde manav, market, cami ve okul bulunmaktadır (Şekil 24).

Ardıçlı evlerinde, kapalı ortak kullanım alanı olarak kafe-bar, restaurant, büfe, kuaför, yönetim birimi, kreş, çocuk kulübü, fitness yoga, spa, kapalı yüzme havuzu, Türk hamamı ve sauna bulunmaktadır (Şekil 25).

Şekil 24. Palmiye sitesindeki donatım olanakları

Şekil 25. Ardıçlı donatım olanakları

Sitelerde bulunan donatım çeşitliliği özet olarak Tablo 13'te verilmiştir.

Tablo 13. Konut dışındaki diğer kapalı mekânların varlığı

Mekan İsimleri	My Town	AquaCity	Palmiye S.	Ardıçlı E.
Kafe-Bar	√	√	√	√
Restaurant	√	-	-	√
Market	-	-	-	√
Kuaför	√	-	-	√
Kuru Temizleme	√	-	-	-
Fitness Center	√	√	√	√
Sauna	√	√	-	√
Buhar odası	√	-	-	√
Spa merkezi/ Masaj odası	√	-	-	√
Masa Tenisi	√	-	-	-
Squash	-	-	√	-
Spor Salonu	-	√	√	-
Kapalı Yüzme Havuzu	√	-	-	√
Kapalı Çocuk Havuzu	√	-	-	-
Yönetim Birimi	√	-	√	√
Emlak Ofisi	√	-	-	-
Kreş	-	-	-	√
Jakuzi	√	-	-	√
Çocuk Kulübü	√	-	√	√
Büfe	-	√	√	-

- Donatım olanaklarının yeterli olması;

Sitede mevcut olanakların büyüklük ve boyutlandırma olarak yeterliliğine bakıldığında My Town sitesi bu konuda en iyi çözüm getiren site konumundadır. Palmiye ve Aquacity siteleri bu konuda yetersiz bulunmuştur. Ardıçlı evlerinde alan çalışmasının yapıldığı sırada belli bölümlerinin tadilatta olması nedeni ile bu madde site için yorumlanmamıştır.

- Donatılarda ilişkili işlevlere sahip mekanlar birbirine yakın konumda olması;

My Town sitesi ve Ardıçlı evleri genel olarak bir yapı içerisinde tasarlanmıştır. Palmiye ve Aquacity sitelerinde alan içerisinde dağıtılmış olmasına karşın, yakınlık olarak ilişki kopmamıştır.

Konut birimi;

- Konut tipinin çeşitli olması;

My Town ve Palmiye sitelerinde konut tipi olarak apartman blokları, Ardıçlı evlerinde villa ve Aquacity sitesinde karma tip (apartman ve villa) kullanılmıştır (Şekil 26).

Şekil 26. Sitelerdeki konut tipleri

- Farklı büyüklüklerde konut ve plan çeşitliliği olması;

My Town sitesinde, 1+1, 2+1, 3+1 ve 4+1 olmak üzere büyüklükleri 76.2 m² ile 244.3 m² arasında değişen beş farklı tipte daire bulunmaktadır. Ayrıca üç tipe balkon eklenerek alternatif plan şemaları oluşturulmuştur. Aquacity’de villa olarak 4+1, apartman dairesi olarak 1+1, 2+1, 3+1, 4+1 tipi birim barındıran, büyüklükleri 64 m² ile 503 m² arasında değişen yerleşmede toplam 13 farklı tipte plan şeması sunulmuştur. Palmiye sitesinde 1+1, 2+1, 3+1 ve 4+1 olmak üzere büyüklüğü 56 m² ile 164 m² arasında değişen 7 farklı tipte daire bulundurmaktadır. Ardıçlı evlerinde 11 farklı tipte villa içeriği sunulmaktadır.

- Konutlardaki mekan büyüklüklerinin standartların üstünde olması;

Sitelerdeki temel mekan büyüklükleri 1990 ve sonrasındaki mekan büyüklüklerinin ortalamaları (Gür, 2000) ile karşılaştırıldığında My Town sitesi mutfak ve yatak odasında ortalamanın altında kalırken, Palmiye sitesi karşılaştırılan bütün mekanlarda, ortalamanın altında kalmıştır (Tablo 14).

Tablo 14. Sitelerdeki mekan büyüklüklerinin genel ortalama ile karşılaştırılması

Mekanlar	*1990 ve sonrası Aritmetik ort	Site isimleri (m ² ort)			
		My Town Aritmetik ort	Aquacity Aritmetik ort	Palmiye Evleri Aritmetik ort	Ardıçlı evleri Aritmetik ort
Mutfak	11.20	9.5	12.20	9.04	18.32
Oturma O	14.20	14.4	20.74	9.85	17.13
Yatak O.	15	16.42	20.03	14.11	21.10
Yatak O	12.18	12.17	13.87	10.79	14.14
Banyo	4.8	6.08	6.5	4.7	5.1
WC	2.26	4.2	2.34	1.53	2.76
Salon	27	34.44	37.45	25.44	46.24

- Konutlarda standart mekanların yanında ek mekanların sunulması;

Ardıçlı evleri ve Aquacity sitesinde diğer sitelerden farklı olarak standart konut mekanlarının yanında fitness salonu, sauna ve hizmetçi odası düşünülmüştür

Erişilebilirlik:

Kent ölçeği;

- Kent merkezine yakınlık derecesi;

My Town, Aquacity ve Palmiye sitelerinin şehir merkezine olan uzaklığı, Eminönü, kent merkezi olarak alındığında, 11–20 km arasındadır. Ardıçlı sitesi ise kent merkezine uzaklığı 21–30 km arasındadır.

- Ulaşım bağlantıları varlığı;

My Town sitesinden İstanbul çevre yolu ile kent merkezine normal koşullar altında yaklaşık olarak 15 dakikada ulaşılabilir. Yerleşmenin çevresinde yer alan toplu taşıma imkanı, kent ile ulaşım bağlantısını sağlamaktadır. Aquacity sitesinden Şile otoyolu ile kent merkezine normal koşullar altında yaklaşık olarak 18 dakikada ulaşılabilir. Yerleşmede toplu taşıma imkanı belirli bir uzaklıkta yer almaktadır. Palmiye sitesinden, İstanbul çevre yolu ile kent merkezine normal koşullar altında yaklaşık olarak 17 dakikada ulaşılabilir. Yerleşmenin çevresinde yer alan toplu taşıma imkanı, kent ile ulaşım bağlantısını sağlamaktadır. Ardıçlı evlerinden TEM otoyolu ile kent merkezine normal

koşullar altında yaklaşık olarak 31 dakikada ulaşılabilir. Sitede toplu taşıma imkanı belirli bir uzaklıkta yer almaktadır.

Ayrıca kentin önemli iş ve alışveriş merkezlerinin bulunduğu Beyoğlu (Taksim), Bakırköy ve Levent 'e normal koşullar altında erişim süreleri ve uzaklıkları hesaplanmıştır. Sitelerin kentin kendi içinde ve diğer kentlerle bağlantısını sağlayan kara, deniz ve hava ulaşım merkezlerine olan erişim mesafe ve süreleri Tablo 15'te verilmiştir (URL 4 ve 5).

Tablo15. Yerleşmelerin kentin önemli yerlerine olan erişim süre ve mesafeleri

Durum	Merkezler	My Town		AquaCity		Palmiye		Ardıçlı Evleri		
		Uzaklık	Süre	Uzaklık	Süre	Uzaklık	Süre	Uzaklık	Süre	
Şehir Merkezi	Eminönü	18 km	15 dk	21 km	18 dk	19.5 km	17 dk	38 km	31dk	
	Kadıköy	8.6 km	8.5 dk	11.6 km	9 dk	7 km	6 dk	52 km	46 dk	
Çöreceği Uzaklık	Beyoğlu	18 km	15 dk	21 km	18 dk	19.5 km	17 dk	38 km	31dk	
	Bakırköy	33 km	34 dk	36 km	35 dk	34 km	34 dk	30 km	25 dk	
	Levent	15 km	16 dk	18.4 km	17 dk	16 km	16 dk	40 km	32 dk	
Ana ulaşım ağlarına uzaklık	Kara	FSM Köprüsü	11 km	8 dk	14 km	9 dk	13 km	8 dk	40 km	32 dk
		Boğaziçi Köprüsü	12 km	10 dk	15 km	11 dk	14 km	10 dk	42 km	33 dk
		Otogar	27 km	23 dk	30 km	24 dk	25 km	23 dk	26 km	23 dk
		Sirkeci Garı	19 km	15 dk	22 km	16 dk	17 km	16 dk	27 km	23 dk
		Haydarpaşa Garı	8.6 km	8.5 dk	11.6 km	9 dk	7 km	6 dk	52 km	46 dk
	Deniz	Üsküdar iskelesi	11 km	8 dk	14 km	9 dk	13 km	8 dk	45 km	35 dk
		Kabataş İskelesi	14.5 km	11 dk	17.5 km	12 dk	16.5 km	11 dk	41 km	33 dk
		Kadıköy iskelesi	8.6 km	8.5 dk	11.6 km	9 dk	7 km	6 dk	52 km	46 dk
		Bostancı iskelesi	7 km	7 dk	10 km	8 dk	9 km	7 dk	60 km	55 dk
		Harem İskelesi	11 km	10 dk	14 km	11 dk	13 km	10 dk	43 km	34 dk
	Hava	Deniz otobüsü iskelesi	7 km	7 dk	10 km	8 dk	9 km	7 dk	35 km	32 dk
		Atatürk Havaalanı	47 km	44 dk	50 km	45 dk	49 km	44 dk	29 km	25 dk

Konut yakın çevresi;

- Yakın çevresindeki olanaklara olan yürüme mesafesinin uygun olması;

Konut yakın çevresinde donatım ile açık ve yeşil alanlar için yürüme mesafesi incelendiğinde My Town, Palmiye ve Aquacity sitelerinde mesafe merkezden yürüme mesafesi 0 ile 400 m yarıçapı aralığında değişmektedir. Ardıçlı evlerinde ise merkezden yürüme mesafesi 800-1200 m yarıçapı aralığında değişmektedir.

Otoparklara erişim mesafesi için 50 m mesafe dikkate alındığında My Town, Palmiye ve Aquacity siteleri ile Ardıçlı evlerinde otoparklar alana dengeli dağılmıştır.

- Alanın kolaylıkla okunabilir olması;

Çalışma alanlarının okunabilirliği algısal yapı analizi yöntemi (yöntem 1.3.3.1.1.1.2. başlıklı bölümünde ayrıntılı olarak açıklanmıştır) ve etkili diğer faktörlerin varlığı ile değerlendirilmiştir.

My Town sitesi için:

yollar; alanda yaya ve taşıtın kullanıldığı birincil yol

landmark; My Town Clup

odak noktası; su öğesinin yer aldığı ve sosyalleşme mekanı olan dinleme alanı
sınırlar; açık havuzun yer aldığı alan ile diğer bölgeleri ayıran duvar

bölgeler; spor bölgesi, konut bölgesi ve aktivite bölgesi, içermesi okunabilirliği artırmıştır (Şekil 27). Ayrıca site kolay algılanabilir bir vaziyet planına sahiptir.

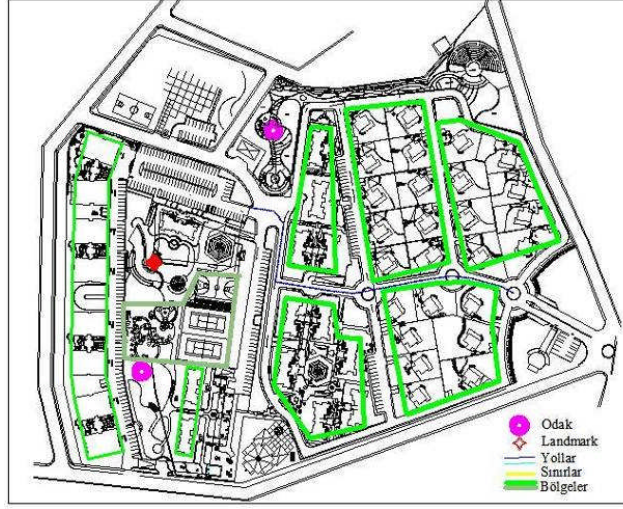
Şekil 27. My Town sitesindeki okunabilirliğin gösterimi

Aquacity sitesi için;

yollar; girişten basamaklı havuzun bulunduğu dinlenme alanına kadar gelen yol,
landmark; havuz ve sosyal tesisin bulunduğu alan,

odak noktası; yerleşmede yer alan su ögesi ile desteklenen iki dinlenme alanı,

bölgeler; konut ve sosyal aktivite bölgesi içermesi okunabilirliği artırmıştır (Şekil 28). Ayrıca alan içerisinde farklı konut tiplerinin var olması ve açık alan düzenlemeleri okunabilirliği artırmıştır.

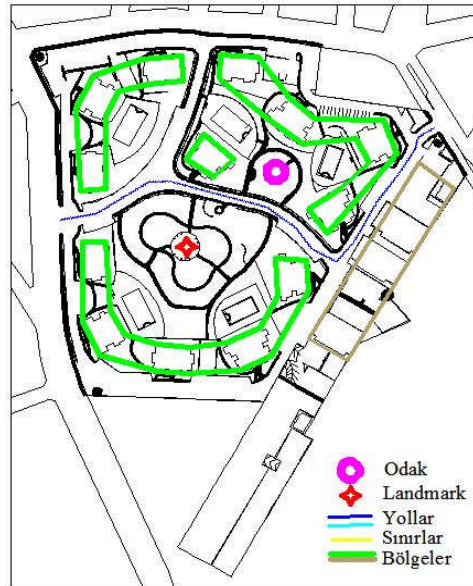
Şekil 28. Aquacity sitesindeki okunabilirliğin gösterimi

Palmiye sitesi için;

yollar; iki girişi birbirine bağlayan ada cafenin çevresinden geçen yol,

landmark: ada kafe, odak noktası; şelalenin görsel bir etkisinin hissedildiği dinlenme alanı,

bölgeler; konut bölgesi ve aktivite bölgesi okunabilirliği artırmıştır (Şekil 29). Sitede kullanılan şelale ve devamındaki su ögesi algılamayı artırırken, genel anlamda sitenin kolay algılanabilir bir vaziyet planı vardır.

Şekil 29. Palmiye sitesindeki okunabilirliğin gösterimi

Ardıçlı evleri için

yollar; iki girişi birbirine bağlayan ana yol,

landmark: havuz ve spor tesisinin yer aldığı merkez okunabilirliği olumlu etkilemiştir (Şekil 30). Ayrıca site içerisinde farklı tipte villalar olması okunabilirliği kısmen kolaylaştırmıştır.

Şekil 30. Ardıçlı evlerindeki okunabilirliğin gösterimi

- Sitenin herkes için engellerden arındırılarak ulaşılabilir olması;

Siteler engelli insanlar, çocuk arabalı ebeveynler ve yaşlılar için değerlendirildiğinde donatımlar, açık ve yeşil alanlara erişim her dört alanda da sınırlıdır. My Town, Aquacity ve Palmiye sitelerinde konut girişlerinde rampa düzenlenmiştir ve konut girişine kadar taşıt ile ulaşabilmektedir. Ardıçlı evlerinin konut girişlerinde bu gruba yönelik düzenleme yapılmamıştır ve bazı konutların girişine kadar araç yaklaşmamaktadır.

Konut;

- Konutta bulunan mekanların erişilebilir olması;

Çalışmada konutun erişilebilirliği, planlar üzerinde yapılan sentatik analiz sonucu elde edilen Gerçek Rölatif Asimetri (RRA) değeri ile ölçülmüştür (yöntem 1.3.3.1.1.1.3. başlıklı bölümünde ayrıntılı olarak açıklanmıştır). Konut erişilebilirliği dört sitede de düşük çıkmıştır. Siteler arasında erişimde en düşük düzey My Town sitesinde de görülmüştür (Tablo 16). Konutların geçiş grafikleri ve ilgili değerler Ek Tablo 2'de verilmiştir.

- Bakımlı ve temiz olması;

Siteler bakımlılık ve temizlik açısından değerlendirildiğinde My Town ve Palmiye siteleri Aquacity ve Ardıçlıya göre daha bakımlı ve temiz bulunmuştur.

- Güvenlik önemleri alınmış olması;

Sitelerde güvenlik amaçlı alınan önlemler arasında duvarlarla alanın sınırlandırılması, belirli noktadan kontrollü giriş-çıkışın yapılması, kapalı devre kamera sistemi ve güvenlik görevlileri sayılabilir. My Town sitesinde farklı olarak eğitimli köpekler de kullanılmaktadır.

Konut;

- Konutların mahremiyetinin sağlanmış olması;

Çalışmada konutun mahremiyeti, planlar üzerinde yapılan morfolojik analiz sonucu elde edilen Rölatif döngü (RD) değeri ile ölçülmüştür (yöntem 1.3.3.1.1.1.3. başlıklı bölümünde ayrıntılı olarak açıklanmıştır). Dört sitede de konutlarda plan düzeyindeki mahremiyet yüksek düzeyde sağlanmıştır. Siteler arasında en yüksek mahremiyet düzeyi Palmiye sitesinde görülmüştür (Tablo 17). Konutların geçiş grafikleri ve ilgili değerler Ek Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 17. Konutların RD değeri ve ortalamaları

	My Town	Aquacity	Palmiye	Ardıçlı
RD değeri		0		
		0	0	0.07
	0	0.08	0	0.039
	0	0.14	0	0.05
	0	0.07	0	0.07
	0.08	0	0	0.048
	0	0	0	0.036
		0.22	0	0.04
		0.04		0.06
		0.035		
Ort.	0.016	0.0585	0	0.0516

İmaj:

Kent ölçeği;

- Sitenin çevresine uygun biçimde tasarlanmış olması;

My Town sitesi bulunduğu alan ile uyumsuz fakat bulunduğu yere kimlik katan bir yapıya sahiptir (Şekil 32).

Aquacity sitesi bulunduğu alan ile uyumsuz fakat bulunduğu yere kimlik katan bir yapıya sahiptir (Şekil 33).

Palmiye sitesi çevre ile uyumlu ve olumlu kimliğin sürekliliği için önemli bir alandır (Şekil 34).

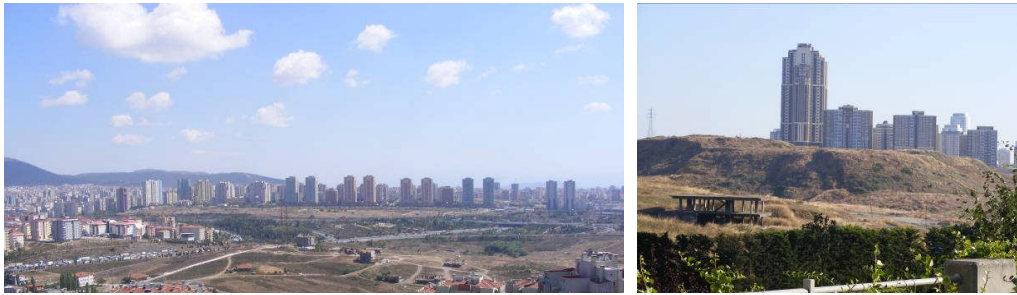
Ardıçlı evleri, bulunduğu alan ile uyumlu ve olumlu kimliğin sürekliliği için önemli bir alandır (Şekil 35).

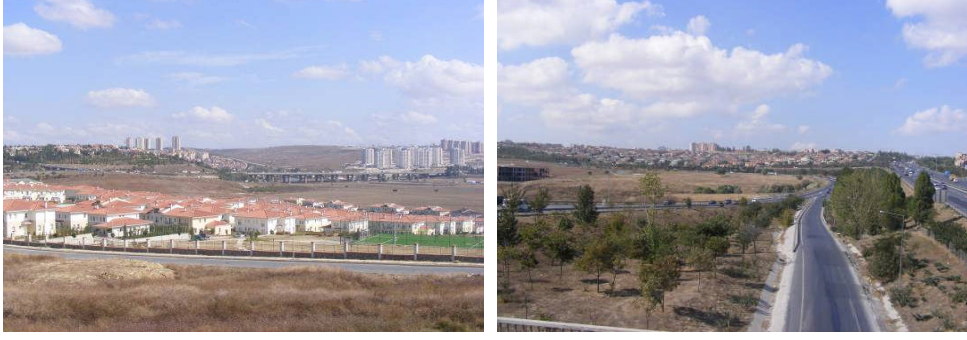
Şekil 32. My Town yerleşmesinin çevresindeki yapılaşma

Şekil 33. Aquacity yerleşmesinin çevresindeki yapılaşma

Şekil 34. Palmiye sitesinin çevresindeki yapılaşma

Şekil 35. Ardıçlı evlerinin çevresindeki yapılaşma

- Sitenin bulunduğu çevreye olumlu bir katkı sağlaması;

Sitenin çevresine olumlu katkısı 5 kriter ile sorgulanmıştır (Ergenoğlu, 2006).

Güven hissi uyandırma; My Town, Palmiye ve Aquacity siteleri güven hissi uyandırırken, Ardıçlı evleri çok geniş bir alana sahip olduğu için güven hissini azaltmaktadır.

Sitenin kaliteli görünmesi; My Town sitesi ve Ardıçlı evleri diğer iki siteye göre daha kaliteli bir görünüme sahiptir.

Sitenin olumlu bir havası olması; yine My Town sitesi ve Ardıçlı evleri diğer iki siteye göre daha olumlu bir havaya sahiptir.

Sitenin silüetinin hoş gitmesi; Aquacity sitesi ve Ardıçlı siteleri diğer iki siteye göre daha hoş bir silüete sahiptir.

Sitenin dışarıya konut bloğu olduğunu görsel olarak iletmesi; her dört sitede konut birimi bulunduğu yansıtılmaktadır.

Konut yakın çevresi;

- Konut yakın çevresinin kullanıcılara çekici gelecek şekilde tasarlanmış olması;

Konut yakın çevresinin kullanıcılara çekiciliği araştırıldığında, My Town ve Palmiye sitelerinde açık ve yeşil alan düzenlemesinde ortak bir dil birliği sağlanmasına karşın, alan düzenlenmesinde kullanılan öğelerin seçiminde özgünlük ve uyum bulunmamaktadır. Aquacity sitesinde yer alan açık ve yeşil alan düzenlemeleri kendi içinde uyumlu ve özgün olmasına karşın, alanın tümü için dil bütünlüğü taşımamaktadır. Ardıçlı evlerinin geneli ortak bir dil bütünlüğü içermemesine karşın, parça olarak ele alındığında kısmen kendi içinde uyumlu, mekanı oluşturan öğe seçiminde ise özgünlük ve uyum bulunmamaktadır.

Sitelerde kullanılan donatılar genel yapı anlayışından bağımsız, her yerde görülebilen sıradan donatı elemanlarıdır (Şekil 36).

Şekil 36. Sitelerdeki donatı örnekleri

- Sitenin estetik bir görünüme sahip olması;

Sitenin estetik bir görünüme sahip olup olmaması 5 kriter ile sorgulanmıştır. (Ergenoğlu, 2006).

Sitenin tümünün birbiriyle uyumlu tasarımlanmış olması; Her bir site içinde bütün alan düşünüldüğünde tam olarak uyum söz konusu değildir.

Sitenin insan ölçeğinde bir dış görünümünün olması; My Town ve Palmiye siteleri yüksek katlı olması nedeni ile insan ölçeğinde bulunmamıştır. Ardıçlı ve Aquacity siteleri en ve boy açısından insan ölçeğine yakındır.

Sitenin formunun estetik duygulara hitap etmesi; My Town sitesi diğer sitelere göre daha estetikdir.

Sitede tasarımı zenginleştiren renk ve doku kullanılması; her bir sitede de belli ölçüde renk ve doku kullanılmıştır.

Site tasarımında hoş giden yeniliklerin / ilginçliklerin olması; Her bir sitede de yenilik veya ilginç bir yaklaşım görülmemiştir.

3.2. Kullanıcı Memnuniyetine Dayalı Model ile İlgili Bulgular

3.2.1 Dışsal Değişkenler ile İlgili Bulgular

3.2.1.1. Kullanıcı ile İlgili Bulgular

Anketten denek ile ilgili elde edilen veriler (Tablo 18);

Anket değerlendirmesinde anketi cevaplandıranların çoğunluğu kadındır (% 63,3). Erkekler ise % 36,7'lik dilimde yer almaktadır. Ayrıca anketi cevaplandıranların çoğunluğu 30-40 yaş (% 33,7) ve 41-50 yaş (% 37,3) aralığında yer almaktadır. % 21,7'si 51 yaş ve üzeri, % 7,2'si ise 30 ve daha küçük yaşta olduklarını belirtmişlerdir.

Örnekleme yer alanların önemli bir çoğunluğu üniversite (% 65,9) mezundur. Bunu lise (% 20,9), yüksek lisans (% 9,9), doktora ve üzeri (% 2,2) eğitimi takip etmektedir. İlköğretim ise % 1,1 oranında kalmıştır.

Örnekleme yer alanların çoğunluğu ev hanımı / emekli (% 33,8) olduğunu veya finans sektöründe (% 17,60) çalıştıklarını belirtmişlerdir. % 10,8'i memur veya mühendistir. Ticaret, sağlık, sanat alanı, turizm, askeriye, sanayici ve öğrenci % 10 'dan daha düşük bir oranda belirtilmiştir.

Tablo 18. Denek ile ilgili özellikler

Site İsmi	Palmiye		Ardıçlı		Aquacity		My Town		Genel Top.	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Cinsiyet										
Kadın	14	15,6	18	20,0	14	15,6	11	12,2	57	63,3
Erkek	21	23,3	7	7,8	4	4,4	1	1,1	33	36,7
Yaş										
30'dan küçük	3	3,6	1	1,2	1	1,2	1	1,2	6	7,2
30-40 arası	12	14,5	7	8,4	5	6,0	4	4,8	28	33,7
41-50 arası	6	7,2	12	14,5	8	9,6	5	6,0	31	37,3
51 ve üzeri	12	14,5	4	4,8	2	2,4	0	0,0	18	21,7
Eğitim Durumu										
İlköğretim	0	0,0	1	1,1	0	0,0	0	0,0	1	1,1
Lise	4	4,4	9	9,9	4	4,4	2	2,2	19	20,9
Üniversite	26	8,6	12	13,2	13	14,3	9	9,9	60	65,9
Yüksek Lisans	4	4,4	4	4,4	0	0,0	1	1,1	9	9,9
Doktora ve üzeri	0	0,0	1	1,1	1	1,1	0	0,0	2	2,2
Meslek										
Ev hanımı/Emekli	4	5,4	10	13,5	6	8,1	5	6,8	25	33,8
Finans Sektörü	6	8,1	3	4,1	4	5,4	0	0,0	13	17,6
Sanayici	0	0,0	1	1,4	0	0,0	0	0,0	1	1,4
Ticaret	3	4,1	4	5,4	0	0,0	0	0,0	7	9,5
Devlet	2	2,7	1	1,4	2	2,7	3	4,1	8	10,8
Öğrenci	0	0,0	1	1,4	1	1,4	0	0,0	2	2,7
Sanat Alanı	0	0,0	1	1,4	1	1,4	0	0,0	2	2,7
Sağlık Alanı	0	0,0	1	1,4	0	0,0	0	0,0	1	1,4
Mühendis	6	8,1	0	0,0	1	1,4	1	1,4	8	10,8
Askeriye	5	6,8	0	0,0	1	1,4	0	0,0	6	8,1
Turizm	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,4	1	1,4
Konutta yaşayan kişi sayısı										
1kişi	0	0,0	1	1,1	1	1,1	0	0	2	2,2
2 kişi	7	7,7	1	1,1	2	2,2	1	1,1	11	12,1
3 kişi	14	15,4	7	7,7	8	8,8	3	3,3	32	35,2
4 kişi	12	13,2	15	16,5	7	7,7	8	8,8	42	46,2
5 kişi	0	0,0	1	1,1	0	0,0	0	0,0	1	1,1
6 kişi	1	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,1
8 kişi	0	0,0	2	2,2	0	0,0	0	0,0	2	2,2
Aile tipi										
Yalnız	1	1,1	1	1,1	0	0	0	0	2	2,2
Çekirdek aile	30	33,0	25	27,5	17	18,7	12	13,2	84	92,3
Geniş aile	2	2,2	2	2,2	1	1,1	12	13,2	5	5,5
Ailede çalışan sayısı										
Emekli	2	2,3	1	1,2	1	1,2	0	0,0	4	4,7
1kişi	14	16,3	8	9,3	8	9,3	9	10,5	39	45,3
2 kişi	14	16,3	12	14,0	6	7,0	3	3,5	35	40,7
3 kişi	2	2,3	4	4,7	0	0,0	0	0,0	6	7,0
4 kişi	0	0,0	2	2,3	0	0,0	0	0,0	2	2,3
Ailenin aylık toplam geliri										
2.000-3.000 TL	3	7,7	0	0,0	3	7,7	1	2,6	7	17,9
4.000-5.000 TL	7	17,9	3	7,7	1	2,6	2	5,1	13	33,3
6.000-7.000 TL	5	12,8	2	5,1	2	5,1	0	0,0	9	23,1
8.000-9.000 TL	1	2,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,6
10.000 TL ve üzeri	1	2,6	5	12,8	2	5,1	1	2,6	9	23,1

Tablo 18'in devamı

Site İsmi	Palmiye		Ardıçlı		Aquacity		My Town		Genel Top.	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ailenin aylık toplam masrafı										
1.000 -2.000 TL	4	10,5	1	2,6	3	7,9	2	5,3	10	26,3
3.000 -4 000 TL	5	13,2	5	13,2	2	5,3	2	5,3	14	36,8
5.000-6.000 TL	6	15,8	3	7,9	1	2,6	0	0,0	10	26,3
9.000-10.000 TL	1	2,6	1	2,6	2	5,3	0	0,0	4	10,5
Araç sahipliliği										
Yok	1	1,2	3	3,5	0	0,0	1	1,2	5	5,8
1 araç	16	18,6	5	5,8	10	11,6	3	3,5	34	39,5
2 araç	14	16,3	13	15,1	5	5,8	7	8,1	39	45,3
3 araç	1	1,2	5	5,8	1	1,2	1	1,2	8	9,3
Daha önce oturulmuş il										
İstanbul	26	29,9	27	31,0	16	18,4	10	11,5	79	90,8
Mersin	3	3,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	3,4
Zonguldak	1	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,1
Çanakkale	1	1,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,1
Ankara	2	2,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	2,3
Almanya'da bir il	0	0,0	1	1,1	0	0,0	0	0,0	1	1,1
Daha önce oturulmuş ilçe										
Üsküdar	3	3,5	0	0,0	0	0,0	34	3,5	6	7,0
Kadıköy	15	17,4	4	4,7	12	14,0	0	4,7	35	40,7
Merkez	4	4,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	4,7
Çankaya	2	2,3	0	0,0	0	0,0	1	0,0	2	2,3
Bakırköy	1	1,2	7	8,1	1	1,2	1	1,2	10	11,6
Ümraniye	3	3,5	0	0,0	0	0,0	1	1,2	4	4,7
Kemerburgaz	0	0	0	0,0	0	0,0	0	1,2	1	1,2
Beşiktaş	1	1,2	0	0,0	1	1,2	0	0,0	2	2,3
Beykoz	1	1,2	0	0,0	1	1,2	0	0,0	2	2,3
Sarıyer	0	0,0	1	1,2	0	0,0	0	0,0	1	1,2
Büyükçekmece	0	0,0	12	14,0	0	0,0	0	0,0	12	14,0
Maltepe	2	2,3	1	1,2	0	0,0	0	0,0	3	3,5
Göztepe	0	0	1	1,2	0	0,0	0	0,0	1	1,2
Fatih	1	1,2	1	1,2	1	1,2		0,0	3	3,5
Daha önce oturduğunuz ev tipi										
Kent içinde apartman	17	18,5	12	13,0	14	15,2	3	3,3	46	50,0
Kent içinde sitede	3	3,3	8	8,7	1	1,1	4	4,3	16	17,4
Kent içinde dışa kapalı site	8	8,7	2	2,2	2	2,2	2	2,2	14	15,2
Kent dışında dışa kapalı site	0	0,0	2	2,2	0	0,0	1	1,1	3	3,3
Müstakil konut	2	2,2	4	4,3	0	0,0	2	2,2	8	8,7
Lojman	4	4,3	0	0,0	1	1,1	0	0,0	5	5,4
Mülkiyet Durumu										
Ev sahibi	27	27,0	31	31,0	14	14,0	12	12,0	84	84,0
Kiracı	8	8,0	2	2,0	3	3,0	3	3,0	16	16,0
Oturma süresi										
1 yıldan az	1	1,0	2	2,0	1	1,1	0	0,0	4	4,0
1-2 yıl	5	5,0	3	3,0	0	0,0	6	6,0	14	14,0
3-4 yıl	11	11,0	13	13,0	2	2,2	9	9,0	35	35,0
5-6 yıl	16	16,0	9	9,0	8	8,0	0	0,0	33	33,0
7-8 yıl	1	1,0	6	6,0	7	7,0	0	0,0	14	14,0

Sitede yaşayanların hane halkı büyüklüğü çoğunlukla 4 kişi (% 46,2) ve 3 (% 35,2) kişi olarak belirtilmiştir. Bunu % 12,1 ile 2 kişi, % 2,2 ile 1, 5 ve 8 kişi takip etmektedir. % 1,1 oranında ise 5 ve 6 kişi söylenmiştir. Aile tipi olarak % 92,3 oranında çekirdek aile söylenmiştir. Bunu % 5,5 ile geniş aile ve % 2,2 ile yalnız yaşayanlar takip etmektedir.

Ailede çoğunlukla 1 kişi (% 45,3) ve 2 kişi (% 40,7) çalışmaktadır. % 7'si 3 kişi ve % 2,3'ü 4 kişi çalışıyor demıştır. % 4,7'si ise emeklidir.

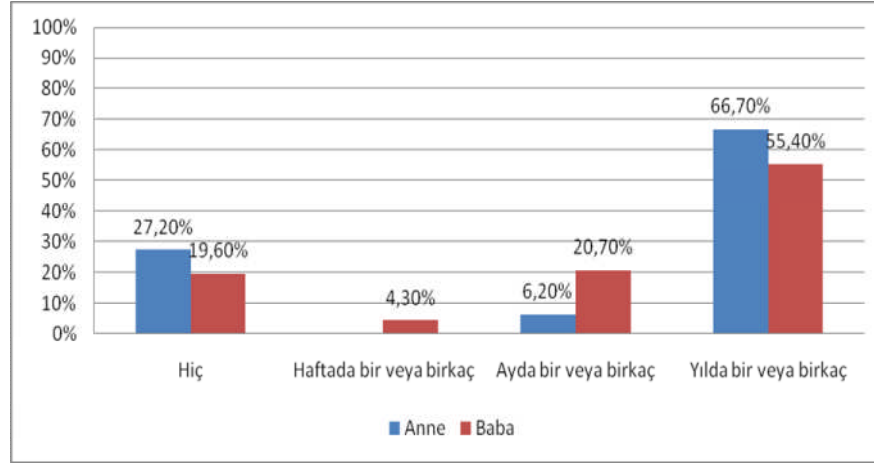
Ailelerin aylık toplam geliri ile ilgili çoğunluk 4.000-5.000 TL (% 33,3) söylemiştir. % 23,1'i ise 6.000-7.000 TL ve 10.000 TL ve üzeri, % 17,9'u 2.000-3.000 TL ve % 2,6'sı 8.000-9.000 TL olarak belirtmişlerdir. Ailelerin aylık toplam masrafı ise % 36,8'i 3.000-4.000 TL, % 26,3'ü 1.000-2.000 TL ve 5.000-6.000 TL, % 10,5'i 9.000-10.000 TL şeklinde cevaplandırılmıştır. Sitede yaşayanların çoğunluğunda 2 (% 45,3'ü) ve 1 (% 39,5'i) araç bulunmaktadır. % 9,3'de 3 araç bulunurken % 5,8'in de araç yoktur.

Deneklerin % 90,8'i daha önce de İstanbul ilinde oturduklarını belirtmişlerdir. % 3,4'ü Mersin, % 2,3'ü Ankara ve % 1,1'i ise Zonguldak, Çanakkale ve yurtdışında bir ilde yaşadığını söylemiştir. Daha önce oturulan ilçe ile ilgili de % 40,7'si Kadıköy, % 14'ü Büyükçekmece ve % 11,6'sı ise Bakırköy olarak belirtmiştir. Diğer 9 ilçe ise %10'un altında bir değer ile belirtilmiştir.

Daha önce oturulan ev tipinde ise ilk sırada % 50 ile kent içinde apartman gelmektedir. Bunu kent içinde site (% 17,4) ve kent içinde dışa kapalı site (% 15,2) seçenekleri izlemektedir. % 8,7'si müstakil konut, % 5,4'ü lojman ve % 3,3'ü kent dışında dışa kapalı sitede oturduklarını söylemişlerdir.

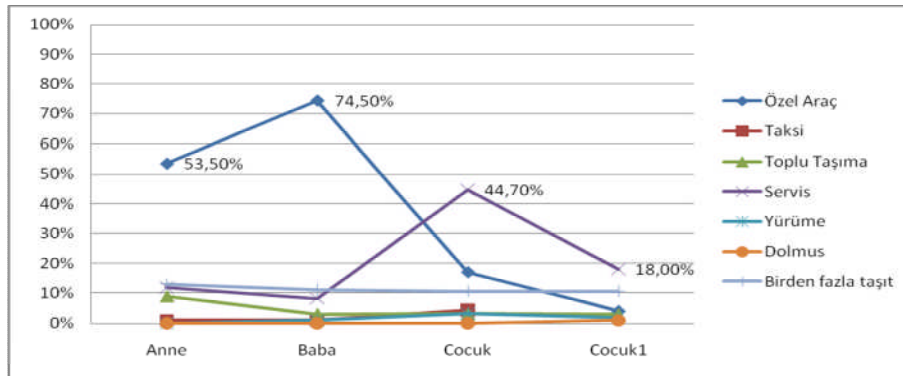
Deneklerin % 84'ü ev sahibi, % 16'sı kiracıdır. Konutta oturduğu süre ile ilgili çoğunluk 3-4 yıl (% 35) ve 5-6 yıl (% 33) söylemiştir. % 14'ü 1-2 yıl ve 7-8 yıl iken % 4'ü 1 yıldan daha uzun süredir konutta yaşamaktadır.

- Anne ve babanın yurtiçi ve yurtdışı gezilerine çıkma sıklığını belirlemeye yönelik soruya; anne % 66,7 oranı ile yılda bir veya birkaç kez, % 27,2 oranı ile hiç, % 6,2 oranı ile ayda bir veya birkaç kez çıkmaktadır. Baba için ise % 55,4 ile yılda bir veya birkaç kez, % 20,7 ile ayda bir veya birkaç kez, % 19,6 ile hiç ve % 4,3 oranı ile haftada bir veya birkaç kez cevabı verilmiştir (Şekil 37).

Şekil 37. Yurtiçi ve yurtdışı gezilerine çıkış sıklığı

• Hane halkının işe / okula gidişlerinde kullandıkları ulaşım türüne bakıldığında, hane halkından annenin işe gidişte oran olarak en fazla % 53,50 ve babanın ise % 74,50 ile özel araç kullandığı görülmektedir. Çocuklar için okula gidişte kullanılan taşıt türüne bakıldığında ise birinci çocuk için % 44,70 ve ikinci çocuk için ise % 18,00 ile servis ilk sırada gelmektedir (Şekil 38).

Şekil 38. Hane halkının işe/okula gidişlerinde kullandıkları ulaşım türü

3.2.1.2. Nesnel Çevresel Değişkenler ile İlgili Bulgular

Anketten konut ile ilgili elde edilen veriler (Tablo 19):

Konut tipi olarak çoğunluk 5 Katlı ve Üzeri Apartman / Normal Dairede (% 62,4) oturmaktadır. Diğerleri sırası ile Müstakil Konut/ Dupleks (% 17,8), Müstakil Konut/ Tripleks (% 14,9) ve 5 Katlı ve Üzeri Apartman/ Dupleks Dairede (% 5) oturmaktadır.

Oda sayısı çoğunlukla 4 (% 36) ve 5 (% 31) olarak belirtilmiştir. % 11'i 3 oda, % 10'u 6 oda olduğunu söylerken 2, 7, 8 ve 10 oda sayısı % 10'dan daha az bir oranda söylenmiştir. Çoğunluk balkon sayısının 2 (% 46,5) olduğunu söylemiştir. Bunu % 19,2 ile balkon yok, % 18,2 ile 1 balkon, % 10,1 ile 3 balkon, % 5,1 ile 4 balkon ve % 1 ile 6 balkon takip etmiştir.

Konutların kullanım alanı çoğunlukla 100-150 m² (% 34,7) ve 151- 200 m² (% 33,7) arasında değişmektedir. Bunu % 10,5 ile 100 m² altı takip etmektedir. 201-250 m², 251-300 m², 301-350 m² ve 351-700 m² arasındaki konutlar % 10'dan daha az söylenmiştir.

Tablo 19. Nesnel çevresel değişkenler ile ilgili veriler

Site isimleri	Palmiye		Ardıçlı		Aquacity		My Town		Genel Top.	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Konut tipi										
Müstakil Konut/ Dupleks	0	0,0	18	17,8	0	0,0	0	0,0	18	17,8
Müstakil Konut/ Tripleks	0	0,0	15	14,9	0	0,0	0	0,0	15	14,9
5 Katlı ve Üzeri Apartman / Normal Daire	35	34,7	0	0,0	13	12,9	15	14,0	63	62,4
5 Katlı ve Üzeri Apartman/ Dupleks Daire	0	0,0	0	0,0	5	5,0	0	0,0	5	5,0
Oda sayısı										
2 oda	3	3,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	3,0
3 oda	8	8,0	0	0,0	1	1,0	2	2,0	11	11,0
4 oda	15	15,0	2	2,0	12	12,0	7	7,0	36	36,0
5 oda	7	7,0	15	15,0	3	3,0	6	6,0	31	31,0
6 oda	1	1,0	7	7,0	2	2,0	0	0,0	10	10,0
7 oda	0	0,0	3	3,0	0	0,0	0	0,0	3	3,0
8 oda	0	0,0	4	4,0	0	0,0	0	0,0	4	4,0
10 oda	0	0,0	2	2,0	0	0,0	0	0,0	2	2,0
Balkon sayısı										
Balkon yok	4	4,0	0	0	0	0	14	14,1	19	19,2
1 balkon	11	11,1	4	4,0	4	4,0	0	0,0	18	18,2
2 balkon	18	18,2	14	14,1	14	14,1	0	0,0	46	46,5
3 balkon	0	0,0	10	10,1	0	0,0	0	0,0	10	10,1
4 balkon	1	1,0	4	4,0	0	0,0	0	0,0	5	5,1
6 balkon	0	0,0	1	1,0	0	0,0	0	0,0	1	1,0
Kullanım alanı										
100 m ² altı	9	9,5	0	0,0	1	1,1	0	0,0	10	10,5
100-150 m ²	14	14,7	4	4,2	12	12,6	3	3,2	33	34,7
151- 200 m ²	10	10,5	12	12,6	3	3,2	7	7,4	32	33,7
201-250 m ²	1	1,1	3	3,2	2	2,1	3	3,2	9	9,5
251-300 m ²	1	1,1	4	4,2	0	0,0	0	0,0	5	5,3
301-350 m ²	0	0,0	3	3,2	0	0,0	0	0,0	3	3,2
351-700m ²	0	0,0	3	3,2	0	0,0	0	0,0	3	3,2

3.2.2.Belirleyiciler

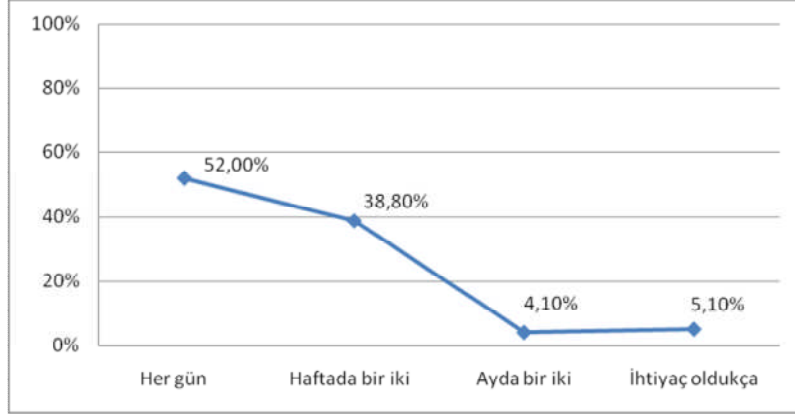
3.2.2.1. Davranışsal Değişkenler ile İlgili Bulgular

• Deneklere ‘Yaşadığınız siteyi seçmenizdeki neden nedir?’ sorusu yöneltilmiştir. Soruya cevap veren deneklerin % 41,2’i ilk tercih olarak “depreme karşı güvenliğin sağlanmış oluşu” yanıtını vermiştir. İkinci tercih olarak % 23,7 ve üçüncü tercih olarak % 11,5’i “sitede can ve mal güvenliğinin sağlanmış oluşu” belirtilmiştir. Dördüncü tercih olarak % 13,5 ile “sitede can ve mal güvenliğinin sağlanmış oluşu, sitede açık ve yeşil alanların oluşu ve ana ulaşım ağlarına yakın oluşu” söylenmiştir. Beşinci tercih olarak da % 16,1 ile “konutun ihtiyaçları karşılayacak fonksiyonda ve büyüklükte oluşu” belirtilmiştir (Tablo 20).

Tablo 20. Siteyi seçme nedenleri

Maddeler	1.Tercih		2.Tercih		3.Tercih		4.Tercih		5.Tercih	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Konutun ihtiyaçları karşılayacak fonksiyonda ve büyüklükte oluşu	13	13,4	15	15,5	10	10,4	4	4,2	15	16,1
Sitede açık ve yeşil alanların oluşu	14	14,4	15	15,5	27	28,1	13	13,5	6	6,5
Yapı yoğunluğunun düşük oluşu	2	2,1	7	7,2	2	2,1	6	6,3	1	1,1
Nüfus yoğunluğunun düşük oluşu	1	1,0	2	2,1	6	6,3	1	1,0	3	3,2
Sitede can ve mal güvenliğinin sağlanmış oluşu	20	20,6	23	23,7	11	11,5	13	13,5	8	8,6
Depreme karşı güvenliğin sağlanmış oluşu	40	41,2	17	17,5	10	10,4	9	9,4	10	10,8
Akraba ve arkadaşlara yakın oluşu	-	-	2	2,1	4	4,2	1	1,0	3	3,2
İş yerine yakın oluşu	2	2,1	4	4,1	3	3,1	4	4,2	3	3,2
Şehir merkezine yakın oluşu	-	-	-	2,1	2	2,1	2	2,1	4	4,3
Ana ulaşım ağlarına yakın oluşu	-	-	2	2,1	4	4,2	13	13,5	4	4,3
Sosyal bir çevreye ve cazibe merkezlerine yakın oluşu	-	-	2	2,1	2	2,1	6	6,3	1	1,1
Sosyal statüsü yüksek oluşu	1	1,0	2	2,1	2	2,1	5	5,2	10	10,8
Sitede çeşitli sosyal etkinliklerin oluşu	1	1,0	2	2,1	6	6,3	11	11,5	8	8,6
Yatırım için uygun oluşu	1	1,0	1	1,0	5	5,2	6	6,3	11	11,8
Ödeme koşulları uygun oluşu	1	1,0	3	3,1	2	2,1	2	2,1	6	6,5
Yazlık işlevi de görüyor oluşu (Havuz bulunması)	1	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-

• Çalışmada site dışına iş harici çıkış sıklığını belirlemeye yönelik sorudan elde edilen sonuçlara göre; % 52,00 oranı ile her gün, % 38,80 oranı ile haftada bir iki gün, % 4,10 oranı ile ayda bir iki, % 5,10 oranı ile ihtiyaç oldukça şeklinde cevaplandırılmıştır (Şekil 39).

Şekil 39.Site dışına iş hariç çıkış sıklığı

• Deneklere “sitede hafta içi zamanınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Soruya cevap veren deneklerin % 60,4’ü ilk tercih olarak “evde zaman geçirme” yanıtını vermiştir. “Yürüyüşe çıkma” ikinci, üçüncü ve dördüncü tercihlerde sırasıyla % 18,9, % 15,1 ve % 17,1 ile en yüksek tercih edilme oranına sahiptir. Beşinci tercihte ise % 14,8 ile site dışına çıkma ve açık ve yeşil alanlarda komşular ile görüşme yer almaktadır. Sitede hafta içi zaman geçirme ile ilgili diğer tercihler Tablo 21’de görülmektedir.

Tablo 21. Sitede hafta içi zaman değerlendirmeyle ilgili tercihler

Maddeler	1.Tercih		2.Tercih		3.Tercih		4.Tercih		5.Tercih	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Evde zaman geçirme	55	60,4	8	8,9	6	7,0	3	3,7	10	12,3
Site içinde ev ziyaretinde bulunma	5	5,5	9	10,0	3	3,5	2	2,4	3	3,7
Açık ve yeşil alanlarda komşular ile görüşme	4	4,4	10	11,1	5	5,8	2	2,4	12	14,8
Sosyal tesislerde komşular ile görüşme	1	1,1	7	7,8	5	5,8	8	9,8	3	3,7
Site içindeki sosyal tesislere gitme (Sinema, kafe, restoran vb.)	3	3,3	5	5,6	3	3,5	9	11,0	3	3,7
Site içi alış-verişe gitme	-	-	3	3,3	7	8,1	6	7,3	4	4,9
Kulüp etkinliklerine katılma	1	1,1	3	3,3	3	3,5	1	1,2	2	2,5
Bisiklet binme	-	-	-	-	3	3,5	2	2,4	2	2,5
Köpek gezdirme	1	1,1	3	3,3	2	2,3	3	3,7	-	-
Yürüyüşe çıkma	8	8,8	17	18,9	13	15,1	14	17,1	6	7,4
Çocuk oyun alanlarından yararlanma	1	1,1	3	3,3	7	8,1	7	8,5	5	6,2
Parka gitme	1	1,1	3	3,3	7	8,1	1	1,2	2	2,5
Dinlenme alanında gazete veya kitap okuma	-	-	2	2,2	5	5,8	7	8,5	11	13,6
Bahçeyle ilgilenme	3	3,3	3	3,3	8	9,3	4	4,9	5	6,2
Site dışına çıkma	7	7,7	13	14,4	8	9,3	13	15,9	12	14,8
Spor alanları	1	1,1	1	1,1	1	1,2	-	-	1	1,2

• Deneklere “sitede hafta sonu zamanınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Soruya cevap veren deneklerin % 39,3 ’ü ilk tercih olarak “evde zaman geçirme” yanıtını vermiştir. İkinci tercih olarak % 19,8 ile “evde zaman geçirme ve yürüyüşe çıkma” olarak belirtmişlerdir. Üçüncü ve dördüncü tercihlerde, ikinci tercihte de yer alan “yürüyüşe çıkma” sırasıyla % 16,7’si ve % 15,6’sı tarafından belirtilmiştir. % 14,5 oranı ile site dışına çıkma ve açık ve yeşil alanlarda komşular ile görüşme denekler tarafından beşinci tercih olarak belirtilmiştir. Sitede hafta sonu nasıl zaman geçirildiği ile ilgili diğer tercihleri Tablo 22’de görülmektedir.

Tablo 22. Sitede hafta sonu zaman değerlendirmeyle ilgili tercihler

Maddeler	1.Tercih		2.Tercih		3.Tercih		4.Tercih		5.Tercih	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Evde zaman geçirme	35	39,3	17	19,8	8	9,5	7	9,1	10	13,2
Site içinde ev ziyaretinde bulunma	-	-	5	5,8	2	2,4	7	9,1	2	2,6
Açık ve yeşil alanlarda komşular ile görüşme	4	4,5	7	8,1	7	8,3	7	9,1	11	14,5
Sosyal tesislerde komşular ile görüşme	1	1,1	1	1,2	5	6,0	4	5,2	4	5,3
Site içindeki sosyal tesislere gitme (Sinema, kafe, restoran vb.)	3	3,4	-	-	7	8,3	7	9,1	7	9,2
Site içi alış-verişe gitme	-	-	2	2,3	5	6,0	1	1,3	5	6,6
Kulüp etkinliklerine katılma	1	1,1	4	4,7	4	4,8	3	3,9	-	-
Bisiklet binme	-	-	2	2,3	4	4,8	-	-	3	3,9
Köpek gezdirme	1	1,1	3	3,5	2	2,4	1	1,3	1	1,3
Yürüyüşe çıkma	5	5,6	17	19,8	14	16,7	12	15,6	9	11,8
Çocuk oyun alanlarından yararlanma	1	1,1	6	7,0	6	7,1	9	11,7	2	2,6
Parka gitme	2	2,2	1	1,2	4	4,8	6	7,8	3	3,9
Dinlenme alanında gazete veya kitap okuma	1	1,1	4	4,7	7	8,3	4	5,2	6	7,9
Bahçeye ilgilenme	7	7,9	6	7,0	3	3,6	4	5,2	2	2,6
Site dışına çıkma	28	31,5	11	12,8	6	7,1	5	6,5	11	14,5

• Sitedeki donatımların kullanımı ile ilgili soruya, denekler alışveriş mekanı ile ilgili olarak % 39,5’i her gün, kafe ile ilgili olarak % 41,4’ü haftada bir veya birkaç gün, restoran ile ilgili olarak % 37,3’ü ayda bir veya birkaç gün kullandıklarını belirtmişlerdir. Soruyu cevaplayanların fitness center ile ilgili olarak % 40’ı, kuaför ile ilgili olarak % 25,9 ve kreş ile ilgili olarak % 56,4’ü hiç kullanılmadıklarını belirtmiştir. Kullanım sıklığı ile ilgili diğer veriler Tablo 23’te görülmektedir.

Tablo 23. Sitede sunulan donatımların kullanılma sıklığı

Donatımlar	Hergün		Haftada bir veya birkaç gün		Ayda bir veya birkaç gün		Hiç		Olanak yok	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Alışveriş	32	39,5	20	24,7	12	14,8	17	21,0	0	0
Kafe	4	4,6	36	41,4	29	33,3	18	20,7	0	0
Restoran	2	2,2	24	28,9	31	37,3	26	31,3	0	0
Fitness center	4	5,3	27	36	14	18,7	30	40	0	0
Kuaför	0	0	9	10,6	19	22,4	22	25,9	35	41,5
Kreş	3	5,5	2	3,6	1	1,8	31	56,4	18	32,7

Sitede açık ve yeşil alan olarak sunulan olanakların kullanılma sıklığını belirlemeye yönelik deneğe yöneltilen sorudan elde edilen verilere göre; deneklerin % 58,1'i havuzu haftada bir veya birkaç gün, % 29,7'si ise her gün kullanmaktadır. Tenis, deneklerin % 49,2'si tarafından haftada bir veya birkaç gün kullanılmakta, % 23'ü tarafından hiç kullanılmamaktadır. Basketbol, deneklerin % 40'ı tarafından haftada bir veya birkaç gün, % 37,8'i tarafından hiç kullanılmamaktadır. Voleybol, deneklerin % 50'i tarafından hiç kullanılmamakta, % 35,7'i tarafından haftada bir veya birkaç gün kullanılmaktadır. Futbol, deneklerin % 47,4'ü tarafından hiç, % 31,3'ü tarafından haftada bir veya birkaç gün kullanılmaktadır. Yürüyüş, çocuk oyun alanı, dinlenme alanı ve otopark ağırlıklı olarak denekler tarafından her gün (sırası ile % 50,7; % 36,5; % 30,2; % 92,9) kullanılmaktadır (Tablo 24).

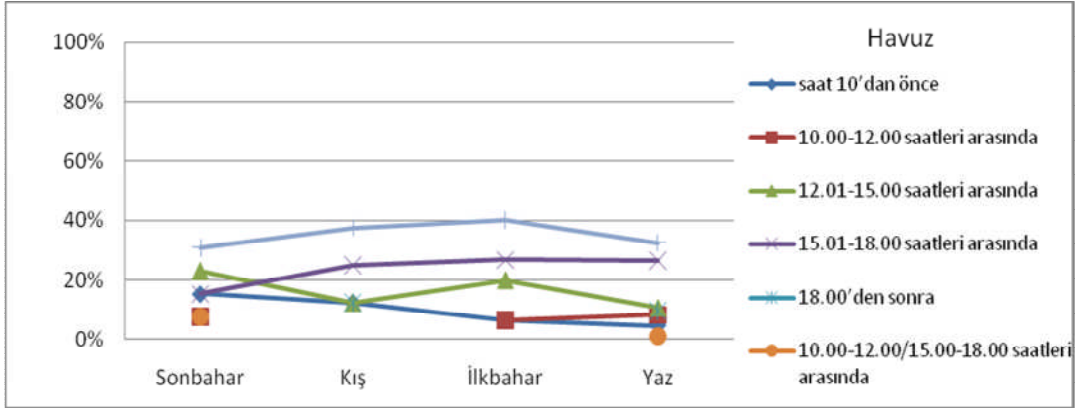
Tablo 24. Sitedeki açık ve yeşil alanların kullanım sıklığı

Açık ve yeşil alanlar	Hergün		Haftada bir veya birkaç gün		Ayda bir veya birkaç gün		Hiç	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Havuz	22	29,7	43	58,1	8	10,8	1	1,4
Tenis	4	6,3	31	49,2	13	20,6	15	23,8
Basketbol	5	11,1	18	40,00	5	11,1	17	37,8
Voleybol	1	2,2	15	35,7	5	11,9	21	50,00
Futbol	2	5,3	12	31,6	6	15,8	18	47,4
Yürüyüş	34	50,7	21	31,3	9	13,4	3	4,5
Çocuk Oyun Alanları	19	36,5	14	26,9	4	7,7	15	28,8
Dinlenme Alanları	16	30,2	24	45,3	8	15,1	5	9,4
Otopark	65	92,9	2	2,9	1	1,4	1	1,4

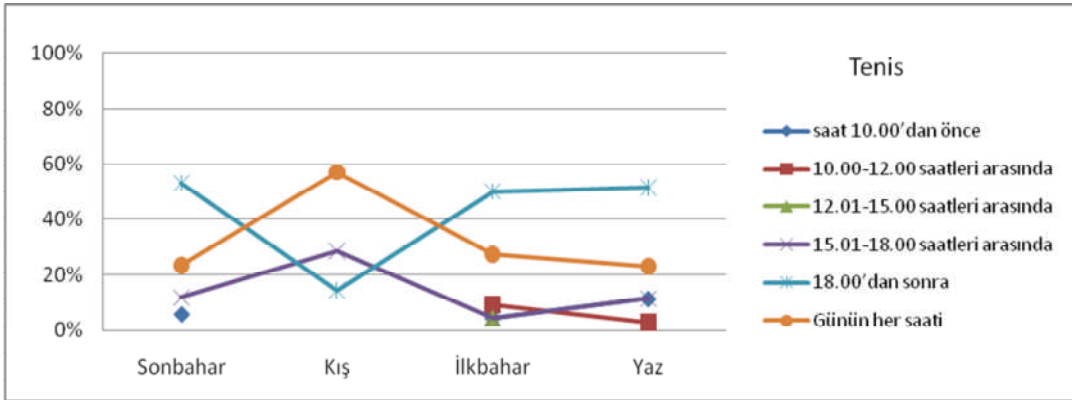
- Sitedeki açık ve yeşil alanların mevsimsel kullanımlarını tespit etmeye yönelik sorulan sorularda: Havuz dört mevsimde en fazla günün her saati denekler tarafından tercih edilmektedir. Sonbahar için sırası ile günün her saati % 30,80'i, 12.01-15.00 saatleri arasında % 23,10'u, 15.01-18.00 saatleri arasında ve saat 10.00'dan önce ise % 15,40'ı tarafından kullanılmaktadır. Kış için sırası ile günün her saati % 37,50'si, 15.01-18.00 saatler arasında % 25'i ve saat 10.00'dan önce, 12.01-15.00 saatleri arasında ve 18.00'dan sonra % 7,7'si tarafından kullanılmaktadır. İlkbahar için günün her saati % 40.00'ı, 15.01-18.00 saatleri arasında % 26,70'i, 12.01-15.00 saatleri arasında ise % 20'si belirtmiştir. Yaz ayı için ise, günün her saatini % 32,50'si, 15.01-18.00 saatleri arasında % 26,50'si, 12.01-15.00 saatleri arasında ise % 10,80'i tarafından kullanılmaktadır (Şekil 40);

- Tenis, denekler tarafından en çok sonbahar, ilkbahar ve yaz mevsimlerinde 18.00'dan sonra, kış mevsimlerinde ise günün her saati kullanılmaktadır. Sonbahar mevsiminde deneklerin 18.00'dan sonrasını % 52,90'ı, günün her saatini % 23,50'si, 15.01-18.00 saatleri arasını % 11,80'i belirtmişlerdir. Kış mevsiminde günün her saati % 57,10'nu tarafından, 15.00-18.00 saatleri arası % 28,60'ı, 18.00'dan sonrası ise % 14,30'u tarafından söylenmiştir. İlkbahar mevsimi için 18.00'dan sonrasını % 50.00'si, günün her saatini % 27,30'u, 10.00-12.00 saatleri arasını ise % 9,10'u söylemiştir. Yaz mevsimi için 18.00'den sonrayı % 51,40'ı, günün her saatini % 22,90'ı, 15.01-18.00 saatleri arasını ise % 11,45'i belirtmiştir (Şekil 41).

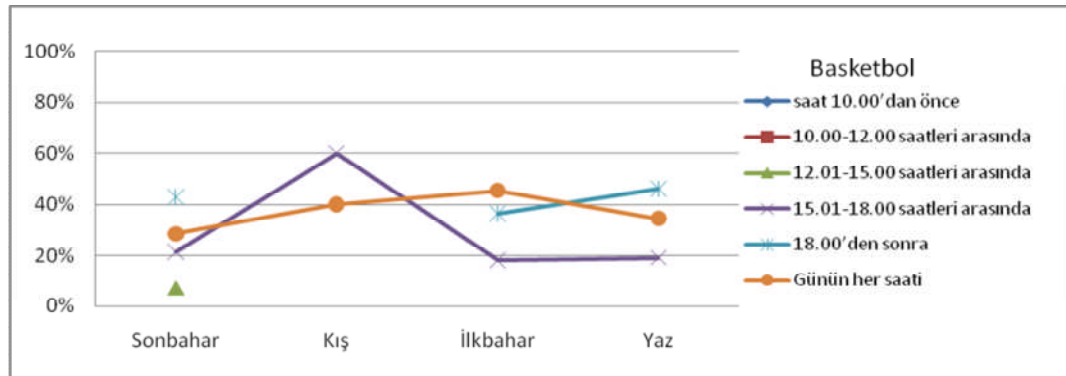
- Basketbol ile ilgili mevsimsel kullanımı belirlemeye yönelik sorudan elde edilen sonuçlara göre; sonbahar ve yaz mevsiminde 18.00'dan sonra, ilkbahar mevsiminde günün her saatinde, kış mevsiminde ise 15.01-18.00 saatleri arasında en yoğun olarak kullanılmaktadır. Sonbahar mevsiminde 18.00'den sonrayı % 42,90'ı, günün her saatini % 28,60'ı, 15.01-18.00 saatleri arasını ise % 21,40'ı belirtmiştir. Kış mevsiminde 15.01-18.00 saatleri arasını % 60'ı ve günün her saatini ise % 40'ı söylemiştir. İlkbahar mevsiminde günün her saatini % 45,50'sinin, 18'den sonrasını % 36,40'ının ve 15.01-18.00 saatleri arasını ise % 18,20'inin söylediği tespit edilmiştir. Yaz mevsimi ise 18.00'dan sonrayı % 46,20'si, günün her saatini % 34,60'ı ve 15.01-18.00 saatleri arasını ise % 19,20'si söylemiştir (Şekil 42).

Şekil 40. Mevsimsel kullanım: Havuz

Şekil 41. Mevsimsel kullanım: Tenis

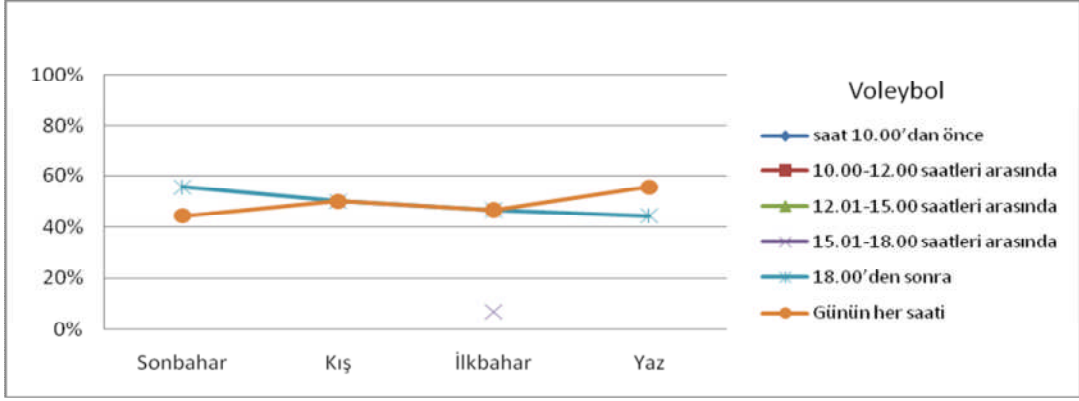

Şekil 42. Mevsimsel kullanım: Basketbol

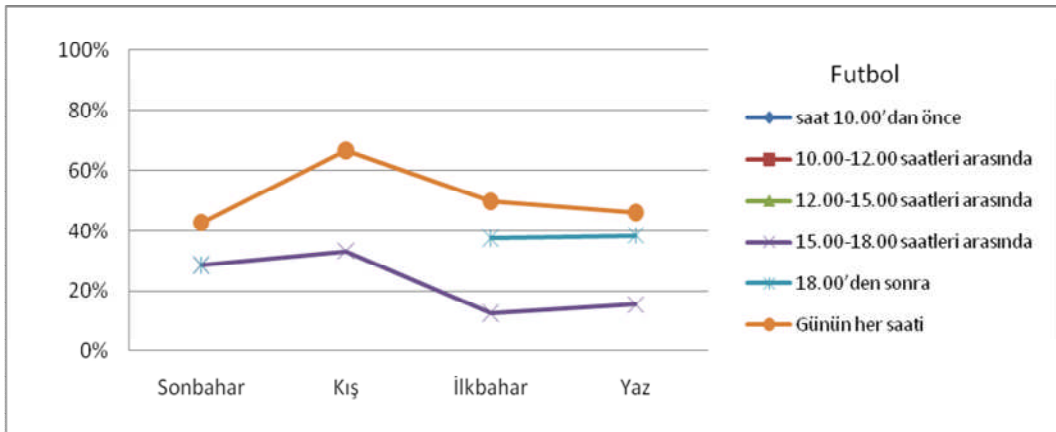
- Voleybol, denekler tarafından en çok sonbaharda 18.00'den sonra, yazın günün her saati, kış ve ilkbaharda ise 18.00'den sonra ve günün her saati kullanılmaktadır. Sonbahar mevsiminde, 18.00'den sonrayı % 55,60'ı ve günün her saatini ise % 44,40'ı söylemiştir. Kış mevsimi için %50 ile 18.00'den sonra ve günün her saati söylenmiştir.

İlkbahar mevsimi için ise 18.00'den sonrasını ve günün her saatini % 46,70'i ve 15.01-18.00 saatleri arasını ise % 6.60'ı söylemiştir. Yaz mevsimini ise günün her saatini % 55,60'ı ve 18.00'dan sonrayı ise % 44,60'ı belirtmiştir (Şekil 43).

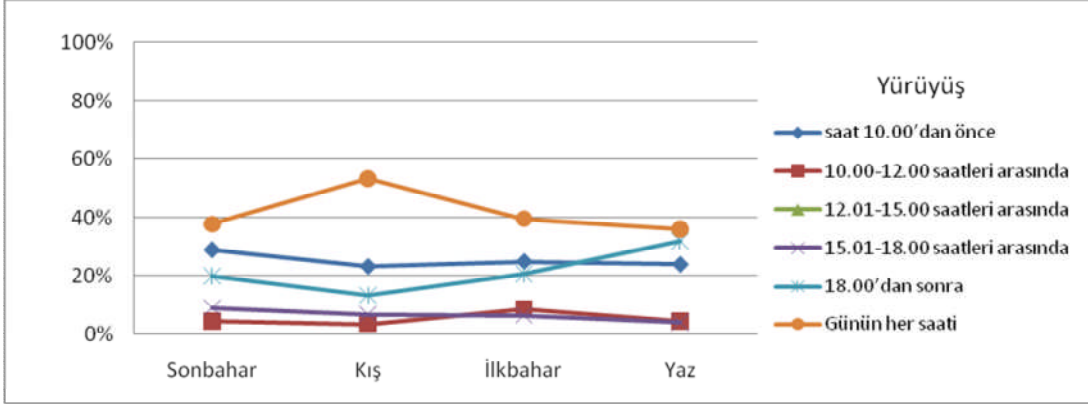
• Futbol için en fazla her mevsim için günün her saati söylenmiştir. Sonbahar mevsimi için günün her saatini % 42.90'ı, 18.00'dan sonrasını ve 15.01-18.00 saatleri arasını ise % 28.60'ı söylemiştir. Kış mevsiminde günün her saatini % 66.70'i, 15.01-18.00 saatleri arasını ise % 33,30'u söylemiştir. İlkbahar mevsiminde günün her saatini % 50.00'si 18.00'den sonrasını % 38,50'si ve 15.01-18.00 saatleri arasını % 12.50'si belirtmiştir. Yaz mevsimi için ise günün her saatini % 46,20'si, 18.00'dan sonrayı % 38,50'si ve 15.01-18.00 saatleri arasını % 15,40'ı söylemiştir (Şekil 44).

Şekil 43. Mevsimsel kullanım: Voleybol

Şekil 44. Mevsimsel kullanım: Futbol

Şekil 45. Mevsimsel kullanım: Yürüyüş

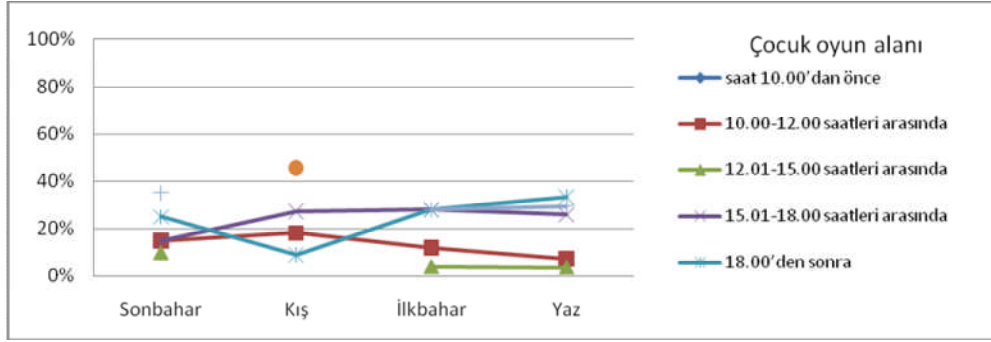
- Yürüyüş, denekler tarafından dört mevsimde de en fazla günün her saati belirtilmiştir. Sonbahar mevsiminde günün her saatini % 37,80'i, saat 10.00'dan önceyi % 28,90'ı ve 18.00'dan sonrayı ise % 20,00'ı belirtmiştir. Kış mevsiminde ise günün her saatini % 53,30'u, saat 10.00'dan öncesini % 23,30'u ve 18.00'den sonrasını % 13,30'u söylemiştir. İlkbahar mevsimi için günün her saatini % 39,60'ı, saat 10.00'dan önceyi % 25,00'ı ve 18.00'dan sonrasını ise % 20,80'i belirtmiştir. Yaz mevsimi için günün her saatini % 36,00'si, 18.00'dan sonrasını % 32,00'si ve saat 10.00'dan önceyi ise % 24,00'ü söylediği belirlemiştir (Şekil 45).

- Çocuk oyun alanları en fazla sonbahar mevsiminde günün her saati kullanılırken, yaz mevsiminde 18.00'dan sonra kullanılmaktadır. Kışın 10.00-12.00 ve 15.01-18.00 saatleri arasında ve ilkbaharda 15.01-18.00 saatleri arasında, 18.00'dan sonra ve günün her saati eşit oranda tercih edilmiştir. Sonbahar mevsiminde günün her saatini % 35,00'i 18.00'dan sonrayı % 25,00'i ve 10.00-12.00 ve 15.01-18.00 saatleri arasını % 10'u belirtmiştir. Kış mevsimi için 10.00-12.00/15.01-18.00 saatleri arasını % 45,50'si, 15.01-18.01 saatleri arasını % 27,30'u 10.00-12.00 saatleri arasını % 18,20'si tercih etmiştir. İlkbahar mevsimi için 15.01-18.00 saatleri arasında, 18.00'dan sonra ve günün her saatini % 28,00'i tercih etmiştir. Yaz mevsimi için 18.00'dan sonrasını % 33,30'u, günün her saatini % 29,60'ı ve 15.01-18.00 saatleri arasını ise % 25,90'ı belirtmiştir (Şekil 46).

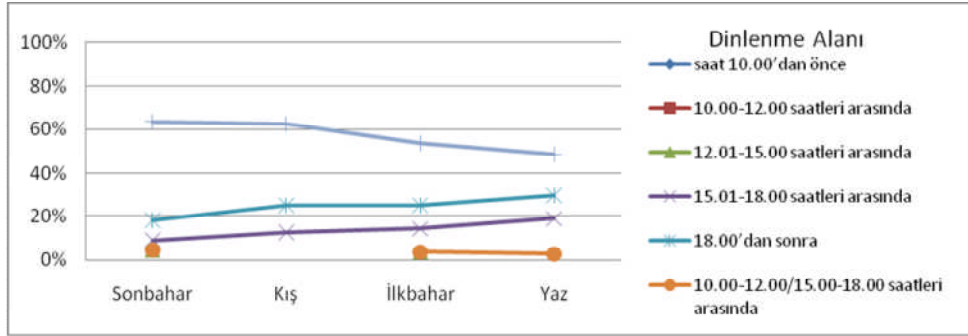
- Dinlenme alanları dört mevsimde de günün her saati ile en fazla kullanılmaktadır. Sonbaharda günün her saatini % 63,60'ı 18.00'dan sonrayı % 18,20'si ve 15.01-18.00 saatleri arasını ise % 9,10'u tercih etmiştir. Kış mevsimi için günün her saatini % 62,50'si, 18.00'dan sonrasını % 25,00'i, 15.01-18.00 saatleri arasını % 12,50'si söylemiştir. İlkbahar mevsiminde günün her saatini % 53,60'ı, 18.00'dan sonrasını % 25,00'i ve 15.01-18.00

saatleri arasını % 14.30'u tercih etmiştir. Yaz mevsiminde günün her saatini %48,60'ı, 18'den sonrasını % 29.70'i ve 15.01-18.00 saatleri arasını % 18.90'ı tercih etmiştir (Şekil 47).

- Otopark kullanımında dört mevsimde de günün her saati en fazla tercih edilmiştir. Sonbahar için günün her saatini % 62,00'si ve 18.00'dan sonrasını % 32,00'si belirtmiştir. Kış mevsimi için günün her saati % 63,00'ü ve 18.00'dan sonrasını % 32,70'i söylemiştir. İlkbahar için günün her saatini % 63,00'ü ve 18.00'dan sonrasını % 31,50'si belirtmiştir. Yaz mevsimi için günün her saatini % 60,00'ı ve 18.00'dan sonrasını % 34,50'si söylemiştir (Şekil 48).

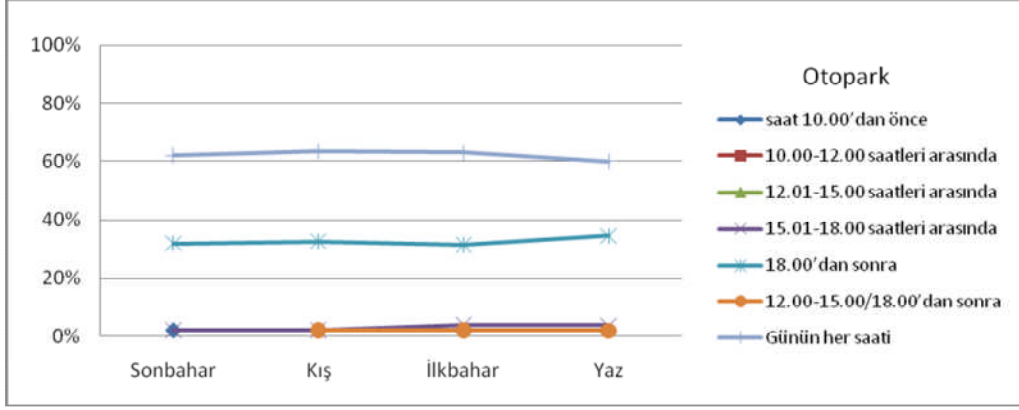

Şekil 46. Mevsimsel kullanım: Çocuk oyun alanı

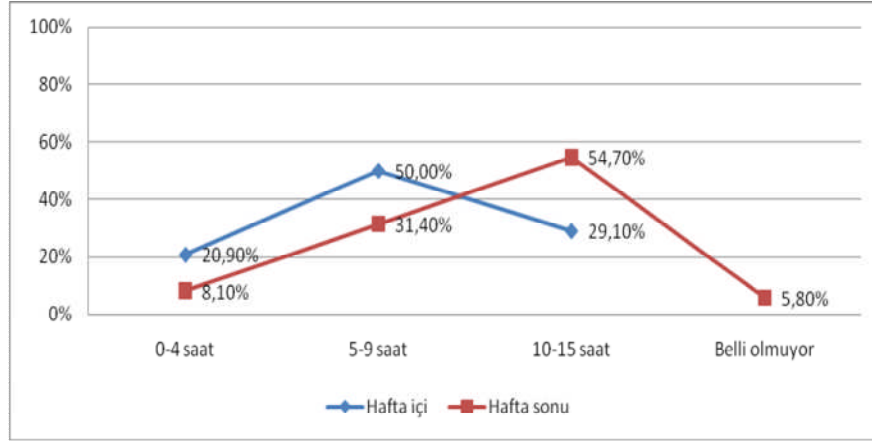

Şekil 47. Mevsimsel kullanım: Dinlenme alanı

Deneklerin uyku dışında hafta içi ve hafta sonu evde ne kadar zaman geçirdiklerine ilişkin soruya verdikleri cevaplara bakıldığında; hafta içi % 20,90'ı ve hafta sonu % 8,10'u evde 0-4 saatleri arasında zaman geçiriyor. Hafta içi % 50,00'si ve hafta sonu % 31,40'ı 5-9 saat arasında evde zaman geçiriyor. Deneklerin hafta içi % 29,10'u ve hafta sonu % 54,70'i 10-15 saatleri arasında zaman geçirdiklerini belirtmişlerdir. Hafta sonu % 5,80'i belli olmayan şekilde yorum yapmıştır (Şekil 49).

Şekil 48. Mevsimsel kullanım: Otopark

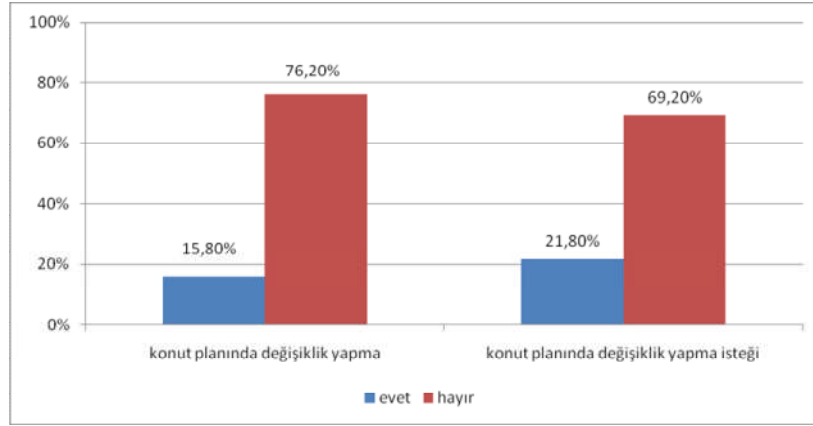
Şekil 49. Uyku dışında geçirilen zaman

Konutta en çok kullanılan mekanlar ise hafta içi sırasıyla salon % 46,3, mutfak % 23,2 ve salon ve mutfak aynı anda % 11,6 oranında söylenmiştir. Hafta sonu ise sırasıyla salon % 55,8, mutfak % 10,5 ve salon ve mutfak aynı anda söyleyenler % 7,4 oranındadır. Değerlendirme ile ilgili diğer veriler Tablo 25'te görülmektedir.

“Konutunuzun planında değişiklik yaptınız mı?” sorusuna deneklerden % 76,2'si hayır, %15,8'i ise evet cevabını vermiştir. Diğer taraftan “konutunuzun planında değişiklik yapma ihtiyacı duyuyor musunuz?” sorusuna ise % 69,3'u hayır, % 21,8'i evet cevabını vermiştir (Şekil 50).

Tablo 25. En çok kullanılan mekanlar

Mekanlar	Hafta içi		Hafta sonu	
	N	%	N	%
Mutfak	22	23,2	10	10,5
Salon	44	46,3	53	55,8
Yatak Odası	2	2,1	4	4,2
Çalışma Odası	5	5,3	3	3,2
Balkon	1	1,1	1	1,1
Bahçe	1	1,1	4	4,2
Salon/Balkon	1	1,1	2	2,1
Salon /Mutfak	11	11,6	7	7,4
Salon/ Çalışma Odası	2	2,1	-	-
Mutfak /Çalışma O	-	-	1	1,1
Mutfak/Bahçe	-	-	5	5,3
Çalışma O/Oturma odası	2	2,1	-	-
Hepsi	4	4,2	4	4,2

Şekil 50. Konut planında değişiklik yapma/yapma isteği

3.2.2.2. Beklentisel Değişkenler İle İlgili Bulgular

Sitede yer alan güvenlik ile ilgili deneklerin beklentilerini belirlemeye yönelik olarak yeterliliğin sorgulandığı soruya paralel bir biçimde orta ve daha az derecede yeterli gören deneklere nedenleri sorulmuştur. Soruya verilen cevaplara göre; güvenliğin sağlanmasında alanın büyüklüğü ve nüfusun fazla oluşunun sıkıntı yarattığı söylenmiştir. Giriş çıkışlarda kapıdaki güvenlik ile ilgili olarak “Kapı güvenliği daha sıkı olabilir”, “Ciddi bir kontrol yok”, “Siteye giriş yapan bazı araçlar durdurulmuyor, özellikle pahalı araç sahiplerine sorulmuyor”, “Siteye girişte bariyerin olmaması nedeniyle bazen arkadaşlarımız sorgusuz

içeriye girebiliyor”, “Kapıda güvenlik olsa da isteyen rahatlıkla siteye girebiliyor” şeklinde sıkıntılar dile getirilmiştir. Ayrıca güvenliğin sağlanmasında etkin olan görevli, araç ve elemanlar ile ilgili olarak da “Gerekli kontrol araçları yetersiz”, “Kamera sistemi yeterli değil”, “Site içerisindeki arabaların hızı kontrol altına alınamıyor”, “Güvenlik, bilgisayar görüntü sistemi ile desteklenmeli”, “Teknik açıdan daha profesyonel olunması gerekiyor, daha dikkatli olunmalı”, “Güvenlik elemanları daha eğitilmiş olmalı”, “Güvenlik personeli daha kaliteli olması gerekir”, “Bir kaç kişinin evine hırsız girdiği için isteyen herkes duvarların üzerinden geçebilir” şeklinde yorumlar dile getirilmiştir.

Deneğin ve ailesinin siteden sosyal ve kültürel açıdan beklentilerinin neler olduğunun tespitine yönelik, ihtiyaçlarının karşılanıp karşılanmadığı sorusu ile ilişkili olarak orta ve daha az karşılıyor ise nedenlerini belirtmeleri istenmiştir. Soruya verilen cevaplara göre; mimari açıdan genel anlamda “Sosyal tesisler yetersiz”, “Sitede bu tür yapılanma yok”, “Yetersiz yapılanma”, “Söz konusu ihtiyaçlar için yatırım yapılması gerek” “Tesis yok” söylenmiştir. Ayrıca olanak olarak “spor tesislerinden basketbol ve futbol sahası çok kötü”, “Bisiklet yolu, kulüp, park yok”, “Sinema, tiyatro gibi salonlar yok”, “Kafe ve havuz konut sayısı ile orantılandığında yetersiz”, “Sitede bulunan cafe/restoran’ın yetersiz olduğunu düşünüyorum”, “Site olduğu için okul ve banka şubesi yok”, “Briç salonu yok”, “Havuz dışında hiç bir sosyal aktivite yok (sinema, tiyatro gibi)”, “Yeterli sosyal alan bırakılmamış” ve “Bu ihtiyaçları karşılayacak ne yer, ne eleman ne de bilgi birikimi var” şeklinde yorumlar gelmiştir.

Sitedeki yönetim ve işletmeler ile ilgili olarak “Daha fazla etkinlik, spor turnuvaları, müsabakalar düzenlenebilir”, “Site içerisinde kültürel etkinlikler yok”, “Organizasyon yetersiz”, “Spor aktivitelerinin azlığı”, “Sosyal organizasyonda yetersizlik var”, “Sitede yapılan faaliyetlerin daha sık ve çeşitli olmasını isterdim”, “Faaliyetler yeterli değil”, “Kültürel ihtiyaçlar ile ilgili aktivite yok”, “Hiç bir sosyal aktivite yok”, “Yılda bir yaza merhaba konseri var, diğer türlü etkinlikler az”, “Site içerisindeki kafe işletme açısından hem zayıf hem de pahalı” ve “Restoran ve kafe burada yaşayanlara uygun değil hem çok pahalı hem de hizmet zayıf” şeklinde söylenmiştir. Ayrıca mevcut olanaklardan deneğe bağlı nedenlerden dolayı yararlanamadığını belirtenler de olmuştur. Denekler “Çalıştığımız için fazla yararlanamıyoruz”, “Aktivitelere, çoğunlukla zaman bulup katılamıyorum”, “İnsanların bu konuda talepleri yok”, “Çünkü arkadaş çevrem şehrin diğer yakasında”, “Var olan alanları yeterli sıklıkta kullanmadık”, “Önceki alıştığımız olanakların dışındaki site içerisindeki olanakların yeterliliği ile ilgili yorum yapamayız”, “Site küçük oğlumun

ihtiyaçlarını iyi derecede karşılar iken büyük oğlum şehre yakın olmayı tercih ediyor”, “Komşuluk yok denecek kadar az, selamlaşma zahmetinde bile bulunmuyorlar.”, “Sosyal etkinlikler ve spor etkinlikleri iyi olmasına rağmen, kültürel ihtiyaçlar için dışarıya çıkıyoruz” şeklinde yorum yapılmıştır.

Sitede yer alan kafe, restoran ve kuaför gibi olanaklar ile ilgili deneğin beklentileri sorulmuştur. Soruya verilen cevaplara göre; denekler mimari açıdan bu konuda “Olanaklar yetersiz”, “Sitemizde bir market ve tek kuaför var. Bu da seçenek bırakmıyor”, ”Çoğu site içinde mevcut değil”, “Söz konusu hizmetleri verecek birimler sitede yok”, “Tesis yok”, “Çünkü her şeyin tam olarak olmayışından dolayı”, “Gerekli yatırımlar mevcut değil”, “Olanakların ya hiç olmayışından veya var olanların yeterli olmayışından kaynaklanmaktadır”, “Sitenin içerisinde henüz sağlık, sinema, okul ve restoran gibi yerler yok”, “Site için ayırt edici değil, ben orta derecede kullanıyorum” , “Spor salonu yer olarak uygun değil”, “Yakın çevrenin bu ihtiyaçları karşılıyor olması, sitede bulunmaması”, “Site yakın çevresinde bu ihtiyaçlar karşılanıyor”, “Fitness center daha büyük olmalı”, “Kafe açık ve kapalı olmalı, restoran daha iyi hizmet vermeli”, “Yer müsait değil”, “Geniş açık ve sakın çay bahçesi olmalı” şeklinde beklentilerini dile getirilmiştir. Yorumlar ağırlıklı olarak çeşitliliğin az olduğu yönünde yapılırken, mevcut mekanların yeri ve boyutları konusunda da yetersizlik dile getirilmiştir. Mimari açıdan olduğu kadar mekanların işletmeciliği konusunda da eleştiriler gelmiştir. Eleştiriler ağırlıklı olarak “İçeride sunulan hizmetler/olanaklar dışarıya göre çok pahalı”, “Pahalı, çeşit az ve sağlık koşullarına uygun değil”, “Site içerisindeki işletme anlayışı daha iyi olabilir”, “Sitedeki kafenin sosyal mekan olarak uygun fiyatlı olması gerekir. Fiyatlar yüksek olduğu için az kişi kullanıyor ve her yıl işletme değiştiriyor”, “Zamanımız olmadığından çok kullanamıyoruz”, “Site halkı tüm ihtiyaçlarını dışarıdan karşılıyor. Kurulan işletmeler para kazanamıyor” şeklinde gelmiştir.

Çocuk oyun alanlarının alan büyüklükleri, çeşitliliği ve donatıları ile ilgili olarak “Çocuklar için oyun alanı daha geniş olabilirdi”, “Çocuk oyun alanı yetersiz, mevcut alanlar çekici değil” “Çocukların kapalı alan oyunları için oyuncaklar ve mekan yetersiz, daha iyi organize edilebilir”, “Oyun alanları basketbol dalı için yetersiz. Basketbol sahası futbol oynamak için kullanılıyor ve buradan da futbol sahasına ihtiyaç olduğu sonucu çıkıyor”, “Donatılar arttırılabilir”, “Site inşa edilirken oyun alanları olması gerektiği için yapılmış, çocuklara ne kadar katkısı olur, hangisi gerekli, gelişmelerine faydası olur mu? gibi sorunlar çok düşünülmemiş”, “Sayı ve donanım olarak az”, “Oyun alanları sadece küçük çocuklara yönelik”, “Her yaş grubuna yönelik oyun alanı bulunmuyor, boyut olarak

çoğu çocuk kullanılmıyor, “Gençlere uygun bir yer yok”, “Tenis kort, futbol sahası ve basketbol sahası sitenin diğer girişinin yakınında fakat oturduğum yer sitenin ana girişine yakın” yorum ve önerileri getirmişlerdir.

Oyun alanlarının bakım ve güvenliği ile ilgili olarak dikkat çekilen nokta ise, “Otoparklar hemzemin çocuklar arabaların arasından geçiyor”, “Çocuk oyun alanlarının bakımı ve güvenliği yetersiz”, “Spor tesislerinin bakımsız oluşu”, “Temizlik eksik”, “Oyun alanları kötü kullanılıyor, sahip çıkılmıyor”, “Güvenlik yüzde yüz sağlanmış değil”, “Zemin kum yerine yumuşak zemin ile kaplansa daha güvenilir olur”, “Arabalar özellikle dışarıdan gelen veya gençlerin kullandığı arabalar kontrolsüz oluyor”, “Arabaların park etmesinden dolayı, kaldırımda yürüyemiyoruz ki çocuklara oyun yeri olsun”, “Araçların park yeri oyun alanlarına yakın” şeklinde dile getirilmiştir. Genel anlamda sitede yer alan çocuk oyun alanları beklentilerde ise denekler, alanların yetersiz oluşu, her yaş grubuna yönelik oyun alanlarının olmayışı, güvenlik ve bakım ağırlıklı olarak dile getirilmiştir.

Deneklerin yaşlılar ve engelliler ile ilgili sitelerindeki beklentilerini belirlemeye yönelik soruya “Etkinlik düzenlenmiyor”, “Bugüne kadar bir faaliyet olmadı”, “Özel düzenleme, etkinlik, faaliyet yok, talep de yok”, “Bu site rahat etmek için değil barınmak için hazırlanmış”, “Site projesi hazırlanırken bu gereksinimler çok fazla düşünülmemiş”, “Dinlenme alanlarında özel bir düzenleme yok”, “Yaşlı ve engellilere göre herhangi bir özel alan düzenlenmemiş”, “Böyle bir alan oluşturulmamış, kendi imkanlarımızla yardımcı oluyoruz”, “Bu gruba yönelik bir geçiş yolu düzenlenmemiş”, “Merdivenler düzenlenebilir, rampalar düzenlenebilir”, “Fiziksel çevre uygun değil, sadece girişlerde rampalar var ama yetersiz”, “Onlar için özel bir dinlenme yerinin olup olmadığının farkında değilim”, “Site alanı çok büyük olduğu için normal bir kişinin site içerisinden bir yerden başka bir yere gitmek için çokça enerji harcıyor. Site içerisinde her yerde yokuş olması ve mesafelerin uzak oluşu nedeni ile motor ya da motorlu scooter olmadan ulaşım zor.”, “Daha çok düşünülmeli”, “Etkinlik ve dinlenme alanları tekrar düzenlenmeli ve geliştirilmeli”, “Merdivenlerde kolay çıkma standı var. Diğer şeyler yetersiz. Mesela havuza tekerlekli araç giremez”, “Çok fazla basamak olduğunu düşünüyorum, sitede rampa dışında özel bir düzenleme dikkatimi çekmedi” yorumları gelmiştir.

Teknik ve alt yapı hizmetleri açısından deneklerin beklentilerini belirlemeye yönelik yeterliliğin sorgulandığı soruya paralel olarak orta ve daha az derecede yeterli gören deneklere nedenleri sorulmuştur. Ağırlıklı olarak toplu taşıma ile ilgili yorum yapılmıştır.

Bunlar “Toplu taşıma bölgesine, yani duraklara uzak olduğu için memnun değilim”, “Toplu taşıma olarak sadece saat başı site içi servis var o da durakları sınırlı”, “Toplu taşıma araçları az”, “Toplu taşıma aktarımında servisler yetersiz”, “Toplu taşıma yeterli sayıda ve sıklıkta değil”, “Her yöne sık ulaşım yok”, “Toplu taşıma araçlarının güzergahlarının sınırlı oluşu” , “Ulaşım imkanları yetersiz”, “Toplu taşıma araçları fazlaştırılmalı” şeklindedir. Diğer üzerinde durulan nokta ise ses yalıtımı ile ilgilidir: “Yazın sabah erkenden tenisçilerin sesi geliyor”, “Gürültü var”, “Binaların ses izolasyonu yetersiz”, “Dışarıdan sesler geliyor”, “Gece çok gürültü oluyor”, “Ses yalıtımı yetersiz”, “Sitede ses yalıtımı düşünülmemiş” yorumu yapılmıştır. Ayrıca “Taşıt ve yaya iç içe”, “Yürüyüş alanı yetersiz, yürüyüşlerimizi aralarında yapıyoruz”, “Araçlar çok ortada”, “Yeterli otopark yok” ,”Geniş yeşil alan yok”, “Aydınlatma iyi değil”, “Bazı bölgelere daha fazla aydınlatma gerekiyor”, “Yeşil alanlara biraz daha özen gösterilebilir, daha bakımlı olabilir ve çiçeklendirme yapılabilir”, “İnternet bağlantısı zayıf”, “Telefonlar sık sık arızalanıyor”, “Telefon arızası çıkıyor”, “Yangın olsa gece itfaiye giremez”, “Isı yalıtımı zemin katlar için yeterli değil”, “Site dış cephesinin boyaya ve bakıma ihtiyacı var”, “Elektrik kesintilerine çözüm olarak jeneratörü görüyorum”, “Yangın ve deprem ile ilgili alınan önlemler konusunda bilgim yok” diğer yorum yapılan konular olmuştur.

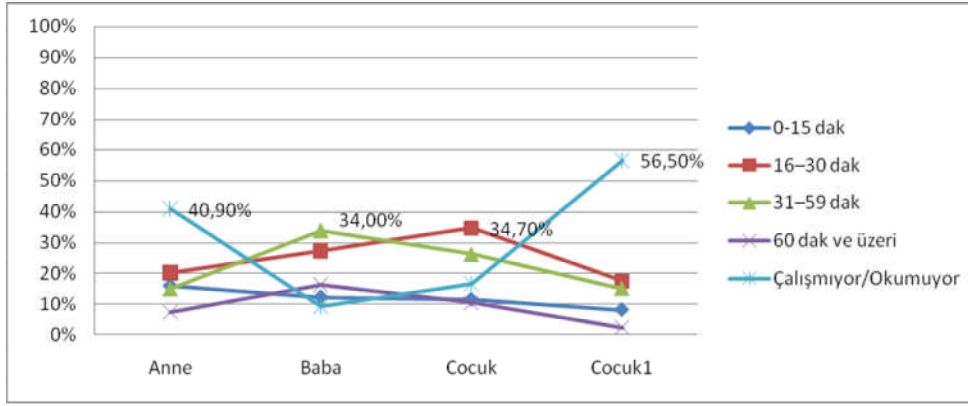
Konutlarında plan değişikliği yapanların (% 15,8) ve yapmak isteyenlerin (% 21,8) oranı ise düşük çıkmıştır. Konutlarda yapılan/yapılmak istenen değişikliklerin türü mekana bağlı olarak Tablo 26’da verilmiştir.

Tablo 26. Konut mekanlarında yapılan değişikliklerin türleri

Mekânlar	Büyütmek	Mekânları birleştirmek	Mekânı bölmek	Mekânı dışa kapatmak	Mekâna ek
Mutfak	6	2	-	-	2
Salon	-	1	-	-	1
Ebeveyn Yatak Odası	1	-	-	-	-
Yatak Odası 1	4	2	-	-	-
Yatak Odası2	3	1	-	-	-
Soyunma Odası	-	1	-	-	-
Oturma Odası	-	-	1	1	-
Banyo	2	-	-	2	2
WC	1	1	-	2	-
Balkon	3	-	1	1	1
Sera	4	-	-	-	-
Teras	1	-	-	1	1
Toplam	25	8	2	7	7

3.2.2.3. Deneysel Değişkenler ile İlgili Bulgular

Hane halkının normal koşullar altında işe/okula giderken harcadığı süreler incelendiğinde; hane halkından annenin, % 40,90 oranı ile çalışmadığı, diğer taraftan % 20,40 oranı ile 16–30 dakikada, % 16,10 oranı ile 0-15 dakikada, % 15,10 oranı ile 31-59 dakikada işine gittiği tespit edilmiştir. Hane halkından babanın işe gidiş süresi en fazla % 34 ile 31-59 dakika arasında, % 27,40 ile 16-30 dakika arasında, % 16,50 ile 60 dakika ve üzeri şeklinde tespit edilmiştir. Hane halkından çocuğun, okula gidiş süresi en fazla % 34,70 ile 16-30 dakika arası, % 21,30 ile 31- 59 dakika arası ve % 16,80 ile okula gitmiyor şeklinde sıralanmaktadır. Hane halkından ikinci çocuğun okula gidiş süresine bakıldığında, %56,50'sinin okula gitmediği, % 17,60'ının 16-30 dakika arasında, % 15,30'unun 31-59 dakika arasında okuluna gidebildiği tespit edilmiştir (Şekil51).

Şekil 51. Hane halkının işe/okula gidiş süresi

- Sitenin denek ve ailesinin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamasına yönelik yöneltilen seçenekli soruda, deneklerin % 33,7'si kendileri ile ilgili olarak sosyal ve kültürel ihtiyaçlarının orta derecede karşılandığını, % 39,6'sı aileleri ile ilgili olarak çoğunlukla karşılandığını belirtmişlerdir (Tablo 27).

Tablo 27. Sitenin denek ve ailesinin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılama durumu

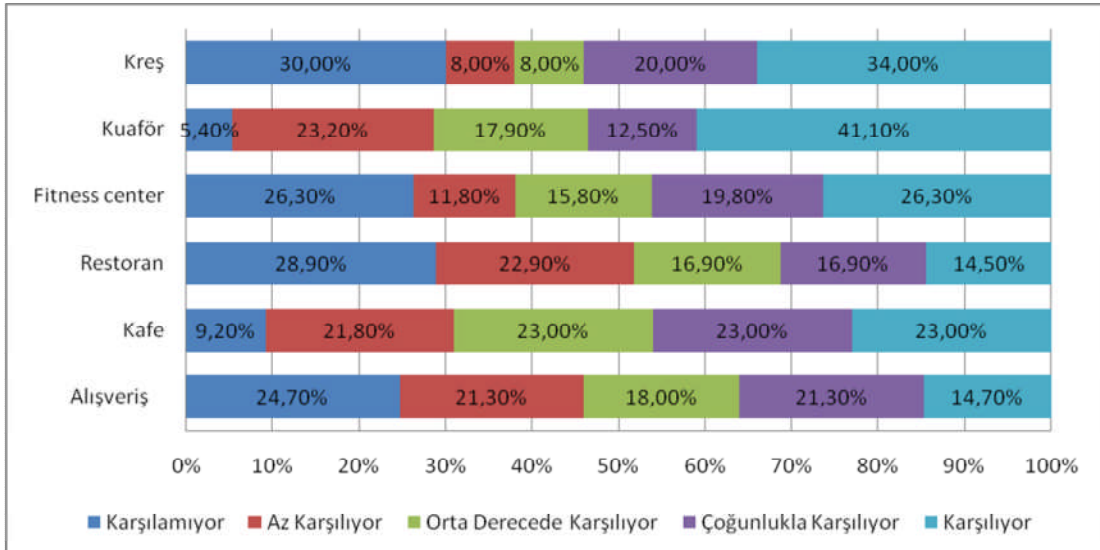
	Karşılmıyor		Az Karşılıyor		Orta Derecede Karşılıyor		Çoğunlukla Karşılıyor		Karşılıyor	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Denek	10	10,2	10	10,2	33	33,7	31	31,6	14	14,3
Aile bireyleri	10	10,4	12	12,5	23	24,00	38	39,6	13	13,5

- Sitede sağlanan can ve mal güvenliğinin yeterliliğini belirlemeye yönelik sorulan sorudan elde edilen sonuçlara göre sırası ile % 42'si çoğunlukla yeterli, % 33'u yeterli, % 23'ü orta derecede yeterli ve % 2'si ise az yeterli görmektedir (Tablo 28).

Tablo 28. Sitede sağlanan can ve mal güvenliğinin yeterli olma durumu

Yetersiz		Az Yeterli		Orta Derecede Yeterli		Çoğunlukla Yeterli		Yeterli	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
-	-	2	2,0	23	23,0	42	42,00	33	33,00

- Sitede sunulan olanakların deneklerin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterliliğinin araştırıldığı soruya verilen yanıtlar incelenmiştir. Alışveriş mekanıyla ilgili olarak soruya yanıt verenlerin % 24,70'i ihtiyaçlarını karşılamadığını belirtmiştir. Kafe ile ilgili olarak orta derecede karşılıyor, çoğunlukla karşılıyor ve karşılıyor yanıtlarının her biri % 23,00 oranında söylenmiştir. Restoran ile ilgili olarak da yanıt verenlerin % 28,90'ı ihtiyaçlarını karşılamadığını belirtmiştir. Fitness center'da karşılıyor ve karşılamıyor şeklindeki iki karşıt görüş, cevaplayan kişilerden % 26,30 oranında tercih edilmiştir. Kuaför ise soruyu cevaplayanlardan % 41,10'i tarafından karşılanıyor şeklinde belirtilmiştir. Kreş için de %34 oranında karşılıyor yanıtı alınmıştır (Şekil 52).

Not. Palmiye sitesinde kuaför, Aquacity'de ise kreş yer almamaktadır.

Şekil 52. Sitedeki donatımların ihtiyacı karşılamadaki yeterliliği

- Sitede bulunan çocuk oyun alanlarını değerlendirmeye yönelik soruda;

“Her yaş grubuna yönelik oyun alanı var” maddesine deneklerin % 34.60’ı çoğunlukla katılıyor, % 23.50’si katılıyor, % 18.50’si katılmıyor, % 14.80’i orta derecede katılıyor, % 8.60’ı az katılıyor.

“Oyun alanları bakımlı” maddesine % 45.10’u çoğunlukla katılıyor, % 20.70’i katılıyor, % 18.30’u orta derecede katılıyor, % 8.50’si katılmıyor, % 7.30’u az katılıyor.

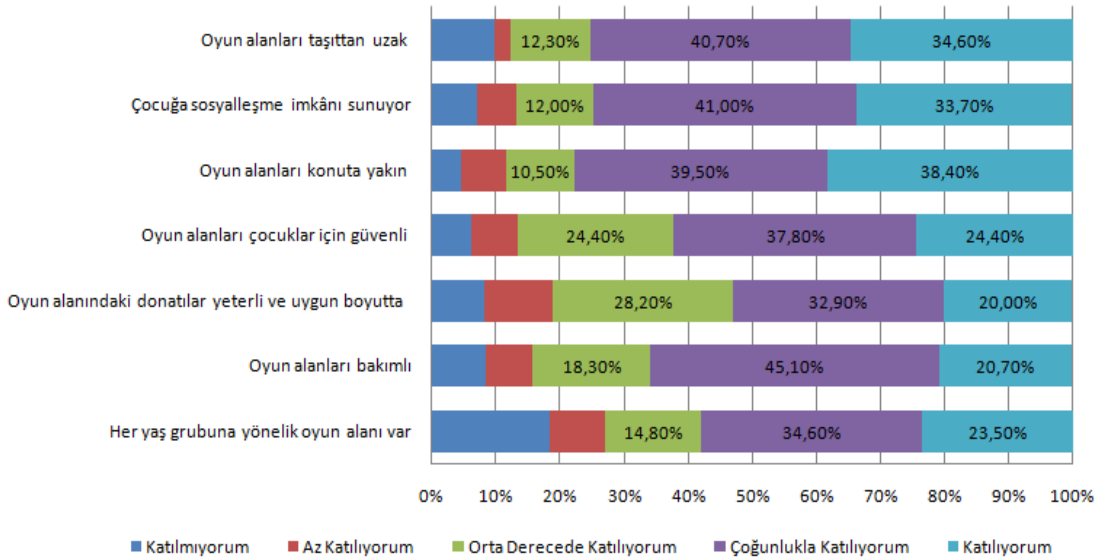
“Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta” maddesine % 32.90’ı çoğunlukla katılıyor, % 28.20’si orta derecede katılıyor, % 20.00’si katılıyor, % 10.60’ı az katılıyor, % 8.20’si katılmıyor.

“Oyun alanlarının çocuklar için güvenli” maddesine % 37.80’i çoğunlukla katılıyor, % 24.40’ı hem orta derecede katılıyor hem de katılıyor, % 7.30’u az katılıyor, % 6.10’u katılmıyor.

“Oyun alanları konuta yakın” maddesine % 39.50’si çoğunlukla katılıyor, % 38.40’ı katılıyor, % 10.50’si orta derecede katılıyor, % 7.00’si az katılıyor ve % 4.70’i katılmıyor.

“Çocuğa sosyalleşme imkânı sunuyor” maddesine % 41.00’i çoğunlukla katılıyor, % 33.70’i katılıyor, % 12.00’si orta derecede katılıyor, % 7.20’si katılmıyor ve % 6.00’si az katılıyor.

“Oyun alanları taşıttan uzak” maddesine % 40.70’i çoğunlukla katılıyor, % 34.60’ı katılıyor, % 12.30’u orta derecede katılıyor, % 9.90’ı katılmıyor ve % 2,50’si az katılıyor (Şekil 53).

Şekil 53. Çocuk oyun alanlarının değerlendirilmesi

Sitenin teknik ve alt yapı hizmetlerinden memnuniyeti belirlemeye yönelik sorularda: Deneklerin çevre temizliği açısından; % 44,20'si, site içinde yaya taşıt ayrımı açısından; % 32,60'ı, sokak aydınlatması açısından; % 44,70'i, Toplu taşıma imkânı açısından; % 30,00'u, yeşil alanların miktarı açısından; % 47,90'ı; yeşil alanların bakımı açısından; % 46,30'u, yeşil alanlara ulaşım açısından; % 53,80'i, sosyal tesislere ulaşım açısından; % 53,80'i, altyapı hizmetleri açısından; % 48,30'u memnun olduğunu belirtmişlerdir. Gürültü önlemleri açısından % 37,60'ı, bakım ve onarım açısından; % 40,90'ı, yönlendirme ve bilgilendirme işaretleri açısından; % 47,80'ı, doğal afetlere karşı önlemler açısından; % 44,20'si, yangın güvenliği açısından; % 44,90'ının çoğunlukla memnun olduğu tespit edilmiştir. Site yönetimi açısından % 39,60'ı hem çoğunlukla memnun hem de memnun olduklarını belirtmişlerdir. Değerlendirme ile ilgili diğer veriler Şekil 54'te görülmektedir.

- Sitede yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelerin değerlendirilmesine yönelik sorularda;

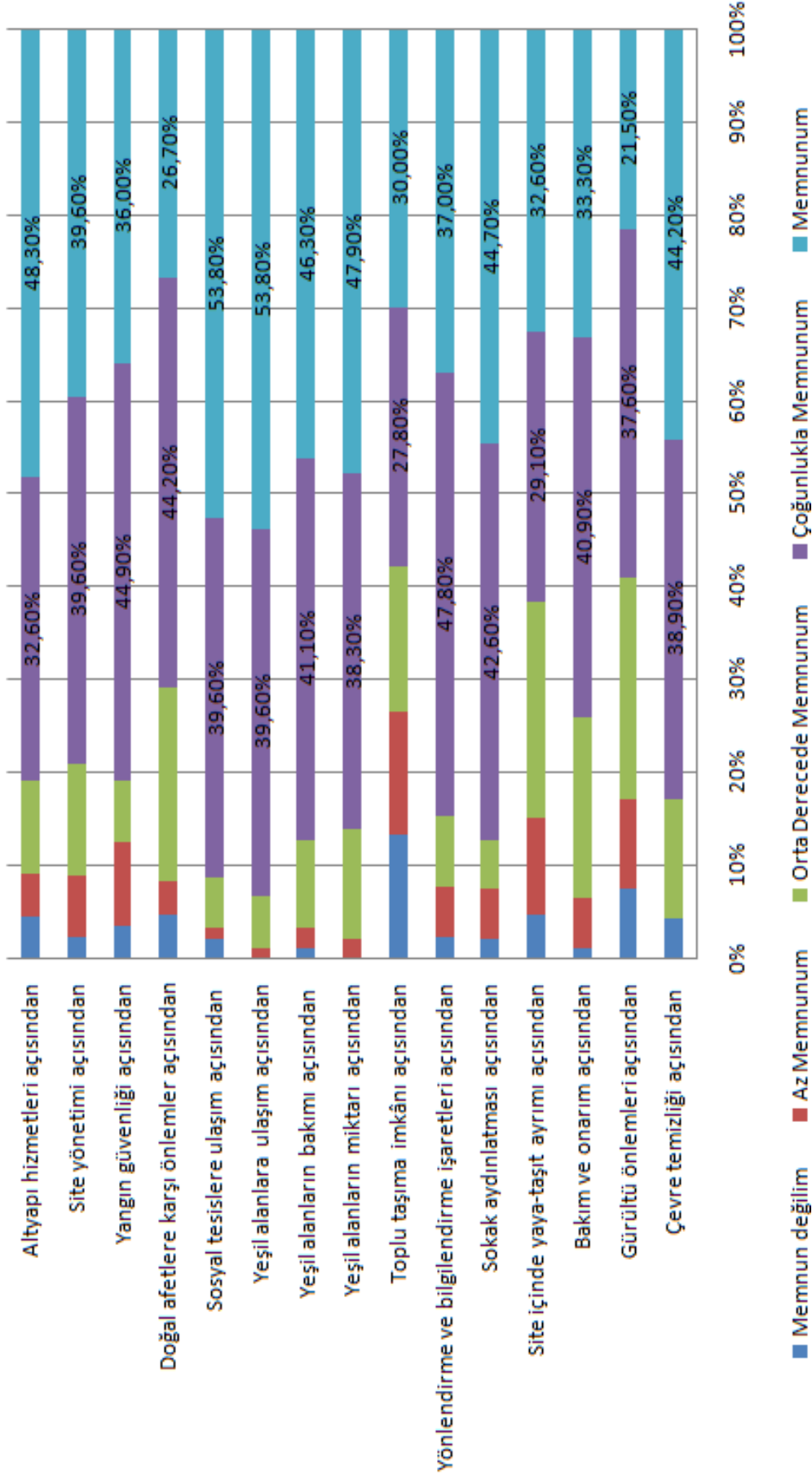
“Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşabiliyorlar” maddesine % 36.50'si çoğunlukla katılıyor, % 35.30'u katılıyor, % 17,60'ı katılmıyor, % 9,40'ı orta derecede katılıyor, % 1,2'si az katılıyor cevapları verilmiştir.

“Yaya yollarında düzenlemeler var” maddesine % 35,20'si çoğunlukla katılıyor, % 28,40'ı katılıyor, % 17,00'si katılmıyor, % 11,40'ı orta derecede katılıyor ve % 8,00'i az katılıyor cevapları verilmiştir.

“Konuta rahatlıkla ulaşabiliyor” maddesine % 39.30'u katılıyor, % 33,30'u çoğunlukla katılıyor, % 13,10'u katılmıyor, % 9,5'i orta derecede katılıyor ve % 4,80'ni az katılıyor cevapları verilmiştir.

“Dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var” maddesine % 24,40'ı katılmıyor, % 23,20'si orta derecede katılıyor, % 22,00'si hem çoğunlukla katılıyor hem de katılıyor ve % 8,50'si az katılıyor cevapları verilmiştir.

“Onlara uygun etkinlikler düzenleniyor” maddesine % 46,70'i katılmıyor, % 21,30'u az katılıyor, % 16,00'si çoğunlukla katılıyor,% 12'si katılıyor ve % 4'ü orta derecede katılıyor cevapları verilmiştir.

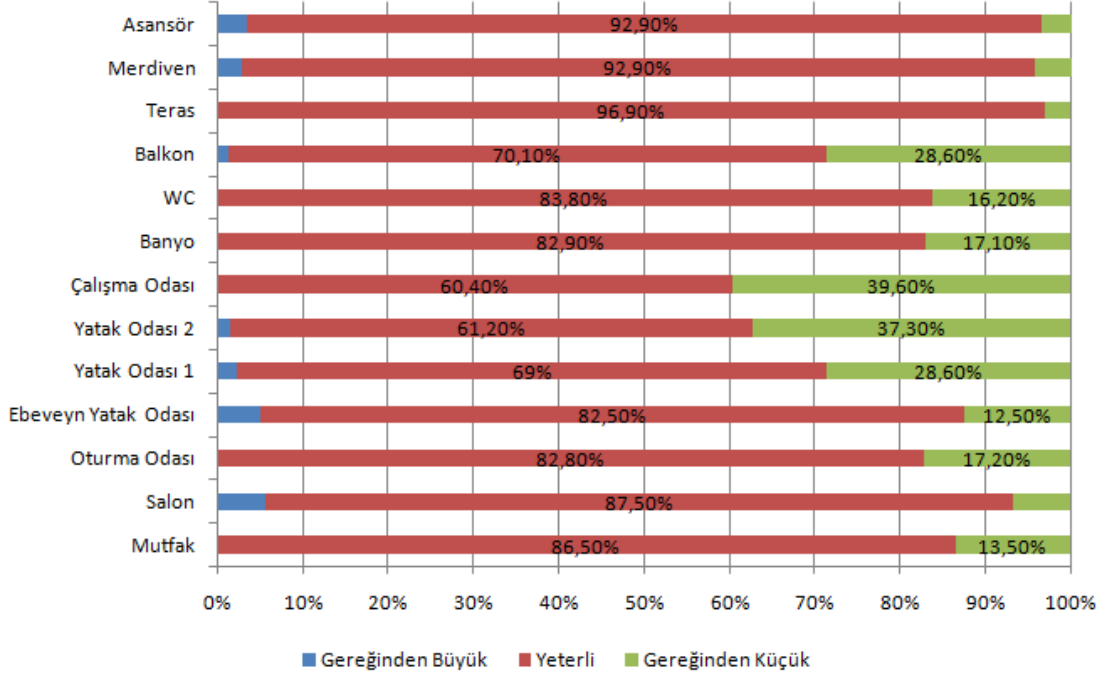
Şekil 54. Sitenin teknik ve alt yapı hizmetleri açısından değerlendirilmesi

Deneklerin konut memnuniyetini belirlemeye yönelik sorulan sorudan elde edilen sonuçlara göre; % 44,7'si memnun, % 42,6'sı çoğunlukla memnun, % 11,7'si orta derecede memnun ve % 1,1'i ise konuttan memnun değildir cevapları verilmiştir (Tablo 29).

Tablo 29. Konuttan memnuniyet durumu

Memnun Değilim		Az Memnunum		Orta Derecede Memnunum		Çoğunlukla Memnunum		Memnunum	
N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1	1.1	-	-	11	11.7	40	42.6	42	44.7

Konuttaki mekan büyüklüklerine ilişkin soruya verilen yanıtlara bakıldığında; mutfak ile ilgili olarak % 86.50'si yeterli büyüklükte olduğunu, % 13.50'si gereğinden küçük olduğunu, salon için % 87.50'si yeterli büyüklükte olduğunu, % 6,80'i gereğinden küçük ve % 5,70'i gereğinden büyük olduğunu, oturma odası için % 82,80'i yeterli büyüklükte olduğunu, %17,20'si gereğinden küçük olduğunu, çalışma odası için % 60,40'ı yeterli büyüklükte olduğunu, % 33,60'ı gereğinden küçük olduğunu belirtmiştir. Yatak odaları için ise; ebeveyn yatak odasını % 82,50'si yeterli büyüklükte olduğunu, % 12,50'si gereğinden küçük olduğunu, % 5,00'i gereğinden büyük olduğunu, yatak odası1 için %69,00'u yeterli büyüklükte olduğunu, % 28,60'ı gereğinden küçük olduğunu, % 0.24'ü gereğinden büyük olduğunu, yatak odası2 için % 61,20'si yeterli büyüklükte olduğunu, %37,30'u gereğinden küçük ve % 1,50'si gereğinden büyük olduğunu söylemiştir. Değerlendirilen diğer mekanlardan banyonun ise % 82,90'ı tarafından yeterli büyüklükte olduğunu, % 17,10'u gereğinden küçük olduğunu, WC için % 83,80'i yeterli büyüklükte olduğunu ve % 16.20'si gereğinden küçük olduğunu, balkon için % 70,10'u yeterli büyüklükte olduğunu, % 28,60'ı gereğinden küçük olduğunu, teras için % 96,90'ı yeterli büyüklükte olduğunu, % 3.10'u gereğinden küçük olduğunu belirtmişlerdir. Sirkülasyon öğelerinden merdiven için % 92.90'ı yeterli büyüklükte olduğunu, % 3.10'u gereğinden küçük olduğunu, asansör için % 92.90'ı yeterli büyüklükte olduğunu, % 3.60'ı gereğinden küçük ve gereğinden büyük olduğunu söylemişlerdir (Şekil 55).

Şekil 55. Mekan büyüklükleri bakımından değerlendirme

- Konutu değerlendirmeye yönelik soruda (Şekil 56);

“Konut alanı olarak yetersiz” maddesine % 59,80’i katılmıyor, % 16,10’u az katılıyor, % 9,20’si orta derecede katılıyor, % 8’i katılıyor ve % 6,90’nı çoğunlukla katılmıyor cevapları verilmiştir.

“Odalar kullanışsız” maddesine % 58,00’i katılmıyor, % 21,60’ı az katılıyor, % 11,40’ı orta derecede katılıyor, % 5,70’i katılmıyor ve % 3,40’ı çoğunlukla katılıyor cevapları verilmiştir.

“Odalar küçük” maddesine % 45,50’si katılmıyor, % 20,50’si az katılıyor, % 17,00’si orta derecede katılıyor, % 10,20’si katılıyor ve % 6,80’i çoğunlukla katılıyor cevapları verilmiştir.

“Oda sayısı az” maddesine % 62,10’u katılmıyor, % 18,40’ı az katılıyor, % 9,20’si katılmıyor, % 6,90’ı orta derecede katılıyor ve % 3,40’ı çoğunlukla katılıyor cevapları verilmiştir.

“Doğrudan gün ışığı almayan oda varlığı” maddesine % 75,30’u katılmıyor, % 11,80’i az katılıyor, % 5,90’ı orta derecede katılıyor, % 4,70’i çoğunlukla katılıyor ve % 2,40’ı çoğunlukla katılıyor cevapları verilmiştir.

“Balkon sayısı az ve/veya boyutları küçük” maddesine % 47,1’i katılmıyor, % 18,40’ı az katılıyor, % 16,10’u katılıyor, % 10,30’u orta derecede katılıyor ve % 8’i çoğunlukla katılıyor cevapları verilmiştir.

“Dışarıdan gürültü geliyor” maddesine % 33,70’i katılmıyor, % 22,50’si az katılıyor, % 20,20’si katılıyor, % 12,40’ı orta derecede katılıyor ve % 11,20’si çoğunlukla katılıyor cevapları verilmiştir..

“Isınma sorunu var” maddesine % 62,90’ı katılmıyor, % 19,10’u az katılıyor, % 7,90’ı katılıyor, % 5,60’ı orta derecede katılıyor ve % 3,40’ı çoğunlukla katılıyor cevapları verilmiştir.

“Koku sorunu var” maddesine % 52,90’ı katılmıyor, % 21,80’i az katılıyor, % 11,50’si katılıyor, % 8’i çoğunlukla katılıyor ve % 5,7’si orta derecede katılıyor cevapları verilmiştir.

“Rutubet sorunu var” maddesine % 73,60’ı katılmıyor, % 9,2’si az katılıyor veya katılıyor, orta derecede katılıyor % 5,7’si orta derecede katılıyor ve % 2,3’ü çoğunlukla katılıyor cevapları verilmiştir.

“Su akarlarında sızma sorunu var” maddesine % 65,90’ı katılmıyor, % 14,80’i az katılıyor, % 8’i çoğunlukla katılıyor, % 6,8’i orta derecede katılıyor ve % 4,5’i katılıyor cevapları verilmiştir.

“Kullanılan malzeme kalitesi düşük” maddesine % 32,20’si katılmıyor, % 26,40’ı orta derecede katılıyor, % 17,20’si az katılıyor ve % 9,2’si çoğunlukla katılıyor cevapları verilmiştir.

“Kapı/pencere doğramalarında sorunlar var” maddesine % 35,60’ı az katılıyor, % 32,20’si katılmıyor, % 13,80’i orta derecede katılıyor, % 11,50’si katılıyor ve % 5,7’si çoğunlukla katılıyor cevapları verilmiştir.

“Çöp toplanmasında sorun var” maddesine % 73,90’ı katılmıyor, % 19,30’u az katılıyor ve % 2,30’u orta derecede katılıyor, çoğunlukla katılıyor veya katılıyor cevapları verilmiştir.

“Yeterli gün ışığı almıyor” maddesine % 80’i katılmıyor, % 8,9’u orta derecede katılıyor, % 6,7’si az katılıyor ve % 2,2’si çoğunlukla katılıyor veya katılıyor cevapları verilmiştir.

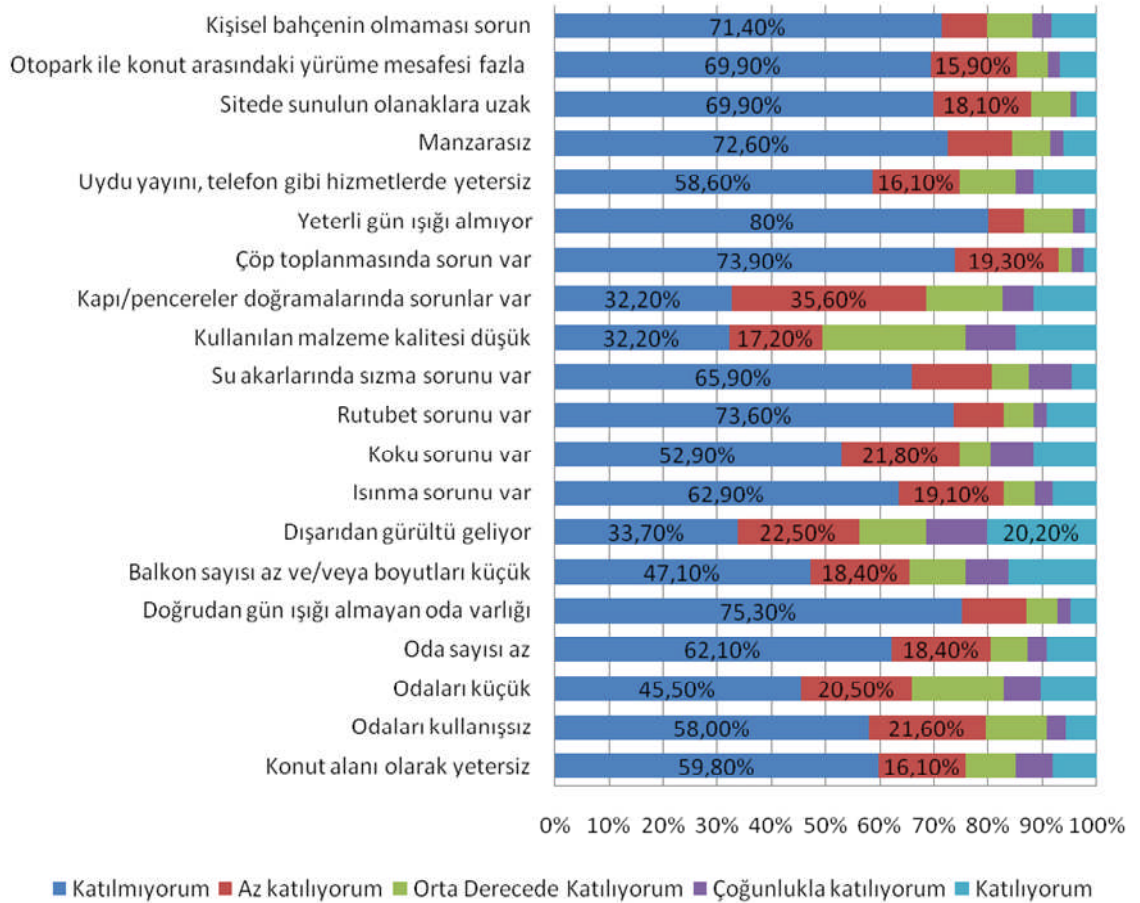
“Uydu yayını, telefon gibi hizmetlerde yetersiz” maddesi % 58,60’ı katılmıyor, % 16,10’u az katılıyor, % 11,50’si katılıyor, % 10,30’u orta derecede katılıyor ve % 3,40’ı çoğunlukla katılıyor cevapları verilmiştir.

“Manzarasız” maddesine % 72,60’ı katılmıyor, % 11,90’ı az katılıyor, % 7,10’u orta derecede katılıyor, % 6’sı katılmıyor ve % 2,4’ü çoğunlukla katılıyor cevapları verilmiştir.

“Sitede sunulan olanaklar uzak” maddesine % 69,90’ı katılmıyor, %18,10’u az katılıyor, % 7,2’si orta derecede katılıyor, % 3,6’sı katılıyor ve % 1,2’si çoğunlukla katılıyor cevapları verilmiştir.

“Otopark ile konut arasındaki yürüme mesafesi fazla” maddesine % 69,90’ı katılmıyor, % 15,9’u az katılıyor, % 6,8’i katılıyor, % 5,7’si orta derecede katılıyor ve % 2,3’ü çoğunlukla katılıyor cevapları verilmiştir.

“Kişisel bahçenin olmaması, sorun” maddesine % 71,40’ı katılmıyor, % 8,3’ü az katılıyor, orta derecede katılıyor veya katılıyor ve % 3,6’ı çoğunlukla katılıyor cevapları verilmiştir.

Şekil 56. Konut ile ilgili değerlendirme

Tablo 30’da deneklerin site ile ilgili genel değerlendirmeleri sıfat çitleri aracılığı ile verilmektedir. Kendini siteye ait hissi uyandırma % 29,7; açık ve yeşil alan ilişki iyi % 31,7 oranında “çok” ile değerlendirilmiştir.

Sosyal anlamda sıcak % 26,7, mimari estetiği iyi % 44,6; binalar insan ölçeği ile uyumlu %36,6; planlama açısından düzenli %36,6; park, tesis gibi sosyal alanlar yeterli %34,7; konut standartları yüksek %24,8; komşuluk ilişkileri güçlü % 22,8; site, kavrama açısından kolay % 24,8; bakımlı ve korunma açısından sahipli % 31,7; bireysel davranmaya olanak tanıyan % 24,8 oranında “oldukça” ile değerlendirilmiştir.

Sosyal örgütlenme yeterli % 19,8 oranında “oldukça ve biraz” ile değerlendirilmiştir.

Site çevresi ile uyumlu % 20,8; ulaşım sorunlu % 25,7; kent merkezine yakın % 21,8 oranında “biraz” ile değerlendirilmiştir. Diğer veriler tablo’da yer almaktadır.

Tablo 30. Site ile ilgili genel değerlendirme

Maddeler	A	Çok	Oldukça	Biraz	Çekimser	Biraz	Oldukça	Çok	B
		3	2	1	0	-1	-2	-3	
Kendini siteye ait hissi	Uyandırma	29,7	25,7	7,9	11,9	2,0	3,0	0	Uyandırmama
Sosyal anlamda	Sıcak	19,8	26,7	15,8	5,9	4,0	5,0	2,0	Soğuk
Mimari estetiği	İyi	16,8	44,6	13,9	1,0	1,0	1,0	3,0	Kötü
Binalar insan ölçeği ile	Uyumlu	20,8	36,6	13,9	4,0	2,0	0	1,0	Uyumsuz
Site çevresi ile	Uyumlu	17,8	17,8	20,8	3,0	10,9	3,0	5,0	Uyumsuz
Planlama açısından	Düzenli	26,7	36,6	10,9	0	3,0	1,0	2,0	Düzensiz
Park, tesis gibi sosyal alanlar	Yeterli	18,8	34,7	13,9	2,0	6,9	0	3,0	Yetersiz
Sosyal örgütlenme	Yeterli	8,9	19,8	19,8	7,9	7,9	5,0	5,9	Yetersiz
Açık ve yeşil alan ilişki	İyi	31,7	30,7	11,9	1,0	3,0	2,0	0	Kötü
Ulaşım	Sorunlu	12,9	13,9	25,7	5,9	3,0	9,9	6,9	Sorunsuz
Kent merkezine	Yakın	9,9	18,8	21,8	8,9	7,9	5,9	5,9	Uzak
Konut standartları	Yüksek	13,9	24,8	16,8	16,8	2,0	2,0	0	Düşük
Komşuluk ilişkileri	Güçlü	12,9	22,8	16,8	6,9	14,9	2,0	4,0	Zayıf
Site kavrama açısından	Kolay	23,8	24,8	10,9	12,9	2,0	2,0	0	Zor
Bakımlı ve korunma açısından	Sahipli	29,7	31,7	15,8	0	1,0	2,0	0	Sahipsiz
Bireysel davranmaya olanak	Tanıyan	18,8	24,8	14,9	14,9	1,0	2,0	2,0	Tanımayan

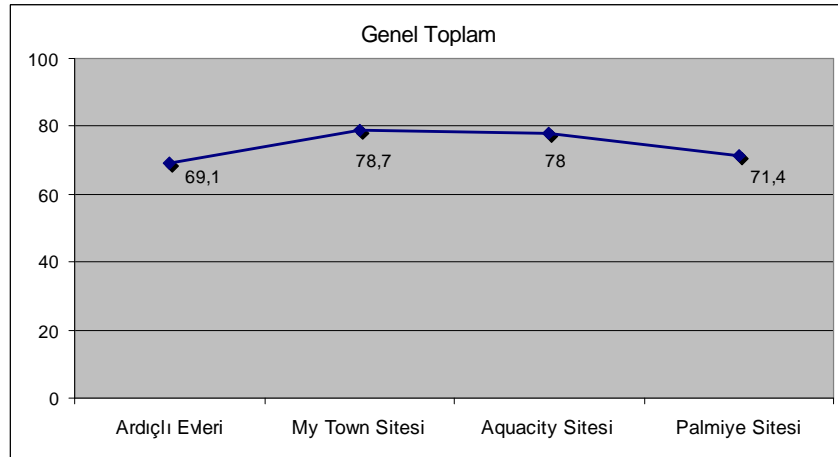
4. İRDELEMELER

Bu bölümde öncelikle kalite kriterleri ile ilgili modelin değerlendirilmesi sonucu elde edilen verilere yer verilmiştir. Değerlendirmede sitelerin işlevsel kalite ve psiko-sosyal kalite sınıflamalarında aldıkları puanlara ve her dört sitede de olumlu ve olumsuz bulunan kriterlere yer verilmiştir. Ayrıca ankette yer alan sorular puanlama ve aritmetik ortalama yöntemi ile irdelenmiş, memnuniyet belirlemede etken faktörler ortaya koyulmuştur.

4.1. Kalite Kriterlerine Dayalı Model ile İlgili İrdelemeler

Belirlenen kalite kriterlerine bağlı olarak değerlendirilen dört dışa kapalı site ile ilgili elde edilen sonuçlar Tablo 31’de verilmiştir. Tablo 31’de her bir site ile ilgili değerlendirmeden elde edilen puan ve kalite kriterlerinin kendi içindeki ağırlıklarına bağlı olarak elde edilen değerler bir arada verilmiştir (Ek Tablo1).

Siteleri kriterlere bağlı genel kaliteleri değerlendirildiğinde, oransal değer 69.1 ile 78.7 arasında değişmektedir. Sitelerin genel anlamda olumlu yönlerinin öne çıktığı görülmektedir (Şekil 57).

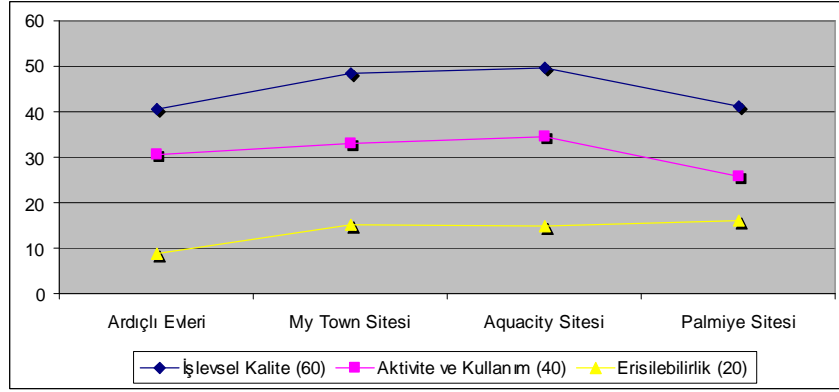
Şekil 57. Sitelerin genel kalitesini oransal değerleri

Tablo 31. Kalite kriterlerine bağılı sitelerin değeriendirilme sonuçları

Site İsimleri	İŞLEVSEL KALİTE		Aktivite ve Kullanımlar		Erişilebilirlik		PSİKO-SOSYAL KALİTE		Konfor		İmaj	
	Max. Puan	Ağırlık Değ.	Max. Puan	Ağırlık değ.	Max. Puan	Ağırlık Değ.	Max. Puan	Ağırlık Değ.	Max. Puan	Ağırlık Değ.	Max. Puan	Ağırlık Değ.
	115	60	85	40	30	20	45	40	25	20	20	20
	Toplanan Puan	Oransal Değ.	Toplanan Puan	Oransal Değ.	Toplanan Puan	Oransal Değ.	Toplanan Puan	Oransal Değ.	Toplanan Puan	Oransal Değ.	Toplanan Puan	Oransal Değ.
Ardıçlı	78	40.7	65	30.6	13	8.7	32	28.4	18	14.4	14	14
My Town	93	48.5	70	32.9	23	15.3	34	30.2	22	17.6	12	12
Aquacity	95	49.6	73	34.4	22	14.7	32	28.4	20	16	12	12
Palmiye	79	41.2	55	25.9	24	16	34	30.2	21	16.8	13	13

Her bir kavramla ilgili değeriendirmeye bakıldığında;

İşlevsel kalite: Siteler işlevsel kalite açısından değeriendirildiğinde Aquacity sitesi en yüksek oransal değere, Ardıçlı Evleri ise en düşük oransal değere sahiptir. İşlevsel kalite bileşenlerinden aktivite ve kullanım, Aquacity sitesinde en yüksek oransal değeri alırken Palmiye sitesi en düşük oransal değere sahiptir (Şekil 58). Kriterler göz önüne alındığında,

Şekil 58. Sitelerin işlevsel kalite ve bileşenlerinin oransal değerleri

• Bütün sitelerde aktivite ve kullanım açısından olumlu değerlendirilen kriterler (4 veya 5 puan) aşağıdadır:

Site mevcut ya da gelişen konut alanı içerisinde yer alması,

Konut yakın çevresinde otopark alanının yeterli büyüklükte olması,

Açık alanlarda ilişkili işlemlere sahip mekanların birbirine yakın konumlandırılmış olması,

Sitede çeşitli plan tipleri olması,

Sitede farklı büyüklüklerde konut bulunmasıdır.

• Bütün sitelerde aktivite ve kullanım açısından olumsuz değerlendirilen kriterler (3 veya daha düşük puan): Dört sitenin de aktivite ve kullanım açısından 3 veya daha düşük puan aldığı kriter bulunmamaktadır.

• Dört sitede de evet ile değerlendirilen alt kriterler aşağıdadır:

Alan içerisinde çeşitli dinlenme alanlarının tasarlanmış olması,

Farklı spor olanaklarını içeriyor olmasıdır.

• Dört sitede de hayır ile değerlendirilen alt kriterler şunlardır;

Farklı yaş gruplarına yönelik oyun alanlarının olması,

Yeterli sayıda sabit ve hareketli oturma birimlerinin olmasıdır.

Diğer bir bileşen erişilebilirlik Palmiye sitesinde en yüksek oransal değeri alırken Ardıçlı Evleri'nde ise en düşük oransal değere sahiptir (Şekil 58). Kriterler göz önüne alındığında,

• Bütün sitelerde erişilebilirlik açısından olumlu değerlendirilen kriterler (4 veya 5 puan); Dört sitenin de aynı kriter üzerinde 4 veya 5 puan aldığı kriter bulunmamaktadır.

- Bütün sitelerde erişilebilirlik açısından olumsuz olarak değerlendirilen kriterler (3 ve daha düşük puan) şunlardır:

Sitede herkes için engellerden arındırılarak ulaşılabilir olması,
Konutta bulunan mekanların erişilebilir olmasıdır.

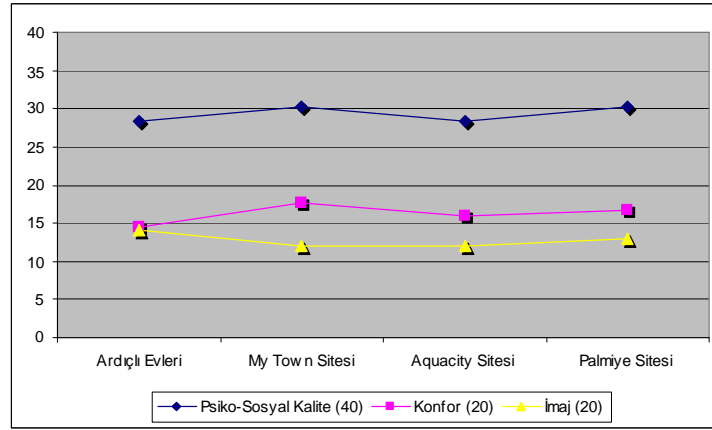
- Dört sitede de erişilebilirlik açısından evet ile değerlendirilen alt kriterler;
Konut çevresinde otoparkların dağılımı uygun şekilde planlanmış olmasıdır.

- Dört sitede de erişilebilirlik açısından hayır ile değerlendirilen alt kriterler;

Engelli insanlar, çocuk arabalı ebeveynler ve yaşlılar için site içerisinde açık ve yeşil alanlara rahatlıkla ulaşabilecekleri düzenlemeler yapılmış olması,

Engelli insanlar, çocuk arabalı ebeveynler ve yaşlılar için site içerisinde donatılara rahatlıkla ulaşabilecekleri düzenlemeler yapılmış olmasıdır.

Psiko-sosyal kalite: Siteler psiko-sosyal kalite açısından değerlendirildiğinde My Town ve Palmiye siteleri en yüksek oransal değere, Ardıçlı Evleri ve Aquacity sitesi ise en düşük oransal değere sahiptir. Psiko-sosyal kalite bileşenlerinden konfor, My Town sitesinde en yüksek oransal değeri alırken Ardıçlı Evleri en düşük oransal değere sahiptir (Şekil 59). Kriterler göz önüne alındığında,

Şekil 59. Sitelerin psiko-sosyal kalite ve bileşenlerinin oransal değerleri

- Bütün sitelerde konfor açısından olumlu değerlendirilen kriterler (4 veya 5 puan);
Konut içerisinde mahremiyetin sağlamış olmasıdır.
- Bütün sitelerde konfor açısından olumsuz olarak değerlendirilen kriterler (3 veya daha düşük puan): Dört sitenin de 3 veya daha düşük puan aldığı kriter bulunmamaktadır.
- Dört sitede de imaj açısından evet ile değerlendirilen alt kriterler şunlardır;

Sitede depreme karşı güvenlik önlemleri alınmış olması,
 Site genelinde kapalı devre dijital kamera sistemi mevcut olması,
 Site çevresi yüksek duvarlar ile çevrili olması,
 Sitede özel güvenlik görevlileri bulunması,
 Sitede belli noktadan kontrollü giriş ve çıkış sağlanmasıdır.

- Dört sitede de imaj açısından hayır ile değerlendirilen alt kriterler;
 Site düşük riskli deprem bölgesinde yer almasıdır.

Psiko-sosyal kalitenin diğer bir bileşeni imaj ile ilgili olarak Ardıçlı Evleri en yüksek oransal değere, My Town ve Aquacity sitesi düşük oransal değere sahiptir (Şekil 59). Kriterler göz önüne alındığında,

- Bütün sitelerde imaj açısından olumlu değerlendirilen kriterler (4 veya 5 puan);
 Dört sitenin de imaj alt kriterinde 4 veya 5 puan aldığı kriter bulunmamaktadır.
- Bütün sitelerde imaj açısından olumsuz olarak değerlendirilen kriterler (3 veya daha düşük puan):

Sitenin estetik bir görünüme sahip olmasıdır.

- Dört sitede de imaj açısından evet ile değerlendirilen alt kriterler şunlardır;
 Sitenin bulunduğu alana kimlik katıyor olması,
 Sitenin dışarıya konut bloğu olduğunu görsel olarak iletmesi,
 Sitede tasarımı zenginleştiren renk ve dokuların kullanılmasıdır.

- Dört sitede de imaj açısından hayır ile değerlendirilen alt kriterler şunlardır;
 Sitenin tümünün birbiriyle uyumlu tasarlanmış olması,
 Site tasarımında hoş giden yenilikler / ilginçliklerin olmasıdır.

4.2. Kullanıcı Memnuniyetine Dayalı Model ile İlgili İrdemeler

Bu bölümde öncelikle davranışsal değişkenlerle ilgili sıralama soruları, puanlama yöntemi ile deneyimsel değişkenlere ait memnuniyet/katılma/yeterlilik düzeyleri, aritmetik ortalama hesaplama yöntemi ile irdelenmiştir. Ayrıca modeli oluşturan dışsal değişkenler (kullanıcı ve nesnel çevresel değişkenler) ve belirleyicilerin (davranışsal ve deneyimsel değişkenler) kendi aralarında ve birbirleri ile ilişkileri araştırılmıştır, böylece memnuniyette etkin faktörler belirlenerek modelin geçerliliği ortaya konulmuştur.

4.2.1. Sıralama ve Likert Ölçeği Kullanılan Sorulara Ait İrdelemeler

4.2.2. Davranışsal Değişkenlerle İlgili Sıralama Sorularına Ait İrdelemeler

Deneklerin, tercih önceliklerini belirlemek amacı ile yöneltilen sıralama sorularında 1. tercihte vurgulanan cevaplara 5; 2. tercihte vurgulananlara 4; 3. tercihte vurgulananlara 3; 4. tercihte vurgulananlara 2; 5. tercihte vurgulananlara ise 1 puan verilmiştir. Böylece yanıtların önem düzeyleri saptanmıştır.

Bu bölümde deneğin siteyi seçmedeki öncelikli nedenleri ile hafta içi ve hafta sonu zamanın nasıl değerlendirdiği ile ilgili sorular değerlendirilmiştir.

- Yaşadıkları siteyi seçme nedenlerinin önem düzeyi hesaplandığında, en önemli nedenin depreme karşı güvenliğin sağlanmış olmasının (326) olduğu görülmektedir. Bunu sırası ile sitede can ve mal güvenliğinin sağlanmış oluşu (263), sitede açık ve yeşil alanların oluşu (247), konutun ihtiyaçları karşılayacak fonksiyonda ve büyükte oluşu (169) ve sitede çeşitli sosyal etkinliklerin oluşu (60) takip etmektedir (Tablo 32).

- Sitede hafta içi zamanın değerlendirilmesi ile ilgili önem düzeyi irdelendiğinde, evde zaman geçirme (339) ilk sırada yer almaktadır. Yürüyüşe çıkma (179), site dışına çıkma (153), açık ve yeşil alanlarda komşular ile görüşme (98) ve site içinde ev ziyaretinde bulunma (78) takip etmektedir (Tablo 33).

Tablo32. Sitelerin denek tarafından seçilme nedenlerine ait önem düzeyi sonuçları

Maddeler	Önem düzeyi (puan)
Konutun ihtiyaçları karşılayacak fonksiyonda ve büyükte oluşu	169
Sitede açık ve yeşil alanların oluşu	247
Yapı yoğunluğunun düşük oluşu	57
Nüfus yoğunluğunun düşük oluşu	36
Sitede can ve mal güvenliğinin sağlanmış oluşu	263
Depreme karşı güvenliğin sağlanmış oluşu	326
Akraba ve arkadaşlara yakın oluşu	25
İş yerine yakın oluşu	46
Şehir merkezine yakın oluşu	14
Ana ulaşım ağlarına yakın oluşu	50
Sosyal bir çevreye ve cazibe merkezlerine yakın oluşu	27
Sosyal statüsü yüksek oluşu	39
Sitede çeşitli sosyal etkinliklerin oluşu	60
Yatırım için uygun oluşu	50
Ödeme koşulları uygun oluşu	32
Yazlık işlevi de görüyor olması (Havuz bulunması)	5

Tablo 33. Sitede hafta içi zamanın değerlendirilmesi ile ilgili önem düzeyi sonuçları

Maddeler	Önem düzeyi (puan)
Evde zaman geçirme	339
Site içinde ev ziyaretinde bulunma	78
Açık ve yeşil alanlarda komşular ile görüşme	98
Sosyal tesislerde komşular ile görüşme	72
Site içindeki sosyal tesislere gitme (Sinema, kafe, restoran vb.)	65
Site içi alış-verişe gitme	49
Kulüp etkinliklerine katılma	32
Bisiklet binme	15
Köpek gezdirme	29
Yürüyüşe çıkma	179
Çocuk oyun alanlarından yararlanma	55
Parka gitme	39
Dinlenme alanında gazete veya kitap okuma	48
Bahçeyle ilgilenme	65
Site dışına çıkma	153
Spor alanları	22

• Sitede hafta sonu zamanın değerlendirilmesi ile ilgili önem düzeyi belirlendiğinde, ilk sırada evde zaman geçirme (297) gelmektedir. Site dışına çıkma (233), yürüyüşe çıkma (168), açık ve yeşil alanlarda komşular ile görüşme (94) ve bahçeyle ilgilenme (79) takip etmektedir (Tablo 34).

Tablo 34. Sitede hafta sonu zamanın değerlendirilmesi ile ilgili önem düzeyi sonuçları

Maddeler	Önem düzeyi (puan)
Evde zaman geçirme	297
Site içinde ev ziyaretinde bulunma	51
Açık ve yeşil alanlarda komşular ile görüşme	94
Sosyal tesislerde komşular ile görüşme	41
Site içindeki sosyal tesislere gitme (Sinema, kafe, restoran vb.)	62
Site içi alış-verişe gitme	30
Kulüp etkinliklerine katılma	41
Bisiklet binme	23
Köpek gezdirme	26
Yürüyüşe çıkma	168
Çocuk oyun alanlarından yararlanma	70
Parka gitme	44
Dinlenme alanında gazete veya kitap okuma	58
Bahçeyle ilgilenme	79
Site dışına çıkma	233

4.2.3 Deneyimsel Değişkenlerle İlgili Likert Ölçeği Kullanılan Sorulara Ait İrdelemeler

Çalışmada sorular genel olarak 5 aşamalı Likert tipi ölçek ile değerlendirilmiştir. Sorulara verilen yanıtların dereceleri 1 (memnun değilim / katılmıyorum / karşılamıyorum/ yeterli değil) ile 5 (memnunum / katılıyorum / karşılıyor / yeterli) değerleri arasında değişmektedir. Yüksek puanlar memnuniyet / katılma / karşılama / yeterlilik düzeyi ile doğru orantılıdır. Diğer bir ifadeyle, yüksek puan yüksek memnuniyet / katılma / karşılama / yeterlilik düzeyini düşük puan ise, düşük memnuniyet / katılma / karşılama / yeterlilik düzeyini göstermektedir.

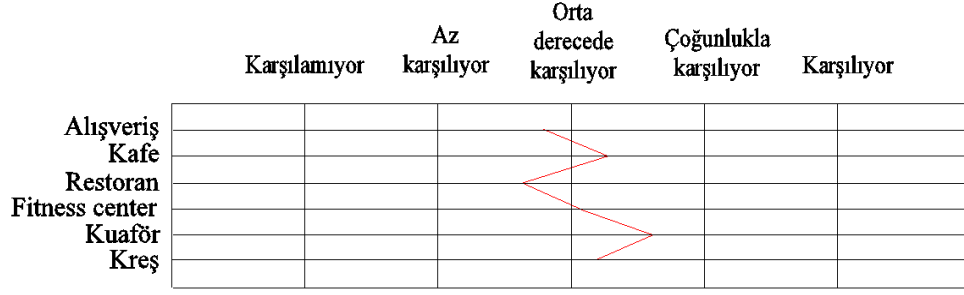
Konut mekanlarının büyüklüklerinin değerlendirilmesinde ise yanıtlardan, gereğinden büyüğe 1, yeterli büyüklüğe 2, gereğinden küçüğe 3 puan verilmiştir ve aritmetik ortalama hesaplanmıştır. Benzer bir yaklaşım, sıfat çiftleri ile site ile ilgili genel yaklaşımın belirlenmesine yönelik soruda kullanılmıştır. Deneklere yaşadıkları siteyi en iyi anlatabilecek sıfat çiftleri olumlu ve olumsuz anlamları ile verilmiş ve derecelendirmeleri istenmiştir. 7'li ölçeğin kullanıldığı sorunun değerlendirilmesinde, Tablo 35'deki aralıklara bağlı olarak katılım düzeyi belirlenmiştir.

Tablo 35. Aritmetik ortalamalar ve katılım düzeyi sıralaması

X	Ortalamalar			Y
	-3.49 (-1)	3.50-4.49 (0)	4.50-7.00 (1)	
Uyandırma	Sol taraftaki sıfatlar tercih edilmiş	Orta	Sağ taraftaki sıfatlar tercih edilmiş	Uyandırmama

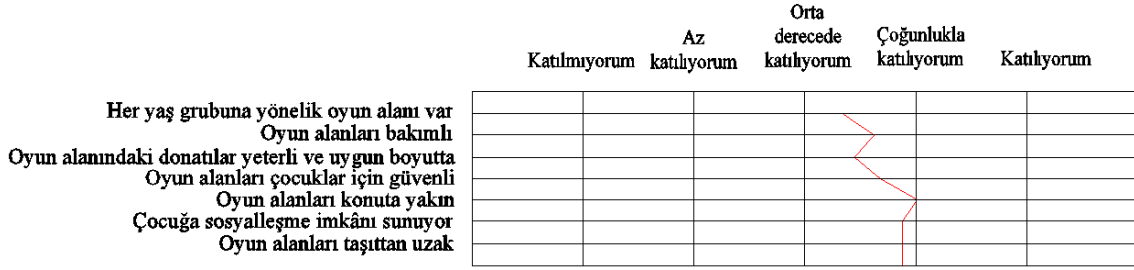
Sitede sunulan olanakların deneğin ihtiyaçlarını karşılayacak niteliğe sahipliliği ile ilgili hesaplamalar sonucunda, alışveriş (2,80), kafe (3,29), restoran (2,65), fitness center (3,08) ve kreşin (3,20) ihtiyaçları orta düzeyde karşıladığı belirlenmiştir. Kuaför (3,61) ise çoğunlukla karşılamaktadır (Şekil 60).

Sitedeki çocuklar açısından oyun alanları ile ilgili değerlendirmelere bakıldığında; her yaş grubuna yönelik oyun alanı var olduğuna (3,36) ve oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta olduğuna (3,46) orta derecede katılmaktadırlar; oyun alanları bakımlı (3,62), oyun alanları çocuklar için güvenli (3,67), oyun alanları konuta yakın (4,01) ve çocuğa sosyalleşme imkânı sunuyor (3,88) maddelerine çoğunlukla katıldıkları belirlenmiştir (Şekil 61).

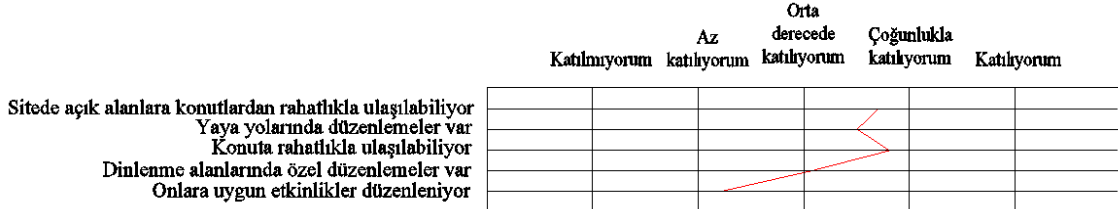

Palmiye sitesinde Kuaför, Aquacity'de ise kreş yer almamaktadır

Şekil 60. Donatıların deneğin ihtiyaçlarını karşılama düzeyinin aritmetik ortalama dağılımları

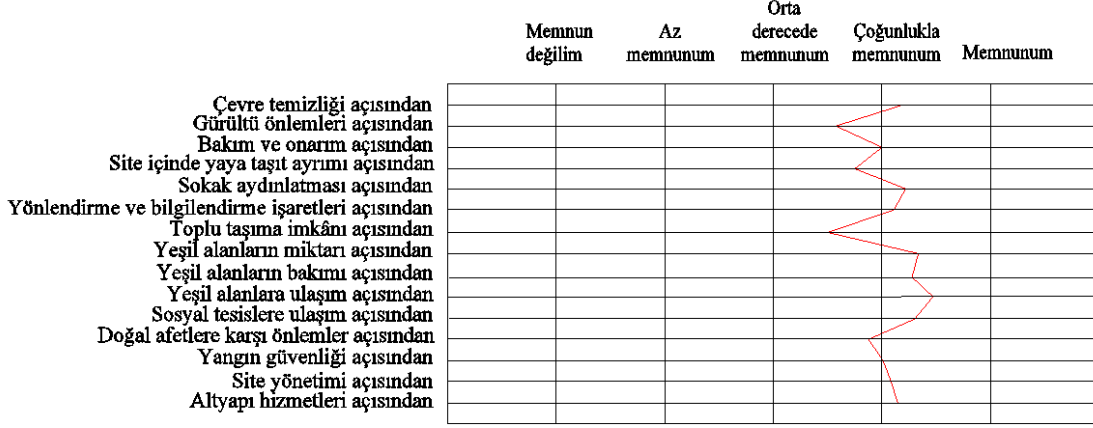
Şekil 61. Sitedeki çocuklar açısından oyun alanları ile ilgili maddelerin aritmetik ortalama dağılımları

Şekil 62. Sitede yaşlı ve engelliler ile ilgili maddelerin aritmetik ortalama dağılımları

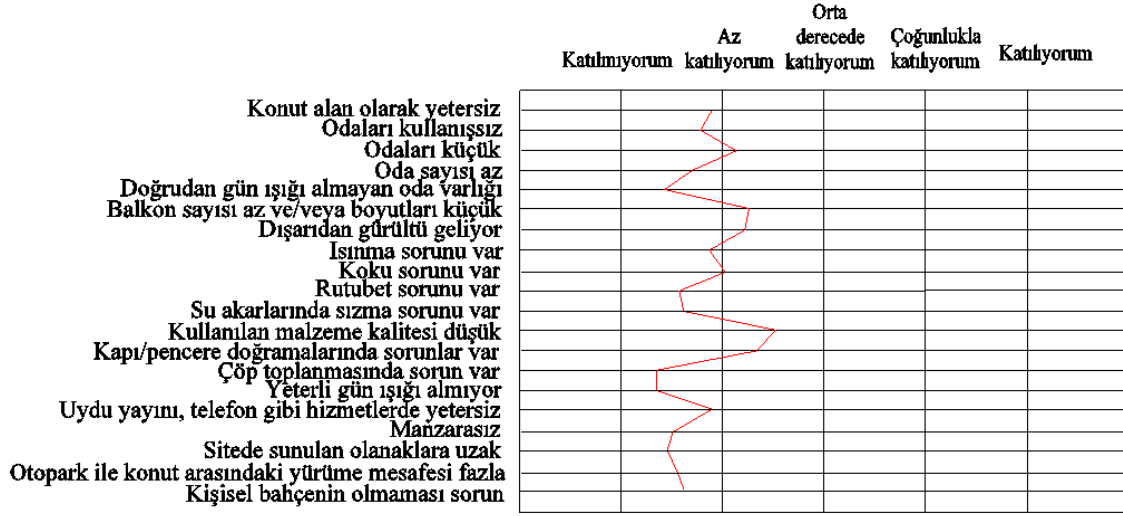
Sitede yaşlılar ve engelliler ile ilgili düzenlemeler irdelendiğinde; onlara uygun etkinlikler düzenleniyor (2,25) maddesine az katıldıkları, dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var (3,09) maddesine orta derecede katıldıkları ve sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşabiliyorlar (3,71), yaya yollarında düzenlemeler var (3,50) ve konuta rahatlıkla ulaşabiliyor (3,81) maddelerine ise çoğunlukla katıldıkları sonucu çıkmaktadır (Şekil 62).

Sitede teknik ve alt yapı hizmetleri açısından memnuniyet düzeyleri irdelendiğinde, deneğin yöneltilen her bir madde için çoğunlukla memnun oldukları belirlenmiştir (Şekil 63).

Şekil 63. Sitenizden teknik ve alt yapı hizmetleri ile ilgili maddelerin aritmetik ortalama dağılımları

- Konut ile ilgili sunulan maddelere deneğin katılım düzeyi irdelendiğinde, doğrudan gün ışığı almayan oda varlığı (1.49), çöp toplanmasında sorun var (1.40) ve yeterli gün ışığı almıyor (1.40) maddelerine deneklerin katılmadığı belirlenmiştir. Deneklerin, konut alanı olarak yetersiz (1.87), odaları kullanışsız (1.77), odaları küçük (2.16), oda sayısı az (1.79), balkon sayısı az ve / veya boyutları küçük (2.28), ısınma sorunu var (1.83), koku sorunu var (2.03), rutubet sorunu var (1,64), su akarlarında sızma sorunu var (1.70), kapı / pencerelerin doğramalarında sorunlar var (2.38), uydu yayını, telefon gibi hizmetlerde yetersiz (1.93), manzarasız (1.57), sitede sunulan olanaklara uzak (1.51), otopark ile konut arasındaki yürüme mesafe fazla (1.61) ve kişisel bahçenin olmaması sorun (1.69) maddelerine az katıldıkları, dışarıdan gürültü geliyor (2.62) ve kullanılan malzeme kalitesi düşük (2.57) maddelerine ise orta derecede katıldıkları belirlenmiştir (Şekil 64).

Şekil 64. Konut ile ilgili maddelerin aritmetik ortalama dağılımları

• Sitede can ve mal güvenliği konusunda yeterlilik düzeyi 4.06 ile çoğunlukla memnun oldukları belirlenmiştir. Site deneğin ve ailesinin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamada sırası ile 3.30 ve 3.33 düzeyi ile orta derecede karşılamaktadır. Oturduğu konuttan memnun olma düzeyine bakıldığında 4.30 ile çoğunlukla memnun oldukları belirlenmiştir (Şekil 65).

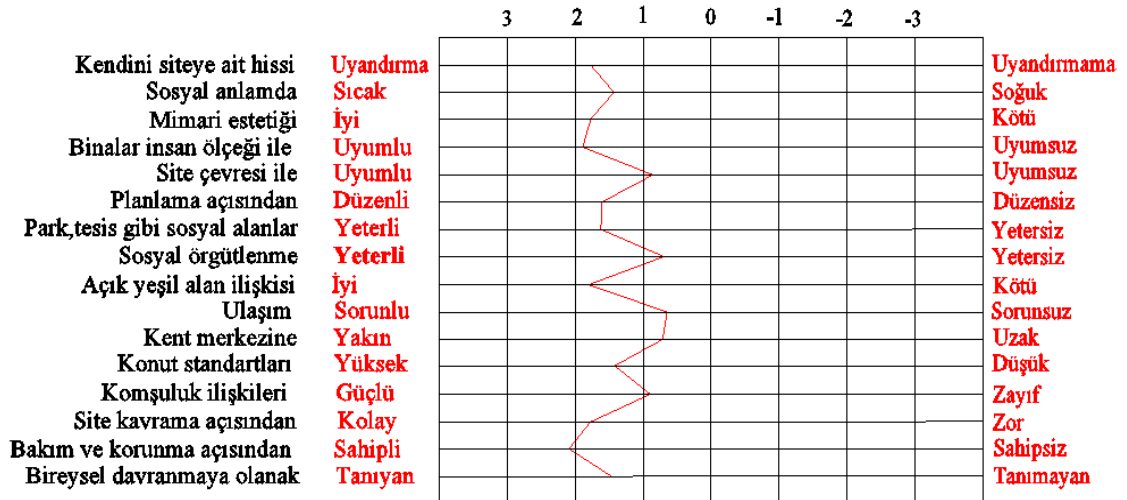
Şekil 65. Konut yakın çevresi ile ilgili yeterlilik/karşılama/memnuniyet aritmetik ortalama dağılımları

Konut mekanları büyüklük düzeyinde irdelendiğinde, konutta yer alan bütün mekanlar 2.00 ile 2.40 arasında aldıkları değerler ile yeterli görülmüşlerdir (Şekil 66).

Şekil 66. Konut mekanlarının büyüklük düzeylerinin aritmetik ortalama dağılımları

Site ile ilgili genel yaklaşımı belirlemeye yönelik hazırlanan sıfat çiftlerinden elde edilen sonuçlara göre; korunma açısından sahipli (1,96) kendini siteye ait hissi uyandırma (2,25), mimari estetiği iyi (2,26), binalar insan ölçeği ile uyumlu (2,15), planlama açısından düzenli (2,46), park, tesis gibi sosyal alanlar yeterli (2,44), açık ve yeşil alan ile ilişki iyi (2,11), site kavrama açısından kolay (2,35), bakımlı ve sosyal anlamda sıcak (2,63), bireysel davranmaya olanak tanıyor (2,59), konut standartları yüksek (2,66) site çevresi ile uyumlu (3,13), sosyal örgütlenme yeterli (3,33), ulaşım sorunlu (3,38), kent merkezine yakın (3,35), komşuluk ilişkileri güçlü (3,12) şeklinde değerlendirilmiştir (Şekil 67).

Şekil 67. Sıfat çiftlerinin aritmetik ortalama dağılımları

4.2.4. Memnuniyet Üzerinde Etkili Olan Değişkenlere Ait İrdellemeler

Bu bölümde dışsal değişkenlerin (kullanıcı ve nesnel çevresel değişkenler) ve belirleyicilerin (deneyimsel ve davranışsal değişkenler) kendi aralarında ve birbirleri ile ilişkileri araştırılmıştır. Bunun için öncelikle verilerin normal dağılım gösterip göstermediği skewness (çarpıklık) ve kurtosis (basıklık) katsayıları ile araştırılmıştır. Çarpıklık ve basıklık ölçüsü +2 ile -2 aralığında değer almış olan verilerin normal dağılım gösterdiği kabul edilmiştir. Normal dağılım gösteren veriler için parametrik testlerden bağımsız gruplarda Independent Samples Test ve ANOVA kullanılmıştır. Bu testlerde varyans homojenliğine göre ise Post Hoc Multiple Comparisons testlerinden Tukey ve Tamhane testleri uygulanmıştır. Parametrik olmayan testlerden ise Ki-Kare Bağımsızlık Testi ve Çapraz Tablo Analizleri uygulanmıştır. Bu çalışmada $p < 0.05$ düzeyinde anlamlı ilişki bulunan değişkenler irdelenmiştir.

4.2.4.1. Dışsal Değişkenler Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi

1.Kullanıcı değişkenleri ile nesnel çevresel değişkenler arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 36 ve 37);

H1. Deneğin eğitim durumu oturduğu konut tipine göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir.

Tablo 36. Eğitim durumu ile konut tipi arasındaki ilişkiye ait ki-kare sonucu

Kullanıcı ile ilgili veri	Nesnel çevresel değişkenlerle ilgili veri	X^2	df	p
Eğitim durumu	Konut tipi	7,744	2	0,021

$p < 0.05$ olduğundan;

Deneğin eğitim durumu oturduğu konut tipine göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir (H1.Kabul). Fark, apartman dairesinde oturan ilk ve ortaöğrenim durumuna (% 10,1) sahip denekler ile müstakil konutta oturan lisans (% 53,9) eğitim düzeyine sahip deneklerden kaynaklanmaktadır.

Tablo 37. Eğitim durumu ile konut tipine arasındaki ilişkiye ait çapraz tablo sonucu

Konut tipi	Eğitim durumu					
	İlk ve orta öğrenim		Lisans		Lisansüstü	
	%	Adj Res.	%	Adj Res.	%	Adj Res.
Müstakil Konut	11,2	-2,1	53,9	2,8	6,7	-1,4
Apartman Dairesi	10,1	2,1	12,4	-2,8	5,6	1,4

4.2.4.2. Deneyimsel Değişkenler ile Dışsal Değişkenler Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi

Çalışmada sımanan hipotezler;

- Kullanıcı değişkenleri ile ilgili;

H1. Deneklerin yaşadıkları siteyi can ve mal güvenliği açısından değerlendirmedeki yeterlilik düzeyi kullanıcı değişkenlerine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H2. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi, kullanıcı değişkenlerine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H3. Sitedeki donatımların yeterlilik düzeyi kullanıcı değişkenlerine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H4. Deneğin çocuk oyun alanlarına ait maddelere katılım düzeyi kullanıcı değişkenlerine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H5. Konuttan memnuniyet düzeyi kullanıcı değişkenlerine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6. Teknik ve alt yapı hizmetleri açısından memnun olma düzeyi kullanıcı değişkenlerine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H7. Deneğin konut birimine ait maddelere katılım düzeyi, kullanıcı değişkenlerine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H8. Sıfat çiftlerine bağlı siteye ait özelliklerin değerlendirme düzeyi kullanıcı değişkenlerine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

- Nesnel çevresel değişkenler ile ilgili;

H1. Deneklerin yaşadıkları sitenin can ve mal güvenliği açısından değerlendirmedeki yeterlilik düzeyi nesnel çevresel değişkenlere göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H2. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi nesnel çevresel değişkenlere göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H3. Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi, nesnel çevresel değişkenlere göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H4. Sitedeki donatımların yeterliliği düzeyi nesnel çevresel değişkenlere göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H5. Deneğin çocuk oyun alanlarına ait maddelere katılım düzeyi nesnel çevresel değişkenlere göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6. Sitede yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait maddelere katılım düzeyi nesnel çevresel değişkenlere göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H7. Teknik ve alt yapı hizmetleri açısından memnun olma düzeyi nesnel çevresel değişkenlere göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H8. Deneğin konut birimine ait maddelere katılım düzeyi nesnel çevresel değişkenlere göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H9. Sıfat çiftlerine bağlı siteye ait özelliklerin değerlendirme düzeyi nesnel çevresel değişkenlere göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

4.2.4.2.1. Kullanıcı Değişkenlerinin Deneysel Değişkenler ile Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi

1. Deneklerin yaşadıkları sitenin can ve mal güvenliği açısından değerlendirmelerindeki yeterlilik düzeyi ile kullanıcı değişkenleri arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 38);

H1a: Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri daha önce oturduğu ev tipine göre istatistik açıdan anlamsal farklılık göstermektedir.

Tablo 38. Anova (Güvenlik düzeyinin kullanıcı özelliği ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneysel D.	Kullanıcı İle İlgili D.	N	Ort.	Std sap.	p	Karar	
Güvenliğin yeterlilik düzeyi	Daha önce oturduğu ev tipi	Kent içinde apartman	45	4,18	,716	0,004	Fark kent içinde sitede oturanlar ile kent içinde dışa kapalı site, lojman ve kent içinde apartmanda oturanlardan kaynaklı
		Kent içinde sitede	16	3,44	,814		
		Kent içinde dışa kapalı site	14	4,29	,726		
		Kent dışında dışa kapalı site	3	4,00	,000		
		Müstakil konut	8	4,00	,926		
		Lojman	5	4,80	,447		

$p < 0.05$ olduğundan;

Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri daha önce oturduğu ev tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H1a:Kabul). Bu durum kent içinde sitede oturmuş olanlar ile diğerleri arasındaki farktan kaynaklanmaktadır. Kent içinde dışa kapalı site, lojman ve kent içinde apartmanda yaşamış olanların güvenlikte yeterlilik düzeyi (sırası ile 4.29, 4.80 ve 4.18) kent içinde sitede oturanlardan (3,44) fazladır.

2. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi ile kullanıcı değişkenleri arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 39 ve 40);

H2a. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi daha önce oturmuş olduğu ilçeye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi daha önce oturmuş olduğu ilçeye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H2a:Kabul). Fark daha önce Beşiktaş ile Kadıköy'de oturmuş olan deneklerden kaynaklanmaktadır. Kadıköy'de oturmuş olanların sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (3,53) Beşiktaş'ta oturmuş olanların yeterlilik düzeyinden (2,00) daha fazladır.

Tablo 39. Anova (deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyinin kullanıcı özellikleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D.	Kullanıcı İle İlgili D.	N	Ort.	Std sap.	p	Karar	
Sitenin deneğin kültürel ve sosyal ihtiyaçlarını karşılama düzeyi	Daha önce oturmuş olduğu ilçe	Üsküdar	5	3,80	,837	0,021	Fark daha önce Beşiktaş ile Kadıköy 'de oturan deneklerden kaynaklı
	Kadıköy	34	3,53	1,107			
	Merkez	4	3,75	,957			
	Çankaya	2	4,50	,707			
	Bakırköy	10	2,50	1,269			
	Ümraniye	4	3,50	,577			
	Beşiktaş	2	2,00	,000			
	Beykoz	2	4,50	,707			
	Büyükcçekmece	12	2,50	1,446			
	Maltepe	3	3,67	,577			
Fatih	3	4,00	1,000				

H2b. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi mülkiyet durumuna göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 40. Bağımsız Örneklem T Testi (deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyinin kullanıcı özellikleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D.	Kullanıcı İle İlgili D.		N	Ort.	Std sap.	t	df	p
Sitenin deneğin kültürel ve sosyal ihtiyaçlarını karşılama düzeyi	Mülkiyet durumu	Ev sahibi	80	3,23	1,211	-2,380	28,717	0,024
		Kiracı	15	3,80	,775			

$p < 0.05$ olduğundan;

Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi mülkiyet durumuna göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (Kabul:H2b). Kiracıların sitenin deneklerin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterliliği düzeyi (3,80) ev sahiplerinin yeterli bulma düzeyinden (3,23) daha yüksektir.

3. Deneğin sitedeki donatımların yeterliliği düzeyi değerlendirmeleri ile kullanıcı değişkenleri arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 41);

H3a. Sitedeki kreş olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konutta yaşayan kişi sayısına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H3b. Sitedeki alışveriş olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi daha önce oturmuş olduğu ilçeye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H3c. Sitedeki fitness center olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konutta yaşayan kişi sayısına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

Sitedeki kreş olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konutta yaşayan kişi sayısına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H3a: Kabul). Kreş ile ilgili değerlendirmede fark 2 ve daha az kişinin yaşadığı konut (4,75) ile 3 kişinin yaşadığı konut (2,00) deneğinin değerlendirmesinden kaynaklanmaktadır.

Sitedeki alışveriş olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi daha önce oturmuş olduğu ilçeye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H3b:Kabul). Alışveriş ile ilgili değerlendirmedeki fark daha önce Kadıköy ile Merkez, Ümraniye ve Büyükçekmece ilçesinde oturmuş olan deneklerden kaynaklanmaktadır. Merkez, Ümraniye ve Büyükçekmece ilçesinde oturmuş olan deneklerin ihtiyaçlarını

karşılamadaki yeterlilik düzeyi (sırası ile 4,00, 3,00 ve 3,92) Kadıköy ilçesinde (2,21) oturmuş olan deneklerden daha fazladır.

Sitedeki fitness center olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konutta yaşayan kişi sayısına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H3c:Kabul). Fitness center ile ilgili değerlendirmedeki fark daha önce Kadıköy ile Büyükçekmece ilçesinde oturmuş olan deneklerden kaynaklanmaktadır. Kadıköy ilçesinde oturmuş olan deneklerin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (3,48), Büyükçekmece ilçesindekilerin yeterlilik düzeyinden (1,60) daha fazladır.

Tablo 41. Anova (Sitedeki donatılara ait yeterliliğin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneysel D.	Kullanıcı İle İlgili D.	N	Ort.	Std sap.	p	Karar	
Kreşin yeterlilik düzeyi	Konutta yaşayan kişi sayısı	2 ve daha az kişi	4	4,75	,500	0,013	Fark konutta yaşayan 2 ve daha az kişi ile 3 kişiden kaynaklı
		3 kişi	13	2,00	1,581		
		4 kişi	23	3,39	1,588		
		5 ve daha fazla kişi	3	3,33	1,528		
Alışverişin yeterlilik düzeyi	Daha önce oturmuş olduğu ilçe	Üsküdar	5	3,60	1,517	0,009	Fark daha önce Kadıköy ilçesi ile Merkez, Ümraniye ve Büyükçekmece oturan deneklerden kaynaklı
		Kadıköy	34	2,21	1,274		
		Merkez	2	4,00	,000		
		Çankaya	2	2,00	,000		
		Bakırköy	9	2,67	1,658		
		Ümraniye	4	3,00	,000		
		Beşiktaş	2	3,00	1,414		
		Büyükçekmece	12	3,92	1,165		
		Maltepe	2	4,50	,707		
Fatih	3	2,67	1,528				
Fitness centerin yeterlilik düzeyi	Daha önce oturmuş olduğu ilçe	Üsküdar	3	4,33	1,155	0,011	Fark daha önce Kadıköy ile Büyükçekmece oturan deneklerden kaynaklı
		Kadıköy	31	3,48	1,313		
		Merkez	2	3,50	,707		
		Diğer	2	3,50	,707		
		Bakırköy	8	2,25	1,581		
		Ümraniye	2	1,50	,707		
		Büyükçekmece	10	1,60	1,265		
		Maltepe	2	3,00	2,828		
		Fatih	2	2,50	2,121		

4. Deneğin çocuk oyun alanları ile ilgili maddelere katılım düzeyi ile kullanıcı değişkenleri arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 42);

H4a. “Her yaş grubuna yönelik oyun alanı var” maddesine katılım düzeyi deneğin yaşına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H4b. “Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta” maddesine katılım düzeyi deneğin yaşına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H4c. “Çocuğa sosyalleşme imkânı sunuyor” maddesine katılım düzeyi daha önce oturduğu ilçeye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 42. Anova (Çocuk oyun alanlarına ait maddelerin yeterlilik düzeyinin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneysel D. (Çocuk oyun alanları ile ilgili maddeler)	Kullanıcı İle İlgili D.	N	Ort.	Std sap.	p	Karar	
“Her yaş grubuna yönelik oyun alanı var” maddesine katılım düzeyi	Yaş	30'dan küçük	6	3,83	1,169	0,014	Fark 30-40 ile 41-50 yaşa sahip deneklerden kaynaklı
		30-40	21	2,67	1,390		
		41-50	28	3,93	1,274		
		51 ve üzeri	15	3,40	1,404		
“Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta” maddesine katılım düzeyi	Yaş	30'dan küçük	6	3,17	,983	0,038	Fark 30-40 ile 51 ve üzeri yaş grubu deneklerden kaynaklı
		30-40	25	2,96	1,207		
		41-50	29	3,66	1,078		
		51 ve üzeri	15	3,93	1,100		
“Çocuğa sosyalleşme imkanı sunuyor” maddesine katılım düzeyi	Daha önce oturduğu ilçe	Üsküdar	6	4,33	,516	0,005	Tamhane Fark daha önce Beşiktaş ile Büyüçekmece ve Kadıköy ‘de oturan deneklerden kaynaklı
		Kadıköy	30	4,17	,791		
		Merkez	3	3,67	1,528		
		Çankaya	2	4,50	,707		
		Bakırköy	10	3,40	1,430		
		Ümraniye	4	3,75	,500		
		Diğer	4	4,25	,957		
		Beşiktaş	2	5,00	,000		
		Büyüçekmece	10	2,50	1,269		
		Maltepe	2	3,00	2,828		
Fatih	3	4,33	,577				

$p < 0.05$ olduğundan;

“Her yaş grubuna yönelik oyun alanı var” maddesine katılım düzeyi denek yaşına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H4a:Kabul). Fark 30-40 yaş grubu ile 41-50 yaş grubundan kaynaklanmaktadır. 41-50 yaş grubuna sahip deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyleri (3,93) 30-40 yaş grubu deneklerin katılım düzeylerinden (2,67) daha yüksektir.

“Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta” maddesine katılım düzeyi denek yaşına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H4b:Kabul). Fark 30-40 yaş grubu ile 51 ve üzeri yaş grubu arasındaki deneklerden kaynaklanmaktadır. 51 ve üzeri yaş grubuna sahip deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyleri (3,93) 30-40 yaş grubu deneklerin katılım düzeylerinden (2,96) daha yüksektir.

“Çocuğa sosyalleşme imkânı sunuyor” maddesine katılım düzeyi daha önce oturduğu ilçeye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H4c:Kabul). Fark daha önce Beşiktaş ile Büyükçekmece ve Kadıköy’de oturan deneklerden kaynaklanmaktadır. Daha önce Beşiktaş’ta oturmuş olan deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyleri (5,00) Büyükçekmece ve Kadıköy’de oturmuş deneklerin katılım düzeyinden (sırası ile 2.50 ve 4,17) daha fazladır.

5. Konuttan memnuniyet düzeyi ile kullanıcı değişkenleri arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 43 ve 44);

H5a. Konuttan memnuniyet düzeyi daha önce oturlan ilçeye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

Konuttan memnuniyet düzeyi daha önce oturlan ilçeye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H5a: Kabul). Fark daha önce Büyükçekmece ile Kadıköy’de oturan deneklerden kaynaklanmaktadır. Büyükçekmece’de oturanların memnuniyet düzeyi (4,75) Kadıköy’de oturanların memnuniyet düzeylerinden (3,91) fazladır.

Tablo 43. Anova (konut memnuniyet düzeyinin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D.	Kullanıcı İle İlgili D.	N	Ort.	Std Sap.	p	Karar	
Konut memnuniyet düzeyi	Daha önce oturlan ilçeler	Üsküdar	4	4,25	,500	,039	Fark daha önce Büyükçekmece ile Kadıköy’de oturan deneklerden kaynaklı
		Kadıköy	35	3,91	,781		
		Merkez	4	4,50	,577		
		Çankaya	2	5,00	,000		
		Bakırköy	10	4,50	,527		
		Ümraniye	4	4,25	,500		
		Beşiktaş	2	4,50	,707		
		Beykoz	2	5,00	,000		
		Büyükçekmece	12	4,75	,622		
		Maltepe	3	4,33	1,155		
		Fatih	3	4,00	1,000		

Tablo 44. Bağımsız Örneklem T Testi (konut memnuniyet düzeyi değişkeninin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D.	Kullanıcı İle İlgili D.	N	Ort.	Std sap.	t	df	p
Konut memnuniyet düzeyi	Cinsiyet				-2,429	85	0,017
		Kadın	33	4,03			
		Erkek	54	4,43	,815		

H5b. Konuttan memnuniyet düzeyi cinsiyete göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

Konuttan memnuniyet düzeyi cinsiyete göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H5b:Kabul). Erkeklerin memnuniyet düzeyi (4,43) kadınların memnuniyet düzeylerinden (4,03) fazladır.

6. Teknik ve alt yapı hizmetleri açısından memnun olma düzeyinin kullanıcı özellikleri ile arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 45 ve 46);

H6a. “Gürültü önlemleri açısından” memnuniyet düzeyi konutta oturma süresine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6b. “Site içinde yaya taşıt ayrımı açısından ” memnuniyet düzeyi konutta oturma süresine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6c. “Doğal afetlere karşı önlemler açısından” memnuniyet düzeyi konutta oturma süresine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6d. “Site yönetimi açısından” memnuniyet düzeyi eğitim durumuna göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

“Gürültü önlemleri açısından” memnuniyet düzeyi konutta oturma süresine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6a:Kabul). Fark 3-4 yıl ile 5-6 yıl oturan deneklerden kaynaklanmaktadır. 3-4 yıl oturan deneklerin ilgili madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (4,03) 5 -6 yıl oturan deneklerin memnuniyet düzeyinden (3,00) daha fazladır.

Tablo 45. Anova (Teknik ve alt yapı hizmetlerine ait maddelerin memnuniyet düzeyinin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D. (Teknik ve alt yapı hizmetleri ile ilgili maddeler)	Kullanıcı İle İlgili D.	N	Ort.	Std Sap.	p	Karar	
“Gürültü önlemleri açısından” memnun olma düzeyi	Konutta oturma süresi	1 yıldan az	3	4,67	,577	,002	Fark konutta 3-4 yıl ile 5-6 yıl arasında oturan deneklerden kaynaklı
		1-2 yıl	11	3,55	1,440		
		3-4 yıl	35	4,03	,923		
		5-6 yıl	30	3,00	1,174		
		7-8 yıl	13	3,31	,947		
“Site içinde yaya taşıt ayrımı açısından” memnun olma düzeyi	Konutta oturma süresi	1 yıldan az	3	5,00	,000	,014	Fark konutta 1 yıldan az oturanlar ile diğer oturan deneklerden kaynaklı
		1-2 yıl	10	3,80	,919		
		3-4 yıl	33	3,97	1,104		
		5-6 yıl	27	3,19	1,302		
		7-8 yıl	12	4,08	,793		
“Doğal afetlere karşı önlemler açısından” memnun olma düzeyi	Konutta oturma süresi	1 yıldan az	3	4,67	,577	,002	Fark konutta 5-6 yıl ile 1-2 yıl ve 3-4 yıl arasında oturan deneklerden kaynaklı
		1-2 yıl	8	4,38	,744		
		3-4 yıl	33	4,12	,740		
		5-6 yıl	29	3,28	1,222		
		7-8 yıl	12	4,00	,739		
“Site yönetimi açısından” memnun olma düzeyi	Eğitim durumu	İlk ve orta öğretim	18	3,78	1,003	,012	Fark Lisans ile Lisansüstü eğitim almış deneklerden kaynaklı
		Lisans	58	4,29	,879		
		Lisansüstü	11	3,45	1,293		

“Site içinde yaya taşıt ayrımı açısından” memnuniyet düzeyi konutta oturma süresine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6b:Kabul). Fark 1 yıldan az oturan ile diğer gruplardaki deneklerden kaynaklanmaktadır. 1 yıldan az süredir oturan deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (5,00) 1-2 yıl, 3-4 yıl, 5-6 yıl ve 7-8 yıldır oturan deneklerin memnuniyet düzeyinden (sırası ile 3,80, 3,97, 3,19 ve 4,08) daha fazladır.

“Doğal afetlere karşı önlemler açısından” memnuniyet düzeyi konutta oturma süresine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6c:Kabul). Fark 5-6 yıl ile 1-2 yıl ve 3-4 yıldır oturan deneklerden kaynaklanmaktadır. 1-2 yıl ve 3-4 yıldır oturan deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (sırası ile 4,38 ve 4,12) 5-6 yıldır oturan deneklerin memnuniyet düzeyinden (3,28) daha fazladır.

“Site yönetimi açısından” memnuniyet düzeyi eğitim durumuna göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6d:Kabul). Fark lisans ile lisansüstü öğrenimi görmüş deneklerden kaynaklanmaktadır. Lisans öğrenimi görmüş deneklerin madde ile

ilgili memnuniyet düzeyi (4,29) lisansüstü eğitim görmüş deneklerin memnuniyet düzeyinden (3,45) daha fazladır.

H6e. “Bakım ve onarım açısından” memnuniyet düzeyi cinsiyete göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6f. “Dışarıdan gelen gürültü açısından” memnuniyet düzeyi cinsiyete göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 46. Bağımsız Örneklem T Testi (Teknik ve alt yapı hizmetleri açısından memnuniyet düzeyinin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D.	Kullanıcı İle İlgili D.	N	Ort.	Std sap.	t	df	p
Bakım ve onarım açısından	Erkek	33	3,88	,781	-2,066	71,168	,042
	Kadın	53	4,25	,830			
Dışarıdan gelen gürültü	Erkek	32	1,94	1,014	-3,048	81	,003
	Kadın	51	2,94	1,678			

$p < 0.05$ olduğundan;

“Bakım ve onarım açısından” memnuniyet düzeyi cinsiyete göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6e:Kabul). Kadınların madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (4,25) erkeklerin memnuniyet düzeyinden (3,88) daha fazladır.

“Dışarıdan gelen gürültü açısından” memnuniyet düzeyi cinsiyete göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6f:Kabul). Kadınların madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (2,94) erkeklerin memnuniyet düzeyinden (1,94) daha fazladır.

7. Deneğin konut birimine ait maddelere katılım düzeyinin kullanıcı değişkenleri ile arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 47);

H7a. “Odaları kullanışsız” maddesine katılım düzeyi eğitim düzeyine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H7b. “Oda sayısı az” maddesine katılım düzeyi eğitim düzeyine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H7c. “Kullanılan malzeme kalitesi düşük” maddesine katılım düzeyi eğitim düzeyine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H7d. “Kapı/pencere doğramalarında sorunlar var” maddesine katılım düzeyi eğitim düzeyine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 47. Anova (Konut birimine ait maddelerin katılım düzeyinin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D. (Konut birimi ile ilgili maddeler)	Kullanıcı İle İlgili D.		N	Ort.	Std sap.	p	Karar
“Odaları kullanışsız” maddesine katılım düzeyi	Eğitim durumu	İlk ve orta öğretim	19	2,53	1,504	,005	Tamhane Fark ilk ve orta öğretim ile Lisansüstü eğitimi almış deneklerden kaynaklı
		Lisans	54	1,61	,979		
		Lisansüstü	10	1,40	,699		
“Oda sayısı az” maddesine katılım düzeyi	Eğitim durumu	İlk ve orta öğretim	18	2,61	1,685	,000	Tamhane Fark ilk ve orta öğretim ile Lisans eğitimi almış deneklerden kaynaklı
		Lisans	54	1,37	,708		
		Lisansüstü	10	2,90	1,792		
“Kullanılan malzeme kalitesi düşük” maddesine katılım düzeyi	Eğitim durumu	İlk ve orta öğretim	18	3,39	1,461	,006	Tamhane Fark ilk ve orta öğretim ile Lisans eğitimi almış deneklerden kaynaklı
		Lisans	53	2,23	1,235		
		Lisansüstü	10	3,00	1,764		
“Kapı/pencereler doğramalarında sorunlar var” maddesine katılım düzeyi	Eğitim durumu	İlk ve orta öğretim	19	3,11	1,629	,008	Tamhane Fark ilk ve orta öğretim ile Lisans eğitimi almış deneklerden kaynaklı
		Lisans	53	2,04	1,091		
		Lisansüstü	10	2,30	1,252		
“Balkon sayısı az ve/veya boyutları küçük” maddesine katılım düzeyi	Meslek	Ev hanımı/ Emekli	20	3,00	1,717	,005	Tamhane Fark ev hanımı/emekli ile finans, sanat alanı ve diğer meslek grubundaki deneklerden kaynaklı
		Finans Sektörü	13	1,31	,480		
		Askeriye	6	3,50	1,225		
		Ticaret	7	2,00	1,155		
		Memur	7	2,57	1,718		
		Sanat Alanı	2	1,00	,000		
		Mühendis	8	1,88	1,458		
Diğer	3	1,00	,000				

H7e. “Balkon sayısı az ve/veya boyutları küçük” maddesine katılım düzeyi mesleklerine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

“Odaları kullanışsız” maddesine katılım düzeyi eğitim düzeyine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7a:Kabul). Fark İlk ve Orta Öğretim ile Lisansüstü eğitim almış deneklerden kaynaklanmaktadır. İlk ve Orta Öğretim almış deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (2,53) Lisansüstü eğitim almış deneklerin memnuniyet düzeyinden (1,40) daha fazladır.

“Oda sayısı az” maddesine katılım düzeyi eğitim düzeyine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7b:Kabul). Fark İlk ve Orta Öğretim ile Lisans eğitimi almış deneklerden kaynaklanmaktadır. İlk ve Orta Öğretimi almış deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (2,61) lisans eğitimi almış deneklerin memnuniyet düzeyinden (1,37) daha fazladır.

“Kullanılan malzeme kalitesi düşük” maddesine katılım düzeyi eğitim düzeyine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7c:Kabul). Fark İlk ve Orta Öğretim ile Lisans eğitimi almış deneklerden kaynaklanmaktadır. İlk ve Orta Öğretim almış deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (3,39) Lisans eğitimi almış deneklerin memnuniyet düzeyinden (2,23) daha fazladır.

“Kapı/pencere doğramalarında sorunlar var” maddesine katılım düzeyi eğitim düzeyine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7d:Kabul). Fark İlk ve Orta Öğretim ile Lisans eğitimi almış deneklerden kaynaklanmaktadır. İlk ve orta öğretim eğitimi almış deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (3,11) lisans eğitimi almış konut deneklerin memnuniyet düzeyinden (2,04) daha fazladır.

“Balkon sayısı az ve / veya boyutları küçük” maddesine katılım düzeyi mesleklerine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7f:Kabul). Fark ev hanımı/emekli ile finans, sanat alanı ve diğeri gruplarındaki deneklerden kaynaklanmaktadır. Ev hanımı/emekli olan deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (3,00), finans, sanat alanı ve diğeri meslek grubundaki deneklerin memnuniyet düzeyinden (sırası ile 1,31, 1,00 ve 1,00) daha fazladır.

8. Sıfat çiftlerine bağlı siteye ait özelliklerin değerlendirme düzeyinin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisi araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 48 ve 49);

H8a. “Kent merkezine yakın/uzak” maddesine katılım düzeyi yaşa göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 48. Anova (siteye ait özelliklerin sıfat çiftlerine bağlı değerlendirme düzeyinin kullanıcı değişkenleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D. (Sıfat çiftleri)	Kullanıcı İle İlgili D.	N	Ort.	Std Sap.	p	Karar
“Kent merkezine yakın/uzak” maddesinin değerlendirilmesi	Yaş				0,036	Fark 30-40 ile 51 ve üzeri yaş grubundaki deneklerden kaynaklı
	30'dan küçük	6	3,33	1,633		
	30-40	23	4,22	1,757		
	41-50	27	3,15	1,725		
	51 ve üzeri	16	2,69	1,448		

$p < 0.05$ olduğundan;

“Kent merkezine yakın/uzak” maddesine katılım düzeyi yaşa göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H8a:Kabul). Fark 30-40 yaş ile 51 ve üzeri yaş grubu deneklerinden kaynaklanmaktadır. 30-40 yaş grubu konut denekleri madde ile ilgili olarak

değerlendirmede kararsız kalırken (4,22), 51 ve üzeri yaş grubu denekleri maddeyi yakın (2,69) olarak değerlendirmiştir.

H8b. “Kendini siteye ait hissi Uyandırmama/Uyandırma” maddesine katılım düzeyi cinsiyete göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

“Kendini siteye ait hissi uyandırma / uyandırmama” maddesine katılım düzeyi cinsiyete göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H8e:Kabul). Kadın denekler (2,02) “Kendini siteye ait hissi uyandırma” maddesine erkek deneklere (2,65) göre daha çok katılmaktadır.

Tablo 49. Bağımsız Örneklem T Testi (siteye ait özelliklerin sıfat çiftlerine bağlı değerlendirme düzeyinin kullanıcı değişkeni ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D. (Sıfat çiftleri)	Kullanıcı İle İlgili D.	N	Ort.	Std Sap.	t	df	p
“Kendini siteye ait hissi Uyandırma/ Uyandırmama” maddesinin değerlendirilmesi	Erkek	31	2,65	1,561	2,000	76	,049
	Kadın	47	2,02	1,189			

4.2.4.3. Nesnel Çevresel Değişkenlerin Deneyimsel Değişkenler ile Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi

1. Deneklerin yaşadıkları sitenin can ve mal güvenliği açısından yeterlilik düzeyi değerlendirmeleri ile nesnel çevresel değişkenler arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 50 ve 51);

H1a: Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H1b: Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H1a:Kabul). Fark Palmiye ve Aquacity Siteleri ile Ardıçlı Evleri ve My Town Sitesinde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Palmiye ve Aquacity Sitelerinde (sırası ile 4,47 ve 4,39) yaşayan

deneklerin güvenlik açısından yeterlilik düzeyi, Ardıçlı Evleri ve My Town Sitesinde (sırası ile 3,67 ve 3,60) yaşayan deneklerin güvenlik açısından yeterlilik düzeyinden fazladır.

Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H1b:Kabul). Fark 5 Katlı ve üzeri Apartman / Normal Daire ile Müstakil Konut/ Tripleks konutları arasında ortaya çıkmaktadır. 5 Katlı ve üzeri Apartman / Normal Dairede yaşayan deneklerin güvenlik açısından yeterlilik düzeyi (4,25) Müstakil Konut/ Tripleks'te yaşayan deneklerin yeterlilik düzeyinden (3,40) fazladır.

Tablo 50. Anova (Güvenlik düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D.	Nesnel çevresel değişkenler	N	Ort.	Std sap.	p	Karar	
Güvenliğin yeterlilik düzeyi	Siteler	Palmiye Sitesi	34	4,47	,615	,000	Fark Palmiye ve Aquacity ile Ardıçlı ve My Town sitelerinden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	33	3,67	,777		
		Aquacity Sitesi	18	4,39	,698		
		My Town Sitesi	15	3,60	,737		
Güvenliğin yeterlilik düzeyi	Konut tipi	Müstakil Konut/ Dupleks	18	3,89	,832	,002	Tamhane Fark 5 Katlı ve Üzeri Apartman / Normal Daire ile Müstakil Konut/ Tripleks'te oturan deneklerden kaynaklı
		Müstakil Konut/ Tripleks	15	3,40	,632		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman / Normal Daire	60	4,25	,751		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman/ Dupleks Daire	5	4,20	,837		

H1c: Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri konut tipi sınıflaması açıdan istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık gösterir (H1c:Kabul). Güvenlik ile ilgili olarak apartmanda oturanların yeterlilik düzeyi (4,25), müstakil konutta oturanların yeterlilik düzeyinden (3,65) daha fazladır.

Tablo 51. Bağımsız Örneklem T Testi (Güvenlik düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D.	Nesnel çevresel değişkenler		N	Ort.	Std sap.	t	df	p
Güvenliğin yeterlilik düzeyi	Konut tipi sınıflaması	Müstakil Konut	31	3,65	,755	-3,681	98	,000
		Apartman	69	4,25	,755			

2. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi ile nesnel çevresel değişkenler arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 52 ve 53);

H2a. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H2b. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi yaşadıkları konut büyüklüklerine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 52. Anova (deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D.	Nesnel çevresel değişkenler		N	Ort.	Std sap.	p	Karar
Sitenin deneğin kültürel ve sosyal ihtiyaçlarını karşılama düzeyi	Siteler	Palmiye Sitesi	35	3,66	,906	,000	Fark Ardıçlı ile diğer sitelerde yaşayan deneklerden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	31	2,58	1,089		
		Aquacity Sitesi	18	3,61	1,145		
		My Town Sitesi	14	3,57	1,222		
Sitenin deneğin kültürel ve sosyal ihtiyaçlarını karşılama düzeyi	Konut büyüklüğü	100 m ² 'den daha az	10	3,80	,632	,006	Fark 301-350 m ² ile 100m ² 'den az ve 100-150m ² konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		100-150 m ²	32	3,50	1,295		
		151- 200 m ²	31	3,45	,995		
		201-250m ²	9	3,22	1,093		
		251-300 m ²	5	2,40	,548		
		301-350 m ²	2	1,50	,707		
		350 m ² 'den daha fazla	3	1,67	1,155		

$p < 0.05$ olduğundan;

Sitede sunulan olanakların deneğin ihtiyacı karşılamadaki yeterliliği düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H2a:Kabul). Fark Ardıçlı Evlerinde yaşayan denekler ile diğer sitelerde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Palmiye, Aquacity ve My Town Sitelerindeki yeterlilik düzeyi (sırası ile 3,66, 3,61 ve 3,57) , Ardıçlı Evlerine (2,58) göre daha fazladır.

Sitede sunulan olanakların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlilik düzeyi yaşadıkları konut büyüklüklerine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir

(H2b:Kabul). Fark 301-350 m² ile 100 m²'den daha az ve 100-150 m² arası konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 100 m²'den daha az ve 100-150 m² arası konutta yaşayan deneklerin yeterlilik düzeyi (sırası ile 3,80 ve 3,50), 301-350 m² konutta yaşayan deneklerin yeterlilik düzeyinden (1,50) yüksektir.

H2c. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi, yaşadıkları konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi yaşadıkları konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H2c:Kabul). Apartmanda yaşayanların yeterlilik düzeyi (3,63) müstakil konutlarda yaşayanlardan yeterlilik düzeyinden (2,52) daha fazladır.

Tablo 53. Bağımsız Örneklem T Testi (deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D.	Nesnel çevresel değişkenler	N	Ort.	Std Sap.	t	df	p	
Sitenin deneğin kültürel ve sosyal ihtiyaçlarını karşılama düzeyi	Konut tipi sınıflaması	Müstakil Konut	29	2,52	1,090	-4,660	50,525	,000
		Apartman	67	3,63	1,027			

3. Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi değerlendirmeleri ile nesnel çevresel değişkenler arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 54 ve 55);

H3a. Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H3b. Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H3a:Kabul). Fark Ardıçlı Evleri ile Aquacity ve Palmiye Sitelerinde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Aquacity ve Palmiye Sitelerinde yaşayan denek ailelerinin

ihtiyaçlarının karşılamadaki yeterlilik düzeyi (sırası ile 3,65 ve 3,88) ardıçlı evlerinde yaşayan denek ailelerinden (2,58) daha fazladır.

Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H3b:Kabul). Fark 100 m² 'den daha az, 100-150 m², 151-200 m² ve 201-250 m² ile 301-350 m² konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 100 m²'den daha az, 100-150 m², 151- 200 m² ve 201-250 m² konutta yaşayan denek ailelerinin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterliliği düzeyi (sırası ile 3,70, 3,48, 3,45, 3,63 ve 2,67) 301-350 m² konutta yaşayan deneklerin ailesinin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyinden (2,00) daha fazladır.

Tablo 54. Anova (Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D.	Nesnel çevresel değişkenler	N	Ort.	Std Sap.	p	Karar	
Sitenin ailenin kültürel ve sosyal ihtiyaçlarını karşılama düzeyi	Siteler	Palmiye Sitesi	34	3,65	,950	0,00	Tamhane Fark Ardıçlı Evleri ile Aquacity ve Palmiye sitelerinde yaşayan deneklerden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	31	2,58	1,205		
		Aquacity Sitesi	17	3,88	,857		
		My Town Sitesi	14	3,57	1,222		
Sitenin ailenin kültürel ve sosyal ihtiyaçlarını karşılama düzeyi	Konut büyüklüğü	100 m ² 'den daha az	10	3,70	,483	0,02	Tamhane Fark 301-350 m ² ile 100 m ² 'den daha az 100-150 m ² 151- 200 m ² ve 201-250 m ² konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		100-150 m ²	33	3,48	1,372		
		151- 200 m ²	31	3,45	1,028		
		201-250m ²	8	3,63	,744		
		251-300 m ²	3	2,67	1,528		
		301-350 m ²	2	2,00	,000		
		350 m ² 'den daha fazla	3	1,33	,577		

H3c. Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H3c:Kabul). Apartmanda yaşayan denek ailelerinin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (3,69) müstakil konuttaki yeterlilik düzeyine (2,48) göre daha fazladır.

Tablo 55. Bağımsız Örneklem T Testi (Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılama düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D.	Nesnel çevresel değişkenler	N	Ort.	Std sap.	t	df	p
Sitenin ailenin kültürel ve sosyal ihtiyaçlarını karşılama düzeyi	Konut tipi				-5,167	92	,000
	Müstakil Konut	29	2,48	1,184			
	Apartment	65	3,69	,983			

4. Deneğin sitedeki donatımların yeterliliği düzeyi ile nesnel çevresel değişkenler arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 56 ve 57);

H4a. Sitedeki alışveriş olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi yaşadığı siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H4b. Sitedeki alışveriş olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H4c. Sitedeki fitness center olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi yaşadığı siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H4d. Sitedeki fitness center olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

Sitedeki alışveriş olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi yaşadığı siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H4a:Kabul). Fark Aquacity ile Palmiye Siteleri ve Ardıçlı Evlerinde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Palmiye Sitesi ve Ardıçlı Evlerinde yaşayan deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (sırası ile 3,26 ve 3,46), Aquacity Sitede yaşayan deneklerin yeterlilik düzeyine (1,18) göre daha fazladır.

Sitedeki alışveriş olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H4b:Kabul). Fark 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Dubleks Dairede yaşayan denekler ile diğer konut tipinde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Müstakil Konut/Dubleks, Müstakil Konut/Tripleks ve 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Normal Dairede yaşayan deneklerin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (sırası ile 3,67, 3,23 ve 2,59) 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Dubleks Dairede yaşayan deneklerin yeterlilik düzeyinden (1,00) daha fazladır.

Tablo 56. Anova (şitedeki donatımların yeterliliği ile nesnel çevresel değişkenler arasındaki ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D.	Nesnel çevresel değişkenler	N	Ort.	Std Sap.	p	Karar	
Alışveriş yeterlilik düzeyi	Siteler	Palmiye Sitesi	31	3,26	1,182	,000	Tamhane Fark Aquacity ile Palmiye ve Ardıçlı Sitesinde yaşayan deneklerde kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	28	3,46	1,138		
		Aquacity Sitesi	17	1,18	,529		
		My Town Sitesi	13	2,38	1,502		
Alışveriş yeterlilik düzeyi	Konut tipi	Müstakil Konut/ Dupleks	15	3,67	1,175	,001	Tamhane Fark 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Dupleks Daire ile diğer konut tipinde yaşayan deneklerden kaynaklı
		Müstakil Konut/ Tripleks	13	3,23	1,092		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman / Normal Daire	54	2,59	1,421		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman/ Dupleks Daire	5	1,00	,000		
Fitness center yeterlilik düzeyi	Siteler	Palmiye Sitesi	24	3,25	1,225	,000	Fark Ardıçlı ile diğer sitede yaşayan deneklerden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	26	1,81	1,443		
		Aquacity Sitesi	16	4,00	,894		
		My Town Sitesi	10	4,50	,972		
Fitness center yeterlilik düzeyi	Konut tipi	Müstakil Konut/ Dupleks	15	1,73	1,387	,000	Fark Müstakil Konut/ Tripleks ile 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Normal Daire ve Dupleks Dairede yaşayan deneklerden kaynaklı
		Müstakil Konut/ Tripleks	11	1,91	1,578		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman / Normal Daire	43	3,79	1,166		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman/ Dupleks Daire	5	4,00	1,000		
		Müstakil Konut/ Dupleks	15	1,73	1,387		

Sitedeki fitness center olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi yaşadığı siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H4c:Kabul). Fark Ardıçlı Evleri ile diğer sitelerde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Palmiye, Aquacity ve My Town Sitelerinde yaşayan deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (sırası ile 3,25, 4,00 ve 4,50), Ardıçlı Evlerinde yaşayan deneklerin yeterlilik düzeyine (1,81) göre daha fazladır.

Sitedeki fitness center olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H4d:Kabul). Fark Müstakil Konut/ Tripleks ile 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Normal Daire ve Dupleks'te yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 5 Katlı ve Üzeri Apartman/ Normal Daire ve

Dubleks'te yaşayan deneklerin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (sırası 3,79 ile 4,00) Müstakil Konut/Tripleks'te yaşayan deneklerin yeterlilik düzeyinden (1,91) daha fazladır.

H4e. Sitedeki alışveriş donatımının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H4f. Sitedeki fitness center donatımının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 57. Bağımsız Örneklem T Testi (sitedeki donatımlar ile ilgili yeterlilik değişkeninin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D.	Nesnel çevresel değişkenler	N	Ort.	Std sap.	t	df	p
Alışveriş yeterlilik düzeyi	Müstakil Konut	26	3,54	1,140	3,758	57,955	,000
	Apartman	61	2,46	1,409			
Fitness center yeterlilik düzeyi	Müstakil Konut	24	1,88	1,484	-5,205	39,195	,000
	Apartman	50	3,70	1,249			

$p < 0.05$ olduğundan;

Sitedeki alışveriş donatımının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H4e:Kabul). Müstakil konutta yaşayanların yeterlilik düzeyinin (3,54) apartmanda yaşayan deneğin yeterlilik düzeyinden (2,46) daha fazla olmasında kaynaklanmaktadır.

Sitedeki fitness center donatımının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H4f:Kabul). Apartmanda yaşayanların yeterlilik düzeyinin (3,70) müstakil konutta yaşayan deneklerin yeterlilik düzeyinden (1,88) daha fazla olmasında kaynaklanmaktadır.

5. Deneğin çocuk oyun alanlarına ait maddelere katılım düzeyi ile nesnel çevresel değişkenler arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 58 ve 59);

H5a. "Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta" maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H5b. "Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta" maddesine katılım düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H5c. “Oyun alanları konuta yakın” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H5d. “Oyun alanları konuta yakın” maddesine katılım düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H5e. “Çocuğa sosyalleşme imkânı sunuyor” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H5f. “Çocuğa sosyalleşme imkânı sunuyor” maddesine katılım düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

“Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H5a:Kabul). Ardıçlı Evleri ile Aquacity Sitesinde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Aquacity deneklerinin ilgili maddeye katılım düzeyleri (4,07) Ardıçlı Evlerinde yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (2,81) daha fazladır.

“Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta” maddesine katılım düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H5b:Kabul). Fark Müstakil Konut/ Tripleks ile 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Normal Daire ve Dupleks Dairede yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Normal Daire ve Dupleks Dairede yaşayan deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyleri (sırası ile 3,73 ve 4,20) Müstakil Konut/Tripleks’te yaşan deneklerin katılım düzeyinden (2,33) fazladır.

“Oyun alanları konuta yakın” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H5c:Kabul). Fark Ardıçlı Evleri ile Aquacity ve Palmiye Sitelerinde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Palmiye ve Aquacity Sitelerinde yaşayan deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyi (sırası ile 4,39 ve 4,50) Ardıçlı Evlerinde yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (3,33) daha fazladır.

“Oyun alanları konuta yakın” maddesine katılım düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H5d:Kabul). Fark Müstakil Konut/Tripleks ile 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Normal Daire ve Dupleks Dairede yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Normal Daire ve Dupleks Daire deneklerinin ilgili maddeye katılım düzeyi (sırası ile 4,26 ve 4,75) Müstakil Konut/ Tripleks’te yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (2,77) daha fazladır.

Tablo 58. Anova (çocuk oyun alanlarına ait maddelerin yeterlilik düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D. (çocuk oyun alanları ile ilgili maddeler)	Nesnel çevresel değişkenler	N	Ort.	Std sap.	p	Karar	
“Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta” maddesine katılım düzeyi	Siteler	Palmiye Sitesi	32	3,66	,971	,003	Tamhane Fark Ardıçlı ile Aquacity sitesinde yaşayan deneklerden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	26	2,81	1,386		
		Aquacity Sitesi	15	4,07	,884		
		My Town Sitesi	12	3,58	,900		
“Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta” maddesine katılım düzeyi	Konut tipleri	Müstakil Konut/ Dupleks	14	3,21	1,477	0,01	Fark Müstakil Konut/ Tripleks ile 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Normal Daire ve Dupleks Dairede yaşayan deneklerden kaynaklı
		Müstakil Konut/ Tripleks	12	2,33	1,155		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman / Normal Daire	52	3,73	,952		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman/ Dupleks Daire	5	4,20	,837		
“Oyun alanları konuta yakın” maddesine katılım düzeyi	Siteler	Palmiye Sitesi	33	4,39	,659	,00	Tamhane Fark Ardıçlı ile Aquacity ve Palmiye sitesinde yaşayan deneklerden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	27	3,33	1,387		
		Aquacity Sitesi	14	4,50	,760		
		My Town Sitesi	12	3,83	,937		
“Oyun alanları konuta yakın” maddesine katılım düzeyi	Konut tipleri	Müstakil Konut/ Dupleks	14	3,86	1,406	,00	Tamhane Müstakil Konut/ Tripleks ile 5 Katlı ve Üzeri Apartman/ Normal Daire ve Dupleks Dairede yaşayan deneklerden kaynaklı
		Müstakil Konut/ Tripleks	13	2,77	1,166		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman / Normal Daire	53	4,26	,788		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman/ Dupleks Daire	4	4,75	,500		
“Çocuğa sosyalleşme imkânı sunuyor” maddesine katılım düzeyi	Siteler	Palmiye Sitesi	32	4,34	,745	,00	Tamhane Fark Ardıçlı evleri ile Palmiye ve Aquacity sitelerinde yaşayan deneklerden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	25	2,92	1,382		
		Aquacity Sitesi	14	4,50	,650		
		My Town Sitesi	12	3,92	,793		
“Çocuğa sosyalleşme imkânı sunuyor” maddesine katılım düzeyi	Konut tipleri	Müstakil Konut/ Dupleks	14	3,00	1,569	,00	Tamhane Fark 5 Katlı ve Üzeri Apartman/ Dupleks Daire ile Müstakil Konut/ Dupleks ve Tripleks konut tipinde yaşayan deneklerden kaynaklı
		Müstakil Konut/ Tripleks	11	2,82	1,168		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman / Normal Daire	52	4,27	,770		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman/ Dupleks Daire	4	4,50	,577		

“Çocuğa sosyalleşme imkânı sunuyor” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H5e:Kabul). Fark Ardıçlı Evleri ile Palmiye ve Aquacity Sitelerinde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Palmiye ve Aquacity Sitelerinde yaşayan deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyi (sırası ile 4,34 ve 4,50) Ardıçlı Evlerinde yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (2,92) daha fazladır.

“Çocuğa sosyalleşme imkânı sunuyor” maddesine katılım düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H5f:Kabul). Fark 5 Katlı ve Üzeri Apartman/ Dupleks Daire ile Müstakil Konut/Dupleks ve Tripleks’te yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Dupleks Dairede yaşayan deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyi (4,50) Müstakil Konut/Dupleks ve Tripleks’te yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (sırası ile 3,00 ve 2,82) daha fazladır.

H5g “Her yaş grubuna yönelik oyun alanı var” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H5h “Oyun alanları bakımlı” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H5i “Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H5j “Oyun alanları konuta yakın” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 59. Bağımsız Örneklem T Testi (çocuk oyun alanlarına ait maddelerin yeterlilik düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D. (Çocuk oyun alanları ile ilgili maddeler)	Nesnel çevresel değişkenler	N	Ort.	Std Sap.	t	df	p	
“Her yaş grubuna yönelik oyun alanı var” maddesine katılım düzeyi	Konut tipi sınıflaması	Apartman	56	3,63	1,287	-2,409	36,928	,021
		Müstakil Konut	24	2,75	1,567			
“Oyun alanları bakımlı” maddesine katılım düzeyi	Konut tipi sınıflaması	Apartman	57	3,82	1,037	-2,287	38,433	,028
		Müstakil Konut	25	3,16	1,281			
“Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta” maddesine katılım düzeyi	Konut tipi sınıflaması	Apartman	59	3,78	,930	-4,084	81	,000
		Müstakil Konut	24	2,71	1,398			
“Oyun alanları konuta yakın” maddesine katılım düzeyi	Konut tipi sınıflaması	Apartman	59	4,31	,771	-4,489	82	,000
		Müstakil Konut	25	3,24	1,393			

$p < 0.05$ olduğundan;

“Her yaş grubuna yönelik oyun alanı var” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H5g:Kabul). Apartmanda yaşayan deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyi (3,63) müstakil konutta yaşayanların katılım düzeyinden (2,75) daha fazladır.

“Oyun alanları bakımlı” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H5h:Kabul). Apartmanda yaşayan deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyi (3,82) müstakil konutta yaşayanların katılım düzeyinden (3,16) daha fazladır.

“Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H5i:Kabul). Apartmanda oturan deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyi (3,78) müstakil konutta yaşayanların katılım düzeyinden (2,71) daha fazladır.

“Oyun alanları konuta yakın” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H5j:Kabul). Apartmanda oturan deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyi (4,31) müstakil konutta yaşayanların katılım düzeyinden (3,24) daha fazladır.

6. Deneğin alanlarda yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait maddelere katılım düzeyi ile ilgili değişkenlerin nesnel çevresel değişkenler arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 60 ve 61);

H6a. “Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları site göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6b “Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6c. “Yaya yollarında düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6d. “Yaya yollarında düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6e “Dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6f “Dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 60. Anova (yaşlı ve engelliler ile ilgili maddelere katılım düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D. (Yaşlı ve engelliler ile ilgili maddeler)	Nesnel çevresel değişkenler	N	Ort.	Std sap.	p	Karar	
“Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi	Siteler	Palmiye Sitesi	33	4,15	,939	,000	Tamhane Fark Ardıçlı ile Palmiye ve Aquacity sitesinde yaşayan deneklerden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	26	2,85	1,736		
		Aquacity Sitesi	14	4,57	,514		
		My Town S.	12	3,33	1,497		
“Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi	Konut büyüklüğü	0-100 m ² altı	10	3,70	,483	,000	Fark 100-150 m ² ile 201-250 m ² , 251-300 m ² ve 301 m ² ve üzeri konut ta yaşayan deneklerden kaynaklı
		100-150 m ²	28	4,50	,882		
		151- 200 m ²	27	3,89	1,340		
		201-250m ²	8	2,88	1,727		
		251-300 m ²	4	1,75	1,500		
		301 m ² ve üzeri	4	2,00	1,414		
“Yaya yollarında düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi	Siteler	Palmiye Sitesi	34	3,82	1,114	0,00	Tamhane Fark Ardıçlı ile Palmiye ve Aquacity sitesinde yaşayan deneklerden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	27	2,70	1,683		
		Aquacity Sitesi	15	4,47	,743		
		My Town S.	12	3,17	1,267		
“Yaya yollarında düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi	Konut büyüklüğü	0-100 m ² altı	10	3,10	,876	0,00	Fark 100-150 m ² ile 201-250 m ² , 251-300 m ² ve 301 m ² ve üzeri konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		100-150 m ²	30	4,27	,980		
		151- 200 m ²	27	3,93	1,141		
		201-250m ²	8	2,13	1,458		
		251-300 m ²	4	2,00	1,414		
		301 m ² ve üzeri	4	1,75	1,500		
“Dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi	Siteler	Palmiye Sitesi	32	3,38	1,314	,001	Fark Ardıçlı ile Palmiye ve Aquacity siteside yaşayan deneklerden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	26	2,19	1,497		
		Aquacity Sitesi	14	3,86	1,167		
		My Town S.	10	3,40	1,350		
“Dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi	Konut büyüklüğü	100 m ² altı	10	3,10	,568	,000	Tamhane Fark 100 m ² altı ile 100-150 m ² konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		100-150 m ²	26	3,85	1,317		
		151- 200 m ²	27	3,37	1,363		
		201-250m ²	6	1,83	1,602		
		251-300 m ²	4	1,25	,500		
		301 m ² ve üzeri	4	2,25	1,500		
“Konuta rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi	Siteler	Palmiye Sitesi	34	4,21	,880	0,00	Tamhane Fark Ardıçlı ile Palmiye ve Aquacity sitesinde yaşayan deneklerden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	24	2,92	1,717		
		Aquacity Sitesi	15	4,60	,507		
		My Town S.	11	3,45	1,440		
“Konuta rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi	Konut büyüklüğü	100 m ² altı	10	3,40	,699	0,00	Tamhane Fark 100 m ² altı ile 100-150 m ² konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		100-150 m ²	29	4,55	,870		
		151- 200 m ²	26	4,23	,992		
		201-250m ²	7	2,71	1,704		
		251-300 m ²	4	2,00	1,414		
		301 m ² ve üzeri	4	2,00	1,414		

H6g. “Konuta rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6h. “Konuta rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

“Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6a:Kabul). Fark Ardıçlı Evleri ile Palmiye ve Aquacity Sitelerinde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Palmiye ve Aquacity Sitelerinde yaşayan deneklerin maddeye katılım düzeyi (sırası ile 4,15 ve 4,57) Ardıçlı Evlerinde yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (2,85) daha yüksektir.

“Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6b:Kabul). Fark 100-150 m² ile 201-250 m², 251-300 m² ve 301 m² ve üzeri konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 100-150 m² konutta yaşayan deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyleri (4,50) 201-250 m², 251-300 m² ve 301 m² konutta yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (sırası ile 2,88, 1,75 ve 2,00) daha yüksektir.

“Yaya yollarında düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6c: Kabul). Fark Ardıçlı Evleri ile Palmiye ve Aquacity Sitelerinde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Palmiye ve Aquacity Sitelerinde yaşayan deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyleri (sırası ile 3,82 ve 4,47) Ardıçlı Evlerinde yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (2,70) daha fazladır.

“Yaya yollarında düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6d:Kabul). Fark 100-150 m² ile 201-250 m², 251-300 m² ve 301 m² ve üzeri konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 100-150 m² arası konutta yaşayan deneklerin ilgili maddeyi beğeni düzeyleri (3,10), 201-250 m², 251-300 m² ve 301 m² ve üzeri konutta yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (sırası ile 2,13, 2,00 ve 1,75) fazladır.

“Dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6e: Kabul). Fark Ardıçlı Evleri ile Palmiye ve Aquacity Sitelerinde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Palmiye ve Aquacity Sitelerinde yaşayan deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyleri

(sırası ile 3,38 ve 3,86) Ardıçlı Evlerinde yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (2,19) daha fazladır.

“Dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6f:Kabul). Fark 100 m²'den az ile 100-150 m² konut deneklerinden kaynaklanmaktadır. 100-150 m² konut deneklerinin ilgili maddeye katılma düzeyleri (3,85) 100 m²'den az konut deneklerin katılma düzeylerinde (3,10) daha fazladır.

“Konuta rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6g:Kabul). Fark Ardıçlı Evleri ile Palmiye ve Aquacity Sitelerinde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Palmiye ve Aquacity Sitelerinde yaşayan deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyleri (sırası ile 4,21 ve 4,60) Ardıçlı Evlerinde yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (2,92) daha fazladır.

“Konuta rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir. (H6h:Kabul). Fark 100 m²'den az ile 100-150 m² konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 100-150 m² konutta yaşayan deneklerin ilgili maddeye katılma düzeyleri (4,55) 100 m²'den az konutta yaşayan deneklerin katılma düzeylerinden (3,40) daha fazladır.

H6ı “Site de açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6j “Yaya yollarında düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6k “Konuta rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6l “Dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

“Site de açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6ı:Kabul). Apartmanda yaşayan deneklerin bu maddeye katılım düzeyi (4,05) müstakil konutta yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (2,83) daha fazladır.

“Yaya yollarında düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6j:Kabul).

Apartmanda yaşayan deneklerin bu maddeye katılım düzeyi (3,84) müstakil konutta yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (2,68) daha fazladır.

“Konuta rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6k:Kabul). Apartmanda yaşayan deneklerin bu maddeye katılım düzeyi (4,13) müstakil konutta yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (2,91) daha fazladır.

“Dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6l:Kabul). Apartmanda yaşayan deneklerin bu maddeye katılım düzeyi (3,50) müstakil konutta yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (2,13) daha fazladır.

Tablo 61. Bağımsız Örneklem T Testi (yaşlı ve engelliler ile ilgili maddelerin katılım düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D. (Yaşlı ve engelliler ile ilgili maddeler)	Nesnel çevresel değişkenler	N	Ort.	Std sap.	t	df	p
“Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi	Apartman	59	4,05	1,136	-3,796	81	,000
	Müstakil Konut	24	2,83	1,711			
“Yaya yollarında düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi	Apartman	61	3,84	1,200	-3,621	84	,001
	Müstakil Konut	25	2,68	1,651			
“Konuta rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi	Apartman	60	4,13	1,065	-3,902	80	,000
	Müstakil Konut	22	2,91	1,688			
“Dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi	Apartman	56	3,50	1,335	-4,032	41,150	,000
	Müstakil Konut	24	2,13	1,424			

7. Teknik altyapı hizmetlerine ait maddeler ile ilgili memnuniyet düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 62 ve 63);

H7a. “Toplu taşıma imkânı açısından” memnuniyet düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H7b. “Toplu taşıma imkânı açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H7c. “Altyapı (telefon, elektrik, su, doğal gaz) hizmetleri açısından” memnuniyet düzeyi göre yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H7d. “Altyapı (telefon, elektrik, su, doğal gaz) hizmetleri açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H7e. “Yeşil alanların miktarı açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H7f. “Site içinde yaya taşıt ayrımı açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H7g. “Bakım ve onarım açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H7h. “Doğal afetlere karşı önlemler açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

“Toplu taşıma imkânı açısından” memnuniyet düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7a:Kabul). Fark Aquacity Sitesi ile Palmiye Sitesinde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Aquacity Sitesinde yaşayan deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (4,24) Palmiye Sitesinde yaşayan deneklerin memnuniyet düzeyinden (2,97) daha fazladır.

“Toplu taşıma imkânı açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7b:Kabul). Fark 100 m² altı ile 251-300 m² konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 251-300 m² konutta yaşayan deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (3,20) 100 m² altı konutta yaşayan deneklerin memnuniyet düzeyinden (2,30) daha fazladır.

“Altyapı (telefon, elektrik, su, doğal gaz) hizmetleri açısından” memnuniyet düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7c:Kabul). Fark Palmiye Sitesi ile Ardıçlı Evleri ve My Town Sitesinde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Palmiye Sitesinde yaşayan deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (4,61) Ardıçlı Evleri ve Mytown Sitesinde yaşayan deneklerin memnuniyet düzeyinden (sırası ile 3,82 ve 3,27) daha fazladır.

“Altyapı (telefon, elektrik, su, doğal gaz) hizmetleri açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7d:Kabul). Fark 100 m² altı konut ile 151- 200 m² konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 100 m² altı konutta yaşayan deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (4,80) 151- 200 m² konutta yaşayan deneklerin memnuniyet düzeyinden (3,89) daha fazladır.

Tablo 62. Anova (Teknik ve alt yapı hizmetlerine ait maddeler ile ilgili memnuniyet düzeyin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D. (Teknik ve alt yapı hizmetleri ile ilgili maddeler)	Nesnel çevresel değişkenler	N	Ort.	Std Sap.	p	Karar	
“Toplu taşıma imkânı açısından” memnuniyet düzeyi	Siteler	Palmiye Sitesi	34	2,97	1,403	,008	Tamhane Fark Aquacity ile Palmiye sitesinde yaşayan deneklerden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	27	3,41	1,474		
		Aquacity Sitesi	17	4,24	1,091		
		My Town Sitesi	12	4,00	,953		
“Toplu taşıma imkânı açısından” memnuniyet düzeyi	Konut büyüklüğü	100 m ² altı	10	2,30	1,418	,026	Fark 100 m ² altı ile 251-300 m ² konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		100-150 m ²	30	3,70	1,393		
		151- 200 m ²	28	3,68	1,307		
		201-250m ²	9	4,22	,667		
		251-300 m ²	5	3,20	1,643		
		301 m ² ve üzeri	4	2,75	1,500		
“Altyapı hizmetleri açısından” memnuniyet düzeyi	Siteler	Palmiye Sitesi	33	4,61	,496	,000	Tamhane Fark Palmiye ile Ardıçlı ve My Town sitesinde yaşayan deneklerden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	28	3,82	1,249		
		Aquacity Sitesi	17	4,41	1,004		
		My Town Sitesi	11	3,27	1,272		
“Altyapı hizmetleri açısından” memnuniyet düzeyi	Konut büyüklüğü	100 m ² altı	10	4,80	,422	,008	Fark 0-100 m ² altı ile 151-200 m ² konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		100-150 m ²	31	4,61	,558		
		151- 200 m ²	28	3,89	1,197		
		201-250m ²	6	3,83	1,602		
		251-300 m ²	5	3,40	1,517		
		301 m ² ve üzeri	5	3,80	1,095		
“Yeşil alanların miktarı açısından” memnuniyet düzeyi	Konut büyüklüğü	100 m ² altı	10	4,50	,527	,028	Fark 100-150 m ² ile 151- 200 m ² konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		100-150 m ²	32	4,66	,545		
		151- 200 m ²	29	4,07	,923		
		201-250m ²	9	4,33	,707		
		251-300 m ²	5	3,80	,837		
		301 m ² ve üzeri	5	4,20	,837		
“Site içinde yaya taşıt ayrımı açısından” memnuniyet düzeyi	Konut büyüklüğü	100 m ² altı	10	3,00	1,054	,020	Fark 0-100 m ² altı ile 100-150 m ² konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		100-150 m ²	31	4,23	1,055		
		151- 200 m ²	24	3,79	1,141		
		201-250m ²	9	3,44	1,130		
		251-300 m ²	4	3,00	1,414		
		301 m ² ve üzeri	4	3,00	1,414		
“Bakım ve onarım açısından” memnuniyet düzeyi	Konut büyüklüğü	100 m ² altı	10	3,50	,707	,000	Fark 0-100 m ² altı ile 100-150 m ² konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		100-150 m ²	31	4,42	,672		
		151- 200 m ²	29	4,00	,886		
		201-250m ²	9	4,33	,500		
		251-300 m ²	5	2,80	1,643		
		301 m ² ve üzeri	5	3,40	,548		
“Doğal afetlere karşı önlemler açısından” memnuniyet düzeyi	Konut büyüklüğü	100 m ² altı	10	3,80	,632	,021	Fark 100-150 m ² ile 151- 200 m ² konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		100-150 m ²	29	4,34	,857		
		151- 200 m ²	28	3,50	1,171		
		201-250m ²	8	4,00	,535		
		251-300 m ²	4	3,25	,500		
		301 m ² ve üzeri	4	3,50	1,291		

“Yeşil alanların miktarı açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğü göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7e:Kabul). Fark 100-150 m² ile 151-200 m² konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 100-150 m² konutta yaşayan deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (4,66) 151- 200 m² konutta yaşayan deneklerin memnuniyet düzeyinden (4,07) daha fazladır.

“Site içinde yaya taşıt ayrımı açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7f:Kabul). Fark 100 m² altı ile 100-150 m²’li konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 100-150 m²’li konutta yaşayan deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (4,23), 100 m² altı konutta yaşayan deneklerin memnuniyet düzeyinden (3,00) daha fazladır.

“Bakım ve onarım açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7g:Kabul). Fark 100 m² altı ile 100-150 m² konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 100-150 m² konutta yaşayan deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (4,42) 100 m² altı konutta yaşayan deneklerin memnuniyet düzeyinden (3,50) daha fazladır.

“Doğal afetlere karşı önlemler açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğü göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7h:Kabul). Fark 100-150 m² ile 151- 200 m² konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 100-150 m² konutta yaşayan deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (4,34) 151- 200 m² konutta yaşayan deneklerin memnuniyet düzeyinden (3,50) daha fazladır.

H7i. “Bakım ve onarım açısından” memnuniyet düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H7j. “Doğal afetlere karşı önlemler açısından” memnuniyet düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H7k. “Yangın güvenliği açısından” memnuniyet düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H7l. “Site yönetimi açısından” memnuniyet düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

“Bakım ve onarım açısından” memnuniyet düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7i:Kabul). Apartmanda yaşayan deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (4,16) müstakil konutta yaşayan deneklerin memnuniyet düzeyinden (3,70) daha fazladır.

“Doğal afetlere karşı önlemler açısından” memnuniyet düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7j:Kabul). Apartmanda yaşayan deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (4,00) müstakil konutta yaşayan deneklerin memnuniyet düzeyinden (3,46) daha fazladır.

“Yangın güvenliği açısından” memnuniyet düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7k:Kabul). Apartmanda yaşayan deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (4,21) müstakil konutta yaşayan deneklerin memnuniyet düzeyinden (3,52) daha fazladır.

“Site yönetimi açısından” memnuniyet düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H7l:Kabul). Apartmanda yaşayan deneklerin madde ile ilgili memnuniyet düzeyi (4,26) müstakil konutta yaşayan deneklerin memnuniyet düzeyinden (3,74) daha fazladır.

Tablo 63. Bağımsız Örneklem T Testi (Teknik ve alt yapı hizmetlerine ait maddeler ile ilgili memnuniyet düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D. (Teknik ve alt yapı hizmetleri ile ilgili maddeler)	Nesnel çevresel değişkenler	N	Ort.	Std Sap.	t	df	p	
“Bakım ve onarım açısından” memnuniyet düzeyi	Konut tipi sınıflaması	Müstakil Konut	27	3,70	1,171	-2,191	89	,031
	Apartman	64	4,16	,761				
“Doğal afetlere karşı önlemler açısından” memnuniyet düzeyi	Konut tipi sınıflaması	Müstakil Konut	24	3,46	1,103	-2,110	37,610	,042
	Apartman	60	4,00	,957				
“Yangın güvenliği açısından” memnuniyet düzeyi	Konut tipi sınıflaması	Müstakil Konut	25	3,52	1,327	-2,853	85	,005
	Apartman	62	4,21	,871				
“Site yönetimi açısından” memnuniyet düzeyi	Konut tipi sınıflaması	Müstakil Konut	23	3,74	1,054	-2,115	33,390	,042
	Apartman	66	4,26	,882				

8. Deneklerin konut birimine ait maddelere katılım düzeyi ile ilgili değişkenlerin nesnel çevresel değişkenler arasındaki ilişkisi araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 64);

H8a. “Balkon sayısı az ve/veya boyutları küçük” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H8b. “Balkon sayısı az ve/veya boyutları küçük” maddesine katılım düzeyi balkon sayısına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H8c. “Koku sorunu var” maddesine katılım düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H8d. “Konut alanı olarak yetersiz” maddesine katılım düzeyi oda sayısına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H8e. “Odaları küçük” maddesine katılım düzeyi oda sayısına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H8f. “Uydu yayını, telefon gibi hizmetlerde yetersiz” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

“Balkon sayısı az ve/veya boyutları küçük” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H8a:Kabul). Fark My Town Sitesi ile diğer sitelerde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. My Town Sitesinde yaşayan deneklerin madde ile ilgili katılım düzeyi (3,75) Palmiye ve Aquacity Siteleri ile Ardıçlı Evlerinde yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (sırası ile 2,26, 1,81 ve 1,93) daha fazladır.

“Balkon sayısı az ve/veya boyutları küçük” maddesine katılım düzeyi balkon sayısına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H8b:Kabul). Fark balkon olmayan konutta yaşayan denekler ile iki balkonu olan konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Balkonu olmayan konutta yaşayan deneklerin madde ile ilgili katılım düzeyi (3,53), iki balkon bulunan konutta yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (1,88) daha fazladır.

“Koku sorunu var” maddesine katılım düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H8c:Kabul). Fark Müstakil Konut/ Dupleks ile 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Dupleks Dairede yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Dupleks Dairede yaşayan deneklerin madde ile ilgili katılım düzeyi (3,40), Müstakil Konut/Dupleks’te yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (1,33) daha fazladır.

Tablo 64. Anova (Konut birimine ait maddelere katılım düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D. (Konut birimine ait maddeler)	Nesnel çevresel değişkenler		N	Ort.	Std Sap.	p	Karar
“Balkon sayısı az ve/veya boyutları küçük” maddesine katılım düzeyi	Siteler	Palmiye Sitesi	34	2,26	1,214	,001	Fark My Town ile diğer sitelerde yaşayan deneklerden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	26	1,81	1,550		
		Aquacity Sitesi	15	1,93	1,486		
		My Town Sitesi	12	3,75	1,485		
“Balkon sayısı az ve/veya boyutları küçük” maddesine katılım düzeyi	Balkon sayısı	0 balkon	15	3,53	1,552	,004	Fark 0 ile 2 balkonlu konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		1 balkon	18	2,33	1,572		
		2 balkon	40	1,88	1,265		
		3 balkon	8	1,88	1,642		
		4 balkon	4	1,50	1,000		
“Koku sorunu var” maddesine katılım düzeyi	Konut Tipi	Müstakil Konut/ Dupleks	15	1,33	1,047	,018	Fark Müstakil Konut/ Dupleks ile 5 Katlı ve Üzeri Apartman/ Dupleks Daireli konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		Müstakil Konut/ Tripleks	11	1,64	1,433		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman / Normal Daire	54	2,19	1,375		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman/ Dupleks Daire	5	3,40	1,817		
“Konut alanı olarak yetersiz” maddesine katılım düzeyi	Oda sayısı	2 oda	3	1,67	,577	,020	Tamhane Fark 5 ile 4 odalı konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		3 oda	11	2,00	1,265		
		4 oda	30	2,43	1,501		
		5 oda	27	1,22	,641		
		6 oda	8	2,00	1,512		
		7 ve daha fazla	7	1,57	1,512		
“Odaları küçük” maddesine katılım düzeyi	Oda sayısı	2 oda	3	1,67	,577	,001	Tamhane Fark 5 ile 4 odalı konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		3 oda	11	2,27	1,191		
		4 oda	31	2,77	1,407		
		5 oda	28	1,32	,819		
		6 oda	8	2,50	1,512		
		7 ve daha fazla	6	2,50	1,761		
“Uydu yayını, telefon gibi hizmetlerde yetersiz” maddesine katılım düzeyi	Konut büyüklüğü	100 m ² altı	10	1,50	,707	,001	Tamhane Fark 151- 200 m ² ile 251-300 m ² konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		100-150 m ²	30	1,60	1,133		
		151- 200 m ²	26	2,12	1,423		
		201-250m ²	8	2,88	1,885		
		251-300 m ²	5	1,00	,000		
		301 m ² ve üzeri	4	4,25	,957		

“Konut alanı olarak yetersiz” maddesine katılım düzeyi oda sayısına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H8d: Kabul). Fark 5 ile 4 odalı konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 4 odalı konutta yaşayan deneklerin madde ile ilgili katılım düzeyi (2,43), 5 odalı konutta yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (1,22) daha fazladır.

“Odaları küçük” maddesine katılım düzeyi oda sayısına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H8e: Kabul). Fark 5 ile 4 odalı konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 4 odalı konutta yaşayan deneklerin madde ile ilgili katılım düzeyi (2,77), 5 odalı konutta yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (1,32) daha fazladır.

“Uydu yayını, telefon gibi hizmetlerde yetersiz” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H8f: Kabul). Fark 151-200 m² ile 251-300 m² konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 151-200 m² konutta yaşayan deneklerin madde ile ilgili katılım düzeyi (2,12), 251-300 m² konutta yaşayan deneklerin katılım düzeyinden (1,00) daha fazladır

9. Sıfat çiftlerine bağlı siteye ait özelliklerin değerlendirme düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisi araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 65 ve 66);

H9a. “Komşuluk ilişkileri güçlü/zayıf ” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H9b. “Sosyal örgütlenme yeterli/yetersiz” maddesine katılım düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H9c. “Sosyal anlamda sıcak/soğuk” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H9d. “Kent merkezine yakın/uzak” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H9e. “Site kavrama açısından kolay/zor” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

“Komşuluk ilişkileri güçlü/zayıf ” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H9a:Kabul). Fark Palmiye ile My Town sitesinde yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. My Town sitesinde yaşayan denekler siteyi komşuluk ilişkileri açısından güçlü (2,10) bulurken Palmiye sitesinde yaşayan denekler (3,79) madde ile ilgili kararsız kalmıştır.

Tablo 65. Anova (Siteye ait özelliklerin sıfat çiftlerine bağlı değerlendirme düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneysel D. (Sıfat çiftleri)	Nesnel çevresel değişkenler	N	Ort.	Std sap	p	Karar	
“Komşuluk ilişkileri güçlü/zayıf” maddesinin değerlendirilmesi	Siteler	Palmiye S.	33	3,79	1,364	,013	Tamhane Fark Palmiye ile My Town Sitesinde yaşayan deneklerden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	22	2,73	2,208		
		Aquacity S.	16	2,94	1,340		
		My Town S.	10	2,10	,738		
“Sosyal örgütlenme yeterli/yetersiz” maddesinin değerlendirilmesi	Konut tipi	Müstakil Konut/ Dupleks	10	4,00	2,357	,002	Tamhane Fark Müstakil Konut/ Tripleks ile 5 Katlı ve Üzeri Apartman / Normal Dairede yaşayan deneklerden kaynaklı
		Müstakil Konut/ Tripleks	8	5,25	1,488		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman / Normal Daire	51	2,96	1,509		
		5 Katlı ve Üzeri Apartman/ Dupleks Daire	5	2,60	,548		
“Sosyal anlamda sıcak/soğuk” maddesinin değerlendirilmesi	Siteler	Palmiye S.	31	2,48	1,262	,005	Tamhane Fark Ardıçlı ile Aquacity sitede yaşayan deneklerden kaynaklı
		Ardıçlı Evleri	24	3,17	2,120		
		Aquacity S.	15	2,20	1,207		
		My Town S.	10	2,40	1,174		
“Kent merkezine yakın/uzak” maddesinin değerlendirilmesi	Konut Büyüklüğü	100 m ² altı	10	3,80	1,033	,025	Tamhane Fark 100 m ² altı ile 201-250 m ² konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		100-150 m ²	25	3,40	1,384		
		151- 200 m ²	25	2,88	1,856		
		201-250 m ²	8	2,13	,835		
		251-300 m ²	5	5,00	1,871		
		301 m ² ve üzeri	4	4,25	3,202		
“Site kavrama açısından kolay/zor” maddesinin değerlendirilmesi	Konut Büyüklüğü	100 m ² altı	10	3,40	,966	,020	Fark 100 m ² altı ile 100-150 m ² ve 151- 200 m ² konutta yaşayan deneklerden kaynaklı
		100-150 m ²	25	2,12	1,201		
		151- 200 m ²	24	1,96	,955		
		201-250 m ²	7	2,00	1,155		
		251-300 m ²	5	2,80	1,924		
		301 m ² ve üzeri	3	1,67	,577		

“Sosyal örgütlenme yeterli/yetersiz” maddesine katılım düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H9b: Kabul). Fark Müstakil Konut/ Tripleks ile 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Normal Dairede yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. Müstakil Konut/ Tripleks konutta yaşayan denekler sosyal örgütlenme açısından yetersiz (5,25) bulurken 5 Katlı ve Üzeri Apartman/Normal Daire konutta yaşayan denekler siteyi sosyal örgütlenme açısından yeterli (2,96) bulmuştur.

“Sosyal anlamda sıcak/soğuk” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H9c:Kabul). Her iki sitede yaşayan denekler sitelerini sosyal anlamda sıcak olarak değerlendirmiştir. Fakat Ardıçlı konutunda

yaşayan denekler (2,20) Aquacity konutlarında yaşayan deneklere (3,17) göre bu durum daha olumlu bulmuştur.

“Kent merkezine yakın/uzak” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H9d:Kabul). Fark 100 m² altı ile 201-250 m² konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 201-250 m² konutta yaşayan denekler sitesini kent merkezine yakın (2,13) olarak değerlendirirken 100 m² altı konutta yaşayan denekler (3,80) ise madde ile ilgili kararsız kalmıştır.

“Site kavrama açısından kolay/zor” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H9e:Kabul). Fark 100 m² altı ile 100-150 m² ve 151-200 m² konutta yaşayan deneklerden kaynaklanmaktadır. 100-150 m² ve 151-200 m² konutta yaşayan denekler (sırası ile 2.12, 1.96), 151-200 m² konutta yaşayan deneklerden (3,40) daha olumlu yaklaşmıştır.

H9f. “Sosyal anlamda sıcak/soğuk” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H9g. “Sosyal örgütlenme yeterli/yetersiz” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H9h. “Kent merkezine yakın/uzak” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 66. Bağımsız Örneklem T Testi (siteye ait özelliklerin sıfat çiftlerine bağlı değerlendirme düzeyinin nesnel çevresel değişkenler ile ilişkisinin değerlendirilmesi)

Deneysel D. (Sıfat çiftleri)	Nesnel çevresel değişkenler	N	Ort.	Std Sap.	t	df	p	
“Sosyal anlamda sıcak/soğuk” maddesinin değerlendirilmesi	Konut tipi sınıflaması	Müstakil Konut	22	3,32	2,147	2,660	76	,010
	Apartman	56	2,30	1,190				
“Sosyal örgütlenme yeterli/yetersiz” maddesinin değerlendirilmesi	Konut tipi sınıflaması	Müstakil Konut	16	4,88	1,928	4,492	72	,000
	Apartman	58	2,90	1,447				
“Kent merkezine yakın/uzak” maddesinin değerlendirilmesi	Konut tipi sınıflaması	Müstakil Konut	21	4,00	2,366	2,070	76	,042
	Apartman	57	3,09	1,430				

$p < 0.05$ olduğundan;

“Sosyal anlamda sıcak/soğuk” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H9f:Kabul). Apartmanda yaşayan denekler (2,30) “Sosyal anlamda sıcak” maddesini müstakil konut yaşayan deneklere (3,32), göre daha sıcak olarak değerlendirmiştir.

“Sosyal örgütlenme yeterli/yetersiz” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H9g:Kabul). Müstakil konutta yaşayan denekler maddeyi soğuk (4,88), apartmanda yaşayan denekler ise sıcak (2,90) olarak değerlendirmiştir.

“Kent merkezine yakın/uzak” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H9h:Kabul). Apartmanda yaşayan denekler maddeyi (3,09) “Kent merkezine yakın” olarak değerlendirirken müstakil konut yaşayan denekler (4,00) ikisi arasında kararsız kalmıştır.

4.2.4.3. Davranışsal Değişkenlerin Dışsal Değişkenler ile Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi

1. Davranışsal değişkenler ile dışsal değişkenler arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 67, 68 ve 69);

H1. Kafenin kullanım sıklığı cinsiyete göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir.

H2. Restoranın kullanım sıklığı cinsiyete göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir.

H3. Tenis aktivitesinin yapılaş sıklığı cinsiyete göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir.

H4. Hafta içi evde geçirilen süre cinsiyete göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir.

H5. Alışveriş olanağının kullanım sıklığı konut tipine göre farklılık göstermektedir.

H6. Kafenin kullanım sıklığı konut tipine göre farklılık göstermektedir.

$p < 0.05$ olduğundan;

Kafenin kullanım sıklığı cinsiyete göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir (H1:Kabul). Fark erkeklerin kafeyi haftada bir veya birkaç kez (% 27,4) kullanıp kadınların ise ayda bir veya birkaç kez (% 17,7) kullanmalarından kaynaklanmaktadır.

Restoranın kullanım sıklığı cinsiyete göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir (H2:Kabul). Fark erkeklerin restoranı haftada bir veya birkaç kez (% 19,5) kullanıp kadınların ise ayda bir veya birkaç kez (% 31,2) kullanmalarından kaynaklanmaktadır.

Tenis aktivitesinin yapılış sıklığı cinsiyete göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir (H3:Kabul). Fark erkeklerin tenis aktivitesini haftada bir veya birkaç kez (% 27,4) yapıp kadınların ise ayda bir veya birkaç kez (% 17,7) yapmalarından kaynaklanmaktadır.

Hafta içi evde geçirilen süre cinsiyete göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir (H4:Kabul). Fark erkeklerin hafta içi evde 0-4 saat zaman (% 12,3) geçirirken kadınların ise 10-15 saat zaman (% 23,5) geçirmesinden kaynaklanmaktadır.

Tablo 67. Dışsal değişkenler ile davranışsal değişkenler arasındaki ilişkiye ait ki-kare sonucu

Dışsal Değişkenler	Davranışsal Değişkenler	χ^2	df	p
Cinsiyet	Kafenin kullanım sıklığı	11,814	3	,008
	Restoranın kullanım sıklığı	11,159	3	,011
	Tenis aktivitesinin yapılış sıklığı	8,706	3	,033
	Hafta içi evde geçirilen süre	8,444	2	,015
Ev tipi	Alışveriş olanağının kullanım sıklığı	13,538	3	,004
	Kafenin kullanım sıklığı	9,412	3	,024

Tablo 68. Kullanıcı değişkenleri ile davranışsal değişkenler arasındaki ilişkiye ait çapraz tablo sonucu

Kullanıcı İle İlgili D.	Davranışsal Değişkenler	Erkek		Kadın		
		%	Adj Res.	%	Adj Res.	
Cinsiyet	Kafenin kullanım sıklığı	Her gün	4,8%	1,4	1,6%	-1,4
		Haftada bir veya birkaç	27,4%	2,1	22,6%	-2,1
		Ayda bir veya birkaç	3,2%	-2,2	17,7%	2,2
		Hiç	6,5%	-1,2	16,1%	1,2
Cinsiyet	Restoranın kullanım sıklığı	Her gün	1,3%	,3	1,3%	-,3
		Haftada bir veya birkaç	19,5%	2,9	10,4%	-2,9
		Ayda bir veya birkaç	7,8%	-2,9	31,2%	2,9
		Hiç	11,7%	,1	16,9%	-,1
Cinsiyet	Tenis aktivitesinin yapılış sıklığı	Her gün	4,8%	1,4	1,6%	-1,4
		Haftada bir veya birkaç	27,4%	2,1	22,6%	-2,1
		Ayda bir veya birkaç	3,2%	-2,2	17,7%	2,2
		Hiç	6,5%	-1,2	16,1%	1,2
Cinsiyet	Hafta içi evde geçirilen süre	0-4 saat	12,3%	2,1	7,4%	-2,1
		5-9 saat	22,2%	,6	29,6%	-,6
		10-15 saat	4,9%	-2,6	23,5%	2,6

Tablo 69. Nesnel çevresel değişkenlerin davranışsal değişkenler ile arasındaki ilişkiye ait çapraz tablo sonucu

Nesnel Çevresel Değişken	Davranışsal Değişkenler	Müstakil Konut		Apatman Dairesi		
		%	Adj Res.	%	Adj Res.	
Konut tipi sınıflaması	Alışveriş olanağının kullanım sıklığı	Her gün	20,0%	-3,0	20,0%	3,0
		Haftada bir veya bir kaç	15,0%	-,6	8,8%	,6
		Ayda bir veya bir kaç	13,8%	1,9	1,3%	-1,9
		Hiç	20,0%	2,5	1,3%	-2,5
Konut tipi sınıflaması	Kafenin kullanım sıklığı	Her gün	4,7%	1,3	,0%	-1,3
		Haftada bir veya bir kaç	34,1%	2,3	5,9%	-2,3
		Ayda bir veya bir kaç	22,4%	-,9	11,8%	,9
		Hiç	10,6%	-2,3	10,6%	2,3

Alışveriş olanağının kullanım sıklığı konut tipine göre farklılık göstermektedir (H5:Kabul). Fark müstakil konutta hiç kullanmayanlar (% 20,0) ile apartman dairesinde her gün kullananlardan (% 20,0) kaynaklanmaktadır.

Kafenin kullanım sıklığı konut tipine göre farklılık göstermektedir (H6:Kabul). Fark müstakil konutta haftada bir veya birkaç kez (% 34,1) kullananlar ile apartman dairesinde hiç kullanmayanlardan (% 10,6) kaynaklanmaktadır.

4.2.4.4. Deneyimsel Değişkenlerin Davranışsal Değişkenler ile Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi

Davranış ile deneyimsel değişkenler arasındaki ilişki araştırıldığında;

H1. Deneklerin yaşadıkları sitenin can ve mal güvenliği açısından yeterlilik düzeyi davranışsal değişkenlere göre farklılık göstermektedir.

H2. Sitedeki açık ve yeşil alanların deneklerin ihtiyacını karşılamadaki yeterlilik düzeyi davranışsal değişkenlere göre farklılık göstermektedir.

H3. Deneğin sitedeki donatımların yeterlilik düzeyi değerlendirmeleri davranışsal değişkenlere göre farklılık göstermektedir.

H4. Sitede yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait maddelere katılım düzeyi davranışsal değişkenlere göre farklılık göstermektedir.

H5. Deneğin konut birimine ait maddelere katılım düzeyi değerlendirmesi davranışsal değişkenlere göre farklılık göstermektedir.

H6. Sıfat çiftlerine bağlı siteye ait özellikleri değerlendirme düzeyi davranışsal değişkenlere göre farklılık göstermektedir

1. Deneklerin yaşadıkları sitenin can ve mal güvenliği açısından yeterlilik düzeyi değerlendirmeleri ile davranışsal değişkenler arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık gösteren hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 70);

H1a. Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri sitedeki açık ve yeşil alanları kullanma sıklığına (voleybol, futbol ve yürüyüş) göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H1b. Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri hafta sonu evde geçirdikleri süreye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 70. Anova (sitenin can ve mal güvenliği açısından yeterlilik düzeyinin davranışsal değişkenler arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D.	Davranışsal Değişkenler	N	Ort.	Std Sap.	p	Karar	
Yaşadıkları sitenin can ve mal güvenliği açısından yeterlilik düzeyi	Voleybol oynama sıklığı	Haftada bir veya bir kaç	15	4,00	,655	,006	Değerlendirmedeki fark etkinliği hiç yapmayanlar ile ayda bir veya birkaç kez yapanlardan kaynaklı
		Ayda bir veya bir kaç	5	3,20	,837		
		Kullanmıyor	21	4,33	,658		
Yaşadıkları sitenin can ve mal güvenliği açısından yeterlilik düzeyi	Futbol oynama sıklığı	Her gün	2	3,50	,707	,022	Değerlendirmedeki fark etkinliği hiç yapmayanlar ile ayda bir veya birkaç kez yapanlardan kaynaklı
		haftada bir veya bir kaç	12	4,25	,622		
		Ayda bir veya bir kaç	6	3,33	,816		
		Hiç	18	4,28	,669		
Yaşadıkları sitenin can ve mal güvenliği açısından yeterlilik düzeyi	Yürüyüş yapma sıklığı	Her gün	34	4,12	,844	,022	Değerlendirmedeki fark haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez yapanlardan kaynaklı
		Haftada bir veya bir kaç	21	4,48	,602		
		Ayda bir veya bir kaç	9	3,56	,882		
		Hiç	3	4,67	,577		
Yaşadıkları sitenin can ve mal güvenliği açısından yeterlilik düzeyi	Hafta sonu evde geçirilen zaman	0-4 saat	7	3,57	,787	,018	Değerlendirmedeki fark hafta sonu evde 5-9 saat ile 0-4 saat zaman geçiren deneklerden kaynaklı
		5-9 saat	26	4,42	,703		
		10-15 saat	47	4,09	,717		
		Belli olmuyor	5	3,60	1,140		

$p < 0,05$ olduğundan;

Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri sitedeki açık ve yeşil alanları kullanma sıklığına (voleybol, futbol ve yürüyüş) göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H1a:Kabul)

Madde ile ilgili fark, voleybol olanağının kullanım sıklığı ile ilgili olarak kullanmayanlar ile ayda bir veya birkaç kez kullananlardan kaynaklanmaktadır. Kullanmayanların güvenlik açısından yeterli görme düzeyleri (4,33) ayda bir veya birkaç kez kullananların yeterlilik düzeyinden (3,20) fazladır.

Madde ile ilgili fark, futbol olanağının kullanım sıklığı ile ilgili olarak ayda bir veya birkaç kez kullananlardan kaynaklanmaktadır. Kullanmayanların güvenlik açısından yeterli görme düzeyleri (4,28) ayda bir veya birkaç kez kullananların yeterlilik düzeyinden (3,33) fazladır.

Madde ile ilgili fark, yürüyüş olanağının kullanım sıklığı ile ilgili olarak haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez kullananlardan kaynaklanmaktadır. Haftada bir veya birkaç güvenlik açısından yeterli görme düzeyleri (4,48) ayda bir veya birkaç kez kullananların yeterlilik düzeyinden (3,56) fazladır.

Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri hafta sonu evde geçirdikleri süreye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H1b: Kabul). Fark konutta 0-4 saat ile 5-9 saat zaman geçiren deneklerden kaynaklanmaktadır. 5-9 saat zaman geçiren deneklerin güvenlik açısından yeterlilik düzeyi (4,42), 0-4 saat zaman geçiren deneklerin yeterlilik düzeyinden fazladır (3,57).

2. Sitedeki açık ve yeşil alanların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterliliği düzeyi değerlendirmeleri ile davranış değişkenler arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık bulunan hipotezlere yer verilmiştir (Tablo71);

H2a. Sitedeki açık ve yeşil alanların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (havuz ve basketbol) ile sitedeki donatımların (kafe ve restoran) kullanım sıklığı arasında istatistik açıdan ilişki vardır.

$p < 0.05$ olduğundan;

Sitedeki açık ve yeşil alanların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (havuz ve basketbol) ile sitedeki donatımları (kafe ve restoran) kullanma sıklığı arasında istatistik açıdan ilişki vardır (H2a:Kabul).

Tablo 71. Anova (açık ve yeşil alanların yeterlilik düzeyinin davranışsal değişkenler ile arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel Değişken (Açık ve yeşil alanların yeterlilik düzeyi)	Davranışsal Değişkenler (Sitedeki olanakların kullanım sıklığı)		N	Ort.	Std sap.	p	Karar
Havuz olanağının yeterlilik düzeyi	Kafenin kullanım sıklığı	Her gün	21	3,19	1,167	0,019	Değerlendirmedeki fark donatımı haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez kullanan deneklerden kaynaklı
		Haftada bir veya bir kaç	39	3,64	1,246		
		Ayda bir veya bir kaç	7	2,43	1,272		
		Hiç	21	3,19	1,167		
Basketbol olanağının yeterlilik düzeyi	Restoranın kullanım sıklığı	Her gün	4	1,00	,000	,043	Tamhane Değerlendirmedeki fark donatımı Her gün ile haftada bir veya birkaç kez kullanan deneklerden kaynaklı
		Haftada bir veya bir kaç	17	3,06	1,345		
		Ayda bir veya bir kaç	4	3,00	1,414		
		Hiç	17	2,24	1,480		

Madde ile ilgili değerlendirmedeki fark (Havuz olanağının yeterliliği), kafe donatımının kullanım sıklığı ile ilgili olarak haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez kullananlardan kaynaklanmaktadır. Kafeyi haftada bir veya birkaç kez kullananların havuz olanağının yeterlilik düzeyi (3,64), ayda bir veya birkaç kez kullananların yeterlilik düzeyinden (2,43) daha fazladır.

Madde ile ilgili değerlendirmedeki fark (Basketbol olanağının yeterliliği), restoran donatımının kullanım sıklığı ile ilgili olarak her gün ile haftada bir veya birkaç kez kullananlardan kaynaklanmaktadır. Restoranı haftada bir veya birkaç kez kullananların havuz olanağının yeterlilik düzeyi (3,06), her gün kullananların yeterlilik düzeyinden (1,00) daha fazladır.

3. Sitedeki sunulan donatımların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlilik düzeyinin davranış değişkenleri ile arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık bulunan hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 72);

H3a. Sitede sunulan donatımların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (kafe ve kuaför) ile oturulan konutta hafta sonu geçirilen zaman arasında istatistik açıdan ilişki vardır.

H3b. Sitede sunulan donatımların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (fitness center) ile sitede hafta sonu zaman geçirme tercihi arasında istatistik açıdan ilişki vardır.

H3c. Sitede sunulan donatımların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (Alışveriş, Restoran ve Fitness center) ile sitedeki donatımların (Alışveriş ve Restoran, Fitness center) kullanım sıklığı arasında istatistik açıdan ilişki vardır.

$p < 0.05$ olduğundan;

Sitede sunulan donatımların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (kafe ve kuaför) ile oturlan konutta hafta sonu geçirilen zaman arasında istatistik açıdan ilişki vardır (H3a:Kabul)

Madde ile ilgili değerlendirmedeki fark (Kafe donatımının yeterliliği), hafta sonu evde geçirilen zaman ile ilgili olarak 0-4 saat ile 5-9 saat belirten kişilerden kaynaklanmaktadır. Hafta sonu konutu 5-9 saat zaman geçiren deneklerin kafe donatımının yeterlilik düzeyi değerlendirmesi (3,91), 0-4 saat zaman geçiren deneklerin yeterlilik düzeyinden (2,33) daha fazladır.

Madde ile ilgili değerlendirmedeki fark (kuaför donatımının yeterliliği), hafta sonu evde geçirilen zaman ile ilgili olarak 0-4 saat ile 5-9 saat belirten kişilerden kaynaklanmaktadır. Hafta sonu konutu 5-9 saat zaman geçiren deneklerin kuaför donatımının yeterlilik düzeyi değerlendirmesi (4,38), 0-4 saat zaman geçiren deneklerin yeterlilik düzeyinden (2,33) daha fazladır.

Sitede sunulan donatımların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (fitness center) ile sitede hafta sonu zaman geçirme tercihi arasında istatistik açıdan ilişki vardır (H3b:Kabul). Fitness center donatımının yeterliliği, sitede hafta sonu zaman geçirme tercihleri arasında olan “Yürüyüşe çıkma” maddesini 1. ve 3. sırada tercih eden deneklerden kaynaklanmaktadır. 3. sırada tercih eden kullanıcıların fitnesscenter olanağının yeterlilik düzeyi (4,11) değerlendirmesi, 1.sırada tercih eden deneklerin yeterlilik düzeyinden (1,50) daha fazladır

Sitede sunulan donatımların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (Alışveriş, Restoran ve Fitness center) ile sitedeki donatımların (Alışveriş ve Restoran, Fitness center) kullanım sıklığı arasında istatistik açıdan ilişki vardır (H3c:Kabul).

Alışveriş donatımının yeterlilik düzeyi değerlendirmesi ile kullanım sıklığı arasındaki ilişkiye bakıldığında; değerlendirmedeki fark her gün kullananlar ile hiç kullanmayanlardan kaynaklanmaktadır. Her gün kullananların yeterlilik düzeyi (3,89) değerlendirmesi, hiç kullanmayanların yeterlilik düzeyinden (1,19) daha fazladır.

Tablo 72. Anova (donatımların yeterlilik düzeyinin davranışsal değişkenler ile arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi)

Deneysel Değişkenler (Donatımlar)	Davranışsal Değişkenler	N	Ort.	Std Sap.	p	Karar	
Kafe donatımının yeterlilik düzeyi	Hafta sonu evde geçen zaman	0-4 saat	6	2,33	,816	,018	Değerlendirmedeki fark 0-4 saat ile 5-9 saat belirten kişilerden kaynaklı
		5-9 saat	23	3,91	1,041		
		10-15 saat	41	3,12	1,308		
		Belli olmuyor	5	3,00	1,581		
		0-4 saat	6	2,33	,816		
Kuaför donatımının yeterlilik düzeyi	Hafta sonu evde geçen zaman	0-4 saat	3	2,33	,577	,0183	Tamhane Değerlendirmedeki fark 0-4 saat ile 5-9 saat belirten kişilerden kaynaklı
		5-9 saat	13	4,38	,870		
		10-15 saat	25	3,48	1,358		
		Belli olmuyor	3	2,33	1,528		
		0-4 saat	3	2,33	,577		
Fitness center donatımının yeterlilik düzeyi	Hafta sonu zaman geçirme tercihi; Yürüyüşe çıkma	1.Tercih	4	1,50	1,000	,008	Tamhane Değerlendirmedeki fark maddeyi 1 ile 3 sırada tercih eden kişilerden kaynaklı
		2.Tercih	9	2,56	1,333		
		3.Tercih	9	4,11	1,364		
		4.Tercih	10	3,10	1,729		
		5.Tercih	8	3,38	1,408		
Alışveriş donatımının yeterlilik düzeyi	Alışveriş donatımının kullanım sıklığı	Her gün	27	3,89	,934	0,00	Tamhane Değerlendirme farkı donatımı hergün kullananlar ile hiç kullananlardan kaynaklı
		Haftada bir veya bir kaç	19	3,00	1,155		
		Ayda bir veya bir kaç	11	2,45	1,440		
		Hiç	16	1,19	,544		
Restoran donatımının yeterlilik düzeyi	Restoran donatımının kullanım sıklığı	Her gün	2	3,50	,707	0,00	Değerlendirme farkı donatımı hiç kullananlar ile haftada bir veya birkaç ve ayda bir veya birkaç kez kullananlardan kaynaklı
		Haftada bir veya bir kaç	20	3,40	1,188		
		Ayda bir veya bir kaç	27	3,07	1,107		
		Hiç	24	1,79	1,503		
Fitness center donatımının yeterlilik düzeyi	Fitness center donatımının kullanım sıklığı	Her gün	4	4,25	,957	0,00	Tamhane Değerlendirme farkı donatımı haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez kullananlardan kaynaklı
		Haftada bir veya bir kaç	23	3,26	1,356		
		Ayda bir veya bir kaç	12	4,67	,492		
		Hiç	24	2,42	1,472		
Fitness center donatımının yeterlilik düzeyi	Alışveriş donatımının kullanım sıklığı	Her gün	21	2,14	1,558	0,00	Değerlendirme farkı donatımı her gün ile ayda bir veya birkaç kez kullanan deneklerden kaynaklı
		Haftada bir veya bir kaç	19	2,79	1,512		
		Ayda bir veya bir kaç	8	4,25	1,389		
		Hiç	14	3,93	,917		

Restoran donatımının yeterlilik düzeyi değerlendirmesi ile kullanım sıklığı arasındaki ilişkiye bakıldığında; değerlendirmedeki fark hiç kullanmayanlar ile haftada bir veya birkaç ve ayda bir veya birkaç kullananlardan kaynaklanmaktadır. Haftada bir veya birkaç ve ayda bir veya bir kaç kullananların yeterlilik düzeyi (sırası ile 3,40 ve 3,07) değerlendirmesi, hiç kullanmayanların yeterlilik düzeyinden (1,79) daha fazladır.

Fitness center donatımının yeterlilik düzeyi değerlendirmesi ile kullanım sıklığı arasındaki ilişkiye bakıldığında; değerlendirmedeki fark haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kullananlardan kaynaklanmaktadır. Ayda bir veya bir kaç kullananların yeterlilik düzeyi (4,67) değerlendirmesi, haftada bir veya bir kaç kullananların yeterlilik düzeyinden (3,26) daha fazladır.

Fitness center donatımının yeterlilik düzeyi değerlendirmesi ile alışveriş donatımının kullanım sıklığı arasındaki ilişkiye bakıldığında; değerlendirmedeki fark her gün kullananlar ile ayda bir veya birkaç kez kullanımından kaynaklanmaktadır. Ayda bir veya bir kaç kullananların yeterlilik düzeyi (4,25) değerlendirmesi, her gün kullanmayanların yeterlilik düzeyinden (2,14) daha fazladır.

4. Deneğin alanlarda yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait maddelere katılım düzeyi ile davranış faktörü arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık bulunan hipotezlere yer verilmiştir (Tablo73);

H4a: Alanlarda yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait “Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşabiliyorlar” maddesine katılma düzeyi ile sitede hafta sonu evde geçirilen zaman arasında istatistik açıdan ilişki vardır.

H4b: Alanlarda yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemeler ait “sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi ile sitedeki açık ve yeşil alanlardan (Voleybol ve Yürüyüş) yararlanma sıklığı arasında istatistik açıdan ilişki vardır.

H4c: Alanlarda yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemeler ait “yaya yollarında düzenlemeler var” maddesine katılma düzeyi ile sitedeki açık ve yeşil alanlardan (Yürüyüş) yararlanma sıklığı arasında istatistik açıdan ilişki vardır.

H4d: Alanlarda yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait “konuta rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılma düzeyi ile sitedeki açık ve yeşil alanlardan (Voleybol, Futbol ve Yürüyüş) yararlanma sıklığı arasında istatistik açıdan ilişki vardır.

Tablo 73. Anova (Yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemeler ile davranışsal değişkenler arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel Değişkenler (yaşlı ve engelliler ile ilgili maddeler)	Davranışsal Değişkenler	N	Ort.	Std sap.	p	Karar	
“Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi	Hafta sonu evde geçen zaman	0-4 saat	5	3,00	1,225	0,008	Fark Belli olmuyor ile 5-9 saat ve 10-15 saat belirten kişilerden kaynaklı
		5-9 saat	24	3,92	1,139		
		10-15 saat	44	3,95	1,363		
		Belli olmuyor	4	1,75	1,500		
“Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi	Voleybol oynama sıklığı	Haftada bir veya bir kaç	15	4,00	,756		Fark haftada bir veya birkaç kez kullananlar ile hiç kullananlardan kaynaklı
		Ayda bir veya bir kaç	5	2,20	1,643		
		Hiç	20	4,25	1,209		
“Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi	Yürüyüş yapma sıklığı	Her gün	34	4,18	,999	0,025	Tamhane Fark hiç yapmayanlar ile her gün ve haftada bir veya bir kaç kez yapanlardan kaynaklı
		Haftada bir veya bir kaç	20	3,90	1,165		
		Ayda bir veya bir kaç	8	2,88	2,031		
		Hiç	3	5,00	,000		
“Yaya yollarında düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi	Yürüyüş yapma sıklığı	Her gün	33	3,85	1,093	0,018	Tamhane Fark hiç yapmayanlar ile diğer sıklıkta yapan deneklerden kaynaklı
		Haftada bir veya bir kaç	20	3,80	1,196		
		Ayda bir veya bir kaç	8	2,63	1,598		
		Hiç	3	5,00	,000		
“Konuta rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi	Voleybol oynama sıklığı	Haftada bir veya bir kaç	14	2,07	,997	,009	Fark ayda bir veya birkaç ile haftada bir veya birkaç kez yapanlar ve hiç yapmayanlardan kaynaklı
		Ayda bir veya bir kaç	5	2,40	1,673		
		Hiç	20	1,85	1,387		
“Konuta rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi	Futbol oynama sıklığı	Her gün	2	3,00	2,828	0,008	Fark haftada bir veya birkaç kez yapanlar ile hiç yapmayanlardan kaynaklı
		Haftada bir veya bir kaç	12	4,25	,754		
		Ayda bir veya bir kaç	6	2,17	1,472		
		Hiç	17	4,18	1,286		
“Konuta rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi	Yürüyüş yapma sıklığı	Her gün	32	4,19	,896	0,038	Tamhane Fark hiç yapmayanlar her gün ve haftada bir veya birkaç kez yapanlardan kaynaklı
		Haftada bir veya bir kaç	18	4,00	1,237		
		Ayda bir veya bir kaç	8	3,00	1,927		
		Hiç	3	5,00	,000		

$p < 0.05$ olduğundan;

Alanlarda yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemeler ait “sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi ile sitede hafta sonu evde geçirilen zaman arasında istatistik açıdan ilişki vardır (H4a:Kabul). Fark belli olmuyor ile 5-9 saat ve 10-15 saat belirten deneklerden kaynaklanmaktadır. 5-9 saat ve 10-15 saat belirten deneklerin ilgili maddeye katılım düzeyi (sırası ile 3,92 ve 3,95) belli olmuyor diyen deneklerin katılım düzeyinden (1,75) daha fazladır.

Alanlarda yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemeler ait “sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” maddesine katılım düzeyi ile sitedeki açık ve yeşil alanlarda (Voleybol ve Yürüyüş) yararlanma sıklığı arasında istatistik açıdan ilişki vardır (H4b:Kabul).

Voleybolun kullanım sıklığı ile maddenin katılım düzeyine bakıldığında fark voleybolu ayda bir veya birkaç ile haftada bir veya birkaç kez kullananlar ve hiç kullanmayanlardan kaynaklanmaktadır. Haftada bir veya birkaç kez kullananların ve hiç kullanmayanlardan ilgili maddeye katılım düzeyi (sırası ile 3,90 ve 5,00) ayda bir veya birkaç kez kullananların katılım düzeyinden (2,88) daha fazladır.

Yürüyüş yapma sıklığı ile maddenin katılım düzeyine bakıldığında fark yürüyüşü hiç yapmayan ile her gün ve haftada bir veya bir kaç kez yapanlardan kaynaklanmaktadır. Hiç yapmayanların ilgili maddeye katılım düzeyi (5,00) her gün ve haftada bir veya bir kaç kez kullananların katılım düzeyinden (sırası ile 4,18 ve 3,90) daha fazladır.

Alanlarda yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemeler ait “yaya yollarında düzenlemeler var” maddesine katılım düzeyi ile sitedeki açık ve yeşil alanlardan (Yürüyüş) yararlanma sıklığı arasında istatistik açıdan ilişki vardır (H4c:Kabul). Fark yürüyüşü hiç yapmayan ile her gün, haftada bir veya bir kaç ve ayda bir veya bir kaç kez yapanlardan kaynaklanmaktadır. Hiç yapmayanların ilgili maddeye katılım düzeyi (5,00) her gün haftada bir veya bir kaç ve ayda bir veya bir kaç kez kullananların katılım düzeyinden (sırası ile 3,85, 3,80 ve 2,63) daha fazladır.

Alanlarda yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemeler ait “konuta rahatlıkla ulaşılabilir ” maddesine katılım düzeyi ile sitedeki açık ve yeşil alanlardan (Voleybol, Futbol ve Yürüyüş) yararlanma sıklığı arasında istatistik açıdan ilişki vardır (H4d:Kabul).

Voleybolun oynama sıklığı ile maddenin katılım düzeyine bakıldığında fark voleybolu ayda bir veya birkaç ile haftada bir veya birkaç kez kullananlar ve hiç kullanmayanlardan kaynaklanmaktadır. Ayda bir veya birkaç kez kullananların ilgili

maddeye katılım düzeyi (2,40) haftada bir veya birkaç kez kullananların ve hiç kullanmayanlardan katılım düzeyinden (sırası ile 2,07 ve 1,85) daha fazladır.

Futbol oynama sıklığı ile ilgili maddenin katılım düzeyine bakıldığında fark futbol haftada bir veya birkaç kez kullananlar ile hiç kullanmayanlardan kaynaklanmaktadır. Haftada bir veya birkaç kez kullananların ilgili maddeye katılım düzeyi (4,25) hiç kullanmayanların katılım düzeyinden (4,18) daha fazladır.

Yürüyüş yapma sıklığı ile maddenin katılım düzeyine bakıldığında fark yürüyüşü hiç yapmayanlar ile her gün ve haftada bir veya bir kaç kez yapanlardan kaynaklanmaktadır. Hiç yapmayanların ilgili maddeye katılım düzeyi (5,00) her gün ve haftada bir veya bir kaç kez yapanların katılım düzeyinden (sırası ile 4,19 ve 4,00) daha fazladır.

5. Sitedeki konut birimine ait maddelere katılım düzeyi ile davranış değişkenleri arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık bulunan hipotezlere yer verilmiştir (Tablo74);

H5a: Konut birimine ait “konut alanı olarak yetersiz” maddesine katılım düzeyi ile sitede hafta içi zaman değerlendirme tercihi arasında istatistik açıdan ilişki vardır.

H5b: Konut birimine ait “dışarıdan gürültü geliyor” maddesine katılım düzeyi ile sitede hafta sonu zaman değerlendirme tercihi arasında istatistik açıdan ilişki vardır.

H5c: Konut birimine ait “odaları kullanışsız” maddesine katılım düzeyi ile hafta içi konutta en çok kullanılan mekan arasında istatistik açıdan ilişki vardır.

H5d: Konut birimine ait “dışarıdan gürültü geliyor” maddesine katılım düzeyi ile hafta içi konutta en çok kullanılan mekan arasında istatistik açıdan ilişki vardır.

$p < 0.05$ olduğundan;

Konut birimine ait “konut alanı olarak yetersiz” maddesine katılım düzeyi ile sitede hafta içi zaman değerlendirme tercihi arasında istatistik açıdan ilişki vardır (H5a:Kabul). Madde ile ilgili değerlendirmedeki fark, sitenin tercih edilme nedenlerinden olan “evde zaman geçirme” maddesini 1. ile 5. sırada tercih eden deneklerden kaynaklanmaktadır. 1. sırada tercih eden kullananların “konut alanı olarak yetersiz” maddesine katılım düzeyi (1,96), 5.sırada tercih eden deneklerin katılım düzeyinden (1,00) daha fazladır.

Tablo 74. Anova (konut birimine ait maddelere katılım düzeylerinin davranışsal değişkenler ile arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel D (Konuta ait mad.)	Davranışsal Değişkenler	N	Ort.	Std sap.	p	Karar	
“Konut alanı olarak yetersiz” maddesine katılım düzeyi	Hafta içi zaman değerlendirme tercihi; Evde zaman geçirme	1.Tercih	52	1,96	1,283	,034	Tamhane Fark zaman geçirme ile ilgili maddeyi 1 ile 5. sırada tercih eden kişilerden kaynaklı
		2.Tercih	8	1,38	,744		
		3.Tercih	6	1,83	1,602		
		4.Tercih	3	3,67	2,309		
		5.Tercih	7	1,00	,000		
“Dışarıdan gürültü geliyor” maddesine katılım düzeyi	Hafta içi zaman değerlendirme tercihi; Evde zaman geçirme	1.Tercih	28	2,25	1,555	,021	Tamhane Fark zaman geçirme ile ilgili maddeyi 4 ile 5. sırada tercih eden kişiler arasında fark var
		2.Tercih	17	3,24	1,480		
		3.Tercih	8	2,13	1,246		
		4.Tercih	8	3,75	1,488		
		5.Tercih	8	3,13	1,642		
“Odaları kullanışsız” maddesine katılım düzeyi	Hafta içi konutta en çok kullanılan mekanlar	Mutfak	21	1,67	1,155	,034	Tamhane Fark Çalışma odası ile diğer (birden fazla mekan) seçeneğini söyleyenlerden kaynaklı
		Salon	38	1,53	,762		
		Yatak odası	2	2,50	2,121		
		Çalışma o.	5	1,00	,000		
		Diğer	20	2,35	1,531		
“Dışarıdan gelen gürültü” maddesine katılım düzeyi	Konutta hafta sonu en çok kullanılan mekan	Mutfak	10	1,90	,738	,045	Tamhane Fark Mutfak ile diğer (birden fazla mekan) seçeneğini söyleyenlerden kaynaklı
		Salon	48	2,42	1,485		
		Yatak odası	4	2,00	1,414		
		Çalışma o.	3	2,33	1,528		
		Diğer	22	3,41	1,709		

Konut birimine ait “dışarıdan gürültü geliyor” maddesine katılım düzeyi ile sitede hafta sonu zaman değerlendirme tercihi arasında istatistik açıdan ilişki vardır (H5b:Kabul). Madde ile ilgili değerlendirmedeki fark, sitede hafta sonu zaman değerlendirme tercihlerinden olan “evde zaman geçirme” maddesini 4. ile 5. sırada tercih eden deneklerden kaynaklanmaktadır. 4. sırada tercih eden kullananların “dışarıdan gürültü geliyor” maddesine katılım düzeyi (3,75), 5.sırada tercih eden deneklerin katılım düzeyinden (3,13) daha fazladır.

Konut birimine ait “odaları kullanışsız” maddesine katılım düzeyi ile sitede hafta içi en çok kullanılan mekan arasında istatistik açıdan ilişki vardır (H5c:Kabul). Madde ile ilgili değerlendirmedeki fark, konut hafta içi en çok kullanılan mekanlardan çalışma odası ile diğer seçeneğini belirten deneklerden kaynaklanmaktadır. Diğer seçeneğini belirten deneklerin “odaları kullanışsız” maddesine katılım düzeyi (2,35), çalışma odasını belirten deneklerin katılım düzeyinden (1,00) daha fazladır.

Konut birimine ait “dışarıdan gürültü geliyor” maddesine katılım düzeyi ile hafta içi konutta en çok kullanılan mekan arasında istatistik açıdan ilişki vardır (H5d:Kabul).

Madde ile ilgili değerlendirmedeki fark, konut hafta içi en çok kullanılan mekanlardan mutfak ile diğer seçeneğini belirten deneklerden kaynaklanmaktadır. Diğer seçeneğini belirten deneklerin “dışarıdan gürültü geliyor” maddesine katılım düzeyi (3,41), mutfak belirten deneklerin katılım düzeyinden (1,90) daha fazladır.

6. Sıfat çiftlerine bağlı siteye ait özellikleri değerlendirme düzeyi ile davranış değişkenler arasındaki ilişki araştırılmıştır. Buna bağlı olarak hipotezler test edilmiş ve farklılık bulunan hipotezlere yer verilmiştir (Tablo 75);

H6a. “Site çevre ile uyumlu/uyumsuz” maddesine katılım düzeyi donatım olanaklarını (kafe) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6b. “Bakımlı ve korunma açısından sahipli/sahipsiz” maddesine katılım düzeyi donatım olanaklarını (kafe) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6c. “Kendini siteye ait hissi uyandırma/uyandırmama” maddesine katılım düzeyi donatım olanaklarını (restoran) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6d. “Site çevresi ile uyumlu/uyumsuz” maddesine katılım düzeyi açık ve yeşil alan olanaklarını (voleybol) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6e. “Site kavrama açısından kolay/zor” maddesine katılım düzeyi açık ve yeşil alan olanaklarını (voleybol, futbol ve yürüyüş) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

H6f. “Komşuluk ilişkileri güçlü/zayıf ” maddesine katılım düzeyi açık ve yeşil alan olanaklarını (dinlenme alanları ve voleybol) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.

Tablo 75. Anova (Sıfat çiftlerine bağlı siteye ait özellikleri değerlendirme düzeyi ile davranışsal değişkenler arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi)

Deneyimsel Değişkenler (Sıfat çiftleri)	Davranışsal Değişkenler	N	Ort.	Std sap.	p	Karar	
“Site çevre ile uyumlu/uyumsuz” maddesinin değerlendirilmesi	Kafenin kullanım sıklığı	Her gün	4	2,25	,957	,004	Tamhane Fark donatımı haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez kullanan deneklerden kaynaklı
		Haftada bir veya birkaç	29	3,66	1,798		
		Ayda bir veya birkaç	25	2,12	,971		
		Hiç	13	2,85	1,819		
“Bakımlı ve korunma açısından sahipli /sahipsiz” maddesinin değerlendirilmesi	Kafenin kullanım sıklığı	Her gün	4	4,25	,500	,044	Fark donatımı haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez kullanan deneklerden kaynaklı
		Haftada bir veya birkaç	35	3,86	,974		
		Ayda bir veya birkaç	27	4,19	,786		
		Hiç	17	4,12	1,054		
“Kendini siteye ait hissi uyandırma/uyandırma” maddesinin değerlendirilmesi	Restoranın kullanım sıklığı	Her gün	2	2,00	,000	,046	Tamhane Fark donatımı haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez kullanan deneklerden kaynaklı
		Haftada bir veya birkaç	20	2,75	1,164		
		Ayda bir veya birkaç	26	1,73	,874		
		Hiç	22	2,18	1,500		
“Site çevresi ile uyumlu / uyumsuz” maddesinin değerlendirilmesi	Voleybolun kullanım sıklığı	Haftada bir veya birkaç	13	4,38	1,710	,000	Fark etkinliği hiç yapmayan ile haftada bir veya birkaç ve ayda bir veya birkaç kez yapan deneklerden kaynaklı
		Ayda bir veya birkaç	4	4,25	1,500		
		Hiç	18	2,06	1,162		
“Site kavrama açısından kolay/zor” maddesinin değerlendirilmesi	Voleybolun kullanım sıklığı	Haftada bir veya birkaç	13	3,46	1,127	,000	Fark etkinliği haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez yapan ve hiç yapmayan deneklerden kaynaklı
		Ayda bir veya birkaç	5	1,40	,548		
		Hiç	17	1,88	1,111		
“Site kavrama açısından kolay/zor” maddesinin değerlendirilmesi	Futbolun kullanım sıklığı	Haftada bir veya birkaç	9	3,56	,726	,000	Fark etkinliği haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez yapan ve hiç yapmayanlardan kaynaklı
		Ayda bir veya birkaç	6	1,50	,548		
		Hiç	16	1,75	1,065		
“Site kavrama açısından kolay/zor” maddesinin değerlendirilmesi	Yürüyüşün kullanım sıklığı	Her gün	28	2,61	1,257	0,038	Tamhane Fark etkinliği hiç yapmayan ile her gün ve haftada bir veya birkaç kez yapanlardan kaynaklı
		Haftada bir veya birkaç	18	2,06	1,110		
		Ayda bir veya birkaç	8	1,50	,756		
		Hiç	2	1,00	,000		
“Komşuluk ilişkileri güçlü/zayıf” maddesinin değerlendirilmesi	Dinlenme alanlarının kullanım sıklığı	Her gün	14	3,86	1,562	,019	Tamhane Fark etkinliği ayda bir veya birkaç ile her gün yapanlardan kaynaklı
		Haftada bir veya birkaç	23	3,35	1,496		
		Ayda bir veya birkaç	7	1,86	,690		
		Hiç	4	2,25	1,500		
“Komşuluk ilişkileri güçlü/zayıf” maddesinin değerlendirilmesi	Voleybolun kullanım sıklığı	Haftada bir veya birkaç	14	4,00	1,414	,013	Fark etkinliği haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez yapanlardan kaynaklı
		Ayda bir veya birkaç	5	1,60	,894		
		Hiç	18	3,11	1,641		

$p < 0.05$ olduğundan;

“Site çevre ile uyumlu/uyumsuz” maddesine katılım düzeyi donatım olanaklarını (kafe) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6a:Kabul). Fark kafe donatımını haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez kullananlardan kaynaklanmaktadır. Kafeyi haftada bir veya birkaç kez kullananlar, sitenin çevresi ile uyumu (3,66) konusunda kararsız kalırken ayda bir veya birkaç kez kullananlar uyumlu (2,12) bulmuştur.

“Bakımlı ve korunma açısından sahipli/sahipsiz” maddesine katılım düzeyi donatım olanaklarını (kafe) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6b:Kabul). Fark kafeyi haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez kullananlardan kaynaklanmaktadır. Her iki grupta sitenin bakım ve korunma açısından sahipli maddesi ile ilgili kararsız kalırken, kafeyi haftada bir veya birkaç kez kullananlar (3,86) ayda bir veya birkaç kez kullananlara (4,19) göre maddeye daha olumlu yaklaşmıştır.

“Kendini siteye ait hissi uyandırma/uyandırmama” maddesine katılım düzeyi donatım olanaklarını (restoran) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6c:Kabul). Fark restoranı haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez kullananlardan kaynaklanmaktadır. Her iki grupta maddeyi “Kendini siteye ait hissi uyandırma” şeklinde değerlendirmiştir. Kafeyi ayda bir veya birkaç kez kullananlar (1,73) haftada bir veya birkaç kez kullananlara (2,75) göre maddeye daha olumlu yaklaşmıştır.

“Site çevresi ile uyumlu/uyumsuz” maddesine katılım düzeyi açık ve yeşil alan olanaklarını (voleybol) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6d:Kabul). Fark voleybolu hiç oynamayanlar ile haftada bir veya birkaç ve ayda bir veya birkaç kez oynayanlardan kaynaklanmaktadır. Voleybolu hiç oynamayanlar siteyi çevresi ile uyumlu (2,06) bulurken haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez oynayanlar (sırası ile 4,38 ve 4,25) kararsız kalmıştır.

“Site kavrama açısından kolay/zor” maddesine katılım düzeyi açık ve yeşil alan olanaklarını (voleybol, futbol ve yürüyüş) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6e:Kabul).

Madde ile ilgili voleybol oynayanların değerlendirmesine bakıldığında fark haftada bir veya birkaç oynayanlar ile ayda bir veya birkaç kez oynayanlar ve hiç oynamayanlardan kaynaklanmaktadır. Her üç grupta site kavrama açısından kolay bulmuştur. Ayda bir veya birkaç kez oynayanlar ve hiç oynamayanlar (sırası ile 1,40 ve

1,88) , haftada bir veya birkaç voleybol oynayanlara (3,46) göre maddeye daha olumlu yaklaşmıştır.

Madde ile ilgili futbol oynayanların değerlendirmesine bakıldığında, fark haftada bir veya birkaç kez oynayanlar ile ayda bir veya birkaç oynayanlar ve hiç oynamayanlardan kaynaklanmaktadır. Ayda bir veya birkaç kez oynayanlar ve hiç oynamayanlar (sırası ile 1,50 ve 1,75) siteyi kavrama açısından kolay bulurken haftada bir veya birkaç kez oynayanlar (3,56) kararsız kalmıştır.

Madde ile ilgili yürüyüş yapanların değerlendirmesine bakıldığında, fark hiç yürüyüş yapmayanlar ile her gün ve haftada bir veya birkaç kez yapanlardan kaynaklanmaktadır. Her üç grupta siteyi kavrama açısından kolay bulmuştur. Fakat Hiç yürüyüş yapmayanlar (1,00) her gün ve haftada bir veya birkaç kez yapanlara (sırası ile 2,61 ve 2,06) göre maddeye daha olumlu yaklaşmıştır.

“Komşuluk ilişkileri güçlü/zayıf ”maddesine katılım düzeyi açık ve yeşil alan olanaklarını (dinlenme alanları ve voleybol) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir (H6f:Kabul).

Madde ile ilgili dinlenme alanlarını kullananların değerlendirmesine bakıldığında, fark ayda bir veya birkaç ile her gün kullananlardan kaynaklanmaktadır. Ayda bir veya birkaç kez kullananlar komşuluk ilişkilerini güçlü (1,86) bulurken her gün kullananlar (3,86) madde ile ilgili kararsız kalmıştır.

Madde ile ilgili voleybol oynayanların değerlendirmesine bakıldığında, fark haftada bir veya birkaç ile ayda bir veya birkaç kez oynayanlardan kaynaklanmaktadır. Ayda bir veya birkaç kez kullananlar komşuluk ilişkilerini güçlü (1,60) bulurken haftada bir veya birkaç kez kullananlar (4,00) madde ile ilgili kararsız kalmıştır.

5. TARTIŞMA

Araştırma kapsamında oluşturulan modeller yardımı ile elde edilen verilere, bulgular ve irdeleme bölümlerinde ayrıntılı olarak yer verilmiştir. Bu bölümde elde edilen veriler ile ilgili üç ana konu üzerinden tartışma yürütülmektedir.

5.1. Kalite Kriterlerine Dayalı Model ile İlgili Tartışma

Dışa kapalı sitelerde yaşam kalitesi, konut biriminden kent ölçeğine kadar bir dizi kriterlerin sağlanması ile yakından ilişkilidir. Literatür çalışması sonucu oluşturulan kriterler göz önüne alındığında çıkarılan sonuçlar aşağıdaki gibidir:

Kalite kriterlerine bağlı genel değerlendirmede, her dört sitenin de yakın ağırlık değerine sahip olduğu görülmektedir. Genel toplamda en iyi değeri My Town Sitesi almıştır. Kalite kriterlerini oluşturan alt başlıklarda ise işlevsel kalite başlığı altında en yüksek değeri Aquacity Sitesi alırken ve psiko-sosyal kalite başlıkları altında ise en yüksek değeri My Town ve Palmiye Siteleri almıştır.

İşlevsel kalite kapsamında aktivite ve kullanım ve erişilebilirlik kavramları değerlendirildiğinde aktivite ve kullanım konusunda Palmiye Sitesi, erişilebilirlik konusunda da Ardıçlı Evlerinin zayıf olduğu görülmüştür. Psiko-sosyal kalite kapsamında ise; konfor konusunda Ardıçlı Evleri, imaj konusunda da My Town ve Aquacity Sitelerinin kısmen zayıf olduğu değerlendirme sonucunda ortaya çıkmıştır.

Siteler arasında değer olarak en az farklılaşma psiko-sosyal kalitede, en çok farklılaşma ise işlevsel kalitededir. Sitelerin değerlendirilmesinde en yüksek değer konfor kavramında, en düşük değer ise imaj kavramı kapsamında elde edilmiştir. Kavramlar üzerinden elde edilen bu bilgilerin yanında sitelerde genel olarak öne çıkan olumlu ve olumsuz özellikler değerlendirildiğinde ise;

Literatürde dışa kapalı sitelerin kentte yer seçimi tercihleri ile ilgili olarak tartışmalara rastlamak mümkündür. Dışa kapalı sitelerde planlama olarak daha geniş alanlara ihtiyaç duyulduğundan kent için önemli orman alanlarına, su havzalarına veya yapı yasağı bulunan alanlara yapılmış, kenti ve kentlinin yaşamını olumsuz yönde etkileyen dışa kapalı site örneklerini görmek mümkündür. Bu nedenle kentlerin sağlıklı gelişimi ve

işleyişi için sitenin mevcut ya da gelişen konut alanı içerisinde yer alması değerlendirmede kıstas olarak alınmıştır. Çalışma alanları bu anlamda olumlu bulunmuştur.

Konut yakın çevresi ile ilgili olarak sunulacak çeşitlilik, farklı olanakların aynı ortamda sunulmasına ve sosyalliğin artmasına olanak tanıyacağından, yerleşmenin değerini olumlu yönde etkilemektedir. Bu noktada çalışma alanlarında çeşitli dinlenme alanlarının tasarlanmış olması ve farklı spor olanaklarını içeriyor olması yaşam kalitesi açısından olumlu bulunurken, aynı çeşitliliğin çocuk oyun alanlarında sağlanmamış olması ve yeterli sayıda sabit ve hareketli oturma birimlerinin olmaması olumsuz olarak değerlendirilmiştir.

Konut yakın çevresinin etkili kullanılabilmesi için alan içerisinde ilişkili mekanların yakın olması, gidilebilirliği ve kullanılabilirliği artıracığı için alandaki yaşam kalitesine olumlu olarak yansımaktadır. Bu açıdan sitedeki açık alanlarda ilişkili işlevlere sahip mekanların birbirine yakın konumlandırılmış olması öne çıkan bir özelliktir.

Günümüzde artan araç sayısı, otopark konusunu kentlerde en önemli sorunlardan biri haline getirmiştir. Dışa kapalı sitelerin genel olarak kent merkezlerine uzak ama ana ulaşım aksları ile ilişkili olmaları taşıt sahipliğini artırmakta bu da site içerisinde yeterli otopark alanının bırakılmasını ve alan içerisinde dengeli dağıtılmış olmasını önemli hale getirmektedir. Siteler otopark alanı olarak konut sayısı ile orantılı bir biçimde standart değerleri sağlamakta ve konut çevresinde otoparkların dağılımı dengeli olarak yapılmaktadır.

Toplu konutlar ile ilgili olarak literatürde en yaygın olarak eleştirilen nokta tek tip ve büyüklükte konut üretilmesidir. Konutların hitap ettiği kullanıcı grubuna bağlı alternatifler büyüklüklerde ve plan tipi bulundurmaları önemlidir. Bu açıdan sitede çeşitli plan tipleri ve farklı büyüklüklerde konut bulunmaktadır.

Konut yakın çevresi ile ilgili olarak sıkça rastlanan sorunlardan biri de engelli, çocuk arabalı ebeveynler ve yaşlılar için gerekli düzenlemelerin yapılmamış olmasıdır. Bu durum alanın kullanılabilirliğini etkileyeceğinden sitedeki yaşam kalitesi açısından önemli bir kriterdir. Genel olarak sitelerde görülen bu sorunun, çalışma alanlarında da çözümlenmemiş olduğu tespit edilmiştir. Konut yakın çevresinde bu grubun rahat hareket edebilmesi için yeterli düzenleme yapılmamıştır. Ayrıca konutta bulunan mekanların içinde erişilebilirlik düşük çıkmıştır.

Mahremiyet eşiği dini, kültürel ve toplumsal değerlere bağlı olarak toplumdan topluma farklılık gösterebilmektedir. Konut denildiğinde Türk ailesinde örneğin aile-konuk gibi önemli zonlar bulunmaktadır (Gür,1996). Konutta bu zonların tespit edilip çözülmesi

önemli bir problemdir. Çalışmada erişim grafikleri üzerinden değerlendirilen mahremiyet genel anlamda sağlanmıştır.

Maslow'un oluşturmuş olduğu hiyerarşiye göre temel gereksinimlerden olan güvenliğin, oluşturulan mekan tarafından sağlanmış olması beklenir. Sitelerde hem polisiye olaylara hem de doğal afetlere karşı önlemlerin alınmış olması öncelikli sorunlar arasında yer almaktadır. Ülkemizin önemli bir bölümünün birinci derecede deprem bölgesinde yer alması ve yaşanmış deneyimlerden yola çıkarak sitelerde bu konuda gerekli önlemler alınmalıdır. Çalışma alanlarında depreme karşı önlemler alınmasına karşın siteler yüksek riskli deprem bölgesinde yer almaktadır.

Kentlerde artan suç oranları kentte yaşayanlar için güvenlik kaygısı yaratmaktadır. Bu noktada kendisinin ve özellikle ailesinin güven içerisinde yaşayacağı bir konut isteği ortaya çıkmaktadır. Bu konuda çalışma alanları değerlendirildiğinde can ve mal güvenliğini sağlama adına kapalı devre dijital kamera sistemi, yüksek duvarlar, özel güvenlik görevlileri, belli noktadan kontrollü giriş ve çıkış gibi önlemler alınmıştır.

Konutun temel görevleri yanında yapılmış olduğu alan ile kurmuş olduğu ilişki de önemlidir. Kentlerde olumlu kimliğin korunması ve/veya yapıldığı alana olumlu yönde kimlik katabilmek günümüzde sitelerde göz ardı edilen bir yön olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu anlamda çalışma alanları buldukları alanlara kimlik katmaktadırlar. Siteler estetik açıdan görsel olarak dışarıya konut bloğu olduğunu iletmekte ve renk ve dokular ile zenginleştirilmiş bir görünüme sahiptirler. Buna karşın sitenin tümünün birbiriyle uyumlu tasarlanmış olmaması ve tasarımında hoş giden yenilikler/ilginçliklerin olmaması estetik olumsuz bulunmasına neden olmuştur.

Dışa kapalı sitelerin kalite kriterlerine bağlı olarak yaşam kalitesi değerlendirildiğinde kullanıcıya sunduğu olanaklar ve güvenlik önlemler gibi özellikleri ile bazı temel sorunlara çözüm getirilmesine karşın estetik açıdan bir farklılaşma ve yenilik getirilememesi ve engelli insanlar, çocuk arabalı ebeveynler ve yaşlılar ile ilgili düzenlemelerin eksik olması gibi konularda sorunların devam ettiği görülmektedir.

6.2. Konut Memnuniyet Dayalı Model ile İlgili Tartışma

Kullanıcı özellikleri: Ankete katılanların çoğunluğu kadın ve 41-50 yaş grubu aralığına girmektedir. Deneklerin çoğunluğu üniversite mezunudur. Anketin gündüz saatlerinde yapılmasından dolayı meslek ile ilgili değerlendirmede ev hanımı/emekli grubu

ilk sırada gelmekte bunu finans sektörü takip etmektedir. Sitelerde oturanların önemli bir çoğunluğu 4 kişilik çekirdek aileden oluşmaktadır. Çalışan sayısına bakıldığında ise 1 veya 2 kişi yanıtı ağırlıklı olduğu görülmektedir. Ailenin gelir ve gider durumu ile ilgili olarak çoğunluk 4-5 bin TL gelir ve 3-4 bin TL gider şeklinde belirmiştir. Yalnız sitelerin yaşam koşulları ve hitap ettiği kitle göz önünde bulundurulduğunda gelir ve gider verilerinin yanıltıcı olduğu düşünülmektedir. Bunu destekleyecek diğer veriler ise araç sahipliliği ve mülkiyet durumudur. Deneklerin önemli bir çoğunluğunun ev ve 2 araç sahibi olduğu görülmektedir. Sitede oturma süresi ağırlıklı olarak 3-4 yıl aralığı söylenmiştir.

Konut deneklerin daha önce oturduğu il ve ilçelere bakıldığında önemli bir çoğunluğunun yine daha önce İstanbul'da oturdukları görülmektedir. İlçe olarak Kadıköy birinci sırada gelmektedir. Sitelerin bulunduğu yaka dikkate alındığında Anadolu yakasında bulunan sitelerde oturan deneklerin çoğunluğu daha önce yine aynı yakadaki Kadıköy veya Üsküdar ilçelerinde, Avrupa yakasında bulunan deneklerin çoğunluğu ise ilçe değiştirmeden aynı ilçe sınırları içerisinde oturmuşlardır. Burada deneklerin daha önce oturmuş olduğu bölgelere yakın yerleri tercih ettikleri görülmektedir. Daha önce oturulan ev tipi için ise çoğunluğun kent içinde apartman tipi yerleşim yerinde yaşadıkları ortaya koyulmuş., daha önce dışa kapalı sitede oturanların ise oranlarının düşük olduğu görülmektedir.

Nesnel çevresel özellikler: Konut tipi olarak çoğunluk apartman/normal daire seçeneğini belirtmiştir. Konut büyüklüğünde önemli bir çoğunluk 100-200 m² arasında değişmektedir. Konutlar ağırlıklı olarak 4 odalı ve 2 balkonludur.

Davranış değişkenleri: Deneğin yaşadığı siteyi seçme nedenleri arasında önceliği güvenlik oluşturmaktadır. Birinci sırada tercih sebebi olarak depreme karşı güvenli oluşu söylenmiştir. İstanbul ilinin deprem bölgesinde yer alması ve bölgede yakın zamanlı yaşanmış olan deprem bunun arkasındaki sebep olarak görülmektedir. Diğer bir güvenlik ile ilgili tercih nedeni ise sitelerde sunulan güvenlik hizmetleri ile can ve mal güvenliğinin sağlanmış olmasıdır. Bunun temelinde kentlerde artan suç oranlarının etkili olduğu düşünülmektedir. Burada sitelerin tercih edilme sebebi ile dışa kapalı sitelerin ortaya çıkışındaki temel nedeni ile örtüştüğü görülmektedir.

Site dışına iş hariç çıkış sıklığına bakıldığında deneklerin yarısından fazlasının iş hariç her gün site dışına çıktığı görülmektedir. Site içerisinde hafta içi ve hafta sonu zamanlarını nasıl değerlendirdiklerine bakıldığında, her iki durum için ise ağırlıklı olarak evde zaman geçirme söylenmiştir. İkinci sırada hafta içi için yürüyüş hafta sonu için ise site dışına

çıkma seçeneği belirtilmiştir. Zaman geçirme tercihlerine bakıldığında ağırlıklı olarak konut veya site dışına çıkma tercih edilirken konut yakın çevresindeki olanaklar ile ilgili olarak yürüyüşün dışında boş zaman değerlendirme ile ilgili bir madde öne çıkmamıştır. Hem site dışına çıkış sıklığı hem de zaman değerlendirme tercihlerine bakıldığında dışa kapalı sitelerin sunumunda çokça kullanılan boş vakitlerinin değerlendirildiği bir mekan olma öngörüsü desteklenmemektedir.

Sitede sunulan donatımların kullanılma sıklığı değerlendirildiğinde çoğunluk alışveriş donatımını her gün, kafe donatımını haftada bir veya birkaç kez, restoranı ayda bir veya birkaç kez kullandıklarını, fitness center ve kuaförü kullanmadıklarını söylemişlerdir. Fitness center ve kuaför donatımı dışındaki olanaklar, özelliklerine bağlı olarak beklenen kullanım sıklığına sahiptir. Fitness center ve kuaförün ise kullanılmamasının altında alışkanlıklar ve ücretlendirme yer almaktadır. Türk toplumunda spor yapma alışkanlığının zayıf olması fitness centerin, insanların kuaför konusunda seçici ve alıştıkları yeri tercih etmeleri ise bu donatımların kullanılmamasının altındaki nedenlerdendir.

Sitede sunulan açık ve yeşil alanların kullanılma sıklığına bakıldığında yürüyüş yapma, çocuk oyun alanlarını kullanma ve otopark çoğunlukla her gün kullanılmaktadır. Havuz, tenis, basketbol, voleybol ve futbol ise haftada bir veya birkaç kez kullanılmaktadır. Mevsimsel olarak açık ve yeşil alanların kullanımına bakıldığında havuz, dinlenme alanları, yürüyüş ve otopark dört mevsim günün her saatinde kullanılmaktadır. Voleybol ve tenis mevsime göre günün her saati veya 18'den sonra kullanılmakta, basketbol ve çocuk oyun alanlarının ise mevsime göre saatleri değişmekte ve çeşitlenmektedir.

Konut kullanımı ile ilgili olarak öncelikle konutta uyku dışında geçirilen zamana bakıldığında çoğunluk hafta içi 5-9 saat, hafta sonu ise 10-15 saat söylemiştir. Belirtilen zaman dilimlerine bağlı olarak deneklerin önemli ölçüde evlerinde vakit geçirdikleri görülmektedir. Konutta zamanlarını hangi mekanda geçirdikleri ile ilgili de hafta içi ve hafta sonu için salon söylenmiştir.

Konut kullanımı ile ilgili olarak değişiklik yapma veya isteği ile ilgili olarak önemli bir çoğunluk böyle bir girişiminin ve isteğinin olmadığını belirtmiştir. Genel anlamda kullanıcı konutta yaşadıkça kullanıma bağlı doğan ihtiyaçlarından dolayı konutta değişikliklere gitmektedir. Burada değişiklik yapma girişiminin ve isteğinin düşük çıkması beklenenin dışında bir tablodur.

Sitelerde güvenli, yüksek standartlı konutlar ve açık ve yeşil alanların olduğu bir ortamın bulunmasından dolayı tercih edildiği görülmektedir. Burada çizilen tabloya bakıldığında İstanbul ilinin deprem bölgesinde yer alması, insanların yaşam biçimini etkilediği görülmektedir. Sitelerde sunulan yaşam biçimi ile insanların bunları tercih etmelerindeki nedenler örtüşmektedir. İnsanlar sunulan bu yaşam biçimini istemektedir. Fakat sitede bu yaşam biçimini uygulanmasına gelindiğinde, sitede yaşayanların çoğunun iş dışındaki zamanlarda her gün site dışına çıkmaktadır. Site sakinlerinin kentle bağlarını koparmadığı görülmektedir. Bu hafta içi ve hafta sonu mekan tercihlerinde de görmek mümkündür. Site dışına çıkma öncelikle yapılan aktiviteler arasındadır. Dışa kapalı sitelerde iş dışındaki yaşamın site içerisinde, özel mekanlarda geçirme şeklinde sunulan yaşam, kullanıcı tarafından benimsenmemiştir. Ayrıca kullanıcı site içerisinde önemli bir zamanını konut içerisinde geçirmekte, konut yakın çevresini ağırlıklı olarak yürüyüş amaç kullanmaktadır. Sitelerde sunulan yaşam biçiminin bir yönü olan boş zaman aktivitelerinin beklenen ölçüde kullanılmadığı görülmektedir.

Beklenti değişkenleri: Denekler, sitenin alanının büyük ve nüfusunun fazla olmasının güvenliğin sağlanmasında önemli bir engel olduğunu düşünmektedir. Site giriş ve çıkışlarında denetimin daha sıkı olması gerektiği düşünülmektedir. Sitelerin güvenliğini sağlamadaki etken faktörlerin daha iyi olması beklentisi mevcuttur. Burada deneklerin mevcut güvenlik düzeyinden daha üst düzey bir güvenliğin olduğu yalıtılmış alanlarda yaşamak istediği sonucu çıkarılmaktadır.

Sitenin, denegin ve ailesinin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki beklentilerine bakıldığında gerekli tesislerin bulunmadığı ve mevcut tesislerin yetersiz olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Ayrıca ağırlıklı olarak site içerisinde organizasyonların eksik olduğu vurgulanmaktadır.

Sitelerdeki çocuk oyun alanları ile ilgili olarak; alan büyüklüklerinin yetersizliği, çeşitliliğin az olması, donatılarının yetersizliği, bakımın eksik olması ve yeterli güvenliğin sağlanmamış olması konularında eleştiriler yoğunlaşmıştır.

Yaşlı ve engellilere yönelik site içerisinde herhangi bir sosyal faaliyet düzenlenmediği ve alan içerisindeki düzenlemelerin çok sınırlı olduğu vurgulanmıştır.

Teknik ve alt yapı hizmetleri açısından sitelerin değerlendirilmesinde ağırlıklı olarak toplu taşıma konusunda yaşanan sıkıntılar üzerinde durulmuştur.

Konut ile ilgili olarak plan değişikliği yapma veya yapma isteği olma düşük oranlarda çıkmıştır. Plan üzerinde değişiklik yapma yönündeki tercihler ağırlıklı olarak büyütme yönünde ve mutfak mekanı üzerinde olmuştur.

Deneyimsel değişkenler: Aile bireylerinin işe/okula gitme sürelerine bakıldığında anne ve çocuk için, çalışan/okuyan grubun çoğu için bu süre 16-30 dakika arasında değişmektedir. Baba için ise bu süre biraz daha fazla olup 31-59 dakika arasında değişmektedir. Burada konut yeri seçiminde annenin iş yerine yakınlığına dikkat edildiği görülmektedir. Çocuğun okul yeri seçiminde ise konut yakın çevresindeki okulların tercih edildiği görülmektedir.

Site, can ve mal güvenliğinin sağlanması konusunda çoğunlukla yeterli bulunmuştur.

Sitenin denek ve ailesinin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterliliği farklılık göstermektedir. Deneklerin çoğu için ihtiyaçlarının karşılanmasındaki yeterlilik orta düzeyde çıkmaktadır. Bu sonuç deneğin iş hariç dışarı çıkış sıklığı ve hafta içi ve hafta sonu sitede yapmayı tercih ettiği faaliyetlerden “site dışına çıkma” seçeneğinin ilk beş tercih arasında yer alması ile paralellik göstermektedir. Sitenin ailesi için ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterliliği konusunda ise denek daha iyimser bir tablo çizmektedir.

Sunulan donatımların genelinin deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterliliği orta düzeydedir. Alışveriş, restoran ve fitness center donatımları yeterlilik konusunda genel ortalamanın altında kalmıştır.

Sitede bulunan çocuk oyun alanlarının oluşturulan maddelere bağlı olarak değerlendirilmesinde genel kanı çocuk oyun alanlarında bulunması gereken temel özellikleri çoğunlukla taşıdığıdır. “Her yaş grubuna yönelik oyun alanı olması, oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta olması ve oyun alanları bakımlı olması” maddeleri genel ortalamanın altında kalmıştır.

Sitenin teknik ve alt yapı hizmetlerinin maddelere bağlı olarak değerlendirilmesinde genel kanı sitenin belirlenen temel özellikleri çoğunlukla taşıdığıdır. “Gürültü önlemlerinin alınması, bakım ve onarımlı olması, site içinde yaya taşıt ayrımının olması, toplu taşıma imkânının olması, doğal afetlere karşı önlemlerin alınması ve yangın güvenliğinin sağlanması” maddeleri genel ortalamanın altında kalmıştır.

Sitede yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelerin değerlendirilmesinde genel kanı sitenin belirlenen temel özellikleri çoğunlukla taşıdığıdır. “Onlara uygun etkinlikler düzenleniyor ve dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var” maddeleri genel ortalamanın altında kalmıştır.

Deneklerin konut ile ilgili memnuniyet düzeyleri çoğunlukla iyi düzeydedir. Konuttaki mekan büyüklükleri ile ilgili değerlendirmeye bakıldığında, gerekli büyüklükte bulunmuştur.

Konutların olumsuz özellik taşıdığı yönündeki değerlendirmeye denekler az katılmaktadır. “Konut alan olarak yetersiz, odaları küçük, balkon sayısı az ve/veya boyutları küçük, koku sorunu var, kapı/pencerelerin doğramalarında sorunlar var ve uydu yayını, telefon gibi hizmetler yetersiz” maddelerine katılım genel değerlendirmeye göre daha yüksektir. Konut ile ilgili değerlendirmelerin genel anlamda olumlu olması sitede öncelikle zamanını evde geçirmeyi tercih etme ve evde geçirilen süre ile paralellik göstermektedir.

Siteler ile ilgili sıfat çiftlerine bağlı genel değerlendirmede ulaşım dışındaki diğer maddeler olumlu sıfatlar (iyi, uyumlu, sıcak, düzenli, yakın, kolay vb.) ile değerlendirilmiştir. Değerlendirmedeki dereceye bakıldığında “Site çevresi ile uyumlu, sosyal örgütlenme yeterli, kent merkezine yakın, komşuluk ilişkileri güçlü ve ulaşım sorunlu” maddeleri diğerlerine göre daha zayıf bulunmuştur.

5.3. Memnuniyet Üzerinden Etkili Olan Değişkenler ile İlgili Tartışma

Konut memnuniyeti üzerinde yaşam kalitesinin belirlenmesine yönelik olarak memnuniyet üzerinde etkin faktörleri belirlemek amacı ile hipotezler üretilmiştir.

- Modele bağlı olarak dışsal değişkenler arasında farklılaşan özellikler aşağıdaki gibidir (Tablo 76);

Deneğin eğitim durumu oturduğu konut tipine göre farklılık göstermektedir.

Tablo 76. Dışsal değişkenlere ait hipotezlerin özet gösterimi

Hipotez	Kullanılan test	p	Karar
H1. Deneğin eğitim durumu oturduğu konut tipine göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir	Ki-kare	0,021	Kabul

- Model ile ilişkili olarak deneysel değişken ile dışsal değişkenlerden kullanıcı değişkenine göre farklılaşan özellikler aşağıdaki gibidir (Tablo 77):

Tablo 77. Deneysmsel değişken ile kullanıcı değişkeni arasındaki ilişkiye ait hipotezlerin özet gösterimi

Hipotez	Kullanılan test	p	Karar
H1. Deneklerin yaşadıkları sitenin can ve mal güvenliği açısından yeterlilik düzeyi değerlendirmeleri ile kullanıcı değişkenine göre farklılık göstermektedir.			
H1a:Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri daha önce oturduğu ev tipine göre istatistik anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,004	Kabul
H2. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlik düzeyi değerlendirmeleri kullanıcı değişkenine göre farklılık göstermektedir.			
H2a. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlik düzeyi daha önce oturmuş olduğu ilçeye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,021	Kabul
H2b. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlik düzeyi mülkiyet durumuna göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,024	Kabul
H3. Deneğin sitedeki donatımların yeterliliği düzeyi değerlendirmeleri kullanıcı değişkenine göre farklılık göstermektedir.			
H3a. Sitedeki kreş olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konutta yaşayan kişi sayısına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,013	Kabul
H3b. Sitedeki alışveriş olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi daha önce oturmuş olduğu ilçeye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,009	Kabul
H3c. Sitedeki fitness center olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konutta yaşayan kişi sayısına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,011	Kabul
H4. Deneğin çocuk oyun alanlarına ait maddelere katılım düzeyi değerlendirmeleri kullanıcı değişkenine göre farklılık göstermektedir.			
H4a. “Her yaş grubuna yönelik oyun alanı var” ile ilgili maddeye katılım düzeyi deneğin yaşına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,014	Kabul
H4b. “Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta ” ile ilgili maddeye katılım düzeyi deneğin yaşına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,038	Kabul
H4c. “Çocuğa sosyalleşme imkânı sunuyor” ile ilgili maddeye katılım düzeyi daha önce oturduğu ilçeye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,005	Kabul
H5. Konuttan memnuniyet düzeyi değerlendirmesi değişkenine göre farklılık göstermektedir.			
H5a. Konuttan memnuniyet düzeyi daha önce oturulan ilçeye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,039	Kabul
H5b. Konuttan memnuniyet düzeyi cinsiyete göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,017	Kabul

Tablo 77'in devamı

Hipotez	Kullanılan test	p	Karar
H6. Teknik ve alt yapı hizmetleri açısından memnun olma düzeyi değerlendirmesi kullanıcı değişkenine göre farklılık göstermektedir.			
H6a. “Gürültü önlemleri açısından” memnuniyet düzeyi konutta oturma süresine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,002	Kabul
H6b. “Site içinde yaya taşıt ayrımı açısından ” memnuniyet düzeyi konutta oturma süresine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,014	Kabul
H6c. “Doğal afetlere karşı önlemler açısından” memnuniyet düzeyi konutta oturma süresine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,002	Kabul
H6d. “Site yönetimi açısından” memnuniyet düzeyi eğitim durumuna göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,012	Kabul
H6e. “Bakım ve onarım açısından” memnuniyet düzeyi cinsiyete göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,042	Kabul
H6f. “Dışarıdan gelen gürültü açısından” memnuniyet düzeyi cinsiyete göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,003	Kabul
H7. Deneğin konut birimine ait maddelere katılım düzeyi değerlendirmesi kullanıcı değişkenine göre farklılık göstermektedir.			
H7a. “Odaları kullanışsız” maddesine katılım düzeyi eğitim düzeyine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,005	Kabul
H7b. “Oda sayısı az” maddesine katılım düzeyi eğitim düzeyine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,000	Kabul
H7c. “Kullanılan malzeme kalitesi düşük” maddesine katılım düzeyi eğitim düzeyine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,006	Kabul
H7d. “Kapı/pencereler doğramalarında sorunlar var” maddesine katılım düzeyi eğitim düzeyine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,008	Kabul
H7e. “Balkon sayısı az ve/veya boyutları küçük” maddesine katılım düzeyi mesleklerine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,005	Kabul
H8. Sıfat çiftlerine bağlı siteye ait özelliklerin değerlendirme düzeyi kullanıcı değişkenine göre farklılık göstermektedir.			
H8a. “Kent merkezine yakın/uzak” maddesine katılım düzeyi yaşa göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,036	Kabul
H8b. “Kendini siteye ait hissi Uyandırmama/ Uyandırma” maddesine katılım düzeyi cinsiyete göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,049	Kabul

Can ve mal güvenliği yeterlilik düzeyi daha önce oturduğu ev tipine,

Deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi daha önce oturmuş olduğu ilçe ve mülkiyet durumuna,

Sitedeki donatımların yeterliliği düzeyi konutta yaşayan kişi sayısına ve daha önce oturmuş olduğu ilçeye,

Deneğin çocuk oyun alanlarına ait maddelere katılım düzeyi deneğin yaşına ve daha önce oturduğu ilçeye,

Konuttan memnuniyet düzeyi daha önce oturulan ilçeye ve cinsiyete,

Teknik ve alt yapı hizmetleri açısından memnun olma düzeyi konutta oturma süresine, cinsiyete ve eğitim durumuna

Deneğin konut birimine ait maddelere katılım düzeyi eğitim düzeyine ve mesleklere,

Sıfat çiftlerine bağlı siteye ait özelliklerin değerlendirme düzeyi yaşa ve cinsiyete göre farklılık göstermektedir.

- Model ile ilişkili olarak davranış değişkeninin dışsal değişkenlerden nesnel çevresel değişkenlere göre farklılaşan özellikleri aşağıdaki gibidir (Tablo 78):

Can ve mal güvenliği açısından yeterlilik düzeyi yaşadıkları siteye ve konut tipine,

Deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi yaşadıkları siteye ve konut büyüklüklerine,

Ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlik düzeyi yaşadıkları siteye, konut büyüklüğüne ve konut tipi sınıflamasına,

Sitedeki donatımların yeterlilik düzeyi yaşadığı siteye, konut tipine ve konut tipi sınıflamasına,

Çocuk oyun alanlarına ait maddelere katılım düzeyi yaşadıkları siteye, konut tipine ve konut tipi sınıflamasına,

Yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait maddelere katılım düzeyi yaşadıkları siteye, konut büyüklüğüne ve konut tipi sınıflamasına,

Teknik ve alt yapı hizmetleri açısından memnun olma düzeyi yaşadıkları siteye, konut büyüklüğüne ve konut tipi sınıflamasına,

Konut birimine ait maddelere katılım düzeyi yaşadıkları siteye, balkon sayısına, oda sayısına, konut tipine ve konut büyüklüğüne,

Sıfat çiftlerine bağlı siteye ait özellikleri değerlendirme düzeyi yaşadıkları siteye, konut tipine, konut büyüklüğüne ve konut tipi sınıflamasına göre farklılık göstermektedir.

Tablo 78. Davranış değişkenleri ile nesnel çevresel değişkenler arasındaki ilişkiye ait hipotezlerin özet gösterimi

Hipotez	Kullanılan test	p	Karar
H1. Deneklerin yaşadıkları sitenin can ve mal güvenliği açısından yeterlilik düzeyi nesnel çevresel değişkenlere göre farklılık göstermektedir.			
H1a: Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,000	Kabul
H1b: Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri konut tipi göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0.002	Kabul
H1c: Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri konut tipi sınıflaması açıdan istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,000	Kabul
H2. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi nesnel çevresel değişkenlere göre farklılık göstermektedir.			
H2a. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlik düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,000	Kabul
H2b. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlik düzeyi yaşadıkları konut büyüklüklerine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir	Anova	0,006	Kabul
H2c. Sitenin deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi yaşadıkları konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,000	Kabul
H3. Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlik düzeyi nesnel çevresel değişkenlere göre farklılık göstermektedir.			
H3a. Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,000	Kabul
H3b. Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir	Anova	0,020	Kabul
H3c. Sitenin ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,000	Kabul
H4. Deneğin sitedeki donatımların yeterliliği düzeyi nesnel çevresel değişkenlere göre farklılık göstermektedir.			
H4a. Sitedeki alışveriş olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi yaşadığı siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,000	Kabul
H4b. Sitedeki alışveriş olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,001	Kabul
H4c. Sitedeki fitness center olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi yaşadığı siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,000	Kabul
H4d. Sitedeki fitness center olanağının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,000	Kabul

Tablo 78'in devamı

Hipotez	Kullanılan test	p	Karar
H4e. Sitedeki alışveriş donatımının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,000	Kabul
H4f. Sitedeki fitness center donatımının deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,000	Kabul
H5. Deneğin çocuk oyun alanlarına ait maddelere katılım düzeyi nesnel çevresel değişkenlere göre farklılık göstermektedir.			
H5a. “Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta ” ile ilgili maddeye katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,003	Kabul
H5b. “Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta ” ile ilgili maddeye katılım düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,01	Kabul
H5c. “Oyun alanları konuta yakın” ile ilgili maddeye katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,00	Kabul
H5d. “Oyun alanları konuta yakın” ile ilgili maddeye katılım düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,00	Kabul
H5e. “Çocuğa sosyalleşme imkânı sunuyor” ile ilgili maddeye katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,00	Kabul
H5f. “Çocuğa sosyalleşme imkânı sunuyor” ile ilgili maddeye katılım düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,00	Kabul
H5g “Her yaş grubuna yönelik oyun alanı var” ile ilgili maddeye katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	,021	Kabul
H5h “Oyun alanları bakımlı” ile ilgili maddeye katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	,028	Kabul
H5i “Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta ” ile ilgili maddeye katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,00	Kabul
H5j “Oyun alanları konuta yakın” ile ilgili maddeye katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,00	Kabul
H6. Sitede yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait maddelere katılım düzeyi nesnel çevresel değişkenlere göre farklılık göstermektedir.			
H6a. “Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşabiliyor” ile ilgili maddeye katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,00	Kabul
H6b “Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşabiliyor” ile ilgili maddeye katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,00	Kabul
H6c. “Yaya yollarında düzenlemeler var” ile ilgili maddeye katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,00	Kabul
H6d. “Yaya yollarında düzenlemeler var” ile ilgili maddeye katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,00	Kabul

Tablo 78'in devamı

Hipotez	Kullanılan test	p	Karar
H6e “Dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var” ile ilgili maddeye katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,001	Kabul
H6f “Dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var” ile ilgili maddeye katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,00	Kabul
H6g “Konuta rahatlıkla ulaşılabilir” ile ilgili maddeye katılım düzeyi yaşadıkları site göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,00	Kabul
H6h “Konuta rahatlıkla ulaşılabilir” ile ilgili maddeye katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,00	Kabul
H6i “Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir” ile ilgili maddeye katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,00	Kabul
H6j “Yaya yollarında düzenlemeler var” ile ilgili maddeye katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	,001	Kabul
H6k “Konuta rahatlıkla ulaşılabilir” ile ilgili maddeye katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,00	Kabul
H6l “Dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var” ile ilgili maddeye katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,00	Kabul
H7. Teknik ve alt yapı hizmetleri açısından memnun olma düzeyi nesnel çevresel değişkenlere göre farklılık göstermektedir.			
H7a. “Toplu taşıma imkânı açısından” memnuniyet düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,008	Kabul
H7b. “Toplu taşıma imkânı açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,026	Kabul
H7c. “Altyapı (telefon, elektrik, su, doğal gaz) hizmetleri açısından” memnuniyet düzeyine göre yaşadıkları siteye istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,00	Kabul
H7d. “Altyapı (telefon, elektrik, su, doğal gaz) hizmetleri açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,008	Kabul
H7e. “Yeşil alanların miktarı açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,028	Kabul
H7f. “Site içinde yaya taşıt ayrımı açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,020	Kabul
H7g. “Bakım ve onarım açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,000	Kabul
H7h. “Doğal afetlere karşı önlemler açısından” memnuniyet düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,021	Kabul
H7i. “Bakım ve onarım açısından” memnuniyet düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,031	Kabul

Tablo 78'in devamı

Hipotez	Kullanılan test	p	Karar
H7j. “Doğal afetlere karşı önlemler açısından” memnuniyet düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,042	Kabul
H7k. “Yangın güvenliği açısından” memnuniyet düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,005	Kabul
H7l. “Site yönetimi açısından” memnuniyet düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	0,042	Kabul
H8. Deneğin konut birimine ait maddelere katılım düzeyi değerlendirmesi nesnel çevresel değişkenlere göre farklılık göstermektedir.			
H8a. “Balkon sayısı az ve/veya boyutları küçük” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,001	Kabul
H8b. “Balkon sayısı az ve/veya boyutları küçük” maddesine katılım düzeyi balkon sayısına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,004	Kabul
H8c. “Koku sorunu var” maddesine katılım düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,018	Kabul
H8d. “Konut alanı olarak yetersiz” maddesine katılım düzeyi oda sayısına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,020	Kabul
H8e. “Odaları küçük” maddesine katılım düzeyi oda sayısına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,001	Kabul
H8f. “Uydu yayını, telefon gibi hizmetlerde yetersiz” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir	Anova	,001	Kabul
H9. Sifat çiftlerine bağlı siteye ait özellikleri değerlendirme düzeyi nesnel çevresel faktörlere göre farklılık göstermektedir.			
H9a. “Komşuluk ilişkileri güçlü/zayıf ” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,013	Kabul
H9b. “Sosyal örgütlenme yeterli/yetersiz” maddesine katılım düzeyi konut tipine göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,002	Kabul
H9c. “Sosyal anlamda sıcak/soğuk” maddesine katılım düzeyi yaşadıkları siteye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,005	Kabul
H9d. “Kent merkezine yakın/uzak” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,025	Kabul
H9e. “Site kavrama açısından kolay/zor” maddesine katılım düzeyi konut büyüklüğüne göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,020	Kabul
H9f. “Sosyal anlamda sıcak/soğuk” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	,010	Kabul
H9g. “Sosyal örgütlenme yeterli/yetersiz” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Bağımsız Örneklem T Testi	,000	Kabul
H9h. “Kent merkezine yakın/uzak” maddesine katılım düzeyi konut tipi sınıflamasına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir	Bağımsız Örneklem T Testi	,042	Kabul

• Model ile ilişkili olarak deneysel değişkenin dışsal değişkenlere göre farklılaşan özellikleri aşağıdaki gibidir (Tablo79):

Sitedeki donatımların kullanım sıklığı cinsiyet ve konut tipine,
Açık ve yeşil alanların kullanım sıklığı konut tipine göre,
Hafta içi evde geçirilen süre cinsiyete göre farklılık göstermektedir.

Tablo 79. Deneysel değişkenler ile dışsal değişkenler arasındaki ilişkiye ait hipotezlerin özet gösterimi

Hipotez	Kullanılan test	p	Karar
H1. Kafenin kullanım sıklığı cinsiyete göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir.	Ki-kare	,008	Kabul
H2. Restoranın kullanım sıklığı cinsiyete göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir.	Ki-kare	,011	Kabul
H3. Tenis aktivitesinin yapılaş sıklığı cinsiyete göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir.	Ki-kare	,033	Kabul
H4. Hafta içi evde geçirilen süre cinsiyete göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir.	Ki-kare	,015	Kabul
H5. Alışveriş olanağının kullanım sıklığı konut tipine göre farklılık göstermektedir.	Ki-kare	,004	Kabul
H6. Kafenin kullanım sıklığı konut tipine göre farklılık göstermektedir.	Ki-kare	,024	Kabul

• Model ile ilişkili olarak deneysel değişkenin davranışsal değişkenlere göre farklılaşan özellikleri aşağıdaki gibidir (Tablo 80):

Can ve mal güvenliği açısından yeterlilik düzeyi açık ve yeşil alanları kullanım sıklığına ve hafta sonu evde geçirilen süreye,

Açık ve yeşil alanların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlik düzeyi sitedeki donatımları kullanım sıklığına,

Donatımların yeterlilik düzeyi oturulan konutta hafta sonu geçirilen zamana, sitede hafta sonu zaman geçirme tercihinin ve sitedeki donatımların kullanım sıklığına,

Yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait maddelere katılım düzeyi sitede hafta sonu evde geçirilen zaman ve sitedeki açık ve yeşil alanları kullanma sıklığına,

Konut birimine ait maddelere katılım düzeyi sitede hafta içi ve hafta sonu zaman değerlendirme tercihi ve hafta içi konutta en çok kullanılan mekana,

Sıfat çiftlerine bağlı siteye ait özellikleri değerlendirme düzeyi donatım olanaklarının ve açık ve yeşil alan olanaklarının kullanım sıklığına bağlı olarak değişmektedir.

Tablo 80. Deneysel değişkenler ile davranışsal değişkenler arasındaki ilişkiye ait hipotezlerin özet gösterimi

Hipotez	Kullanılan test	p	Karar
H1. Deneklerin yaşadıkları sitenin can ve mal güvenliği açısından yeterlilik düzeyi davranışsal değişkene göre farklılık göstermektedir.			
H1a:Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri sitedeki açık ve yeşil alanları kullanma sıklığına (voleybol, futbol ve yürüyüş) göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,006- ,022- ,022	Kabul
H1b:Deneklerin yaşadıkları siteyi güvenlik açısından yeterli görüp görmemeleri hafta sonu evde geçirdikleri süreye göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,018	Kabul
H2. Sitedeki açık ve yeşil alanların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlik düzeyi davranış değişkene göre istatistik açıdan farklılık göstermektedir.			
H2a: Sitedeki açık ve yeşil alanların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterliliği düzeyi (havuz ve basketbol) ile sitedeki donatımlarını (kafe ve restoran) kullanma sıklığı arasında istatistik açıdan ilişki vardır.	Anova	,043	Kabul
H3. Deneğin sitedeki donatımların yeterliliği düzeyi değerlendirmeleri davranışsal değişkene göre farklılık göstermektedir.			
H3a: Sitede sunulan donatımların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (kafe ve kuaför) ile oturma konutta hafta sonu geçirilen zaman arasında istatistik açıdan ilişki vardır.	Anova	,018- ,0183	Kabul
H3b: Sitede sunulan donatımların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (fitness center) ile sitede hafta sonu zaman geçirme tercihi arasında istatistik açıdan ilişki vardır.	Anova	,008	Kabul
H3c: Sitede sunulan donatımların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlilik düzeyi (Alışveriş, Restoran ve Fitness center) ile sitedeki donatımların (Alışveriş ve Restoran, Fitness center) kullanım sıklığı arasında istatistik açıdan ilişki vardır.	Anova	0,00- 0,00 0,00- 0,00	Kabul
H4. Sitede yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait maddelere katılım düzeyi davranışsal değişkene göre farklılık göstermektedir.			
H4a: Alanlarda yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait "Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir" maddesine katılma düzeyi ile sitede hafta sonu evde geçirilen zaman arasında istatistik açıdan ilişki vardır.	Anova	0,008	Kabul
H4b: Alanlarda yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait "Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşılabilir" maddesine katılma düzeyi ile sitedeki açık ve yeşil alanlardan (Voleybol ve Yürüyüş) yararlanma sıklığı arasında istatistik açıdan ilişki vardır.	Anova	0,003- 0,025	Kabul
H4c: Alanlarda yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait "Yaya yollarında düzenlemeler var" maddesine katılma düzeyi ile sitedeki açık ve yeşil alanlardan (Yürüyüş) yararlanma sıklığı arasında istatistik açıdan ilişki vardır.	Anova	0,018	Kabul

Tablo 80'ın devamı

Hipotez	Kullanılan test	p	Karar
H4d: Alanlarda yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait “Konuta rahatlıkla ulaşabiliyor ” maddesine katılma düzeyi ile sitedeki açık ve yeşil alanlardan (Voleybol, Futbol ve Yürüyüş) yararlanma sıklığı arasında istatistik açıdan ilişki vardır.	Anova	,009- 0,008- 0,038	Kabul
H5. Deneğin konut birimine ait maddelere katılım düzeyi değerlendirmesi davranışsal değişkene göre farklılık göstermektedir.			
H5a: Konut birimine ait “Konut alanı olarak yetersiz” maddesine katılım düzeyi ile sitede hafta içi zaman değerlendirme tercihi arasında istatistik açıdan ilişki vardır.	Anova	0,034	Kabul
H5b: Konut birimine ait “Dışarıdan gürültü geliyor” maddesine katılım düzeyi ile sitede hafta sonu zaman değerlendirme tercihi arasında istatistik açıdan ilişki vardır.	Anova	0,021	Kabul
H5c: Konut birimine ait “Odaları kullanışsız” maddesine katılım düzeyi ile hafta içi konutta en çok kullanılan mekan arasında istatistik açıdan ilişki vardır.	Anova	0,034	Kabul
H5d: Konut birimine ait “Dışarıdan gürültü geliyor” maddesine katılım düzeyi ile hafta içi konutta en çok kullanılan mekan arasında istatistik açıdan ilişki vardır.	Anova	0,045	Kabul
H6. Sifat çiftlerine bağlı siteye ait özellikleri değerlendirme düzeyi davranışsal değişkene göre farklılık göstermektedir.			
H6a. “Site çevre ile uyumlu/uyumsuz” maddesine katılım düzeyi donatım olanaklarını (kafe) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,004	Kabul
H6b. “Bakımlı ve korunma açısından sahipli /sahipsiz” maddesine katılım düzeyi donatım olanaklarını (kafe) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,044	Kabul
H6c. “Kendini siteye ait hissi uyandırma/uyandırmama” maddesine katılım düzeyi donatım olanaklarını (restoran) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir	Anova	,046	Kabul
H6d. “Site çevresi ile uyumlu uyumsuz” maddesine katılım düzeyi açık ve yeşil alan olanaklarını (voleybol) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,000	Kabul
H6e. “Site kavrama açısından kolay/zor” maddesine katılım düzeyi açık ve yeşil alan olanaklarını (voleybol, futbol ve yürüyüş) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	0,00- 0,00- 0,038	Kabul
H6f. “Komşuluk ilişkileri güçlü/zayıf ” maddesine katılım düzeyi açık ve yeşil alan olanaklarını (dinlenme alanları ve voleybol) kullanım sıklığına göre istatistik açıdan anlamlı farklılık göstermektedir.	Anova	,019- ,013	Kabul

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

1980'den sonra ülkemizde ortaya çıkan dışa kapalı siteler, yeni bir konut sunum biçimi olarak değerlendirilmektedir. Üst gelir grubuna yönelik hazırlanmış olan bu konutlarda, alışılmış konut görevlerinin dışında kullanıcıya yeni bir yaşam biçimi sunulmaktadır. Günümüzde hızla yaygınlaşan bu konut grubunda yaşam kalitesinin tespitine yönelik olarak bir araştırma modeli oluşturulmuştur (Tablo 8). Model ile hem konutun mevcut durumu tespit edilmekte hem de konut memnuniyeti ortaya konulmaktadır. Oluşturulan bu araştırma modeli ile çalışma alanları hem kalite kriterlerine bağlı olarak araştırmacı tarafından hem de anket ile kullanıcı tarafından değerlendirilmiştir. Ayrıca dışa kapalı siteler kent, konut yakın çevresi ve konut ölçeğinde ele alınarak değerlendirme tek yönlülükten çıkarılmakta ve çok boyutlu olarak ele alınmaktadır.

Çalışmada ilk olarak oluşturulan alt model ile çalışma alanlarının mevcut durumunun tespiti ve değerlendirilmesine yönelik olarak kalite kriterleri belirlenmiştir (Bölüm 2.3.1.2.). Bu kriterlerin belirlenmesinde, çağdaş konut alanı planlama ve tasarım yaklaşımlarından, konut alanlarında kalite ve konfor göstergelerinden, var olan standartlardan ve normlardan yararlanılmıştır. Kriterlerin belirlenmesinde karşılaşılan en önemli zorluk kalitede etkin olan faktörlerin değerlendirilmesindeki ölçütlerin belirlenmesidir. Yazılı kaynaklarda konut ile ilgili olarak kent ölçeğinde, konut yakın çevresi ve konut biriminde yaşam kalitesini belirlemeye dönük kapsamlı kriterlere rastlanmamıştır. Genel olarak çalışmalarda tek ölçek üzerinden ve özelliğin bulunup bulunmadığı yönündeki değerlendirmelerden yola çıkılmıştır. Var olan özellikler nitelik olarak değerlendirmeye alınmasında kullanılacak ölçütlere genel olarak rastlanmamıştır.

Çalışmada kriterler işlevsel ve psiko-sosyal özellikleri kapsayacak şekilde aktivite ve kullanım, erişilebilirlik, konfor ve imaj alt başlıklarından oluşmaktadır. Oluşturulan formun değerlendirilmesinde, alan çalışmasından elde edilen veriler ve siteler ile ilgili yazılı belgelerden yararlanılmıştır. Değerlendirme sonucunda sitelerde öne çıkan özelliğin konfor olduğu görülürken imaj ikinci planda kalmaktadır. Model böylece durum tespitinde bir araç olarak kullanılmıştır. Seçilen dört adet dışa kapalı sitede, yapılan çalışma sonucunda öne çıkan olumlu ve olumsuz özellikler aşağıdaki gibi sıralanabilir;

Olumlu olarak tespit edilen özellikler;

Kentsel ölçekte;

- Sitelerin konut alanları içerisinde yer alması
- Sitelerde depreme ve polisiye olaylar ile ilgili güvenlik önlemlerin alınması

Konut yakın çevresinde;

- Alan içerisinde otopark sayıları ve dağılımlarının iyi olması
- İşlev olarak ilişkili alanların yakın konumlandırılmış olması
- Çeşitli spor ve dinlenme alanlarının tasarlanmış olması

Konut biriminde;

- Konutların farklı büyüklükte ve plan tipine sahip olması
- Konut içerisindeki mahremiyetin sağlanmış olması

Olumsuz olarak tespit edilen özellikler;

Konut yakın çevresi ile ilgili olarak;

- Farklı yaş gruplarına yönelik oyun alanlarının tasarlanmış olmaması
- Alan içerisinde yeterli sabit ve hareketli oturma elemanının bulunmaması
- Engelli insanların, çocuk arabalı ebeveynlerin ve yaşlıların alan içerisindeki erişimleri için gerekli düzenlemelerin yapılmamış olması
- Sitelerin estetik bir görünüme sahip olmaması, bunu temelinde ise site genelinin birbiri ile uyumlu tasarlanmış olmaması ve site tasarımında yenilikçi/ilginç yaklaşımın gözetilmemesidir.

Konut birimi ile ilgili olarak;

- Konut iç erişiminin düşük olması şeklinde sıralanabilir.

Siteler ayrı ayrı değerlendirildiğinde ise;

My Town sitesi genel olarak değerlendirildiğinde sınırlı bir alanda iyi organize olmuş bir site görünümü vermektedir. Ardıçlı evlerinde, alanın çok büyük olması çeşitli dezavantajların görülmesine neden olmuştur. Buna karşın, kullanıcıya özel bahçe imkanı sunması siteye artı bir değer katmıştır. Aquacity sitesinden, mekan çeşitliliği olmasına karşın, mekan kalitesi açısından daha iyi olabilirdi. Palmiye sitesi ise alandaki taşıt yaya ayırımının sağlanamadığı, park eden araçların arasından spor alanlarına ulaşıldığı görülmektedir. Yoğun kent dokusu içerisinde sitelerin genel olarak spor ve sosyal faaliyetlere imkan vermeleri en önemli özellik olarak görülmektedir.

Bundan sonra oluşturulacak konut alanları için olumlu olarak belirlenen özelliklerin korunarak, sitelerde genel anlamda eksik olarak belirlenen özelliklerin tasarım yaklaşımında giderilmesi ile konutlarda daha iyi yaşam koşullarının oluşturulması mümkün olur.

Ayrıca mimarlık, şehir ve bölge planlama, peyzaj mimarlığı, iç mimarlık ve sosyoloji gibi disiplinlerin ortak çalışması ile sitelerin değerlendirmesinde modelin kapsamının daha geliştirilmesi sağlanabilir.

Araştırma modelinde yer alan diğer alt model ise yaşam kalitesinin memnuniyet modeli ile değerlendirmesi olarak yer almaktadır (Şekil 17). Bunun için kullanıcı temel alınarak bir anket formu oluşturulmuştur. Anket formu ile sitedeki yaşam biçimi, site ile ilgili değerlendirme ve beklentilerden yola çıkılarak kullanıcının memnuniyeti tespit edilmiştir. Çalışmada öne çıkan noktalar;

- Denek konut yer tercihini daha önce oturduğu bölgelere yakın alanlardan seçmektedir. Ayrıca konut yeri seçiminde aile bireylerinden annenin iş yerine yakınlığının dikkate alındığı görülmektedir.
- Deneğin yaşadığı siteyi seçme nedenleri arasında önceliği güvenlik oluşturmaktadır. Sitelerdeki güvenliği yeterli bulmalarına karşın yine de daha üst düzey bir güvenliğin olduğu yalıtılmış alanlarda yaşamak istediği ortaya çıkmaktadır.
- Zaman geçirme tercihlerine bakıldığında ağırlıklı olarak konut veya site dışına çıkma tercih edildiği görülmektedir. Sitenin denek ve ailesinin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamada istenilen düzeyde olmadığı görülmektedir. Bunun temelinde de gerekli tesislerin bulunmaması veya mevcut olanların yetersizliğidir.
- Sitede sunulan donatımların kullanılma sıklığına bakıldığında fitness center ve kuaför donatımı dışındaki olanakların özelliklerine bağlı olarak beklenen kullanım sıklığına sahip oldukları görülmektedir.
- Sunulan donatımların genelinin deneğin ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi orta düzeyde kalmıştır. Alışveriş, restoran ve fitness center gibi donatımlar yetersiz bulunmuştur.
- Sitede sunulan açık ve yeşil alanların kullanılma sıklığına bakıldığında yürüyüş yapma, çocuk oyun alanlarını kullanma ve otopark en yaygın olarak kullanılan alanlar olduğu görülmüştür.
- Açık ve yeşil alanların kullanımlarının mevsimsel olarak farklılık gösterdiği görülmektedir.
- Sitelerdeki çocuk oyun alanları ile ilgili farklı yaş gruplarına yönelik oyun alanlarının düzenlenmemiş olması, oyun alanında yer alan donatımların çeşitliliği,

boyutlanması ve bakımı konusunda alanların yetersiz olduğu denek tarafından vurgulanmıştır.

- Yaşlı ve engellilere yönelik site içerisinde alan içerisindeki düzenlemelerin yetersiz olduğu ve bu gruba yönelik sosyal faaliyet düzenlenmediği vurgulanmıştır.
- Deneğin genel olarak konutundan memnun olduğu görülmektedir. Zamanın önemli bir çoğunluğunu konutta geçiren denek, plan üzerinde değişiklik yapmamıştır veya böyle bir isteği de yoktur. Konut ile ilgili olarak
 - En çok kullanılan mekan; salon
 - Mekan büyüklükleri ağırlıklı olarak “gerekli büyüklükte” şeklinde değerlendirilmiştir.
 - Düşük de olsa mekanın büyütülmesi ve mutfak mekanı üzerinde değişiklik yapılması yönünde yorumlar tespit edilmiştir.
- Ulaşım ile ilgili olarak toplu taşıma imkanları konusunda sorunlar olduğu vurgulanmıştır.
- Site içerisinde yaya taşıt ayrımının sağlanmamış olması da ulaşım ile ilgili vurgulanan diğer bir noktadır.
- Alan ve yakın çevresinde yer alan gürültüye karşı yeterli önlem alınmadığı söylenmiştir.
- Çalışmada konutlar genel olarak 200-300 m² arasında değişmekte, 4 oda ve 2 balkon içermektedir.

Sonuç olarak konutların tercih ediliş nedenleri ile kullanılan mekan tercihleri ve kullanım sıklıkları değerlendirildiğinde sitelerin mekansal olarak kullanılmadığı daha çok sınıf, sosyal ve ekonomik gücün göstergesi olduğu görülmektedir. Bu durum toplumda ortaya çıkan tüketim kültürünün konuttaki yansımadır. Dışa kapalı sitelerin kent üzerindeki olumsuz etkileri göz önüne alındığında, sonrası için kullanıcı gereksinimlerinin dikkate alındığı, tüketim kültürüne yenilmeyen yeni konut alanlarının üretilmesi sağlanmalıdır.

Diğer bir sonuç ise konut birimi ve sitenin kent ile ilişkisi, konut yakın çevresine göre daha olumlu bulunmuştur. Konut yakın çevresi ile ilgili olarak mevcudun geliştirilmesi ve daha çeşitli olanakların sağlanması yönünde beklenti öne çıkmaktadır. Elde edilen bu sonuçlar yaşam kalitesi ile ilgili daha sonra yapılabilecek çalışmalar için bir çerçeve oluşturmaktadır. Aynı zamanda konut tasarımında kullanılacak verileri de içermektedir.

Ayrıca oluşturulan modeli test etmek amacı ile konut memnuniyetini oluşturan faktörlerin arasında ilişki olduğu varsayımından yola çıkılarak dört ana hipotez üretilmiştir.

H_a = Dışa kapalı sitelerde kullanıcı (yaş, cinsiyet ve mülkiyet durumu vb.) ve nesnel çevresel özelliklerden (konut büyüklüğü ve konut tipi vb.) oluşan dışsal değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık vardır.

Çalışma verileri hipotezi kısmen desteklemektedir. Kullanıcı değişkenler ile nesnel çevresel değişkenler arasında zayıf bir ilişki vardır (Tablo 81).

Tablo 81. H_a hipotezi destekleyen değişkenler (dışsal değişkenler)

Dışsal değişkenler	
Kullanıcı İle İlgili Değişkenler	Nesnel Çevresel Değişkenler
Eğitim durumu	Konut tip

H_b = Dışa kapalı sitelerde davranışsal değişken (donatımların kullanım sıklığı, konutta geçirilen zaman vb) ile dışsal değişkenler (yaş, cinsiyet, konut büyüklüğü ve konut tipi vb) arasında istatistiksel olarak farklılık vardır.

Çalışma verileri hipotezi kısmen desteklemektedir. Davranışsal değişkenler ile dışsal değişkenler arasında zayıf düzeyde bir ilişki vardır (Tablo 82).

Tablo 82. H_b hipotezini destekleyen değişkenler (Davranış ve dışsal değişkenler)

Belirleyici	Dışsal Değişkenler	
Davranışsal Değişkenler	Kullanıcı İle İlgili D.	Nesnel Çevresel D.
Sitedeki donatımların kullanım sıklığı	Cinsiyet	Konut tipi
Açık ve yeşil alanların kullanım sıklığı	Konut tipi	-
Hafta içi evde geçirilen süre	-	Cinsiyet

H_c = Dışa kapalı sitelerde deneysel değişkenler (deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarının karşılanma düzeyi, konut birimine ait özellikler ile ilgili değerlendirme vb.) ile dışsal değişkenler (yaş, cinsiyet, konut büyüklüğü ve konut tipi vb.) arasında istatistiksel olarak farklılık vardır.

Çalışma verileri hipotezi desteklemektedir. Deneysel değişkenler ile dışsal değişkenler arasında güçlü bir ilişki vardır (Tablo 83).

Tablo 83. H_c hipotezi destekleyen değişkenler (deneyimsel ve dışsal değişkenler)

Belirleyici Değişken	Dışsal değişkenler	
	Kullanıcı İle İlgili Değişkenler	Nesnel Çevresel Değişkenler
Deneyimsel Değişkenler		
Can ve mal güvenliği yeterlilik düzeyi	Daha önce oturduğu ev tipi	Yaşadığı site Konut tipi
Deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi	Daha önce oturduğu ilçe Mülkiyet durumu	Yaşadığı site Konut büyüklüğü
Açık ve yeşil alanların deneğin ihtiyaçını karşılamadaki yeterlilik düzeyi	-	-
Ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlik düzeyi	-	Yaşadığı site Konut büyüklüğü Konut tip sınıflamasına
Sitedeki donatımların yeterliliği düzeyi	Konutta yaşayan kişi sayısı Daha önce oturduğu ilçe	Yaşadığı site Konut tipi Konut tipi sınıflaması
Deneğin çocuk oyun alanlarına ait maddelere katılım düzeyi	Yaş Daha önce oturduğu ilçe	Yaşadığı site Konut tipine Konut tipi sınıflamasına
Konuttan memnuniyet düzeyi	Daha önce oturulan ilçe Cinsiyet	-
Yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait maddelere katılım düzeyi	-	Yaşadığı site Konut büyüklüğü Konut tipi sınıflamasına
Teknik ve alt yapı hizmetleri açasından memnun olma düzeyi	Konutta oturma süresi Cinsiyete Eğitim durumuna	Yaşadığı site Konut büyüklüğü Konut tipi sınıflamasına
Konut birimine ait maddelere katılım düzeyi	Eğitim düzeyi Meslek	Yaşadığı site Balkon sayısı Oda sayısı Konut tipine Konut büyüklüğüne
Sıfat çiftlerine bağlı siteye ait özellikleri değerlendirme düzeyi	Yaş Cinsiyet	Yaşadığı site Konut tipi, Konut büyüklüğü Konut tipi sınıflamasına

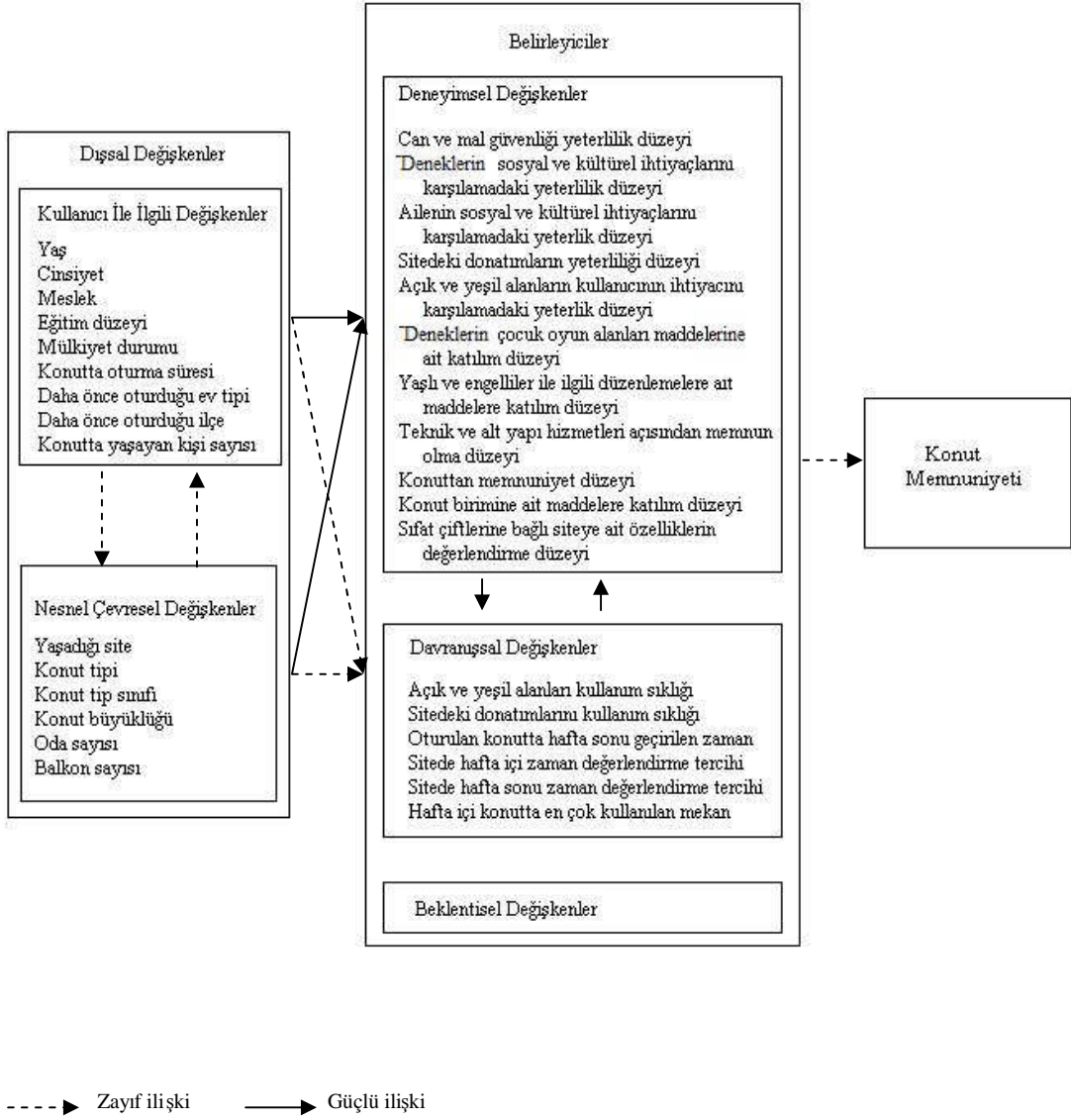
H_d= Dışa kapalı sitelerde deneyimsel değişkenler (deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarının karşılanma düzeyi, konut birimine ait özellikler ile ilgili değerlendirme vb.) ile davranışsal değişken (donatımların kullanım sıklığı, konutta geçirilen zaman vb.) arasında istatistiksel olarak farklılık vardır.

Çalışma verileri hipotezi desteklemektedir. Deneyimsel değişkenler ile davranışsal değişkenler arasında orta düzeyde bir ilişki vardır (Tablo 84).

Tablo 84. H_d hipotezi destekleyen değişkenler (deneysel ve davranışsal değişkenler)

Belirleyiciler	
Deneysel Değişkenler	Davranışsal Değişkenler
Can ve mal güvenliği yeterlilik düzeyi	Açık ve yeşil alanları kullanım sıklığına Hafta sonu evde geçirdikleri süreye
Deneğin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi	-
Açık ve yeşil alanların deneğin ihtiyacını karşılamadaki yeterlilik düzeyi	Sitedeki donatımları kullanım sıklığı
Ailenin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamadaki yeterlilik düzeyi	-
Sitedeki donatımların yeterliliği düzeyi	Oturulan konutta hafta sonu geçirilen zaman Sitede hafta sonu zaman geçirme tercihi Sitedeki donatımların kullanım sıklığı
Deneğin çocuk oyun alanlarına ait maddelere katılım düzeyi	-
Konuttan memnuniyet düzeyi	-
Yaşlı ve engelliler ile ilgili düzenlemelere ait maddelere katılım düzeyi	Sitede hafta sonu evde geçirilen zaman Sitedeki açık ve yeşil alanları kullanma sıklığına
Teknik ve alt yapı hizmetleri açısından memnun olma düzeyi	-
Konut birimine ait maddelere katılım düzeyi	Sitede hafta içi değerlendirme tercihi Hafta sonu zaman değerlendirme tercihi Hafta içi konutta en çok kullanılan mekan
Sıfat çiftlerine bağlı siteye ait özellikleri değerlendirme düzeyi	Donatım olanaklarının kullanım sıklığı Açık ve yeşil alan olanaklarının kullanım sıklığı

Değerlendirme sonucunda elde edilen verilerin modeli ve buna bağlı olarak oluşturulan hipotezleri kısmen desteklediği görülmektedir (Şekil 68). Belirleyiciler ve dışsal değişkenlerin konut memnuniyeti üzerindeki etkilerinin daha iyi anlaşılabilmesi için daha sonraki çalışmalarda belirlenen yaşam kalitesi ölçütleri daha farklı içeriğe sahip (kent içi-kent dışı, yatay-düşey, karma-tek tip) dışı kapalı sitede uygulama yoluna gidilebilir.

Şekil 68. Konut memnuniyet modelinin geçerliliğinin doğrulanması

7. KAYNAKLAR

- Aalbers, M.B., The Double Function of the Gate: Social Inclusion and Exclusion in Gated Communities and Security Zones, Gated Communities: Building social Division or Safer Communities?, University of Glasgow, <http://dare.uva.nl/document/2021>, 20 Mayıs 2010.
- Acar,H., 2003. Çocuk Oyun Alanlarında Kullanıcıların Bitki Tercihlerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma: Trabzon Örneği, Yüksek Lisans, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Adriaanse, C. C. M. 2007. Measuring Residential Satisfaction: A Residential Environmental Satisfaction Scale (RESS), Journal of Housing and the Built Environment, 22, 3, 287-304.
- Aksoy Y., 2003. Kent İçindeki Yeşil Alanların Kent Mobilyaları Açısından İrdelenmesi: Eminönü Örneği, Yapı 257, Yapı-Endüstri Merkezi, İstanbul, 80 – 84.
- Altınçelik, H. ve Koç,H., 2003. Peyzaj Tasarımında Kent Mobilyaları Ve Kalite Beklentileri, 2.Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu&Sergisi, Nisan, İstanbul, Bildiri Kitabı, 328-331.
- Amerigo, M. ve Aragones, J. I., 1997. A Theoretical and Methodological Approach to The Study of Residential Satisfaction, Journal of Environmental Psychology, 17, 47-57.
- Altaş, E. N., Mimarlık Bürolarında Kalite Yönetimine Doğru, http://www.yapi.com.tr/V_Images/arastirma/nuresinaltas.pdf, 01 Temmuz 2010.
- Arslanoğlu, A. R., 2000. Kent, Kimlik ve Küreselleşme, Ezgi Kitapevi, Bursa.
- Aydemir, G. O., 2008. Kentsel Yaşam Kalitesi Değerlendirmesinde Bulanık Küme Modeli: Örnek Alan: Zeytinburnu İlçesi, Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Aydemir, Ş., Aydemir, S., Ökten, N., Öksüz., A., M., Sancar, C. ve Özbaya, M., 1999. Kentsel Alanların Planlanması ve Tasarımı, Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Ders Notları No. 54, Trabzon.
- Bakan, K. ve G., Konuk, 1987. Türkiye’de Kentsel Dış Mekanların Planlanması, TÜBİTAK, Yapı Araştırma Enstitüsü Yayın No: U5 Uygulama Kılavuzu, Ankara.
- Baker, E. 2003. Public Housing Tenant Relocation: Residential Mobility, Satisfaction, and The Development of A Tenant’s Spatial Decision Support System, Ph.D. Thesis, The Adelaide University Departement of Geographical and Environmental Studies, Adelaide, Australia.

- Bali, R. N., 2007. Modern Sitelerde Yaşam: "Çılgın Kalabalıktan Uzak", Tarz-ı Hayat'tan Life Style'a: Yeni Seçkinler, Yeni Mekanlar, Yeni Yaşamlar, İletişim Yayınları, İstanbul, 110-124.
- Bartu, A., 2001. Kentsel Ayrışım: İstanbul'daki Yeni Yerleşmeler ve Kemer Country Örneği, 21.yüzyıl Karşısında Kent ve İnsan, Bağlam Yayınları, İstanbul, 145-149.
- Başar, P., 2006. Konut Yerleşmelerinin Oluşturduğu Yeni Kamusal Alanlar, Yüksek Lisans, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Bilgin, İ., 1996. Anadolu'da Modernleşme Sürecinde Konut ve Yerleşme, Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşme, Ed. Sey, Y., Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, 472-490.
- Bilgin, İ., Anadolu'da Konut ve Yerleşmenin Modernleşme Süreci, <http://www.arkitera.com/v1/diyalog/ihsanbilgin/anadolu.htm>, 1 Mayıs 2008.
- Blakely, E. J. ve Synder, M. G., 1997. Fortress America: Gated Communities in The United States, Brookings Institution Press, Washington D.C.
- Blandy, S., Lister D., Atkinson R., and Flint, J., Gated Communities: A Systematic Review of Research Evidence, CNR Summary 12: Sheffield Hallam University & University of Glasgow, www.neighbourhoodcentre.org.uk, 01 Şubat 2010
- Chin, Y., 1990. Resident Housing Satisfaction in Multi-Family Housing Environmenys in Korea, Ph.D. Thesis, Department of Urban and Regional Planning, University of Illinois at Urbana-Champaign.
- Clark, W. A. V. and Onaka, J.L. 1983. Life Cycle And Housing Adjustment As Explanations Of Residential Mobility, *Urban Studies*, 20, 47-57.
- Çizmeçi, F. ve Çınar, C., İstanbul Konut Piyasasında Kitlesel Tüketimin Şekillendirdiği Yeni Konut Yerleşimleri, TMMOB İstanbul Kent Sempozyumu, Eylül, İstanbul, <http://istanbulkentsempozyumu.org/scripts/haber.asp?idproduct=431>, 01 Temmuz 2008.
- Çınar, H., 2003. Üst Gelir Grubu Kontrollü Konut Sitelerindeki Açık Alanların Değerlendirilmesi "Göktürk Beldesinden Örnekler, Yüksek Lisans, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Danış, D., 2001. İstanbul'da Uydu Yerleşmelerin Yaygınlaşması Bahçeşehir Örneği, 21.yüzyıl Karşısında Kent ve İnsan, Bağlam Yayınları, İstanbul, 151-160.
- Demirel, Ö., 2008. Rekreasyon ve Turizm Teknikleri ve Kullanım Standartları, PEM 5050 Rekreasyon Planlama Teknikleri Ders Notları, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, KTU Orman Fakültesi.
- Diener, E., Suh, E., 1997. Measuring Quality of Life: Economic. Soc. Indicators Res. 40, 1 2, 189-216.

- Erem, Ö. ve Erkman U., 2003. Tatil Köylerinin Okunabilirliğinde Çevre İşaretlerinin Rolü, İtüdergisi/a Mimarlık, Planlama, Tasarım, 2, 1, 51-59.
- Ergenoğlu, S., 2006. Sağlık Kurumlarının İyileştiren Hastane Anlayışı ve Akreditasyon Bağlamında Tasarımı ve Değerlendirilmesi, Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Erol, Y. Ş., Karadayı, A. ve Sancar, K., 2010. Determination of Quality Criterias in Gated-Communities Based on User Satisfaction, 12th New Housing Researchers' Colloquium, NHR 2010, 2-3 July, İstanbul, CD.
- Ersoy, M., 1994. Kentsel Alan Kullanım Normları, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları, Ankara.
- Eruzun, C., 2005. Konut Üzerinde Kullanıcı - Tasarımcı İlişkisi, Gelecek ve Mimarlık Özel Sayısı, Mimar.İst, 15, 15-23.
- Evyapan, G. ve Tokol A., 2000. Peyzaj Tasarımı Ders Notları, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları, Ankara.
- Francescato, G., Weideman, S. ve Anderson, J. R., 1989. Evaluating The Built Environment From The Users' Point of View: An Attitudinal Model of Residential Satisfaction, Building Evaluation, Eds.W.F.E. Preiser, Plenum Press, New York, 181-198.
- Galster, G., 1987. Identifying the Correlates of Dwelling Satisfaction: "An Empirical Critique", Environment and Behavior, 19, 5, 539.
- Giritlioğlu, C., 1998, Şehirselsel Mekan Öğeleri ve Tasarımı 1, İTU Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi, İstanbul.
- Gülümser, A. A., 2005. A New Trend In Urbanization: Gated Commnities In İstanbul, Yüksek Lisans Tezi, İTU, Fen Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Gür, Ö. Ş., 1996. Mekan Örgütlenmesi, Gür Matbaacılık, Trabzon.
- Gür, Ö. Ş., 2000. Doğu Karadeniz Örneğinde Konut Kültürü, Yapı-Endüstri Merkezi, İstanbul.
- Gür, Ş. ve Zorlu, T., 2002. Çocuk Mekanları, 1.Baskı, Mas Matbaacılık, İstanbul.
- Hourihan, K., 1984. Context-Dependent Models of Residential Satisfaction: An Analysis of Housing Groups İn Cork, Ireland, Environment and Behaviour, 16, 3, 369-393.
- Işık, O. ve Pınarcıoğlu, M. M., 2005. Nöbetleşe Yoksulluk, Gecekondulaşma ve Kent Yoksulları: Sultanbeyli Örneği, İletişim Yayınları, İstanbul.

- Jaafar, M., vd. The Determinants of Housing Satisfaction Level: A Study On Residential Development Project By Penang Development Corporation (Pdc), www.fppsm.utm.my/.../73-the-determinants-of-housing-satisfaction-level-a-tudy-on-residential-development-project-by-penang.html, 1 Mayıs 2010.
- Kalaycı, Ş., 2009. SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri, Asil Yayınevi, Ankara.
- Kamp, I., Leidelmeijer, K., Marsman, G. ve Hollander, A., 2003. Urban Environmental Quality And Human Well-Being Towards A Conceptual Framework And Demarcation Of Concepts; A Literature Study, Landscape and Urban Planning 65, 5-18.
- Kellekci, Ö. L. ve Berköz, L., 2006. Konut Ve Çevresel Kalite Memnuniyetini Yükselten Faktörler, İTÜ Dergisi/A , 5, 2, 165-176.
- Korkmaz, E., Oyunun Çocuk Gelişimine Etkisi ve Çocuk Oyun Alanları Tasarım Kriterleri, http://www.planlama.org/index.php?option=com_content&task=view&id=3809&Itemid=133, 01Aralık 2008.
- Kurtuluş, H., 2004. Yeni Kentsel Ayrışmalar, Kapalı Yerleşmeler ve Özelleştirilen Kentsel Kamusal Mekan: İstanbul Örneği, 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü 28. Kolokyumu, Değişen-Dönüşen Kent ve Bölge, Kasım, Ankara, Bildiri Kitabı, 734-742.
- Kurtuluş, H., 2005-a. Bir “Ütopya” Olarak Bahçeşehir, İstanbul’da Kentsel Ayrışma, Bağlam Yayınları, İstanbul, 77-123.
- Kurtuluş, H., 2005-b. İstanbul’da Kapalı Yerleşmeler Beykoz Konakları Örneği, İstanbul’da Kentsel Ayrışma, Bağlam Yayınları, İstanbul, 161-185.
- Kuşkan, Ö., 2001. 1980 Sonrası İstanbul’da Üst .gelir Grubu İçin Tasarlanmış Dışa Kapalı Konut Siteleri, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kuruçelik, G., 2009. Hastanelerin Acil Servis Tasarımında Bir Kalite Değerlendirme Modeli, Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Landman, K., Alley-Gating and Neighbourhood Gating: Are They Two Sides of the Same Face?, Gated Communities: Building social Division or Safer Communities?, University of Glasgow, http://www.csir.co.za/Built_environment/Planning_support_systems/gatedcomsa/docs/Glasgow_paper_v5.pdf, 1 Mayıs 2010.
- Levent, T. B. ve Gülümser, A. A., 2004. İstanbul’un Değişen Yüzü: Korumalı Yerleşmeler, 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü 28. Kolokyumu, Değişen-Dönüşen Kent ve Bölge, Kasım,Ankara, Bildiri Kitabı, 717-733.

- Liu, B. 1975. Quality of Life Indicators in U. S. Metropolitan Areas, 1970, U. S. Environmental Protection Agency, Washington, Environmental Research Center, Washington DC.
- Liu A. M. M., 1999. Residential Satisfaction İn Housing Estates: A Hong Kong Perspective, Automation in Construction, 8, 4, 511–524.
- Loo, C., 1986. Neighborhood Satisfaction and Safety: "A Study of a Low-Income Ethnic Area", Environment and Behavior, 18 ,109.
- Lu, M., 1999. Determinants of Residential Satisfaction: Ordered Logit vs Regression Models. Growth And Change, 30, 8, 264–287.
- Lynch, K., 1960. The Image of the City, The MIT Pres, Cambridge, Mass.
- Marans, R., 2007. Kentsel Yaşam Kalitesinin Ölçülmesi, Mimarlık, Mimarlar Odası, 335, 28-31.
- Ogu, V. I, 2002. Urban Residential Satisfaction and The Planning Implications in a Developing World Context: The Example of Benin City, Nigeria, International Planning Studies, 7, 1, 37-53.
- Özgür, E. F., 2006. Sosyal ve Mekânsal Ayrışma Çerçevesinde Yeni Kontakma Eğilimi: Kapalı Siteler İstanbul Çekmeköy Örneği, Doktora Tezi, MSGU, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Özgür, E. M., 2009. İkametgah Memnuniyeti ve Şehir İçi İkametgah Hareketliliği, Coğrafi Bilimler Dergisi, 7, 2, 111-127.
- Özdamar, K., 2001. SPSS ile Biyoistatistik, Kaan Kitapevi, Eskişehir, 257.
- Seçkin, Ö. B., 1997. Peyzaj Yapıları II. İ.Ü. Orman Fakültesi Yayın No: 447, İstanbul.
- Sey, Y.,1998. Cumhuriyet Döneminde Konut.75 Yılda Değişen Kent ve Mimarlık., Türkiye İş Bankası ve Tarih Vakfı Ortak Yayını, İstanbul, 353.
- Songur, Ç. A., 2001. Konut Morfolojisinin Kullanıcı Memnuniyeti Üzerindeki Etkilerinin Analizi, Yüksek Lisans Tezi, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Soygeniş, E. S., 1995, Konut Yerleşmelerinde Konut Tipolojisi ve Yerleşim Örüntülerinin Değerlendirilmesine Yönelik Analitik Bir Çalışma, Doktora Tezi, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Süer, D. ve Sayar Y. Y., 2002. Küresel Sermayenin Yeni Tüketim Mekanları Lüks Konut Siteleri, Mimarlık ve Tüketim, Boyut Yayın Grubu, İstanbul, 39-66.
- Szalai, A. 1980, "The Meaning of Comparative Research on the Quality of Life", The Quality of Life, ed. A. Szalai ve F. Andrews, Sage Beverly Hills, CA, 7-24.

- Şahin, A. E., 2001. Eğitim Araştırmalarında Delphi Tekniği ve Kullanımı, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 20, 215-220.
- Tandoğan, O. ve Ergun, N., 2008. Kentsel Mekanda Çocuk, Yapı-Endüstri Merkezi, Yapı 319, İstanbul, 102-105.
- Tekeli, İ., 1998. "Türkiye'de Cumhuriyet Dönemi'nde Kentsel Gelişme ve Kent Planlaması", 75 Yılda Değişen Kent ve Mimarlık, ed. Yıldız Sey, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, 6-9.
- Theodori, G. L., 2001. Examining the Effects of Community Satisfaction and Attachment on Individual Well-being, Rural Sociology, 4, 66, 618-628.
- Topçu, İ. B. ve Işıkdag, B., Beton Kent Mobilyalarının Özellikleri, <http://www.yapidergisi.com/makaleicerik.aspx?MakaleNum=46,01>. 10 Ocak 2008.
- Türkoğlu, H., 1997. Residents' Satisfaction Of Housing Environments: The Case Of Istanbul, Turkey, Landscape and Urban Planning, 39, 55-67.
- Türksever, E. A. N., 2001. Türkiye'de Büyük Şehir Alanlarında Yaşam Kalitesinin Değerlendirilmesine Yönelik Bir Yöntem Denemesi, Doktora Tezi, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- URL1. Büyük Türkçe sözlük, Türk dili kurumu, <http://tdkterim.gov.tr/bts/?kategori=verilst&kelime=kalite&ayn=tam>, 01 Temmuz 2010.
- URL2. <http://www.bahcesehir.gen.tr/ardic2.htm>, 07 Ocak 2010.
- URL3. <http://www.yenisehirpalmiye.com/hakkinda.asp>, 07 Ocak 2010.
- URL4. <http://www.kgm.gov.tr/harita1.asp?resim=1>, 07 Ocak 2010.
- URL5. <http://tkm.ibb.gov.tr/yolDurumu/SeyahatNavigasyon.aspx>, 07 Ocak 2010.
- URL6. http://images.habervitrini.com/devam_photo/org/istanbul_deprem_haritası2.jpg, 07 Ocak 2010.
- Üçer, Z., 2009. Kentsel Yaşam Kalitesinin Belediye Hizmetleri Kapsamında Belirlenmesine ve Geliştirilmesine Yönelik Bir Yaklaşım:Orta Ölçekli Kent Örnekleri, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uz, Ö. ve Çabuk, A., Çocuk Oyun Alanlarına İlişkin Yeterliliklerinin Belirlenmesinde Coğrafi Bilgi Sistemlerinden Yararlanılması: Eskişehir Örneği, <http://www.tmbd.org.tr/UserFiles/bildiri4.doc>, 01Aralık 2008.
- Varady, D. P. ve Preiser, W. F. E., 1998. Scattered-Site Public Housing and Housing Satisfaction: Implications for the New Public Housing Program, Journal of American Planning Association, 6, 2, 189-207.

- Varady, D. P., Walker, C. C. ve Wang, X., 2001. Voucher Recipient Achievement of Improved Housing Conditions In The US: Do Moving Distance And Relocation Services Matter, Urban Studies, 38,8, 1273-1305.
- Weidemann, S. ve Anderson, J. R., 1985. A Conceptual Framework For Residential Satisfaction, I. Altman ve C. H. Werner, (Ed.), Home Environments, Plenum Press, New York.
- Weidemann, S., Anderson, J., Butterfield, M. ve O'Donell, P., 1982. Residents Perception Of Satisfaction And Safety. Basis For Change İn Multifamily Housing, Environment and Behavior,14, 95-724.
- Yanar, B. Ö., 1994. Konut ve Çevresinde Kullanıcı Tatmininin İrdelenmesi, Doktora Tezi, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yolsever, D., 2003. Çocuk Bahçeleri Güvenliği, Kent Mobilyaları, 2.Uluslararası Kent Mobilyaları Sempozyumu&Sergisi, Nisan, İstanbul, Bildiri Kitabı, 561-566.
- Yücel, G. F, 2004. Açık Alan Tasarımlarında Kullanılan Oturma Elemanları, Yapı 266, Yapı-Endüstri Merkezi, İstanbul, 82 – 85.
- Yücel, A., 1996. İstanbul'da 19. Yüzyılın Kentsel Konut Biçimleri, Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşme, ,Ed. Sey, Y., Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, 298-312.

7. EKLER

Ek Tablo 1. Değerlendirme formu

Ölçek	Kriter	Değerlendirme	Değer				
			Ardıçlı	Mytown	Aquacity	Palmyra	
Kent Ölçeği	İşlevsel Kalite	Aktivite ve Kullanım	1.Site mevcut ya da gelişen konut alanı içerisinde yer alıyor.	5	5	5	5
			2.Yürüme mesafesinde kullanıcının temel ihtiyaçlarını sağlayacak ticaret, kültür ve eğlence tesisleri yer almaktadır.	2	5	3	3
			3.Site düşük yoğunluklu bir bölgede yer alıyor.	4	4	4	3
			4. Sitenin çevresine verdiği yoğunluk göz önüne alındığında ve sitenin sağlıklı işleyişinin sağlanması için konut sayısı uygun oranlarda tutulmuştur.	4	5	5	3
			5.Site, ihtiyaca bağlı olarak değişiklik yapmaya ve büyümeye imkan verebilecek özelliğe sahiptir.	5	1	5	1
	Erişilebilirlik		1. Site kent merkezine yakın bir konumdadır.	3	4	4	4
			2.Toplu taşıma ve özel araç ile transit yol bağlantısı kullanarak kent merkezine ulaşım imkanı bulunmaktadır.	3	5	4	5
	Konfor		1.Site depreme karşı güvenilirdir.	4	3	3	3
			<ul style="list-style-type: none"> • Site depreme karşı güvenlik önlemleri alınmıştır. • Site düşük riskli deprem bölgesinde yer almaktadır. • Site de yüksek katlı binalar bulunmamaktadır. 	E H E	E H H	E H H	E H H
			2.Çevrede konu, gürültü vb. kaynağı bulunmamaktadır.	3	5	5	5
	Psiko-Sosyal Kalite	İmaj	1.Site çevresine uygun biçimde tasarlanmıştır.	5	3	3	5
			<ul style="list-style-type: none"> • Site kimlik olarak sürekliliğin sağlanması gereken bir alanda yer almaktadır. • Site bulunduğu alana kimlik katmaktadır. 	E E	H E	H E	E E
			2. Site bulunduğu çevreye olumlu bir katkı sağlar.	3	4	3	3
			<ul style="list-style-type: none"> • Site güven hissi uyandırır. • Site kaliteli görünür. • Sitenin olumlu bir havası vardır. • Sitenin silüeti hoşadır. • Site dışarıya konut bloğu olduğu görsel olarak iletilir. 	H E E H E	E E E H E	E H H E E	E H H E E

Ek Tablo 1'in devamı

Ölçek	Kriter	Değerlendirme	Değer					
			Ardıçlı	Mytown	Aquacity	Palmiye		
Komut Yakın Çevresi Ölçeği	İşlevsel Kalite	Aktivite ve Kullanım	1.Konut yakın çevresinde otopark alanı yeterli büyüklüktedir.	5	5	5	4	
			2.Açık ve yeşil alan olarak çeşitlilik içermektedir.	3	3	4	4	
			<ul style="list-style-type: none"> Farklı yaş gruplarına yönelik oyun alanları mevcuttur. Alan içerisinde çeşitlilikte dinlenme alanı tasarlanmıştır. Farklı spor olanakları içermektedir. 	H E E	H E E	H E E	H E E	
			3.Açık alanlarda ilişkili işlevlere sahip mekanlar birbirine yakın konumlandırılmıştır.	4	5	5	4	
			4.Donatılar alan içerisinde sayıca yeterli miktarda ve konumdadır.	3	4	3	4	
			<ul style="list-style-type: none"> Alanda yeterli sayıda aydınlatma elemanı mevcuttur. Yeterli sayıda sabit ve hareketli oturma birimleri mevcuttur. Oturma birimleri topluca ve daha kişisel oturmaya elverişli şekilde tasarlanmıştır. Site içerisinde yeterli sayıda, işaret ve bilgi levhası vardır Alanda yeterli sayıda çöp kutusu bulunmaktadır. 	H H H E H	E H E E E	E H E H H	E H H E E	
			5. Site donatım olanakları konusunda kullanıcıya çeşitlilik sunmaktadır.	4	5	3	3	
			6. Sitedeki donatım olanakları yeterli büyüklüktedir.	-	5	2	2	
			7.Donatılarda ilişkili işlevlere sahip mekanlar birbirine yakın konumlandırılmıştır.	5	5	4	4	
			Erişebilirlik	İşlevsel Kalite	Erişebilirlik	1. Konutlardan yakın çevresindeki olanaklar yürüme mesafesindedir.	2	5
	<ul style="list-style-type: none"> Donatımlar erişim mesafesi olarak uygun konumlanmıştır. Açık ve yeşil alanlara erişim mesafesi uygun ölçülerdedir. Konut çevresinde otoparkların dağılımı uygun şekilde planlanmıştır. 	H H E				E E E	E E E	E E E
	2.Alan kolaylıkla okunabilmektedir.	2				4	4	5
	<ul style="list-style-type: none"> Site algısal yapı özelliklerini taşımaktadır. Yol-yön bulmayı sağlamak için dış görünüş, alan düzenlemesi ve başka yardımcı öğelerden yararlanılmıştır. Sitenin algılanması kolay bir vaziyet planı vardır. 	H E H				E H E	E E H	E E E
	3.Sitede herkes için engellerden arındırılarak ulaşılabilir kılınmıştır.	0				2	2	2
	<ul style="list-style-type: none"> Engelli insanlar, çocuk arabalı ebeveynler ve yaşlılar için konut girişlerinde uygun düzenlemeler yapılmıştır. Engelli insanlar, çocuk arabalı ebeveynler ve yaşlılar için site içerisinde açık ve yeşil alanlara rahatlıkla ulaşabilecekleri düzenlemeler yapılmıştır. Engelli insanlar, çocuk arabalı ebeveynler ve yaşlılar için site içerisinde donatılara rahatlıkla ulaşabilecekleri düzenlemeler yapılmıştır. Konutların giriş kapısına kadar taşıt gidebilmektedir. 	H H H H				E H H E	E H H E	E H H E

Ek Tablo 1'in devamı

Ölçek	Kriter	Değerlendirme	Değer					
			Ardıçlı E.	Mytown	Aquacity	Palmiye S		
Konut Yakın Çevresi Ölçeği	Psiko-sosyal kalite	Konfor	1.Site bakımlı ve temiz	3	4	3	4	
			<ul style="list-style-type: none"> Açık ve yeşil alanlar bakımlı ve temiz Donatılar bakımlı ve temiz Donatılar mekanlar bakımlı ve temiz Konut birimleri bakımlı ve temiz 	H H - E	E H E E	H H H H	E E E H	
			2.Site de gerekli güvenlik önemleri alınmıştır.	3	5	4	4	
		İmaj	<ul style="list-style-type: none"> Site genelinde kapalı devre dijital kamera sistemi mevcuttur. Site çevresi yüksek duvarlar ile çevrilidir. Sitede özel güvenlik görevlileri bulunmaktadır. Sitede koruma köpekleri vardır. Sitede belli noktadan kontrollü giriş ve çıkış sağlanmaktadır. 	E E E H E	E E E E E	E E E H E	E E E H E	
			1. Konut yakın çevresi kullanıcılara çekici gelecek şekilde tasarlanmıştır.	4	3	4	4	
			<ul style="list-style-type: none"> Konut yakın çevresi bir manzara oluşturur. Konut yakın çevresi mümkün olduğunca yeşil alanlara ayrılmıştır Dış mekanlarda kullanılan donatılar 'çekici' dir. Ağaç, çalı ve çiçekler, yılın her mevsiminde renkli ve çiçekli olacak şekilde düşünülmüştür. Donatılar özgün 	E E H E H	E H H E H	E E H E H	E E H E H	
	Psiko-Sosyal Kalite	İşlevsel Kalite	Aktivite ve Kullanım	1.Site de karma konut tipi bulunmaktadır.	1	1	5	1
				2.Site de çeşitli plan tipleri mevcuttur.	5	5	5	5
				3.Site de farklı büyüklüklerde konut bulunmaktadır.	5	5	5	5
				4.Konutlardaki mekan büyüklükleri standartların üstündedir.	5	4	5	2
				5.Konutlarda standart mekanların yanında ek mekanlar sunulmaktadır.	5	3	5	2
		Erişilebilirlik	1. Konutta bulunan mekanlar erişilebilirdir.	3	3	3	3	
Konfor	1. Konut içerisinde mahremiyet sağlamıştır.		5	5	5	5		

Ek Tablo 2. Erişim grafikleri ve ilgili değerler

Geçiş Grafikleri (My Town)		
	Mekân sayısı	14
	En derin mekân derinliği	6
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3.38
	Mak. Nokta Değeri	6
	Mak. Nokta Değeri Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	0
	RD	0
	RRA	1.49
	Mekân sayısı	14
	En derin mekân derinliği	6
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3.5
	Mak. Nokta Değeri	6
	Mak. Nokta Değeri Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	0
	RD	0
	RRA	1.56
	Mekân sayısı	5
	En derin mekân derinliği	4
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3.5
	Mak. Nokta Değeri	3
	Mak. Nokta Değeri Mekân	Mutfak
	Döngü Değeri	0
	RD	0
	RRA	4.73
	Mekân sayısı	15
	En derin mekân derinliği	5
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3.57
	Mak. Nokta Değeri	6
	Mak. Nokta Değeri Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	2
	RD	0.08
	RRA	1.53
	Mekân sayısı	8
	En derin mekân derinliği	4
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	2.86
	Mak. Nokta Değeri	4
	Mak. Nokta Değeri Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	0
	RD	0
	RRA	1.89

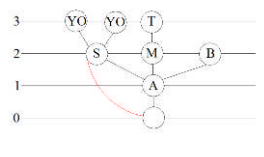
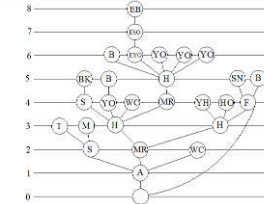
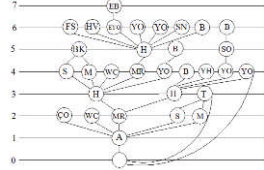
Ek Tablo 2'nin devamı

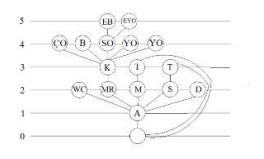
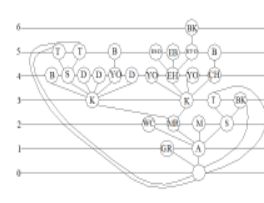

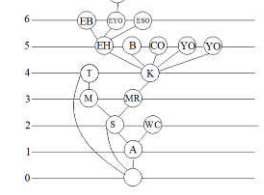
Geçiş Grafikleri (Palmiye Evleri)		
	Mekân sayısı	11
	En derin mekân derinliği	3
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	2.7
	Mak. Nokta Değeri	5
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	0
	RD	0
	RRA	1.25
	Mekân sayısı	11
	En derin mekân derinliği	4
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	2.9
	Mak. Nokta Değeri	5
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	0
	RD	0
	RRA	1.42
	Mekân sayısı	11
	En derin mekân derinliği	3
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	2.7
	Mak. Nokta Değeri	5
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	0
	RD	0
	RRA	1.29
	Mekân sayısı	6
	En derin mekân derinliği	4
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3.2
	Mak. Nokta Değeri	3
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	0
	RD	0
	RRA	0.38
	Mekân sayısı	7
	En derin mekân derinliği	3
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	2.66
	Mak. Nokta Değeri	4
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	0
	RD	0
	RRA	1.95
	Mekân sayısı	13
	En derin mekân derinliği	4
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3
	Mak. Nokta Değeri	7
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	0
	RD	0
	RRA	1.59
	Mekân sayısı	3
	En derin mekân derinliği	1.85
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	4
	Mak. Nokta Değeri	Koridor
	Mak. Nokta Değerli Mekân	0
	Döngü Değeri	0
	RD	0.00
	RRA	3

Ek Tablo 2'nin devamı

Geçiş Grafikleri (Aquacity)		
	Mekân sayısı	12
	En derin mekân derinliği	5
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3.27
	Mak. Nokta Değeri	6
	Mak. Nokta Değerli Mekân	koridor
	Döngü Değeri	0
	RD	0
	RRA	1.59
	Mekân sayısı	17
	En derin mekân derinliği	5
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3.13
	Mak. Nokta Değeri	7
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Antre
	Döngü Değeri	0
	RD	0
	RRA	1.16
	Mekân sayısı	15
	En derin mekân derinliği	6
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3.06
	Mak. Nokta Değeri	6
	Mak. Nokta Değerli Mekân	koridor
	Döngü Değeri	2
	RD	0.08
	RRA	1.22
	Mekân sayısı	13
	En derin mekân derinliği	6
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3.08
	Mak. Nokta Değeri	5
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Antre
	Döngü Değeri	3
	RD	0.14
	RRA	1.37
	Mekân sayısı	17
	En derin mekân derinliği	5
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3.38
	Mak. Nokta Değeri	8
	Mak. Nokta Değerli Mekân	kolidor
	Döngü Değeri	2
	RD	0.07
	RRA	1.30
	Mekân sayısı	14
	En derin mekân derinliği	5
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3.38
	Mak. Nokta Değeri	5
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor, Antre
	Döngü Değeri	0
	RD	0
	RRA	1.11
	Mekân sayısı	11
	En derin mekân derinliği	4
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	2.8
	Mak. Nokta Değeri	5
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Antre
	Döngü Değeri	0
	RD	0
	RRA	1.36

Ek Tablo 2'nin devamı

Geçiş Grafikleri (Aquacity)		
	Mekân sayısı	7
	En derin mekân derinliği	3
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	2.67
	Mak. Nokta Değeri	4
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Antre
	Döngü Değeri	2
	RD	0.22
	RRA	1.96
	Mekân sayısı	27
	En derin mekân derinliği	8
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	4.5
	Mak. Nokta Değeri	6
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	2
	RD	0.04
	RRA	1.46
	Mekân sayısı	31
	En derin mekân derinliği	7
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	4.36
	Mak. Nokta Değeri	8
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	2
	RD	0.035
	RRA	1.30

Geçiş Grafikleri (Ardıçlı Evleri)		
	Mekân sayısı	16
	En derin mekân derinliği	5
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3.33
	Mak. Nokta Değeri	6
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor Antre
	Döngü Değeri	2
	RD	0.07
	RRA	1.33
	Mekân sayısı	28
	En derin mekân derinliği	6
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3.81
	Mak. Nokta Değeri	7
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	2
	RD	0.039
	RRA	1.15
	Mekân sayısı	32
	En derin mekân derinliği	6
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3.97
	Mak. Nokta Değeri	9
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	3
	RD	0.05
	RRA	1.14
	Mekân sayısı	16
	En derin mekân derinliği	7
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	4.6
	Mak. Nokta Değeri	6
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	2
	RD	0.07
	RRA	2.05

Ek Tablo 2'nin devamı

Geçiş Grafikleri (Ardıçlı Evleri)		
	Mekân sayısı	23
	En derin mekân derinliği	8
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	5.09
	Mak. Nokta Değeri	6
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	2
	RD	0.048
	RRA	1.78
	Mekân sayısı	30
	En derin mekân derinliği	8
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	5.14
	Mak. Nokta Değeri	6
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	2
	RD	0.036
	RRA	1.60
	Mekân sayısı	27
	En derin mekân derinliği	6
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	4
	Mak. Nokta Değeri	6
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Koridor
	Döngü Değeri	2
	RD	0.04
	RRA	1.25
	Mekân sayısı	18
	En derin mekân derinliği	6
	Tüm Mekânların Ortalama Derinliği	3.76
	Mak. Nokta Değeri	6
	Mak. Nokta Değerli Mekân	Antre
	Döngü Değeri	2
	RD	0.06
	RRA	1.46

Ek 1. Birinci delphi anket ön yazısı

Sayın

Ülkemizde son yıllarda yaygın olarak görülmeye başlayan kapalı/kontrollü siteler (gated communities) kent ölçeğinde önemli bir büyüklüğe ve nüfusa sahiptirler. Kentlerin şekillenmesinde etkin olan bu sitelerde yaşayan kişilere sunulan yaşam biçimine dayalı kalite ve konfor koşulları çalışmamız kapsamında incelenmektedir. Bu yaşam biçimi ve buna bağlı olarak oluşturulan mekânlar en küçük birim olan konut ölçeğinden, çevre düzenlemesine ve mimari açıdan kalite ve konfor koşulları dikkate alınarak bütün boyutlarıyla incelenecektir.

Bu yaşam kalitesinin ve konfor koşullarının değerlendirilmesinde çalışmanın önemli bir unsuru olan **anket** çalışması, kullanıcıya ve site yönetimine uygulanmadan önce konusunda uzman araştırmacılara **üç aşamalı** olarak yorumlarını ve değerlendirmelerini almak üzere sunulacaktır. Değerlendirmenizin **ilk aşamasını** oluşturan bu çalışmaya vereceğiniz katkılardan dolayı teşekkür ederiz. **Anket ekte sunulmuştur.**

Şengül YALÇINKAYA EROL
KTU Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü

Not:

Sayın Hocalarım,

Çalışmamızı sizlere daha iyi anlatabilme adına bu ek bilgiyi verme gereğini hissettik. Çalışmamızda kapalı yerleşme olarak bilinen dışa kapalı sitelerde konut ve yakın çevresinde kalite ve konfor koşullarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bunun bir ayağı olan anketin oluşturulmasında “**delphi tekniği**” kullanılmaktadır. Bu teknikte konusunda uzman olan kişiler, kendi uzmanlık alanları açısından anketi değerlendirmektedirler.

Üç aşamadan oluşan bu teknikte;

- **İlk aşamasında** anketimizi kendi ilgi alanınıza bağlı olarak değerlendirmenizi beklemekteyiz.
- **İkinci aşamada** ise bize gelen cevapları değerlendirip, katılımcıların her birinin soruya getirdikleri yorum ve eleştirileri içeren anketi tekrar size göndereceğiz ve bu konuda düşüncenizi alacağız.
- **Üçüncü aşamada ise** ikinci ankete vereceğiniz cevapları gözden geçirmeniz beklenmektedir.

Çalışmada sizden beklenen, anketi kendi uzmanlık alanınız açısından eksik yönlerini, çıkartılıp eklenmesi gereken soru veya soru grupları gibi açılardan değerlendirmeniz.

Zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

Ek 2. İkinci delphi anket ön yazısı

Sayın

Dışa kapalı sitelerde yaşam kalite ve konforunu belirlemeye yönelik hazırlanan anketin ikinci aşamasında amaçlanan, birinci aşamada elde edilen verilerle oluşturulan İkinci Delphi anketini sizlere sunmak ve ortaya çıkan sorulara hangi düzeyde katıldığınızı belirlemektir.

Her bir sorunun altında soruyla ilgili “**Yeterlilik ve Yorumunuz**” yazmanız için alanlar bırakılmıştır. “**Yeterlilik**” başlığında soruya ne ölçüde katıldığınızı 5’li bir derecelendirme aracılığı ile belirtmeniz beklenmektedir. Buna göre derecelendirme aralığı aşağıda gösterilmiştir.

Hiç katılmam	Çoğunlukla katılmam	Orta derecede katılırim	Az katılırim	Tam katılırim
1	2	3	4	5

“**Yorumunuz**” kısmında ise neden katılıp, katılmadığınızı açıklamanız beklenmektedir. Aşağıda değerlendirme tekniği ile ilgili fikir vermesi açısından bir örnek verilmiştir.

Örnek: 1. Mülkiyet Durumu

Ev sahibi	
Kiracı	
Aile mülkünde ücretsiz oturuyorum	
Aile mülkünde kira ile oturuyorum	
Diğer (Lütfen Belirtiniz):	

Yeterlilik 1: 5

Yorumunuz: Soruyu seçenekleri ile birlikte konu için uygun buldum

Katkılarınızdan dolayı çok teşekkür ederim.

Şengül YALÇINKAYA EROL
KTU Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü

Not: Çalışmada belirlenen sürecin aksamaması için 20 Mart 2008 tarihine kadar 2. Delphi Anketinin değerlendirilmesi gerekmektedir.

Ek 3a. Üçüncü delphi anket ön yazısı

Değerli Katılımcı,

Üçüncü delphi anketinde, ikinci delphi anketine vermiş olduğunuz cevapları gözden geçirmeniz beklenmektedir. Bu aşamada sunulan üçüncü delphi anketi ikinci delphi anketinin aynıdır. Yalnız ikinci delphi anketinden elde edilen istatistiksel analizler ve her bir soruya ilişkin yapılan yorum ve açıklamalar eklenerek üçüncü anket size sunulmuştur.

Her bir sorunun altında bütün katılımcıların cevaplarına ilişkin üç farklı istatistiksel sonuç yer almaktadır. Bunlar sırasıyla; birinci çeyrek (Ç1), üçüncü çeyrek (Ç3) ve genişlik ®'tir. Aşağıda daha ayrıntılı olarak bu değerlerin ne ifade ettiği örnek soru üzerinde açıklanmıştır.

Anketi değerlendirirken lütfen, öncelikle anket sonunda her soru için size sunulan yorumları okuyunuz. İkinci ankete verdiğiniz cevabınızı; yorumlar ve her bir madde ile ilişkili size sunulan istatistikleri değerlendirerek yeniden gözden geçiriniz. Yeni bir puan verecekseniz “yeni” yazan ilgili sütuna puanınızı yazınız, eğer eski fikrinizde bir değişiklik olmadıysa “eski” yazan sütunu “X” işareti koyunuz. Soruya eklemek istediğini yorumunuz varsa “yorumunuz” kısmına yazınız.

Zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

Değerlendirme Örneği:

1. Mülkiyet Durumu

Puanlayan Kişi				Ç1	Ç3	R	Yeterlilik		Yorumunuz:
Sayısı	%25	%50	%75				Eski	Yeni	
10	2.5	5	7.5	4.75	5	0.75	4		

Birinci Çeyrek (Ç1): Katılımcıların %25'i bu yeterlilik maddesini 5'li ölçek üzerinden 4.75 değerini ya da daha altında bir değer vermiştir. Dolayısıyla %75'si ise 4.75 değerinin üzerinde bir değer vermiştir.

Üçüncü Çeyrek (Ç3): Katılımcıların % 75'i bu soruya 5'in üzerinde bir değer vermişlerdir.%25'i ise %5'in altında bir değer vermiştir.

Genişlik ®: Üçüncü çeyrek ile birinci çeyrek arasındaki farktır ($R=Ç3-Ç1$). Bu farkın az olması görüş birliğinin olduğunu, yüksek olması görüş birliğinin olmadığını ifade eder. Bu değer 1.2' den küçük olduğunda üzerinde uzlaşma olan bir soru olarak kabul edilir.

Şengül YALÇINKAYA EROL
KTU Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü

Ek 3b. İkinci Delphi anketine gelen yorum ve öneriler

Yorum ve Öneriler

1. Soru

- Uygundur (Ö.Demirel)
- Soruya “uygun alanı işaretleyiniz” eklenebilir (A.Karadayı)
- “Aile mülkünde ücretsiz oturuyorum”, “Aile mülkünde kira ile oturuyorum” maddelerini bilmenin çalışmaya bir faydası var mı? (A.Karadayı)
- Soru, “Mülkiyet durumunuz” şeklinde düzenlenmeli (Ş. Öymen Gür)
- Mülkiyetle ilgili dâhil edilmeyen başka seçenek yok (N Sönmez)
- Uygundur (K. Alver)
- Araştırılmak istenen konuyla ilgili buldum.(K. Fazlıoğlu)
- Aile mülkünde ücretsiz oturma/ Aile mülkünde kira ile oturma seçeneklerinin olduğu yerde aile mülkünde yalnız mı?, ailesiyle mi? oturuyor seçenekleri de gerekir. Bütün alternatifler düşünülmeli (S. Cepni)

2. Soru

- Zaman dilimleri oldukça iyi belirlenmiş(Ö.Demirel)
- Gruplamadan doğrudan oturma süresi yazılıp istatistik işlem sırasında da gruplanabilir. Araştırmacıya farklı seçenekleri deneme olanağı sunar. Bu, sayı içeren tüm sorular için geçerlidir.(S.Aydemir)
- Ara değerler için (Örneğin 3.5 yıldır oturuyorsa) nasıl yanıtlayacak. (H.Perçin)
- Dışa kapalı sitelerin 10 yıldan daha fazla bir geçmişi olmadığı düşüncesindeyim(N Sönmez)
- Uygundur (K. Alver)
- Memnuniyet düzeyi ile kalma süresi arasında güçlü bir ilişki olabilir.(K. Fazlıoğlu)
- Her yılı kapsıyor (S.Cepni)
- Soruda seçenek kullanmanıza gerek yok. Soruyu açık uçlu sorunuz. Cevapları aldıktan sonra sınıflandırırız (A.Sağsöz)

3. Soru

- Her katta 2,3 ya da 4 dairenin bulunması bir değer kriteri olarak bir şey ifade etmez mi? Her katta iki dairenin olması daha konforlu olur diye düşünüyorum (Ö.Demirel)
- Soru “Sitede oturduğunuz ev tipi” şeklinde düzeltilmeli (Ş. Öymen Gür)
- Soruda yer alan “1-4 Katlı Apartman” seçeneğinin yerine “2-4 Katlı Apartman” getirilmeli (S.Aydemir)
- Nokta bloklar “diğer”in içinde mi? (S.Aydemir)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş(N Sönmez)
- Uygundur (K. Alver)
- Kişinin seçmiş olduğu konut tipi ile aramış olduğu konfor ve kalite ile ilgili öncelikler arasında ilişki bulunabilir.(K. Fazlıoğlu)
- Her şeyi kapsıyor. (S.Cepni)
- Soru ikiye bölünmeli öncelikle müstakil, apartman diye ayrılıp. Daha sonra ikinci seçenekte stüdyo, dubleks, tripleks, normal daire gibi seçenekler sunulmalıdır.(A.Sağsöz)

4. Soru

- Balkonunda ilave edilmesi faydalı olur (Ö.Demirel)
- Soruda acaba oda/salon ayırımı yapalım mı? (A.Karadayı)
- Toplam m²..... şeklindeki ifade; Toplam alan:..... m² şeklinde değiştirilmeli (A.Karadayı)
- Toplam m² içine neler giriyor. Veranda, teras, ... alana dahil mi olacak? (S.Aydemir)
- Uygun (K. Alver)
- Fiziki koşullar önemli. (K. Fazlıoğlu)
- Soruda kullanım alanını mı soruyor, yoksa dıştan dışa alanı mı? Balkonlar dâhil mi? netleştirilmesi gerekiyor. (S.Cepni)

Ek3b'nin devamı

5. Soru

- Seçenekler artırılabilir yinede çok kapsamlı ve güzel bir soru;mesela sosyal etkinlikler ile 17. madde “Konforlu oluşu ve çevre düzenlemesinin çeşitli fonksiyonlara hizmet etmesi yönünden önemi” –oyun,spor,hobi etkinlikleri,çocuk oyun alanları şeklinde nitelendirilebilir. (Ö.Demirel)
- “İş yerine yakınlık”, “Şehir merkezine yakın oluşu” ; maddelerinde dil uyumu? ~ yakınlığı (A.Karadayı)
- Önem derecesi hep ihmal edilir. Bir şekilde vurgulansın. (S.Aydemir)
- Hem birbirine benzer ya da neden sonuç ilişkisi olan faktörler var hem de dağınık. Güvenlik, işlevsellik, çevre kalitesi, ekonomi, prestij vb. başlıklar altında toplanabilir mi? (S.Aydemir)
- Günümüzde konfor için seçeneklerden 1. Yeterli otopark, 2. Sessiz ve kirliliğin az olduğu bir çevre.(H.Perçin)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N. Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Sorunun seçeneklerinde genel ve ayrıntı maddeleri var. Soru iki bölüm halinde genel ve ayrıntı maddelerini ayırarak sorulabilir (S.Cepni)
- Sorudaki seçenekler kendi içinde gruplandırılmalıdır. Grup başlıkları “fiziksel çevre, sosyal yaşam, iç mekân gibi seçeneklerde belirtilmelidir. (A.Sağsöz)

6. Soru

- Can ve mal güvenliği ile ilgilimi yoksa trafik güvenliği ile ilgili mi? Netleştirilmeli (Ö.Demirel)
- Konut ve yakın çevresi.....Site de mi demek istiyorsunuz? (S.Aydemir)
- Uygun(K. Alver)
- Soruda beşli likert ölçeği kullanılmalı (S.Cepni)

7. Soru

- Bence burada güvenlikle ilgili parametreler sizin tarafınızdan seçilerek deneklerden işaretlemeleri istenebilir. (Ö.Demirel)
- Soru yer alan “Kısmen” ve “Hayır” seçenekleri bold ve italik yazılmalı (A.Karadayı)
- Yorum için seçenekler sıralamalısınız yoksa sonuç için çok farklı seçeneklerle karşılaşılırsınız.(H.Perçin)
- Uygun (K. Alver)
- Soru açık (S.Cepni)

8. Soru

- “Diğer” seçeneği daha sonra seçenekler halinde sunulabilir. (Ö.Demirel)
- Bu site hakkında ilk bilgiyi nereden edindiniz? Veya nasıl edindiniz, öğrendiniz? Satın aldınız? (A.Karadayı)
- Soru, “Bu siteyi nasıl seçtiniz” şeklinde düzenlenmeli (Ş. Öymen Gür)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)
- Bu siteyi nereden buldunuz cümlesini değiştirsek iyi olur. ‘buldunuz’ kelimesi pek uygun olmamış sanki. Derdimizi anlatıyor anlatmasına ancak daha farklı bir sözcük bulabilsek. Bu siteyi tercihinizde ne etkili oldu gibi (K. Alver)
- Seçeneklere “televizyon” eklenmeli (S.Cepni)
- Sorun “konutla ilgili genel özellikleri başlığı altında yer almamalı, soru haberdar olmayla ilgilidir. (S.Cepni)
- Soruda kullanılan ifade uygun değil, değiştiriniz (A Sağsöz)

Ek3b'nin devamı

9. Soru

- Soruda yer alan “Çocuk” yetişkin (üniversite veya ilköğretim)öğrencisi şeklinde ya da yaşlı dede, anneanne şeklinde olabilir. (Ö.Demirel)
- “Metro“ maddelere eklenmeli (A.Karadayı)
- Soruda yer alan “konutta yaşayanlar” ifadesinin yerine “Hanehalkı” getirilmelidir. (Ş. Öymen Gür)
- Diğer seçeneğini ekleyiniz (S.Aydemir)
- Her birey farklı bir sürede gidebiliyorsa nasıl bir sonuca ulaşmak istiyorsunuz.(H.Perçin)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Seçeneklere “Metro” eklenmelidir. (S.Cepni)

10. Soru

- Soruda yer alan “Çocuk” yetişkin (üniversite veya ilköğretim)öğrencisi şeklinde ya da yaşlı dede, anneanne şeklinde olabilir. (Ö.Demirel)
- Taşıt aracı ile mi?,yürüyerek mi? (A.Karadayı)
- Seçeneklerde yer alan “dak”, “dakika” veya “dk” olarak düzeltilmeli (A.Karadayı)
- Soruda yer alan “konutta yaşayanlar” ifadesinin yerine “Hanehalkı” getirilmelidir. (Ş. Öymen Gür)
- Bu soru sonucunda yanıtlar size ne verecek. Kararlarınızda nasıl bir sonuca ulaşacaksınız? (H.Perçin)
- İlk aralık 30 da.’ya kadar alınıp diğerleri de buna göre düzenlenebilir. 15 da. Seyahat süresi büyük kentler için çok kısa. (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Soru yapısı bir aileye göre hazırlanmış... bir birey olarak cevap verdim...(K. Fazlıoğlu)
- Soruda kişinin gittiği iş/okul durağan kabul ediliyor (S.Cepni)
- Soru “Normal koşullar altında iş/okula ne kadar sürede gidiyorsunuz?” şeklinde değiştirilmelidir (A Sağsöz)

11. Soru

- Soru biraz daha detaylı olabilir(Ö.Demirel)
- Normalde iş harici sadece Cumartesi ve Pazar kalıyor. O da dinlenme vaktidir. Bu soru ile nereye varacağız? Acaba “site kendine yetiyor mu?” (A.Karadayı)
- Sorunun seçeneklerinden “İki günde bir “ i “2-3 günde bir” olarak, “Ayda bir “ i ise “Ayda 1-2” olarak değiştiriniz. (S.Aydemir)
- ‘iş hariç’ ifadesi cevapları karıştırabilir. Evden sabah iş için çıkıp, eve uğramadan akşam başka yere gidenler, öğlen arası başka yerlere uğrayanlar vb. olabilir. Bu durumlarda ayırım nasıl yapılacak? (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Soru tek bir kişiyi yönelik hazırlanmış.10. sorudaki gibi aile bireyleri de eklenebilir. (S.Cepni)

12. Soru

- Aslında bu sorudan önce site sakinlerine sosyal ve kültürel olarak ne gibi etkinliklere katıldığı sorulmalı ve söylediği etkinliklerin sitede olup olmadığı o zaman sorgulanmalıdır. (Ö.Demirel)
- Soru iki seçenekli sorulmalıdır. Siz ve aileniz a ve b şeklinde ayrı ayrı sorulmalıdır. (Ş. Öymen Gür)
- Sosyal ve kültürel farklı iki alan. 1.si emeksiz ve parasız sağlanabilir, 2.si ise hayır. Yaş gruplarına göre değişebilir. Soru iki şıklı mı olsa ? (S.Aydemir)
- Uygun (K. Alver)
- Soruda beşli likert ölçeği kullanılmalı (S.Cepni)
- Soru “5.soruda verilen kriterlere bağlı olarak ihtiyacınızı karşılıyor mu? Şeklinde değiştirilmelidir.(A Sağsöz)

Ek3b'nin devamı

13. Soru

- Açık uçlu soruyu madde (sayı) olarak sınırlayalı mı? (A.Karadayı)
- 12. soruya bağlı olarak soru iki seçenekli sorulmalıdır. Siz ve aileniz a ve b şeklinde ayrı ayrı sorulmalıdır. (Ş. Öymen Gür)
- Uygun (K. Alver)

14. Soru

- Soruda yer alan “Sitenizde olmayan olanakları boş bırakınız” açıklamasını üzerini çiziniz diyelim mi? Böylece çifte veri elde ederiz (A.Karadayı)
- Denek mi, ailesi de dahil mi? Net değil. (S.Aydemir)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Seçeneklerde yer alan Haftada bir/birkaç ve Ayda bir/ birkaç maddelerinde yer alan bir, birkaç ayrı madde olarak verilmeli (S Cepni)
- 14. soru ile 15. soru anlamsal olarak yer değiştirmelidir.(A. Sağsöz)

15. Soru

- Soru şöyle olmalı; sitedeki sosyal tesisler ihtiyacınızı karşılayacak nitelikte ve özelliklere sahip mi ? (donanma sahip mi?) (Ö.Demirel)
- Soruda yer alan “Sitenizde olmayan olanakları boş bırakınız” açıklamasını üzerini çiziniz diyelim mi? Böylece çifte veri elde ederiz (A.Karadayı)
- Alışveriş, Posta, Banka şubesi, okul, sağlık birimleri sosyal tesis değildir. (S.Aydemir)
- Kısmen ve hayır seçeneğinin gerekçesi nedir? (H.Perçin)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Soru seçeneklerini tam olarak karşılamıyor. Sorunun kökeninde sorun var (S Cepni)

16. Soru

- Soruda yer alan “yeşil alanlar” “etkinlik alanları” şeklinde değiştirilmeli (Ö.Demirel)
- “yeşil alanları” yerine “açık ve yeşil alanları” demek daha doğru (S.Aydemir)
- Soru sitedeki yeşil alanları soruyor. Ama cevap şıklarında “yeşil alan” olarak tanımlanamayacak kullanımlar var.(N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- “Havuz” maddesinin yeşil alan başlığı altında yer alıp almadığını kontrol edin (S Cepni)
- Soruda geçen “yeşil alan” kavramı “açık-yeşil alan” olarak belirtilmelidir. (A. Sağsöz)

17. Soru

- Soruda yer alan “yeşil alanlar”, “sunulan olanaklar (dinlenme, eğlence, spor, oyun vb.)” şeklinde değiştirilmeli (Ö.Demirel)
- Soruda yer alan “Sitenizde olmayan olanakları boş bırakınız” açıklamasına, “kullanmadığımız olanakları” da eklenebilir. (A.Karadayı)
- Tablo anlaşılmıyor, iki tablo birleştirilip, Mevsimlerin altında satır eklenerek saat dilimleri buraya taşınmalı (Ş. Öymen Gür)
- Denek yalnızca kendi için mi yanıt verecek, ailesi adına da mı işaretleyecek? Netleşsin. Aile için de yanıtlayacaksa, bireyler farklı saatlerde kullanıyor olabilirler. (S.Aydemir)
- Soru sitedeki yeşil alanları soruyor. Ama cevap şıklarında “yeşil alan” olarak tanımlanamayacak kullanımlar var (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Bir soruda iki durum sorulmaz(S Cepni)
- Anlaşılması zor bir soru (S Cepni)
- Soruda mevsimlere göre saat dilimi sormaya gerek yoktur. Soru “Hangi mevsimlerde daha sık kullanıyorsunuz?” şeklinde değiştirilmelidir (A. Sağsöz)

Ek3b'nin devamı

18. Soru

- Soru şu şekilde olmalı: Sitedeki yeşil alanlarda ve dış mekânda bulunan etkinlik alanları ihtiyacınızı karşılıyor mu? (Ö.Demirel)
- Sorunun seçeneklerinde yer alan Olanaklar, Evet, Kısmen, Hayır başlıklarını bold ve/veya İtalik yazınız (Bütün ankete bu yaklaşımı uygulayınız) (A.Karadayı)
- Kısmen ve hayır gerekçesi nedir.(H. Perçin)
- Soru sitedeki yeşil alanları soruyor. Ama cevap şıklarında “yeşil alan” olarak tanımlanamayacak kullanımlar var.(N. Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Soruda beşli likert ölçeği kullanılmalı (S.Cepni)
- Soruda “ihtiyacınızı karşılıyor mu?” ifadesi yerine “yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?” ifadesi kullanılmalıdır.(A. Sşşöz)

19. Soru

- “Her yaş grubuna yönelik oyun alanı var” seçeneğinden sonra “Tüm çocuklar için genel olarak yapılmış oyun alanı var” maddesi eklenebilir. (Ö.Demirel)
- Seçeneklerde yer alan “konutumuza yakın” maddesinde yakın olan nedir? (A.Karadayı)
- “Çocuk için uygun bir çevre”, yeşil diğer tüm şıkları içinde barındırıyor. O kalkmalı bence. (S.Aydemir)
- Kısmen seçeneği olmasa daha iyi olur kanısındayım.(H. Perçin)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Soruda beşli likert ölçeği kullanılmalı (S.Cepni)
- Soru “Sitenizi yaş gruplarına göre çocuk açısından nasıl değerlendiriyorsunuz? “ şeklinde değiştirilmelidir. (A. Sağsöz)

20. Soru

- “Sitede açık alanlara ulaşabiliyorlar” maddesi “Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşabiliyorlar” , “Yaya yollarında düzenlemeler var” maddesi ise “ Dış mekânda yaya yollarında düzenlemeler var” şeklinde değiştirilebilir. (Ö.Demirel)
- Bu soru değil de açıklayıcı bilgi olmalı! Değil mi? (A.Karadayı)
- Seçenekler kısmına “Site dış tehditlere karşı yaşlılar için güvenli” maddesi eklenmeli (Ş. Öymen Gür)
- “Yaya yollarında düzenlemeler var” Ayrıca siz de sitede saptama yapacaksınız değil mi? Bireysel bilinç gelişmemişse gençlerin/sağlıklıların yanıtı “sorun yok” olabilir. (S.Aydemir)
- Kısmen seçeneği sorun yaratabilir.(H. Perçin)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Soruda beşli likert ölçeği kullanılmalı (S.Cepni)

21. Soru

- Oldukça iyi düşünülmüş (Ö.Demirel)
- Eğer sitede listedeki hizmet hiç yoksa ne olacak? (A.Karadayı)
- Seçeneklerde yer alan “Diğer servisler (taşıma yerleri)” tam anlaşılmıyor. Eşya taşıma mı? A.Karadayı)
- Soruda yer alan “Yeşil alanların miktarı, Yeşil alanların bakımı” çoğu tekrar. Daha önce soruldu. (S.Aydemir)
- Hayır ve Kısmen diye yanıt gelirse nedenini sorgulamayacak mısınız? (S.Aydemir)
- Soru sunulan teknik ve sosyal altyapı alanları ile, verilen hizmetler (temizlik, bakım vb.) ayrıştırılmalı (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Soruda beşli likert ölçeği kullanılmalı (S.Cepni)

Ek3b'nin devamı

22. Soru

- Gelen cevaplar daha sonra kendi içinde sınıflandırılabilir. (Ö.Demirel)
- Soruya "listeleyiniz" eklenmeli (A.Karadayı)
- Soruda geçen "aileniz" eşinize mi demek istiyorsunuz? Aile eş ve çocukları, hatta varsa büyük anne-babayı da kapsamaz mı? (S.Aydemir)
- Soru 15-20 arasında sorular ile ilgili ise soru 22, 23, 24 ve 25 yukarıdaki ilgili soruların altına gitsin. (S.Aydemir)
- Seçeneklerin belirlenmesi gerekir. (H. Perçin)
- Uygun (K. Alver)
- Soru 19. soru ile ilişkilidir ve o sorudan sonra gelmelidir. (A. Sağsöz)

23. Soru

- Çok iyi, gelen cevaplar daha sonra kendi içinde sınıflandırılabilir. (Ö.Demirel)
- Soruda geçen Size? yalnız denek mi, ailede herkes dahil mi? Aile eş ve çocukları, hatta varsa büyük anne-babayı da kapsamaz mı? Kararsızlık var (S.Aydemir)
- Soru 15-20 arasında sorular ile ilgili ise soru 22, 23, 24 ve 25 yukarıdaki ilgili soruların altına gitsin. (S.Aydemir)
- Seçeneklerin belirlenmesi gerekli(H. Perçin)
- Uygun (K. Alver)

24. Soru

- İyi (Ö.Demirel)
- Soru 15-20 arasında sorular ile ilgili ise soru 22, 23, 24 ve 25 yukarıdaki ilgili soruların altına gitsin. (S.Aydemir)
- Seçeneklerin belirlenmesi gerekli(H. Perçin)
- Uygun (K. Alver)

25. Soru

- İyi (Ö.Demirel)
- Soru 15-20 arasında sorular ile ilgili ise soru 22, 23, 24 ve 25 yukarıdaki ilgili soruların altına gitsin. (S.Aydemir)
- Seçeneklerin belirlenmesi gerekli(H. Perçin)
- Uygun (K. Alver)

26. Soru

- Soruda 1,2,3,4,5 yerine birden çok seçenek işaretleyebilirsiniz diyebilirsiniz (Ö.Demirel)
- Tabloya başlık ekleyiniz (A.Karadayı)
- Seçeneği "Dinlenme alanında gazete veya kitap okuyorum", "Çocuğumu oyun alanına götürüyorum" şeklinde düzeltilebilir (S.Aydemir)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Soru anlaşılıyor. Sorunun ikinci kısmını "En sık kullanılan en az kullanılan doğru ilk beşi sırasıyla 1,2,3,4,5 şeklinde işaretleyiniz." Şeklinde düzenleyiniz (S Cepni)

27. Soru

- Soruda 1,2, yerine birden çok seçenek işaretleyebilirsiniz diyebilirsiniz (Ö.Demirel)
- Seçeneği "Dinlenme alanında gazete veya kitap okuyorum", "Çocuğumu oyun alanına götürüyorum" şeklinde düzeltilebilir (S.Aydemir)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Soru anlaşılıyor. Sorunun ikinci kısmını "En sık kullanılan en az kullanılan doğru ilk beşi sırasıyla 1,2,3,4,5 şeklinde işaretleyiniz." Şeklinde düzenleyiniz (S Cepni)

Ek3b'nin devamı

28. Soru

- İyi (Ö.Demirel)
- Soru içinde iki farklı cevap içeriyor. Bu nedenle “Sosyal tesisler” ve “Yeşil Alanlar” ayrı iki madde olarak a,b seçenekleri olarak sorulmalıdır. (Ş. Öymen Gür)
- Soruda ulaşmıyor ise yukarıda sorduğun memnuniyete/isteklere yönelik sorularda ipucu elde edilecek. Acaba, o tablolara birer kolon daha eklenip yanıt “kısmen” ya da “hayır” ise nedeni de sorulsa mı? O zaman tekrar bu tür sorulara dönülmez. Tekrar deneği sıkır, yanıtları özensizleştirir. (S.Aydemir)
- Kısmen? (H. Perçin)
- Uygun (K. Alver)
- Soruda beşli likert ölçeği kullanılmalı (S.Cepni)
- Soru 18. soru ile ilişkili olduğu için bu sorudan sonra gelmelidir(A. Sağsöz)

29. Soru

- İyi (Ö.Demirel)
- 28.soruya bağlı olarak önerilen değişikliğe göre a ve b şeklinde ayrılmalıdır. (Ş. Öymen Gür)
- Seçeneklerin belirlenmesi gerekli
- Uygun (K. Alver)

30. Soru

- Teklifsiz'i anlamadım. Seçenekler; “ortak etkinlikte bulunuyoruz”, “sitede sosyal ve kültürel etkinlikler ile bakım çalışmalarına katkıda bulunuyoruz”, “Ortak hareket edebileceğimiz organizasyonlar kurduk” şeklinde seçenekler çoğaltılabilir. (Ö.Demirel)
- “sadece sosyal tesislerde ve açık alanda görüşüyorum”, “ev ziyaretleri yapıyorum” seçeneklerinin sıralaması değişmeli (S.Aydemir)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- “Teklifsiz” maddesi anlaşılmıyor. (S Cepni)
- Soru anlaşılmıyor. Soru “Komsularınızla ilişki düzeyiniz nasıldır? Kişi sayısı belirterek yazınız” şeklinde değiştirilmelidir.(A. Sağsöz)

31. Soru

- Acaba hangileri? Yani 1 komşusu ile her gün görüşüyor ama diğerleri ile hiç ama hiç görüşmeyebilir. (A.Karadayı)
- Seçeneklere “rastladıkça” eklenebilir (Ş. Öymen Gür)
- Komşudan komşuya değişir. Hepsini işaretlerse ne yapacaksınız? (S.Aydemir)
- “Görüşme”den ne kastedildiği açıklanmalı. Karşılaşma mı, ev ziyareti mi, başka bir şey mi? (N. Sönmez)
- Uygun (K. Alver)

32. Soru

- 30.soruda getirilen (Seçenekler; “ortak etkinlikte bulunuyoruz”, “sitede sosyal ve kültürel etkinlikler ile bakım çalışmalarına katkıda bulunuyoruz”,şeklinde seçenekler çoğaltılabilir.) ilavelerde bu soruya benzer şeyler ekledim. Ancak yinede olmasında fayda var. (Ö.Demirel)
- Soruda içinde iki farkı soru var, tek cevap isteniyor. Girişimi varsa bunu da ayrı bir soru da sorgulayalı mı? (A.Karadayı)
- Soru iki farklı cevap içeriyor bu nedenle iki seçenek halinde sorulmalı (Ş. Öymen Gür)
- Kısmen? (H. Perçin)
- Uygun (K. Alver)
- Soru açık uçlu olarak sorulmalı “ Komşularımızla iyi ilişkiler kurmaya yönelik ne tür etkinliklerde bulunuyorsunuz?” (S Cepni)
- Sorunun ikinci kısmına gerek yoktur. (A.Sağsöz)

Ek3b'nin devamı

33. Soru

- Burada saat olarak tabloda belirtilmeli, daha iyi olur (Ö.Demirel)

Zaman	Saat
Hafta içi	
Hafta sonu	

- Yaklaşık saat olarak? (A.Karadayı)
- 24 saat üzerinden cevapların istendiği belirtilsin (Ş. Öymen Gür)
- Denek yalnızca kendisi için yanıtlayacak değil mi? (S.Aydemir)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Saat olarak mı isteniyor? (S Cepni)

34. Soru

- İyi (Ö.Demirel)
- Acaba bu soruda da sıralama mı isteyelim? En azından 1. 2. ve 3. en sık kullanım (A.Karadayı)
- 34. soruları neden soruyorsunuz? Sağlam bir gerekçeniz yoksa çıkabilir. Var ise sorular net, anlaşılır. (S.Aydemir)
- Uygun (K. Alver)
- Seçeneklere "Balkon" eklenmeli (S Cepni)

35. Soru

- İyi (Ö.Demirel)
- Acaba bu soruda da sıralama mı isteyelim? En azından 1. 2. ve 3. en sık kullanım (A.Karadayı)
- 35. soruları neden soruyorsunuz? Sağlam bir gerekçeniz yoksa çıkabilir. Var ise sorular net, anlaşılır. (S.Aydemir)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Seçeneklere "Balkon" eklenmeli (S Cepni)

36. Soru

- İyi (Ö.Demirel)
- Kısmen? (H. Perçin)
- Uygun (K. Alver)

37. Soru

- Eklenecek bazı şeyler olabilir, bunu konut sahipleri "diğer" kısmında verilebilir. (Ö.Demirel)
- Soru; Cevabınız **kısmen** ya da **hayır** ise bunun nedenleri nelerdir? (A.Karadayı)
- Sorunun seçeneklerinde yer alan "Direk ışık almayan oda var" seçeneği "Doğrudan ışık almayan oda var", "Manzarasız" ise "Manzara yetersiz" şeklinde değiştirilebilir. (A.Karadayı)
- "İşçilik kötü" seçeneğinde ne işçiliği? (A.Karadayı)
- Diğer (Lütfen belirtiniz): seçeneğinde birden fazla olursa da ekleyecek mi? (A.Karadayı)
- "Konut Kültürü" adlı kitaptan maddelerinizi tekrar gözden geçiriniz (Ş. Öymen Gür)
- Karışık sıralanmış, gruplanabilir mi? Alansal, mekansal ilişkiler, yapısal, çevresel, hizmetler, ... vb. (S.Aydemir)
- Direk ışık almayan oda var yerine, doğrudan gün ışığı almayan oda şeklinde değiştirilmeli (S.Aydemir)
- "Ortak kullanım alanlarının temizliği yetersiz" seçeneğini ekleyiniz (H.Terzi)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)

Ek3b'nin devamı

38. Soru

- Soruyu yaptınız mı? ve yapmayı düşünüyor musunuz? Şeklinde a ve b olmak üzere iki madde halinde sorulmalı (Ş. Öymen Gür)
- Uygun (K. Alver)

39. Soru

- İyi, Soru şu şekilde sorulabilir; Konutunuza taşındığınız andan itibaren değiştirmek istediğiniz/değiştirdiğiniz yerler nelerdir? (Ö.Demirel)
- Sorunun başına “Cevabınız evet ise..... getirilebilir. Değişiklik yapmadım/düşünmedim kalkar)
- “Tematik oda“ acaba herkes bunu bilecek mi? Tereddüdüm var! (A.Karadayı)
- Soruda yer alan “değişiklik yapmadım/düşünmedim” seçeneğini kaldırımız? (Ş. Öymen Gür)
- Sera=Limonluk ??? (S.Aydemir)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Soru istenileni tam olarak ifade etmemektedir. Soru “Konutunuzda değiştirmek istediğiniz /değiştirdiğiniz yerler ve gerekçeleri nelerdir ?” şeklinde değiştirilmelidir. (A. Sağsöz)

40. Soru

- İyi (Ö.Demirel)
- “Tematik oda“ acaba herkes bunu bilecek mi? Tereddüdüm var! (A.Karadayı)
- Tematik oda terimi yerine daha anlaşılır bir terim kullanmalısın (Ş. Öymen Gür)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)
- Uygun (K. Alver)
- Soru “konutunuzun şundaki halinden memnun musunuz? şeklinde değiştirilmelidir. (A.Sağsöz)

41. Soru

- Oldukça iyi (Ö.Demirel)
- Soruda geçen “yaratıcı” dan neyi kastediyoruz?herkes bunu anlayamayabilir. Örneğin: Ben şairim şiir açısından mı yaratıcılık? Veya ben ev hanımıyım, evimde yapacağım değişiklikler için mi yaratıcılık? (A.Karadayı)
- Bu tür siteler müşterisine göre tasarlanmıyor ki. Kullanıcı elindeki malzemeyi (konutu) yaşamına uyarlıyor. Hayır dese sizin için ne ifade edecek.? “hobi” çok geniş bir yelpaze oluşturur, talepleri de birbirinden çok farklıdır. (S.Aydemir)
- Uygun (K. Alver)
- Soru anlaşılmıyor (S Cepni)
- Soruya “aileniz” ifadesi eklenmelidir.(A. Sağsöz)

42. Soru

- Oldukça iyi, Soruda yer alan “Sitenizi manevi anlamda biraz bağlayıcı buluyorsanız A sütündeki 1” i işaretleyiniz.” Örneğine gerek var mı? (Ö.Demirel)
- Soruda yer alan derecelendirme kısmı net anlaşılmayabilir. Aslında iki ayrı tablo gibi! (A.Karadayı)
- Manevi anlamda Bağlayıcı/Bağlayıcı değil, Mimari anlamda kendi içinde Uyumlu /Uyumsuz, Dışa açılma açısından Açık/Kapalı, Farklı dinlere ve kültürlere Açık/Kapalı, Çevre olarak yaşayanlara bireysellik olanağı Tanıyan/ Tanımayan maddelerinde anlamsal karşılığını tam olarak bulamaması, anketi cevaplayacak kişi tarafından tam anlaşılacak olması gibi nedenlerden dolayı değişikliğe gidilmesi gerekiyor. (Ş. Öymen Gür)
- Daha önceki sorularla kısmi örtüşme var. Ayıklansın. Örneğin Planlama açısından Düzenli/Düzensiz (S.Aydemir)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)
- Soruya verdiğiniz örneği kaldırımız (S Cepni)
- Soru seçeneklerinde yer alan “manevi anlamda ifadesi anlaşılmıyor. Yerine “Kendini oraya ait hissetme” şeklinde değiştirilmelidir. (A.Sağsöz)

Ek3b'nin devamı

42.Soru (devamı)

- “Mimari anlamda, Mimari anlamda kendi içinde ve mimari anlamda insan ölçeği ile” ifadelerinin yerine “Mimari kalite(estetik açıdan)” iyi-kötü kullanılmalıdır. (A Sağsöz)
- Yeşil alan ifadesi yetersizdir. “Açık-yeşil alan” şeklinde kullanınız.(A. Sağsöz)
- “Farklı dinlere ve kültürlere açık” açık ifadesi kaldırılıp, yerine “farklı kültürlere açık” ifadesi kullanılmalıdır. (A.Sağsöz)

“Özürlüler için engelsiz çevre koşulları” maddesi ile tekrara düşülmektedir. Kaldırılmalıdır (A. Sağsöz)

43. Soru

- İyi, Eğitim durumuna: “Doktora” seçeneği eklenmeli (Ö.Demirel)
- “Kullanıcı profili” bu anketi dolduran mı? (A.Karadayı)
- Eğitim durumunda yer alan “okuma yazma bilmeyen” böyle ise anketi başkası mı dolduracak? (A.Karadayı)
- Mesleğiniz sorusunda yer alan “Zannatkar” anlaşılır mı? Var mı? (A.Karadayı)
- “İssiz”, “Çalışmıyor” ikisi acaba aynı şey mi? (A.Karadayı)
- “Hane halkının toplam geliri” yıllık mı?, aylık mı? (A.Karadayı)
- “Araç sayısı” ne aracı, taşıt aracı mı? (A.Karadayı)
- Eğitim durumuna “Doktora” seçeneğini ekleyiniz(Ş. Öymen Gür)
- Aile tipini “Konut kültürü” kitabından kontrol ediniz. (Ş. Öymen Gür)
- İssiz, Çalışmıyor (Miras yedi mi?) (S.Aydemir)
- Yüksek maaşlı, özel sektör çalışanı hangi sınıfta yer alacak ? Bu tür sitelerde işçi, küçük memur, vb. oturamaz herhalde? Klasik meslek tanımlarının dışına da çıkmak gerekir. Literatüre bir bakın. (S.Aydemir)
- Gelir bilgisini almanın güç olduğunu biliyorsunuz değil mi? (S.Aydemir)
- “Oturduğunuz Apartman No/ Daire No” (Bunu deneğe sormayacağımız değil mi? Sonra siz işaretleyebilirsiniz) (S.Aydemir)
- Olası tüm seçenekler sunulmuş (N.Sönmez)
- Eğitim durumunda son maddeyi “Lisansüstü” olarak değiştirerek Y.Lisans ve üzerini kapsasın. (S Cepni)
- “Aylık harcamalar” sorusu eklenmelidir (S Cepni)
- Yaş grupları için seçenek vermeyiniz. Açık uçlu olarak bırakınız(A. Sağsöz)
- Mesleğiniz sorusunda yer alan seçeneklerden “esnaf, zanaatkâr ve tüccar” birleştirilerek “serbest ticaret” olarak yazılmalıdır. (A. Sağsöz)

Ek 3c. İkinci delphi anketinin istatistiksel sonuçları

Soru	N	Min Değer	Max Değer	Percentiles			R *(Genişlik)
				%25	%50	%75	
1	11	3	5	5,00	5,00	5,00	0
2	11	2	5	3,00	5,00	5,00	2
3	11	2	5	4,00	5,00	5,00	1
4	11	2	5	4,00	5,00	5,00	1
5	10	3	5	3,00	5,00	5,00	2
6	10	3	5	4,00	5,00	5,00	1
7	11	2	5	3,00	5,00	5,00	2
8	10	3	5	4,00	5,00	5,00	1
9	10	3	5	4,00	4,50	5,00	1
10	10	4	5	4,00	5,00	5,00	1
11	10	2	5	3,75	4,50	5,00	1.25
12	11	2	5	3,00	4,00	5,00	2
13	9	3	5	4,50	5,00	5,00	0.5
14	10	3	5	4,75	5,00	5,00	0.25
15	10	2	5	4,00	4,50	5,00	1
16	11	1	5	4,00	5,00	5,00	1
17	10	1	5	3,00	4,00	5,00	2
18	10	1	5	3,75	4,00	5,00	1.25
19	10	4	5	4,00	5,00	5,00	1
20	10	4	5	4,00	5,00	5,00	1
21	11	3	5	3,00	5,00	5,00	2
22	10	3	5	4,75	5,00	5,00	0.5
23	10	3	5	4,75	5,00	5,00	0.5
24	10	4	5	4,75	5,00	5,00	0.5
25	9	4	5	4,50	5,00	5,00	0.5
26	10	3	5	4,75	5,00	5,00	0.25
27	10	3	5	5,00	5,00	5,00	0
28	10	3	5	4,00	5,00	5,00	1
29	9	4	5	4,50	5,00	5,00	0.5
30	10	2	5	3,75	4,50	5,00	1.25
31	9	3	5	3,50	5,00	5,00	1.5
32	7	4	5	4,00	5,00	5,00	1
33	9	3	5	4,00	5,00	5,00	1
34	10	5	5	5,00	5,00	5,00	0
35	10	5	5	5,00	5,00	5,00	0
36	10	4	5	5,00	5,00	5,00	0
37	9	4	5	5,00	5,00	5,00	0
38	8	5	5	5,00	5,00	5,00	0
39	9	4	5	5,00	5,00	5,00	0
40	10	4	5	4,75	5,00	5,00	0.25
41	9	2	5	3,50	5,00	5,00	1.5
42	9	3	5	3,00	5,00	5,00	2
43	8	4	5	4,25	5,00	5,00	0.75

*Percentiles %75-%25 = R (Genişlik)

R=1.2'den küçük olan sorularda uzlaşma sağlanmıştır.

Ek4a. Üçüncü delphi anketine gelen yorum ve öneriler

Yorum ve Öneriler

Soru1

Anket yapılacak yaş grubu evlilik altı olmamalıdır. (Ş.Ö.Gür)

Soru3

Seçeneklerde yer alan 1-4 katlı apartman, 2-4 katlı apartman şeklinde değiştirilmeli (S.Aydemir)

Soru4

Konutta bulunan balkon sayısını sorunuz(Ş.Ö.Gür)

Soru5

Seçeneklerdeki maddeleri kümelendiririniz. (Ş.Ö.Gür)

Gösterişli maddesi tam olarak neye karşılık geldiği anlaşılmıyor (A.Sağsöz)

Soru6

Soruda yer alan güvenliğin neyi kapsadığı belirtilmelidir.(fiziksel ya da psiko-sosyal) (Ş.Ö.Gür)

Soru8

Soruda nereden yerine nasıl gelmelidir (S. Aydemir)

Seçeneklerde gazete, televizyon, bilbord duyuruları olabilir. Senin için önemli ise ayrılсын (S. Aydemir)

Arkadaş tavsiyesi yerine aracılığı yada yardımı veya vasıtasıyla olsa daha iyi olur..evi emlakçıdan da bulsan kendin de bulsan, internette de bulsan birileri tavsiye eder veya etmez...(K.Fazlıoğlu)

Soru9

Seçeneklerdeki yaya maddesinin yerine yürüyerek yazılmalı(A.Sağsöz)

Aslında bu tablo yetersiz.. emekli bir kişi yada tek yaşayan bir kişi çizelgeyi nasıl dolduracak..kendisini hangi gruba koymalı....(K.Fazlıoğlu)

Soru10

Burada da 31-60 dakika olması gerekiyor. tüm maddelerde geçen liker tipi ölçeklerde aynen katılıyorum, büyük ölçüde Katılıyorum, biraz katılıyorum , hiç katılmıyorum şeklinde 4 'lü ve genellikle , bazen gibi ifadelerinde eklendiği çok maddeli likert ölçekler olmalı.....

Ölçekteki orta dereceli katılmam ifadesi ölçeğin diğer maddelerine uymuyor... Likert tipi ölçeklere bakmalısınız

Soru11

Burada seçenekler tam olarak kişiye uymayabilir.. site dışına da çıkmak iş gibi olmu...ne sıklıkta dışarı çıkılır şeklide açık uçlu bir cevap verilip ona göre anketör tarafından bir gruplama yapılabilir....

Soru12

Sosyal ve kültürel ihtiyaçlar yerine tanımlananın sosyal ve kültürel ihtiyaçlara göre bir kategorileşme yapmakta daha doğru sanırım...çünkü sosyal ve kültürel ihtiyaçlar herkese göre değişiyor... kimine göre okula gitmek , kimine göre arkadaşla alışverişe gitmek , kimine göre evde kitap okumak kültürel ihtiyaç olabilir...yukarıda bahsettiğimiz..sosyo-kültürel ihtiyaçlarımızı karşılamada site yeterli mi sizce şeklinde olmalı...

Soru14

Soruda sosyal tesisler yerine "hizmetler" kavramı kullanılmalıdır. (Ş.Ö.Gür)

Soruda yer alan sosyal tesisi yerine olanakları kullanılmalı (S.Aydemir)

Soru15

Soruya kısmen yada hayır cevabı verilir ise nedeni sorulmalı(Ş.Ö.Gür)

Soruya verilen cevap kısmen yada hayır ise nedeninin sorulması gerekiyor (S. Aydemir)

Soru 16

Soruda yer alan yeşil alan yerine "aktif yeşil alan ve diğer olanaklar" kullanılmalıdır.

(Ş.Ö.Gür)

Soru 16 ile 17 birleştirilsin/tek soru olarak sorulsun(Ş.Ö.Gür)

Soru17

Aslında hem tüm aile hem de bireysel olarak cevaplamak daha doğru olur.. bence her aile üyesi için bu soruları sormak doğru olur...(K.Fazlıoğlu)

Ek4a'nın devamı

Soru18

Bu soru gerekli görülürse elenebilir(Ş.Ö.Gür)

Soruya verilen cevap kısmen ya da hayır ise nedeninin sorulması gerekiyor (S. Aydemir)

Yine aynı anketi dolduran kendisi adına mı aile si adına mı cevaplamalı... anketi dolduran kendisi ve her aile bireyi için tek tek doldurmalı...(K.Fazlıoğlu)

Soru19

Soru "çocuk içi uygun bir çevre ile tek soru ile sorulabilir(Ş.Ö.Gür)

Maddelerde dil birliği sağlansın(Ş.Ö.Gür)

Diğer seçeneği eklenmeli (S. Aydemir)

Soruya verilen cevap kısmen ya da hayır ise nedeninin sorulması gerekiyor (S. Aydemir)

Bence de açık alan ve kapalı alan diye ayrılırsa daha iyi olur...(K.Fazlıoğlu)

Soru20

Soruya cevap olarak hayır ya da kısmen denilirse nedeni sorulmalı (Ş.Ö.Gür)

Soruya verilen cevap kısmen ya da hayır ise nedeninin sorulması gerekiyor (S. Aydemir)

Yaşlılar ve engelliler ayrı gruplara ayrılmalı...(K.Fazlıoğlu)

Soru21

Daha iyi kümelendirme gerekiyor(Ş.Ö.Gür)

Bence soru 4 yada beşli likert şekilde derecelenmeli...(K.Fazlıoğlu)

Soru22

Bu soru gerekli görülürse kaldırılabilir. Diğer sorularda gerekli cevaplar alınıyor. (Ş.Ö.Gür)

Soruda size, ailenize, çocuklarınıza kısmında aileniz yerine eşinize ile değiştirilmeli (S.

Aydemir)

Gruplara ayrılmalı... ve önem sırasına göre sıralayınız şeklinde bir cevap kişilerin öncelikleri hakkında da bilgi verebilir...(K.Fazlıoğlu)

Soru 23

Bu soru gerekli görülürse kaldırılabilir. Diğer sorularda gerekli cevaplar alınıyor. (Ş.Ö.Gür)

Öncelik sırasına göre soruya eklenirse daha iyi olur...(K.Fazlıoğlu)

Soru24

Bu soru gerekli görülürse kaldırılabilir. Diğer sorularda gerekli cevaplar alınıyor. (Ş.Ö.Gür)

Başka ifadesi atılmalı... çocuklar için sunulan hizmetlerden bahsedilmemiş ki... bu

maddeye bir ek getirilip başka sorusu sorulmalı... ya da 19 soruya ek bir madde

yapılmalı...(K.Fazlıoğlu)

Soru25

Bu soru gerekli görülürse kaldırılabilir. Diğer sorularda gerekli cevaplar alınıyor. (Ş.Ö.Gür)

Yaşlılar ve engelliler için ayrı sorular sorulmalı...

Soru26

Seçeneklerde dil birliği sağlanmalı ve geçirme, bulunma gezme şeklinde kullanılmalı (A.

Sağsöz)

En çoktan en aza olacak şekilde olsa daha iyi olur...(K.Fazlıoğlu)

En çoktan en aza olsa iyi olur... (K.Fazlıoğlu)

Soru28

4'lü yada beşli likert olmalı...(K.Fazlıoğlu)

Soru29

Cevabınız hayır ya da kısmen ise nedenleri nelerdir? Şeklide soru sorulmalı... yazar mısın gibi anket ifadelerine genellikle yazmam cevabı verilir...

Soru30

30 ve 31. soru birleştirilebilir veya kaldırılabilir. (A.Sağsöz)

Güzel bir soru ama olumlu- ve olumsuz şekilde gruplandırılabilir... ortak alanı kullanmadan

dolayı tartışıyoruz... temizlik, gürültü vs...(K.Fazlıoğlu)

Soru31

Görüşme ile misafirlik mi, ya da selamlaşma mı, yada zoraki toplantılar mı kastediliyor....

Biraz daha açıklanır soru daha iyi olur...(K.Fazlıoğlu)

Ek4a'nın devamı

Soru32

Kısmen cevabı zora sokabilir. (Ş.Ö.Gür)

Böyle bir sorudan önce iyi ilişkiler kurabiliyorsunuz şeklinde sorusu olursa bu soru daha anlamalı hale gelir...(K.Fazlıoğlu)

Soru34

Seçeneklerde yatak odasını ve diğer seçeneğini kaldırınız. (Ş.Ö.Gür)

Uyku yerine dinlenme yada ev içi etkinlik çizelgesi çıkarılabilir saat olarak... kişinin toplam evde geçen süresi belirlenebilir...(K.Fazlıoğlu)

Soru35

Seçeneklerde yatak odasını ve diğer seçeneğini kaldırınız. (Ş.Ö.Gür)

Soru41

Bu soru yaratıcılık ile tam olarak kastedilen olduğu tam olarak anlaşılıyor...(K.Fazlıoğlu)

Soru42

Manevi anlamda; Bir yere ait olma, Mimari anlamda; Nitelikli mimari özellik, sosyal aktivite olanakları, sosyal örgütlenme, Dışa açılma açısından; Diğer bina ve yapılarla ilişkisi, Çevre olarak yaşayanlara bireysellik olanağı; bireysel davranmaya olanak vermesi ile değiştirilmeli Seçeneklerde yatak odasını ve diğer seçeneğini kaldırınız. (Ş.Ö.Gür)

Soruda yer alan yaşamak için maddesi çok genel olduğu için ve diğer maddeleri de kapsadığı için kaldırılmalıdır. (A.Sağsöz)

Özürlüler yerine engelliler denilirse daha iyi olur. Özürlülük kaba bir terim... Ve artık pek kullanılmıyor... Ortopedik engelliler, zeka engelliler... gibi..(K.Fazlıoğlu)

Soru43

Araç sayısı yerine Hane halkının kullanımında olan araç sayısı şeklinde sorulmalı

(S.Aydemir)

Meslek gruplaması yapılmadan direk deneğe mesleğini yazması istenmelidir. Bu geleneksel tanımlamanın dışında kalan yeni meslekler/tanımlar türedi. Onlar yakalanabilir.(S.Aydemir)
Aile tipini kodlarken tanımla birlikte verirsiniz daha doğru olur... Geniş aile kişiden kişiye değişir...çekirdek aile(anne-baba-çocuk) ifadesi Geniş ailelerin (anne-baba ,çocuk, dede, nine, hala, amca vb.) olmalı..

Ayrıca hem öğrenci hem çalışan ,,iş olarak ta part time, sürekli, mevsimlik vb. gibi maddeler de koyulursa daha iyi olur... çünkü sezonluk olarak evini kullanan kişi sayısının da fazla...

bunların öncelikleri de birbirinden farklı...yazın ve hafta sonu köyde , kışın şehirde çocuklarını eğitimi için....

Ek 4b. Üçüncü delphi anketinin istatistiksel sonuçları

Soru	N	Min Değer	Max Değer	Percentiles			R *(Genişlik)
				%25	%50	%75	
1	9	4	5	5,00	5,00	5,00	0
2	9	3	5	4,00	5,00	5,00	1
3	9	4	5	5,00	5,00	5,00	0
4	9	4	5	4,00	5,00	5,00	1
5	8	3	5	4,25	5,00	5,00	0,75
6	8	4	5	4,25	5,00	5,00	0,75
7	9	3	5	4,00	5,00	5,00	1
8	9	2	5	4,00	4,00	5,00	1
9	9	2	5	4,00	5,00	5,00	1
10	9	2	5	4,00	5,00	5,00	1
11	9	3	5	4,00	4,00	5,00	1
12	9	3	5	4,00	4,00	5,00	1
13	8	3	5	4,00	5,00	5,00	1
14	8	4	5	5,00	5,00	5,00	0
15	8	4	5	4,00	4,50	5,00	1
16	9	1	5	3,50	4,00	5,00	1,5
17	9	1	5	3,00	4,00	5,00	2
18	9	1	5	4,00	5,00	5,00	1
19	9	3	5	4,00	5,00	5,00	1
20	9	4	5	4,00	5,00	5,00	1
21	9	2	5	3,50	5,00	5,00	1,5
22	9	4	5	4,00	5,00	5,00	1
23	9	3	5	4,00	5,00	5,00	1
24	9	4	5	4,50	5,00	5,00	1,5
25	9	4	5	5,00	5,00	5,00	0
26	9	4	5	4,50	5,00	5,00	1,5
27	8	5	5	5,00	5,00	5,00	0
28	8	3	5	3,25	5,00	5,00	1,75
29	7	4	5	5,00	5,00	5,00	0
30	9	3	5	3,00	4,00	5,00	2
31	9	3	5	3,50	4,00	5,00	1,5
32	6	1	5	1,75	5,00	5,00	3,25
33	9	4	5	4,50	5,00	5,00	0,50
34	8	5	5	5,00	5,00	5,00	0
35	9	1	5	5,00	5,00	5,00	0
36	9	5	5	5,00	5,00	5,00	0
37	8	4	5	5,00	5,00	5,00	0
38	9	3	5	5,00	5,00	5,00	0
39	8	5	5	5,00	5,00	5,00	0
40	9	4	5	4,50	5,00	5,00	0,50
41	9	1	5	2,50	5,00	5,00	2,50
42	8	3	5	4,00	5,00	5,00	1
43	8	4	5	5,00	5,00	5,00	0

*Percentiles %75-%25 = R(Genişlik)

R=1.2'den küçük olan sorularda uzlaşma sağlanmıştır.

Ek5. Anket Formu

ANKET
GÜVENLİKLİ SİTELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dışa kapalı siteler de kalite ve konfor koşullarının belirlenmesine yönelik hazırlanan bu anket formunu cevaplandığınız için teşekkür ederiz.

Tarih: .../.../ 2008

I.Grup Sorular: Genel özellikler**1. Mülkiyet durumunuz?**

Ev sahibi	☐
Kiracı	☐
Aile mülkünde ücretsiz oturma	☐
Aile mülkünde ücretsiz yalnız oturma	☐
Aile mülkünde kira ile oturma	☐
Aile mülkünde kira ile yalnız oturma	☐
Lojman	☐
Diğer (Lütfen Belirtiniz):	☐

2. Kaç yıldır burada oturuyorsunuz?

.....

3. Sitede oturduğunuz ev tipi

Müstakil Konut	2-4 Katlı Apartman	5 Katlı ve Üzeri Apartman	Diğer
Tek katlı	Stüdyo Daire	Stüdyo Daire	(Lütfen Belirtiniz):
Dubleks	Normal Daire	Normal Daire	
Tripleks	Dubleks Daire	Dubleks Daire	

4. a. Oturduğunuz konutun salon dahil oda sayısı..... / Balkon sayısı**b. Kullanım alanı.....m²****5. Bu siteden nasıl haberdar oldunuz?**

Emlâkçı aracılığı ile	☐
Televizyonda yer alan tanıtım ve reklâm aracılığı ile	☐
İnternette yer alan tanıtım ve reklâm aracılığı ile	☐
Gazete, dergi, billboard vb. yayın araçlarında yer alan tanıtım ve reklâm aracılığı ile	☐
Arkadaş aracılığı ile	☐
Sivil toplum, meslek örgütleri ve çeşitli gruplar aracılığı ile	☐
Diğer(Lütfen Belirtiniz):.....	☐

6. Sitenizde sağlanan can ve mal güvenliğinin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

Yetersiz	Az Yeterli	Orta Derecede Yeterli	Çoğunlukla Yeterli	Yeterli

7. Cevabınız Yetersiz, Az Yeterli ya da Orta Derecede Yeterli ise nedenleri nelerdir?

.....

8. Yaşadığınız siteyi seçmenizdeki **beş nedeni önem derecesine göre** en önemliden başlayarak 1,2,3,4,5 şeklinde sıralayınız?

Konutun ihtiyaçları karşılayacak fonksiyonda ve büyükte oluşu	☐
Sitede açık ve yeşil alanların oluşu	☐
Yapı yoğunluğunun düşük oluşu	☐
Nüfus yoğunluğunun düşük oluşu	☐
Sitede can ve mal güvenliğinin sağlanmış oluşu	☐
Depreme karşı güvenliğin sağlanmış oluşu	☐
Akraba ve arkadaşlara yakın oluşu	☐
İş yerine yakın oluşu	☐
Şehir merkezine yakın oluşu	☐
Ana ulaşım ağlarına yakın oluşu	☐
Sosyal bir çevreye ve cazibe merkezlerine yakın oluşu (çeşitli kültürel merkezlere ve mega-hiper marketlere yakınlığı)	☐
Sosyal statüsü yüksek oluşu	☐
Sitede çeşitli sosyal etkinliklerin oluşu	☐
Yatırım için uygun oluşu	☐
Ödeme koşulları uygun oluşu	☐
Diğer (Lütfen Belirtiniz):.....	☐

II. Grup Sorular: Kent ile ilişkiler

9. Hanehalkı normal koşullar altında işe/okula giderken hangi ulaşım türünü kullanıyor? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

Ulaşım Türü	Anne	Baba	Çocuk	Çocuk	Diğer (Lütfen Belirtiniz)
Özel Araç					
Taksi					
Toplu Taşıma					
Servis					
Yürüme					
Vapur					
Dolmuş					
Diğer(Lütfen Belirtiniz):					

10. Hanehalkı normal koşullar altında işe/okula ne kadar sürede gidiyor?

Süre	Anne	Baba	Çocuk	Çocuk			
0-15 dak							
16-30 dak							
31-59 dak							
1 -1.5 saat							
1.5 saatten fazla							

11. Hanehalkı iş ile ilgili olarak **yurtiçi ve yurtdışı** gezilerine ne sıklıkta çıkıyor?

	Hiç	Haftada Bir	Haftada Birkaç	Ayda Bir	Ayda Birkaç	Yılda Bir	Yılda Birkaç
Anne							
Baba							
Diğer (Lütfen Belirtiniz)							

12. Site dışına, genel olarak iş hariç hangi sıklıkta çıkıyorsunuz?

Her gün	☐
2-3 günde bir	☐
Haftada bir	☐
Ayda bir	☐
Ayda 2-3 kez	☐
Diğer (Lütfen Belirtiniz):.....	☐

13. a. Site sosyal ve kültürel ihtiyaçlarınızı karşılıyor mu?

Karşlamıyor	Az Karşılıyor	Orta Derecede Karşılıyor	Çoğunlukla Karşılıyor	Karşılıyor
☐	☐	☐	☐	☐

b. Site ailenizin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılıyor mu?

Karşlamıyor	Az Karşılıyor	Orta Derecede Karşılıyor	Çoğunlukla Karşılıyor	Karşılıyor
☐	☐	☐	☐	☐

14. Cevabınız **Karşlamıyor**, **Az Karşılıyor** ya da **Orta Derecede Karşılıyor** ise nedenleri nelerdir?

.....

III. Grup sorular: Yaşam biçimi

15. Sitede size sunulan olanaklar ihtiyaçlarınızı karşılayacak nitelikte mi? (Sitenizde olmayan olanaklara “-“ işareti koyunuz)

Olanaklar	Karşlamıyor	Az Karşılıyor	Orta Derecede Karşılıyor	Çoğunlukla Karşılıyor	Karşılıyor
Alışveriş					
Kafe					
Restoran					
Sinema					
Fitness center					
Kuaför					
Posta					
Banka şubesi					
Kreş					
Okul					
Sağlık					
Diğer (Lütfen Belirtiniz):.					

16. Cevabınız **Karşılamiyor**, **Az karşılıyor** ya da **Orta Derecede Karşılıyor** ise nedenleri nelerdir?

.....

.....

17. Sitenin olanaklarını hangi sıklıkta kullanıyorsunuz? (Sitenizde olmayan olanaklara “-“ işareti koyunuz)

Olanaklar	Hergün	Haftada bir	Haftada birkaç	Ayda bir	Ayda birkaç	Hiç
Alışveriş						
Kafe						
Restoran						
Sinema						
Fitness center						
Kuaför						
Posta						
Banka şubesi						
Kreş						
Okul						
Sağlık						
Diğer (Lütfen Belirtiniz):						

18. Sitedeki açık ve yeşil alanlar ihtiyaçlarımızı karşılıyor mu? (Sitenizde olmayan olanaklara “-“ işareti koyunuz).

Olanaklar	Karşılamiyor	Az Karşılıyor	Orta Derecede Karşılıyor	Çoğunlukla Karşılıyor	Karşılıyor
Havuz					
Tenis					
Basketbol					
Voleybol					
Futbol					
Hentbol					
Koşu Pisti					
Bisiklet yolu					
Yürüyüş					
Çocuk Oyun Alanları					
Dinlenme Alanları					
Otopark					
Diğer (Lütfen Belirtiniz):					

19. Sitenizde yer alan açık ve yeşil alanları mevsimlere bağlı olarak hangi zaman diliminde kullanıyorsunuz? Zaman dilimini **saat 10'dan önce, 10-12 saatleri arasında, 12-15 saatleri arasında, 15-18 saatleri arasında, 18'den sonra** olarak belirtiniz. Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

Olanaklar	Mevsimler			
	Sonbahar	Kış	İlkbahar	Yaz
Havuz				
Tenis				
Basketbol				
Voleybol				
Futbol				
Hentbol				
Koşu Pisti				
Bisiklet yolu				
Yürüyüş				
Çocuk Oyun Alanları				
Dinlenme Alanları				
Otopark				
Diğer (Lütfen Belirtiniz):				

20. Sitedeki açık ve yeşil alanları hangi sıklıkta kullanıyorsunuz? (Sitenizde olmayan olanaklara “-“ işareti koyunuz)

Olanaklar	Hergün	Haftada bir	Haftada birkaç	Ayda bir	Ayda birkaç	Hiç
Havuz						
Tenis						
Basketbol						
Voleybol						
Futbol						
Hentbol						
Koşu Pisti						
Bisiklet yolu						
Yürüyüş						
Çocuk Oyun Alanları						
Dinlenme Alanları						
Otopark						
Diğer (Lütfen Belirtiniz):						

21. Sitenizi çocuklar açısından oyun alanlarını nasıl değerlendirirsiniz?

Kriterler	Katılmıyorum	Az Katılıyorum	Orta Derecede Katılıyorum	Çoğunlukla Katılıyorum	Katılıyorum
Her yaş grubuna yönelik oyun alanı var					
Oyun alanları bakımlı					
Oyun alanındaki donatılar yeterli ve uygun boyutta					
Oyun alanlarının çocuklar için güvenli					
Oyun alanları konuta yakın					
Çocuğa sosyalleşme imkânı sunuyor					
Oyun alanları taşıttan uzak					
Diğer (Lütfen Belirtiniz):					

22. Cevabınız **Katılmıyorum**, **Az Katılıyorum** ya da **Orta Derecede Katılıyorum** ise nedenleri nelerdir?

.....

.....

.....

.....

23. Sitenizde yaşlılar ve engelliler ile ilgili düzenlemeler var mı?

Olanaklar	Katılmıyorum	Az Katılıyorum	Orta Derecede Katılıyorum	Çoğunlukla Katılıyorum	Katılıyorum
Sitede açık alanlara konutlardan rahatlıkla ulaşabiliyorlar					
Yaya yollarında düzenlemeler var					
Konuta rahatlıkla ulaşabiliyor					
Dinlenme alanlarında özel düzenlemeler var					
Onlara uygun etkinlikler düzenleniyor					
Diğer (Lütfen Belirtiniz):					

24. Cevabınız **Katılmıyorum**, **Az Katılıyorum** ya da **Orta Derecede Katılıyorum** ise nedenleri nelerdir?

.....

.....

.....

25. Sitenizden teknik ve alt yapı hizmetleri açısından memnun musunuz?

Hizmetler	Memnun Değilim	Az Memnunum	Orta Derecede Memnunum	Çoğunlukla Memnunum	Memnunum
Çevre temizliği açısından					
Gürültü önlemleri açısından					
Bakım ve onarım açısından					
Site içinde yaya taşıt ayrımı açısından					
Sokak aydınlatması açısından					
Yönlendirme ve bilgilendirme işaretleri açısından					
Toplu taşıma imkânı açısından					
Yeşil alanların miktarı açısından					
Yeşil alanların bakımı açısından					
Yeşil alanlara ulaşım açısından					
Sosyal tesislere ulaşım açısından					
Doğal afetlere karşı önlemler açısından					
Yangın güvenliği açısından					
Site yönetimi açısından					
Altyapı (telefon, elektrik, su, doğal gaz) hizmetleri açısından					

26. Cevabınız **Memnun Değilim**, **Az Memnunum** ya da **Orta Derecede Memnunum** ise nedenleri nelerdir?

.....

27. Sitede hafta içi zamanınızı nasıl değerlendiriyorsunuz? **En sık kullanılan en az kullanılan** doğru ilk beşi sırayla 1, 2, 3,4,5 şeklinde işaretleyiniz.

Evde zaman geçirme	☐
Site içinde ev ziyaretinde bulunma	☐
Açık ve yeşil alanlarda komşular ile görüşme	☐
Sosyal tesislerde komşular ile görüşme	☐
Site içindeki sosyal tesislere gitme (Sinema, kafe, restoran vb.)	☐
Site içi alış-verişe gitme	☐
Kulüp etkinliklerine katılma	☐
Bisiklet binme	☐
Köpek gezdirme	☐
Yürüyüşe çıkma	☐
Çocuk oyun alanlarından yararlanma	☐
Parka gitme	☐
Dinlenme alanında gazete veya kitap okuma	☐
Bahçeye ilgilenme	☐
Site dışına çıkma	☐
Diğer(Lütfen Belirtiniz):.....	☐

28.Sitede hafta sonu zamanınızı nasıl değerlendiriyorsunuz? **En sık kullanılan** **en az kullanılan** doğru ilk beşi sırayla 1, 2, 3.4.5 şeklinde işaretleyiniz.

Evde zaman geçirme	☐
Site içinde ev ziyaretinde bulunma	☐
Açık ve yeşil alanlarda komşular ile görüşme	☐
Sosyal tesislerde komşular ile görüşme	☐
Site içindeki sosyal tesislere gitme (Sinema, kafe, restoran vb.)	☐
Site içi alış-verişe gitme	☐
Kulüp etkinliklerine katılma	☐
Bisiklet binme	☐
Köpek gezdirme	☐
Yürüyüşe çıkma	☐
Çocuk oyun alanlarından yararlanma	☐
Parka gitme	☐
Dinlenme alanında gazete veya kitap okuma	☐
Bahçeyle ilgilenme	☐
Site dışına çıkma	☐
Diğer(Lütfen Belirtiniz):.....	☐

III. Grup sorular: Konut kullanımı ile ilgili bilgiler

29. Uyku dışında evde ne kadar zaman geçiriyorsunuz?

Hafta içisaat

Hafta sonusaat

30. Hafta içi konutta en çok kullandığınız mekân hangisidir?

Mutfak ☐	Salon ☐	Yatak Odası ☐	Çalışma Odası ☐	Diğer (Lütfen Belirtiniz) ☐
---------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------	--	---

31. Hafta sonu konutta en çok kullandığımız mekân hangisidir?

Mutfak ☐	Salon ☐	Yatak Odası ☐	Çalışma Odası ☐	Diğer (Lütfen Belirtiniz) ☐
---------------------------------	--------------------------------	--------------------------------------	--	---

32.Oturduğunuz konuttan memnunuzsunuz?

Memnun Değilim	Az Memnunum	Orta Derecede Memnunum	Çoğunlukla Memnunum	Memnunum
☐	☐	☐	☐	☐

33. Aşağıdaki her bir maddeyi konutunuzla ilgili olarak değerlendirir misiniz?

	Katılmıyorum	Az Katılıyorum	Orta Derecede Katılıyorum	Çoğunlukla Katılıyorum	Katılıyorum
Konut alanı olarak yetersiz					
Odaları kullanışsız					
Odaları küçük					
Oda sayısı az					
Doğrudan gün ışığı almayan oda varlığı					
Balkon sayısı az ve/veya boyutları küçük					
Dışarıdan gürültü geliyor					
Isınma sorunu var					
Koku sorunu var					
Rutubet sorunu var					
Su akarlarında sızma sorunu var					
Kullanılan malzeme kalitesi düşük					
Kapı/pencereler doğramalarında sorunlar var					
Çöp toplanmasında sorun var					
Yeterli gün ışığı almıyor					
Uydu yayını, telefon gibi hizmetlerde yetersiz					
Manzarasız					
Sitede sunulun olanaklara uzak					
Otopark ile konut arasındaki yürüme mesafe fazla					
Kişisel bahçenin olmaması sorun					
Diğer (Lütfen Belirtiniz):					

34. a. Konutunuzun planında değişiklik yaptınız mı?

Evet ☐	Hayır ☐
-------------------------------	--------------------------------

b. Konutunuzun planında değişiklik yapma ihtiyacı duyuyor musunuz?

Evet ☐	Hayır ☐
-------------------------------	--------------------------------

35. Cevabınız **Evet** ise değiştirmek istediğiniz/değiştirdiğiniz yerler ve gerekçeleri nelerdir?

Mekânlar	Büyütmek	Mekânları birleştirmek	Mekânı bölmek	Mekânı dışa kapatmak	Mekâna ek
Mutfak					
Salon					
Ebeveyn Yatak Odası					
Yatak Odası 1					
Yatak Odası 2					
Soyunma Odası					
Oturma Odası					
Banyo					
WC					
Balkon					
Sera					
Teras					
Diğer (Lütfen belirtiniz)					

V. Kullanıcı profili

Eğitim Durumu	Okuma yazma bilmeyen	☐	Aile tipi	Yalnız	☐
	Okuryazar	☐		Çekirdek aile	☐
	İlköğretim	☐		Geniş aile (büyükanne, büyükbaba)	☐
	Lise	☐		Eşi başka bir şehirde yaşayan çocuklu	☐
	Üniversite	☐		Çocuğuyla yaşayan boşanmış kadın/erkek	☐
	Yüksek Lisans	☐		Ev arkadaşı	☐
	Doktora ve üzeri	☐		Diğer (Lütfen Belirtiniz):	☐
Mesleğiniz					
Çalıştığınız/Emekli olduğunuz kurum					
Cinsiyet			Erkek ☐ / Kadın ☐		
Yaşınız					
Siz dâhil konutta yaşayan kişi sayısı					
Ailede çalışan sayısı					
Hane halkı aylık toplam geliri					
Ailenizin aylık masrafı					
Hanehalkının kullanımında olan taşıt sayısı					
Daha önce oturduğunuz İl / Semt			İl:...../ Semt:.....		
Buraya taşınmadan önce oturduğunuz ev tipi			Kent içinde apartman	☐	
			Kent içinde sitede	☐	
			Kent içinde dışa kapalı site	☐	
			Kent dışında dışa kapalı site	☐	
			Müstakil konut	☐	
			Lojman	☐	
			Diğer (Belirtiniz)	☐	
Oturduğunuz Apartman No/ Daire No:			/		

Doktora tez çalışmasına yardımcı olacak bu ankete katıldığınız için teşekkür ederim.
Şengül YALÇINKAYA EROL/ Y.Mimar

ÖZGEÇMİŞ

1980 yılında Trabzon'un Sürmene ilçesinde doğdu. İlköğrenimini Sürmene Ayşe Krali Merkez İlkokulunda, orta öğrenimini Sürmene Lisesi ve lise öğrenimini Trabzon Fatih Lisesi'nde tamamladı.

1997 yılında öğrenime başladığı Karadeniz Teknik Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nden 2001 yılında mezun oldu. 2001 yılında KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı'nda yüksek lisans öğrenimine başladı ve 2005 yılında tezini sunarak yüksek lisansı tamamladı. 2006 yılında Fen Bilimleri Enstitüsü'nce Araştırma Görevlisi kadrosuna atandı. Halen Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde Araştırma Görevlisi olarak akademik çalışmalarını sürdürmekte ve iyi derecede İngilizce bilmektedir. Evli ve bir çocuk annesidir.